

Veszprém
megyei
önkormányzati

AL
MA
NACH

1990 – 2020

TÉNYEK, ADATOK,
ÉRTÉKELÉSEK, ELEMZÉSEK

Veszprém megyei önkormányzati almanach
1990 – 2020

Tények, adatok, értékelések, elemzések

Comitatus Könyvek
Veszprém, 2020

Veszprém megyei önkormányzati almanach 1990 – 2020

Tények, adatok, értékelések, elemzések

*Szerzők: Agg Zoltán, Fekete Károly, Hudi József
Igari András, Oláh Miklós, Soós Lőrinc, Zongor Gábor*

*Szerkesztő: Zongor Gábor
Társszerkesztő: Agg Zoltán*

**Comitatus Könyvek
Veszprém, 2020**

Borító grafikai munka és belső illusztráció: Zongor Roni
Szakmai lektor: Hudi József

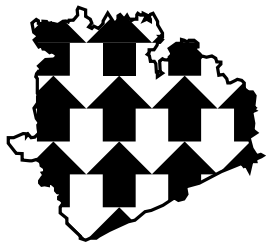
A kézirat adattartalma lezárva 2020. szeptember 30.

ISBN 978-963-7678-18-9

Kiadó: Comitatus Társadalomkutató Egyesület, Veszprém
Kiadásért felelős: Agg Zoltán
Műszaki szerkesztő: Csalagovits István
Nyomdai munkálatok:
OOK-PRESS Nyomda, Veszprém
Felelős vezető: Szathmáry Attila

Tartalomjegyzék

Szerkesztői bevezető	7
1. Veszprém megye területi és igazgatási beosztásának változásai	9
1.1. Új községgé nyilvánítások	9
1.2. Új várossá nyilvánítások	10
1.3. Megye elhagyások	10
1.4. Várostérségi beosztások.....	11
1.5. Önkormányzatok és hivatalok.....	13
2. Adattár	17
2.1. Települési önkormányzatok betűrendben.....	17
2.2. A Veszprém megyei közgyűlés tagjai és tisztségviselői	155
3. Visszaemlékezések.....	169
3.1. Alapítók 1990. szeptember 30-tól	169
Cseh Lajos polgármester – Döbrönte	169
Schumacher József polgármester – Balatoncsicsó.....	170
3.2. Alapítók az önállóvá válástól	172
Fiskál János polgármester – Eplény.....	173
Horváth Éva polgármester – Pétfürdő.....	176
3.3. Országgyűlési képviselő polgármesterek	177
Baky György – Bakonybél	179
Dr. Dióssy László – Veszprém	180
Gyapay Zoltán – Öskü	183
Gyórfy Balázs – Nemesgörzsöny.....	187
Schwartz Béla – Ajka.....	189
Szedlák Attila – Litér.....	191
Talabér Márta – Várpalota.....	193
4. Tanulmányok	195
4.1. Oláh Miklós: Autonómia, ambíció, alkalmasság, avagy kik irányítják közügyeinket helyben?	197
4.2. Agg Zoltán: A Veszprém megyei közgyűlés összetételének változása 1990-2019	209
4.3. Soós Lőrinc: Helyzetkép a megye településhálózatáról.....	223
4.4. Igari András: Veszprém megye településeinek gazdasági ereje....	231
4.5. Hudi József: Önkormányzatiság, államhatalom, globalizáció a változó időben	241
5. Mutatók	245
5.1. Térképek	245
5.2. Táblázatok, kimutatások	250
5.3. A kötet szerzői	292
Köszönet	294
A Demokratikus Helyi Közigazgatás Fejlesztéséért Alapítvány ismertetője.....	295
A Hétfő Kutatóintézet és Elemző Központ ismertetője	296

Szerkesztői bevezető

A tanácsi korszakot felváltó magyar önkormányzati rendszer 1990. szeptember 30-ával kezdte meg működését. Ezen a napon lépett hatályba a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény és került sor az első szabad önkormányzati választásokra. Az elmúlt három évtizedben nagyon sok minden változott az országban és Veszprém megyében egyaránt. A jelen kötetünkkel emléket kívánunk állítani a megye helyi önkormányzatai 30 éves tevékenységének.

Az Almanach bemutatja Veszprém megye területi és igazgatási beosztásának változásait, beleértve az új községgé, illetve várossá nyilvánításokat, a megyeelhagyásokat, a kistérségi beosztásokat és a járási közigazgatási rendszert.

Az Almanach fő részét képezi az az adattár, amely a településeket betűrendben mutatja be néhány jellemző adattal, tartalmazza a polgármesterek nevét választásról választásra, az időközi választásokat is figyelembe véve. Ugyancsak felüntetjük a megyei közgyűlések összetételét és a tisztségviselőit.

A tények és adatok mellett néhány külön kiemelésre érdemes jelenlegi és korábbi polgármester visszaemlékezését is közöljük.

Végül néhány tanulmányba sűrítettük a települési és a megyei önkormányzati választások főbb jellemzőit, az önkormányzati választott szereplők összetételének változásait, valamint összefoglaltuk a települések fejlődésének főbb jellemzőit és gazdasági mutatóit.

Az Almanachot térképek, ábrák, táblázatok és egyéb adatok zárják, segítve az olvasót a tájékozódásban és a további elmélyülésben.

Veszprém megyében nem előzmények nélküli a helyi közigazgatás változásait bemutató könyv, akár a tanácsrendszer időszakára¹, akár az önkormányzati rendszerre² gondolunk.

Természetesen a közreadott Almanach nem törekedhetett a teljességre, így csak a szerkesztők és szerzők által a leglényegesebbnek tartott elemeket tartalmazták, rögzítve a történeteket, mintegy megalapozva a további kutatásokat. Mint minden utólagos feldolgozás, így a jelen könyv is tartalmazhat hibákat és tévedéseket, amelyek reményeink szerint nem csökkentik a kutatás eredményének értékeit.

Az Almanach kiadója a Comitatus Társadalomkutató Egyesület, amely 1991-

¹ Fejes Imre: *Veszprém megye közigazgatási beosztásai és tanácsi vezetői (1945–) 1950–1981. A Veszprém Megyei Levéltár kiadványai 2. Veszprém, 1982., Zongor Gábor (szerk.): Forradalom és tanácsok. Adalékok Veszprém megye közigazgatás történetéhez (1956) – (1982 – 1990). Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Iroda, Veszprém, 2000.*

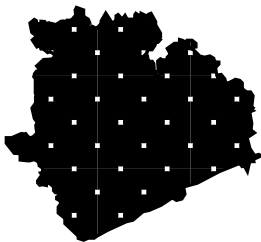
² Oláh Miklós (szerk.): *Az átmenet, avagy Veszprém megye a rendszerváltás időszakában. Tanulmányok. Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése, Veszprém, 1995., Zongor Gábor – Agg Zoltán (szerk.): Rendszerváltó önkormányzók 1990–2000. Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Iroda, Veszprém, 2001.*

es alapítása óta nemcsak Veszprém megye társadalomkutatói szellemi műhelyeként tevékenykedik, hanem a Comitatus Önkormányzati Szemle szerkesztőjeként és kiadójaként is országosan ismertté vált.

Bízom benne, hogy a *Veszprém megyei önkormányzati almanach* hozzájárul a megye önkormányzatai három évtizedes múltjának jobb megismeréséhez.

Veszprém, 2020. szeptember 30.

Zongor Gábor

1. Veszprém megye területi és igazgatási beosztásának változásai

Veszprém megyében 1990. január 1-én 220 önálló település – közülük kilenc városi és hét nagyközségi jogállással – létezett. Az önálló települések száma és a jogállások az elmúlt 30 esztendőben úgy változtak, hogy 2020. január 1-én 217 települési önkormányzat – közülük 15 városi, három nagyközségi jogállással – alkotja a megyét.

1.1. Új községgé nyilvánítások

Az országos gyakorlathoz hasonlóan az 1990-es években, a megyében is megindultak az önállósulási törekvések. Elsőként 1991. október 1-vel **Balatonrendes**³ vált ki Ábrahámhegy községből, majd egy hónap múlva **Egeralja**⁴ szakadt el Adorjánháza községtől. A következő évtől, 1992-től lett első ízben önálló község **Eplény**,⁵ elválva Zirc-Olaszfalú városrésztől. A Zirc városáról való leválás folytatódott a következő évben, így 1993. január 1-től, amikor is **Lókút**, **Nagyesztergár** és **Olaszfalú**⁶ nyerte el függetlenségét.

A második ciklusban előbb, a Lesenceistvánd községtől leszakadó **Uzsa**⁷ község 1995. augusztus 20-tól lett önálló önkormányzat, amikor is Göncz Árpád köztársasági elnök átadta a község alapító levelét. Negyvenhat év után elvált Várpalota várostól **Pétfürdő**⁸ és 1997. október 1-től lett újból önálló önkormányzat.

Az önálló települési önkormányzattá válás feltételei Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) szabályai által a korábbiakhoz képest lényegesen szigorodtak. Így a 2014. október 12-i önkormányzati általános választás napján az országban is csupán egy új község, **Balatonakarattya**⁹ jött létre elválva Balatonkenese várostól.

Mindezek alapján megállapítható, hogy az elmúlt 30 esztendőben, Veszprém megyében összesen kilenc új települési önkormányzat jött létre.

Az Mötv. adta lehetőséggel élve **Csabrendek** a képviselő-testület döntésével 2016. január 1-vel nagyközséggé nyilvánította magát, így jelenleg Pétfürdő és Révfülöp mellett viseli a nagyközségi címet.

³ Lásd: a 145/1991. (VIII. 6.) KE határozatot Balatonrendes községgé nyilvánításáról.

⁴ Lásd: a 189/1991. (IX. 24.) KE határozatot Egeralja községgé nyilvánításáról.

⁵ Lásd: a 233/1991. (XI. 29.) KE határozatot Eplény községgé nyilvánításáról.

⁶ Lásd: a 150/1992. (IX. 19.) KE határozatot Lókút, Nagyesztergár és Olaszfalú községgé nyilvánításáról.

⁷ Lásd: a 131/1995. (VIII. 11.) KE határozatot Uzsa községgé nyilvánításáról.

⁸ Lásd: a 116/1997. (IX. 3.) KE határozatot Pétfürdő községgé nyilvánításáról.

⁹ Lásd: a 13/2013. (I. 8.) KE határozatot Balatonakarattya községgé nyilvánításáról.

1.2. Új várossá nyilvánítások

1990. szeptember 30-ával Veszprém megyében kilenc városi tanács (Ajka, Balatonalmádi, Balatonfüred, Pápa, Sümeg, Tapolca, Várpalota, Veszprém és Zirc) alakult át városi önkormányzattá. A megyében az elmúlt harminc évben hat nagyközség részére adományozta a városi címet a köztársasági elnök. Először 1997. július 1-vel **Devecser**¹⁰ nyerte el a városi címet, majd két évvel később, 1999-ben **Herend**¹¹ vált várossá. A helyi önkormányzati rendszer tízedik évfordulójának esztendejében, 2000-ben lett város **Balatonfűzfő**¹². A 2004. év sajátossága, hogy egyszerre két várossal is gyarapodott a megye, mivel **Berhida** és **Badacsonytomaj**¹³ is megkapta a városi címet. A várossá nyilvánítás folyamata **Balatonkenese**¹⁴ 2009. július 1-vel történő cím elnyerésével ért véget. Így Veszprém megye 2020-ban összesen 15 városi önkormányzattal rendelkezik.

1.3. Megye elhagyások

Veszprém megye településeinek száma nem csupán az önálló községgé válás következtében változott az elmúlt időszakban, hanem egyes települések megyeváltásának hatására is. Elsőként az Országgyűlés döntése alapján 1992. január 1-től **Csikvánd, Gyarmat és Szerecseny**¹⁵ községek, amelyek 1954-ben kerültek Veszprém megyébe, visszakerültek Győr-Moson-Sopron megyébe. A történelmi Veszprém megyéhez tartozó **Bakonypéterd** és **Lázi**¹⁶ községek 1999. június 30-ával hagyták el a megyét, majd hat észak-bakonyi község, **Bakonygyirót, Bakonyszentlászló, Fenyőfő, Románd, Sikátor, Veszprémvarsány**¹⁷ 2002. október 20-ával ugyancsak Győr-Moson-Sopron megye részévé vált. Így végső soron 11 községgel gazdagodott az északi szomszéd megye a megyénk kárára.

Többszöri próbálkozás után végül **Balatonvilágos**¹⁸ község hagyta el a megyét, így 2013. január 1-től már Somogy megyéhez tartozik.

Ezek a települések a továbbiakban már nem szerepelnek a részletes ismertetéseknél.

¹⁰ Lásd: a 85/1997. (VI. 5.) KE határozatot a városi cím adományozásáról.

¹¹ Lásd: a 110/1999. (VI. 21.) KE határozatot a városi cím adományozásáról.

¹² Lásd: a 80/2000. (VI. 2.) KE határozatot a városi cím adományozásáról.

¹³ Lásd: a 52/2004. (V. 25.) KE határozatot a városi cím adományozásáról.

¹⁴ Lásd: a 76/2009. (VI. 30.) KE határozatot városi cím adományozásáról.

¹⁵ Lásd: a 72/1991. (XII. 29.) OGY határozatot Csikvánd, Gyarmat és Szerecseny községek Veszprém megyétől Győr-Moson-Sopron megyéhez csatolásáról.

¹⁶ Lásd: az 50/1999. (VI. 3.) OGY határozatot Bakonypéterd és Lázi községek Veszprém megyéből Győr-Moson-Sopron megyéhez csatolásáról.

¹⁷ Lásd: a 47/2001. (VI. 18.) OGY határozatot Bakonygyirót, Bakonyszentlászló, Fenyőfő, Románd, Sikátor, Veszprémvarsány községek Veszprém megyéből Győr-Moson-Sopron megyéhez csatolásáról önkormányzati általános választás napjával.

¹⁸ Lásd: a 96/2012. (XII. 18.) OGY határozatot Balatonvilágos község megyeváltási kezdeményezéséről.

1.4. Városterégi beosztások

A település és a megye közötti kistérségi kapcsolatok szervezeti formái, elnevezései, illetve funkciói az elmúlt időszakban többször változtak. A tanácsrendszerben létrehozott városkörnyéki igazgatási kapcsolatok területe tovább élt, így a rendszerváltozáskor meglévő kilenc városhoz kapcsolódó közigazgatási egységek képezték a szűkebb települési együttműködések terepét. Ezek a statisztikai vonzaskörzetek képezték például az alapját a megyei területfejlesztési tanács tagságának, azáltal, hogy a megyében működő területfejlesztési önkormányzati társulások statisztikai vonzaskörzetenként egy-egy képviselője lehetett tagja a testületnek.

A statisztikai alapú térlehatárolást felváltotta a többcélú kistérségi társulásokról szóló 2004. évi CVII. törvény mellékletében felsorolt beosztás. A megyében ekkor még a kistérségek száma és székhelye továbbra is követte a korábbi kilenc városterégi szisztémát.

Tízre növekedett 2010-ben a kistérségek száma a megyében azáltal, hogy a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvény módosításáról szóló 2010. évi CXLIX. törvény melléklete az ajkai kistérség 39 településéből 27-et az újonnan létrehozott Devecser székhelyű kistérségbe sorolt.

A járáskialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény végrehajtására megalkotott, a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 218/2012. (VIII. 13.) Kormányrendelet melléklete ugyancsak tíz járást hozott létre Veszprém megyében.

Míg a városkörnyéki, vonzaskörzeti, kistérségi kapcsolatok alapvetően önkormányzati együttműködések, társulások terepül szolgáltak, addig a járás döntően állami igazgatási területi egység, amelyhez értelemszerűen alkalmazkodnak az önkormányzati társulások is.

Ezek után lássuk az egyes térségi székhely városokhoz tartozó települések számát és esetleges változásait.

1.4.1. Ajka

A városkörnyéket alkotó statisztikai vonzaskörzet 39 települése a többcélú kistérség társulásban is együttműködött. Azáltal, hogy 2010-ben önálló kistérség lett a Devecser környéke, így az ajkai kistérség 12 településre csökkent. A 2013-as járási rendszerben Bakonypölöske a pápai, míg Noszlop a devecseri járásba igazolt, ugyanakkor Farkasgyepű átkerült a pápai térségből, így 11 településből áll jelenleg az Ajkai járás.

1.4.2. Balatonalmádi

Kezdetben a városkörnyék korábbi 10 települése alkotta a térséget. A 2004-es többcélú kistérségi társuláshoz Litér csatlakozott a veszprémi körzetből, így 11

településre nőtt a körzet. A társulás 2010-es felülvizsgálatakor Lovas átment a balatonfüredi térségbe. A 2013-as járás kialakítás során Királyszentistván és Pappeszi a veszprémi térségből átkerült az almádi járásba, míg Alsóörs a Balatonfüredi járásba, valamint Szentkirályszabadja a Veszprémi járásba igazolt. Jelenleg a járást 11 település alkotja Balatonakarattya 2014-es létrejöttével.

1.4.3. Balatonfüred

Az első két évtizedben a füredi térséget változatlanul ugyanaz a 20 település alkotta. 2010-ben a többcélú kistérségi társuláshoz csatlakozott Lovas a balatonalmádi térségből, míg 2013 óta a járást 22 település alkotja azáltal, hogy Alsóörs átjött a balatonalmádi térségből.

1.4.4. Devecser

Mint korábban jeleztem a Devecseri többcélú kistérségi társulás új egységként 2010-ben jött létre az ajkai kistérségből kiszakított 27 településsel. 2013-tól megalkotott járás településeinek száma 28-ra nőtt azzal, hogy Noszlop az ajkai kistérségből átigazolt.

1.4.5. Pápa

A megye legnépesebb várostérsége volt a pápai 48 településsel. A többcélú kistérségi társulás létrejöttével Gic átkerülésével a zirci térségből és ezáltal 49 település együttműködéséről beszélhettünk. A Pápai járást ugyancsak 49 település alkotja, viszont Bakonypölöske és Farkasgyepű térséget cserélt.

1.4.6. Sümeg

A Sümeg székhelyű térséget függetlenül az együttműködés formájától és módjától ugyanaz a 21 település alkotja immáron 30 éve.

1.4.7. Tapolca

A tapolcai városkörnyéket, többcélú kistérségi társulást és járást ugyanaz a 33 település alkotja függetlenül a térségi formától.

1.4.8. Várpalota

A legkevesebb, 6 települést magába foglaló városkörnyék, hasonló összetételben hozta létre a többcélú kistérségi társulását. A társulás 2010-es felülvizsgálata következtében Jásd a zirci térségből átigazolt. A járási rendszerben tovább nőtt a várpalotai térség azáltal, hogy Vilonya a veszprémi térségből átkerült. Így most 8 településsel a legkevesebb önkormányzatot alkotó járás a várpalotai.

1.4.9. Veszprém

A kezdeti időszakban a veszprémi városkörnyéket 21 település alkotta. A többcélú társulási rendszer bevezetésekor Litér átment a balatonalmádi térségbe. A járási rendszer további változásokkal járt a megyeszékhely térségi kapcsolataiban, mivel Eplény a zirci, Szentkirályszabadja a balatonalmádi térségből átjött, míg Királyszentistván és Papkeszi elment az almádi járásba, valamint Vilonya a várpalotai járásba, így most a Veszprémi járást 19 település alkotja.

1.4.10. Zirc

A bakonyi város vonzástérsége 18 településből állt. 2004-ben a többcélú kistérségi társulás létrejöttékor Gic átkerült a pápai térségbe, majd 2010-ben Jásd a várpalotai térséghez csatlakozott. A járások létrejöttével tovább csökkent a Zirci járás, azáltal, hogy Eplény elment a veszprémi járásba.

1. számú táblázat a várostérségi egységekhez tartozó települések számának változásáról

Székhely	Vonzáskörzet 1990	Kistérség 2004	Kistérség 2010	Járás 2013
Ajka	39	39	12	11
Balatonalmádi	10	11	10	11
Balatonfüred	20	20	21	22
Devecser	-	-	27	28
Pápa	48	49	49	49
Sümeg	21	21	21	21
Tapolca	33	33	33	33
Várpalota	6	6	7	8
Veszprém	21	20	20	19
Zirc	18	17	16	15

A jelenlegi járási beosztást a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV. 23.) Kormányrendelet melléklete határozza meg. A tíz járásszékhely városon kívül még öt város van a megyében. A Balatonalmádi járás érdekessége, hogy további két város (Balatonfüzfő és Balatonkenese), míg a tapolcai (Badacsonytomaj), a várpalotai (Berhida) és a veszprémi járásban (Herend) egy-egy található.

Lásd a várostérségek települési összetételéről szóló kimutatást!

1.5. Önkormányzatok és hivatalok

A korábbi társközségek 1990-es felszabadulását követően jelentős változáson mentek keresztül, mivel a társközségi létből önállóvá vált kistérségi önkor-

mányzatok számára a függetlenség szimbólumává vált az önálló polgármesteri hivatal létrehozatala és fenntartása.

A létrejött jegyzőségek, körjegyzőségek alapvetően még leképezték a tanácsi igazgatási struktúrát.

2. számú táblázat a városkörnyékek igazgatási szervezettségéről 1990

Városkörnyék	Önálló polgármesteri hivatallal rendelkező település	Körjegyzőség székhely település	Igazgatási szervezettel rendelkező település	Összes település száma	Hivatallal rendelkező települések aránya (%)
Ajkai	4	9	13	37	35
Balatonalmádi	3	3	6	11	54
Balatonfüredi	3	4	7	20	35
Pápai	1	12	13	48	27
Sümegi	1	4	5	21	24
Tapolcai	3	7	10	32	31
Várpalotai	5	0	5	5	100
Veszprémi	3	5	8	21	38
Zirci	1	8	9	22	41
Összesen	24	52	76	217	35

A polgármesteri hivatal létrehozásának törvényi feltétele, mely szerint vagy ezer lakosnál népesebb egy település, vagy jegyzőt tudjon kinevezni a képviselő-testület, végső soron az önálló polgármesteri hivatalok számának jelentős növekedését eredményezte. Így míg 1990-ben a települések mintegy egyharmada (35%) volt igazgatási székhely, addig tíz év elteltével már a települések 60%-ban volt polgármesteri hivatal (34%), vagy körjegyzőségi székhely (26%).

3. számú táblázat a városkörnyékek igazgatási szervezettségéről 2000

Városkörnyék	Önálló polgármesteri hivatallal rendelkező település	Körjegyzőség székhely település	Igazgatási szervezettel rendelkező település	Összes település száma	Hivatallal rendelkező települések aránya (%)
Ajkai	9	12	21	39	54
Balatonalmádi	9	1	10	11	91
Balatonfüredi	13	2	15	20	75
Pápai	19	12	31	48	65
Sümegi	3	5	8	21	38
Tapolcai	4	11	15	33	45
Várpalotai	5	0	5	6	83
Veszprémi	6	6	12	21	57
Zirci	9	8	17	24	71
Összesen	77	57	134	223	60

A többcélú kistérségi társulások pénzügyi ösztönzőkkel történő szervezésének hatására megnőtt a körjegyzőségek (31%), és csökkent az önálló polgármesteri hivatalok száma és aránya (14%), vagyis a települések többsége már nem rendelkezik igazgatási szervezettel.

4. számú táblázat a kistérségek igazgatási szervezettségéről 2012

Városkörnyék	Önálló polgármesteri hivattall rendelkező település	Körjegyzőség székhely település	Igazgatási szervezettel rendelkező település	Összes település száma	Hivatallal rendelkező települések aránya (%)
Ajkai	2	5	7	12	58
Balatonalmádi	4	3	7	10	70
Balatonfüredi	5	6	11	21	52
Devecseri	1	8	9	27	33
Pápai	2	16	18	49	37
Sümegei	1	6	7	21	33
Tapolcai	4	10	14	33	42
Várpalotai	4	2	6	7	86
Veszprémi	5	5	10	20	50
Zirci	2	7	9	16	56
Összesen	30	68	98	216	45

Az önkormányzati igazgatás rendszerében jelentős átalakítást és változást eredményezett a 2013-as járási struktúra és hivatalok kialakítása, valamint ezzel párhuzamosan az önkormányzati hivatalok alakításának törvényi szigorítása. A változtatás lényege, hogy önálló polgármesteri hivatalt csak a kétezer lakosnál népesebb önkormányzatok tarthatnak fenn, valamint ezt a lakosság számot el kellett érniük együttesen a közös hivatalt alkotó településeknek. Az önkormányzati hivatalok számának és a kényszerített társulásoknak a következtében jelentős mértékben csökkent a hivatalokkal rendelkező települések száma és aránya (26%). Az országos trendnek megfelelően Veszprém megyében is a települések csaknem $\frac{3}{4}$ -e nem rendelkezik helyben hivattallal.

5. számú táblázat a járáások igazgatási szervezettségéről 2020

Városkörnyék	Önálló polgármesteri hivattall rendelkező település	Közös önkormányzati hivatal székhely település	Igazgatási szervezettel rendelkező település	Összes település száma	Hivatallal rendelkező települések aránya (%)
Ajkai	1	4	5	11	45
Balatonalmádi	1	4	5	11	45
Balatonfüredi	0	5	5	22	23
Devecseri	1	2	3	28	11
Pápai	1	9	10	49	20

Városkörnyék	Önálló polgármesteri hivattal rendelkező település	Közös önkormányzati hivatal székhely település	Igazgatási szervezettel rendelkező település	Összes település száma	Hivatallal rendelkező települések aránya (%)
Sümegei	0	3	3	21	14
Tapolcai	0	7	7	33	21
Várpalotai	3	2	5	8	62
Veszprémi	3	6	9	19	47
Zirci	0	5	5	15	33
Összesen	10	47	57	217	26

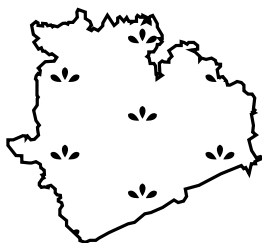
Annak ellenére, hogy a törvényi szabályozás a városok számára lakosság-számtól függetlenül lehetővé teszi az önálló polgármesteri hivatal fenntartását, a 15 megyénk béli városból csupán öt, Balatonkenese, Devecser, Herend, Pápa és Várpalota nem társult. További öt község – Ősi, Pétfürdő, Szentgál, Szentkirályszabadja és Úrkút – tart fenn önálló polgármesteri hivatalt.

Ugyancsak öt város – Ajka – Őcs; Balatonalmádi – Felsőörs; Balatonfüzfő – Papkeszi; Berhida – Vilonya és Veszprém – Eplény – csupán egy városkörnyéki községgel szövetkezik jelenleg. A legtöbb, egyaránt 5-5 település alkotta közös hivatalt tart fenn a városok közül Balatonfüred és Sümeg.

A legtöbb (16) település által fenntartott közös önkormányzati hivatal a Devecseri járásban a Tüskevár székhelyű, míg ugyanebben a járásban Somlóvásárhely székhellyel 11 település tart fenn közös hivatalt. Ugyanennyi település összefogásával működik a Sümegei járásban a Gógánfai közös önkormányzati hivatal.

Mivel a jegyzői állások száma és az önkormányzati hivatalt vezetők szerepköre az elmúlt 30 esztendőben többször érdemben változott, ezért most csak a 2020. szeptember 30-án hivatalban lévő jegyzők névsorát szerepeltetjük a kötetben, így emlékezve meg azokról az aktív hivatalvezetőről, akik az önkormányzathoz szükséges szakmai háttérrel szervezik és biztosítják a jövőben is.

(Lásd a jegyzőkről szóló kimutatást, külön megjelölve a címzetes főjegyzők névsoráról, járásonként és székhelyenként a 2020. szeptember 30-ai állapotnak megfelelően.)

2. Adattár

2.1. Települési önkormányzatok betűrendben

Az adattár meghatározó részében Veszprém megye jelenlegi 217 települési önkormányzata szerepel betűrendben. Az adott településnél feltüntettük az önkormányzat jogállását és jelenlegi járási besorolását, a lakónépesség év végi számát, főben meghatározva (a népszámlálás végleges adataiból továbbvezetett adat), az épített lakások számának évi átlagát (három időintervallumban), az egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti évek átlagát (1000 Ft-ban), valamint a települések társadalmi, gazdasági és infrastrukturális fejlettségének adatait. Ez a 67/2001. (VI. 28.) OGY-határozat alapján kialakított olyan komplex mutató, amely megadja a legutóbb publikált település-fejlettségi pontszámot és a településnek az országos sorrendben elfoglalt helyét.

A polgármesterek névsora az 1990. szeptember 30. és 2020. szeptember 30-a között megtartott nyolc¹⁹ általános helyi önkormányzati választás eredménye alapján készült. Emellett figyelembe vettük az elmúlt 30 év időközi polgármester-választások eredményeit is. Az adott településnél feltüntettük a 2020. szeptember 30-át megelőzően kitűzött, de a 30 éves évfordulót követően megtartandó időközi választások időpontjait is. A Nemzeti Választási Iroda honlapján az időközi önkormányzati választások archívumában – <https://www.valasztas.hu/archiv1> – csupán 1999-től érhetők el a hiteles adatok, ezért az első nyolc évben csak az időközi választás évét szerepeltettük.

Adásztevel

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
842	890	810	759

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	2	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 120

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1243.
pontszám: 5,15

¹⁹ Az önkormányzati választások időpontjai: 1. 1990. szeptember 30. (első forduló), 1990. október 14. (második forduló); 2. 1994. december 11.; 3. 1998. október 18.; 4. 2002. október 20.; 5. 2006. október 1.; 6. 2010. október 3.; 7. 2014. október 12.; 8. 2019. október 13.

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Patak Károly (FKGP)

1994 – 1998: Patak Károly

1998 – 2002: Németh Zoltán (független) lemondott

Időközi: 2000. 10. 01.: Fodor Béla (független)

2002 – 2006: Fodor Béla (független)

2006 – 2010: Fodor Béla (független)

2010 – 2014: Fodor Béla (független)

2014 – 2019: Fodor Béla (független)

2019: Fodor Béla (független)

Adorjánháza

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
526	469	385	342

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 88

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2735.
pontszám: 3,33**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Fülöp Endre (FKGP)

1994 – 1998: Fülöp Endre (független)

1998 – 2002: Harkai Gyula (független)

2002 – 2006: Marton Dezső (független)

2006 – 2010: Marton Dezső (független)

2010 – 2014: Marton Dezső (független)

2014 – 2019: Marton Dezső (független)

2019: Zsömlye György (független)

Ajka

(város, járásszékhely város 2013)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
33.864	33.395	29.350	27.736

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
37	51	7

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 156

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 457.
pontszám: 6,11

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Dr. Csertán János (SZDSZ-Fidesz)

1994 – 1998: Marton József (SZDSZ)

1998 – 2002: Ékes József (MDF)

2002 – 2006: Schwartz Béla (MSZP – SZDSZ)

2006 – 2010: Schwartz Béla (MSZP)

2010 – 2014: Schwartz Béla (MSZP)

2014 – 2019: Schwartz Béla (MSZP)

2019: Schwartz Béla (Közösen Ajkáért Egyesület)

Alsóörs

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1210	1328	1566	1846

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
17	18	6

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 177

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 35. pont-
szám: 7,48

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Domján Tibor (független)
Időközi 1993: Dr. Bóka István (független)
1994 – 1998: Dr. Bóka István (független)
1998 – 2002: Dr. Bóka István (független)
2002 – 2006: Hebling Zsolt (független)
2006 – 2010: Hebling Zsolt (független)
2010 – 2014: Hebling Zsolt (független)
2014 – 2019: Hebling Zsolt József (független)
2019: Hebling Zsolt József (független)

Apácatorna

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
202	188	175	137

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 101

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2326.
pontszám: 3,96

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Ládonyi László (független)
1994 – 1998: Ládonyi László (független)
1998 – 2002: Ládonyi László (független)
2002 – 2006: Ládonyi László (független)
2006 – 2010: Kovács Béla (független)
2010 – 2014: Kovács Béla (független)
2014 – 2019: Kovács Béla (független)
2019: Kovács Béla (független)

Aszófő

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
287	348	398	400

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
4	1	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 164

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 113.
pontszám: 6,96

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Fodor Károly (MDF)

1994 – 1998: Fodor Károly (független)

Időközi: 1997. 04. 16. Bors János (független)

1998 – 2002: Bors János (független)

2002 – 2006: Bors János (független)

2006 – 2010: Bors János (független)

2010 – 2014: Bors János (független)

2014 – 2019: Keller Vendel (független)

2019: Keller Vendel (független)

Ábrahámhegy

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
573	501	453	425

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
5	3	6

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 159

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 146.
pontszám: 6,83

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Gáspár József (FKGP-SZDSZ)

1994 – 1998: Gáspár József (független)

1998 – 2002: Gáspár József (független)

2002 – 2006: Gáspár József (független)

2006 – 2010: Vella Ferenc Zsolt (független)

2010 – 2014: Vella Ferenc Zsolt (független)

2014 – 2019: Vella Ferenc Zsolt (független)

2019: Vella Ferenc Zsolt (független)

Badacsonytomaj

(város 2004. július 1., Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
2448	2312	2206	2067

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
14	10	6

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 119

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 229.
pontszám: 6,58**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Kálóczi Kálmán (MSZP)

1994 – 1998: Kálóczi Kálmán (Badacsonyörsi Érdekvédelmi Egyesület)

1998 – 2002: Kálóczi Kálmán (független)

2002 – 2006: Krisztin N. László (független)

2006 – 2010: Krisztin N. László (független)

2010 – 2014: Krisztin N. László (független)

2014 – 2019: Krisztin-Németh László Illés (független)

2019: Krisztin-Németh László Illés (független)

Badacsonytördemic

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
903	874	873	830

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	4	2

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 115

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 769.
pontszám: 5,67

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Kovács Lászlóné (FKGP)

1994 – 1998: Kovács Lászlóné (független)

1998 – 2002: Farkas László (független) elhunyt

Időközi: 2000. 06. 04. Kovács Lászlóné (független)

2002 – 2006: Volmuth Péter (független)

2006 – 2010: Volmuth Péter (független)

2010 – 2014: Volmuth Péter Pál (független)

2014 – 2019: Volmuth Péter Pál (független) elhunyt

Időközi: 2017. 01. 15. Horváth Zoltán (független)

2019: Horváth Zoltán (Fidesz-KDNP)

Bakonybél

(község, Zirci járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1539	1463	1259	1203

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
5	2	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 140

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 853.
pontszám: 5,56

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Baky György (SZDSZ)
1994 – 1998: Kuti Ferenc (független)
1998 – 2002: Kuti Ferenc (független)
2002 – 2006: Baky György (független)
2006 – 2010: Baky György (SZDSZ)
2010 – 2014: Baky György Sándor (független)
2014 – 2019: Márkus Zoltán (független)
2019: Márkus Zoltán (független)

Bakonyjákó

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
697	698	636	686

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
4	2	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 128

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1043.
pontszám: 5,36

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Szabadi János (független)
1994 – 1998: Szabadi János (független)
1998 – 2002: Szabadi János (független)
2002 – 2006: Takács Szabolcs (független)
2006 – 2010: Takács Szabolcs (Fidesz-KDNP)
2010 – 2014: Takácsné Tompos Rita Mónika (független)
2014 – 2019: Takácsné Tompos Rita Mónika (független)
2019: Szilvási Zoltán (független)

Bakonykoppány

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
256	240	195	207

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 101

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1106.
pontszám: 5,29

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Mészáros Endre (független)

1994 – 1998: Mészáros Endre (független)

1998 – 2002: Mészáros Endre (független)

2002 – 2006: Mészáros Endre (független)

2006 – 2010: Patocskai Róbert (független) lemondott

Időközi: 2008. 04. 20. Tekán István (független)

2010 – 2014: Tekán István (Fidesz-KDNP)

2014 – 2019: Tekán István (független)

2019: Szalai Tamás (független)

Bakonynána

(község, Zirci járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
973	1051	1053	1033

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
4	2	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 119

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1087.
pontszám: 5,32

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Péntes János (független)

1994 – 1998: Kropf Miklós (független)

1998 – 2002: Kropf Miklós (független)

2002 – 2006: Kropf Miklós (független)

2006 – 2010: Kropf Miklós (független)

2010 – 2014: Kropf Miklós (független) lemondott
 Időközi: 2013. 04. 14. Simonné Rummel Erzsébet (független)
 2014 – 2019: Bierbaum Adrienn (független)
 2019: Németh Zsuzsanna (független)

Bakonyoszlop

(község, Zirci járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
550	577	453	433

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 106

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1943.
 pontszám: 4,39

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Czingiszer Ottó (független)

1994 – 1998: Czingiszer Ottó (független)

1998 – 2002: Ifj. Wolf Ferenc (független)

2002 – 2006: Ifj. Wolf Ferenc (független)

2006 – 2010: Ifj. Wolf Ferenc (független)

2010 – 2014: Ifj. Wolf Ferenc (független)

2014 – 2019: Wolf Ferenc (független)

2019: Wolf Ferenc (független)

Bakonypölöske

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
445	432	378	386

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	1	0

Egy lakosra jutó 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 120

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2169.
pontszám: 4,15

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Szarka Gyula (független)

1994 – 1998: Szarka Gyula (független)

1998 – 2002: Szarka Gyula (független)

2002 – 2006: Szarka Gyula (független)

2006 – 2010: Szavazategyenlőség

Időközi: 2007. 01. 07. Ulaki Béla (független)

2010 – 2014: Ulaki Béla László (független)

2014 – 2019: Ulaki Béla László (független)

2019: Ulaki Béla László (független)

Bakonyság

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
117	97	49	51

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 112

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1063.
pontszám: 5,34

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Kiss Lajos (FKGP)

1994 – 1998: Kiss Lajos (független)

1998 – 2002: Kiss Lajos (független)

2002 – 2006: Kiss Lajos (független)

2006 – 2010: Kiss Lajos (független)

2010 – 2014: Kiss Lajos (független)

2014 – 2019: Kiss Lajos (független)

2019: Kiss Lajos (független)

Bakonyszentiván

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
300	258	216	217

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 112

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2519.
pontszám: 3,70

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Hlatkyné Szőke Edit (független)

1994 – 1998: Hlatkyné Szőke Edit (független)

1998 – 2002: Baranyai Miklós (független)

2002 – 2006: Baranyai Miklós (független)

2006 – 2010: Ledó Edit (független)

2010 – 2014: Boldizsárné Ledó Edit (független)

2014 – 2019: Ledó Edit (független) önfelosztás

Időközi: 2016. 10. 02. Karvas János (független) haláleset

Időközi: 2019. 02. 17. Frum István (független)

2019: Frum István (független)

Bakonyszentkirály

(község, Zirci járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
911	933	892	829

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 130

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1156.
pontszám: 5,23

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Burján István (független)

1994 – 1998: Dr. Matykóné Szántó Mária (független)

Időközi: 1996. Gurdon Ferencné (független)

Időközi: 1996. Huszár Zoltán (független)

1998 – 2002: Huszár Zoltán (független)

2002 – 2006: Csillag Zoltán (független)

2006 – 2010: Csillag Zoltán (független)

2010 – 2014: Csillag Zoltán (független)

2014 – 2019: Csillag Zoltán (független)

2019: Csillag Zoltán (független)

Bakonyszücs

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
402	372	320	278

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 98

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1819.
pontszám: 4,53**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Mádl István (független)

1994 – 1998: Mádl István (független)

1998 – 2002: Mádl István (független)

2002 – 2006: Mádl István (Fidesz-MDF-MKDSZ)

2006 – 2010: Oláh Kálmán Géza (Fidesz-KDNP)

2010 – 2014: Oláh Kálmán Géza (Fidesz-KDNP)

2014 – 2019: Oláh Kálmán Géza (Fidesz-KDNP)

2019: Fódi István (független)

Bakonytamási

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
765	705	641	562

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 122

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1981.
pontszám: 4,36

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Fejes Péter (Bakonytamási Faluvédő Egyesület)

1994 – 1998: Ifj. Deli Ferenc (független)

1998 – 2002: Ifj. Deli Ferenc (független)

2002 – 2006: Németh Károly (független)

2006 – 2010: Németh Károly (független)

2010 – 2014: Németh Károly (független)

2014 – 2019: Németh Károly (független)

2019: Forsthoffer Zoltán (független)

Balatonakali

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
573	706	649	664

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
4	2	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 128

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 114.
pontszám: 6,96

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Tóth István (független)

1994 – 1998: Tóth István (független)

Időközi: 1996 Ordódy Józsefné (független)

1998 – 2002: Ordódy Józsefné (független)

2002 – 2006: Ordódy Józsefné (független)

2006 – 2010: Kemendy Miklós (független)

2010 – 2014: Koncz Imre (független)

2014 – 2019: Koncz Imre (független)

2019: Koncz Imre (független)

Balatonakarattya

(község 2014. október 12.,) Balatonalmádi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
–	–	–	862

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 171

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: nincs adat
adat pontszám: nincs adat**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

2014 – 2016: Matolesy Gyöngyi (független)

2019: Matolesy Gyöngyi (Fidesz-KDNP)

Balatonalmádi

(város, járásszékhely város 2013)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
8594	8514	8538	9060

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
65	79	26

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 195

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 87. pontszám: 7,08

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Dr. Kerényi László (független)

1994 – 1998: Dr. Kerényi László (független)

1998 – 2002: Dr. Kerényi László (független)

2002 – 2006: Pandur Ferenc (független)

2006 – 2010: Keszey János (Fidesz-KDNP)

2010 – 2014: Keszey János (Fidesz-KDNP)

2014 – 2019: Keszey János (Fidesz-KDNP)

2019: Dr. Kepli Lajos (független)

Balatoncsicsó

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
175	165	208	214

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	2	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 78

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1076. pontszám: 5,33

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Schumacher József (független)

1994 – 1998: Schumacher József (független)

1998 – 2002: Schumacher József (független)

2002 – 2006: Schumacher József Pál (független)

2006 – 2010: Schumacher József Pál (független)

2010 – 2014: Schumacher József Pál (független)

2014 – 2019: Schumacher József Pál (független)

2019: Schumacher József Pál (független)

Balatonederics

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1178	1128	1040	986

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
6	2	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 113

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 663.
pontszám: 5,80

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Tóth Lajos (független)

1994 – 1998: Németh József (független)

1998 – 2002: Németh József (független)

2002 – 2006: Németh József (független)

2006 – 2010: Németh József (független)

2010 – 2014: Tóth Péter (független)

2014 – 2019: Töreky Lászlóné (független)

2019: Papp János (független)

Balatonfőkajár

(község, Balatonalmádi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1423	1459	1389	1336

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
4	4	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 121

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 861.
pontszám: 5,55

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Csontos Miklós (független)

1994 – 1998: Forró Zsolt (független)

1998 – 2002: Forró Zsolt (független)

2002 – 2006: Forró Zsolt (független)

2006 – 2010: Forró Zsolt (független)

2010 – 2014: Forró Zsolt (független)

2014 – 2019: Forró Zsolt (független)

2019: Forró Zsolt (független)

Balatonfüred

(város, járásszékhely város 2013.)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
13869	13289	13258	12800

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
60	59	31

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 169

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 60. pontszám: 7,31

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Simon Károly (MDF-FKGP)

1994 – 1998: Szalay László (független)

1998 – 2002: Pálffy Sándor (Fidesz-FKGP-MDF-MKDSZ) önfelosztás

Időközi: 2000. 10. 08. Pálffy Sándor (Fidesz-FKGP-MDF-MKDSZ)

2002 – 2006: Dr. Bóka István (Fidesz-MDF-MKDSZ)

2006 – 2010: Dr. Bóka István (Fidesz-KDNP-MDF)

2010 – 2014: Dr. Bóka István (Fidesz-KDNP)

2014 – 2019: Dr. Bóka István (Fidesz-KDNP)

2019: Dr. Bóka István (Fidesz-KDNP)

Balatonfűzfő

(város 2000. július 1., Balatonalmádi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
4698	4337	4313	4453

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
11	10	3

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 141

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 182.
pontszám: 6,71

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Dr. Varjú Lajos (független)

1994 – 1998: Dr. Varjú Lajos (független)

1998 – 2002: Dr. Varjú Lajos (független)

2002 – 2006: Dr. Varjú Lajos (független)

2006 – 2010: Majorné Kiss Zsuzsanna (független)

2010 – 2014: Marton Béla (független)

2014 – 2019: Marton Béla (független)

2019: Szanyi Szilvia²⁰ (független)

Balatonhenye

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
185	145	109	121

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 108

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2378.
pontszám: 3,91

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Szalai József (független)

1994 – 1998: Szalai József (független)

1998 – 2002: Szalai József (független)

2002 – 2006: Szalai József (független)

2006 – 2010: Ifj. Szalai István (független)

²⁰ 2020. október 18-án önfeloszlatás miatt időközi választást tartanak.

2010 – 2014: Szalai István (független) lemondott
 Időközi: 2013. 06. 23. Kovács Csaba Károly (független)
 2014 – 2019: Kovács Csaba Károly (független)
 2019: Kulin Miklós György (független)

Balatonkenese

(város 2009. július 1., Balatonalmádi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
3742	3386	3345	2632

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
25	35	7

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 146

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 141.
 pontszám: 6,84

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Kuti Csaba (MDF)

1994 – 1998: Kuti Csaba (MDF)

1998 – 2002: Kuti Csaba (MDF) lemondott

Időközi: 1999. 04. 25. Kürthy Lajos (független)

2002 – 2006: Kürthy Lajos (független)

2006 – 2010: Sörédi Györgyné (Fidesz-MDF) önfelosztás

Időközi: 2009. 12. 28. Sörédi Györgyné (Fidesz-MDF)

2010 – 2014: Tömör István (Fidesz-KDNP)

2014 – 2019: Tömör István (Fidesz-KDNP)

2019: Jurcsó János (független)

Balatonrendes

(község 1991. október 1., Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
148	129	136	129

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	1	2

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 114

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 302.
pontszám: 6,42

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1991 – 1994: Gáspár István (független)

1994 – 1998: Gáspár István (független)

1998 – 2002: Gáspár István (független)

2002 – 2006: Gáspár István (független)

2006 – 2010: Gáspár István (független) lemondott

Időközi: 2007. 12. 08. Takács Ferenc (független)

2010 – 2014: Fuchs Henrik (független)

2014 – 2019: Fuchs Henrik (független)

2019: Lenner István (független)

Balatonszepezd

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
541	424	397	364

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
4	4	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 156

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 83. pontszám: 7,11

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Bolláné Iván Katalin (független)

1994 – 1998: Bolláné Iván Katalin (független)

1998 – 2002: Bolláné Iván Katalin (független) lemondott

Időközi: 2001. 06. 17. Márton József (független)

2002 – 2006: Márton József (független)

2006 – 2010: Márton József (független)
2010 – 2014: Márton József (független)
2014 – 2019: Dr. Sebestyén László Imre (független)
2019: nem volt polgármesterjelölt
2019. december 8. időközi választáson nyert Dr. Bocskov Petrov Jordán²¹
(független)

Balatonszőlős

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
350	494	609	648

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
5	4	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 117

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 331.
pontszám: 6,36

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Nagy Lajos (független)
1994 – 1998: Nagy Lajos (független)
1998 – 2002: Nagy Lajos (független)
2002 – 2006: Nagy András (független) önfelosztítás
Időközi: 2003. 12. 28. Nagy András (független)
2006 – 2010: Nagy András (független)
2010 – 2014: Mórocz László (független)
2014 – 2019: Mórocz László (független)
2019: Mórocz László (független)

Balatonudvari

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
324	363	315	319

²¹ 2020. október 18. önfelosztás miatt időközi választást tartanak.

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	4	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 168

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 106.
pontszám: 6,99

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Vörösné Szita Edit (független)

1994 – 1998: Teklovics László (független)

1998 – 2002: Teklovics László (független)

2002 – 2006: Teklovics László (független)

2006 – 2010: Teklovics László (független)

2010 – 2014: Szabó László (független) önfelosztás

Időközi: 2011. 11. 06. Szabó László (független)

2014 – 2019: Szabó László (független)

2019: Szabó László²² (független)

Barnag

(község, Veszprémi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
153	106	128	125

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 104

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1225.
pontszám: 5,17

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Szegedi András (független)

1994 – 1998: Szegedi András (független)

Időközi: 1995: Kiss Gábor (független)

1998 – 2002: Kiss Gábor (független)

²² 2020. november 22. időközi választást tűztek ki, lemondás miatt.

2002 – 2006: Antal Gyuláné (független)
 2006 – 2010: Kulcsár Miklós Sándor (MDF)
 2010 – 2014: Kulcsár Miklós Sándor (független)
 2014 – 2019: Kulin Miklós György (független) önfelosztás
 Időközi: 2016. 12. 04. Horváth Zoltán (független)
 2019: Horváth Zoltán (független)

Bazsi

(község, Sümegi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
493	480	400	396

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 95

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2205.
 pontszám: 4,11

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1994 – 1998: Furján László (független)
 Időközi 1996: Dr. Sóthné Hohl Alíz (független)
 1998 – 2002: Dr. Tóth György (független)
 2002 – 2006: Szentés László (független)
 2006 – 2010: Szentés László (független)
 2010 – 2014: Szentés László (független)
 2014 – 2019: Szentés László (független)
 2019: Szentés László (független)

Bánd

(község, Veszprémi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
537	653	653	658

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
4	4	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 197

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 149.
pontszám: 6,81

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Schindler László (független)

1994 – 1998: Schindler László (független)

1998 – 2002: Schindler László (független)

2002 – 2006: Schindler László (független)

2006 – 2010: Schindler László (független)

2010 – 2014: Schindler László (független)

2014 – 2019: Steigervald Zsolt (független)

2019: Steigervald Zsolt (Fidesz-KDNP)

Berhida

(város 2004. július 1., Várpalotai járás)

Lakónéesség száma:

1991	2001	2011	2018
5348	5927	5940	5613

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
15	13	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 113

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1268.
pontszám: 5,13

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Lajosfalvi József (független)

1994 – 1998: Lajosfalvi József (független)

1998 – 2002: Lajosfalvi József (független)

2002 – 2006: Lajosfalvi József (független)

2006 – 2010: Lajosfalvi József (független) haláleset

Időközi: 2008. 02. 03. Pergő Margit Cecília (független)
2010 – 2014: Pergő Margit Cecília (független)
2014 – 2019: Pergő Margit Cecília (független)
2019: Pergő Margit Cecília (független)

Béb

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
243	248	243	258

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 134

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1942.
pontszám: 4,40

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Mehringer Lászlóné (független)

1994 – 1998: Hauber János (független)

1998 – 2002: Hauber János (Fidesz)

2002 – 2006: Hauber János (Fidesz)

2006 – 2010: Hauber János (Fidesz)

2010 – 2014: Hauber János (Fidesz-KDNP)

2014 – 2019: Brunner Imre (független)

2019: Brunner Imre (független)

Békás

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
293	230	218	187

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 110
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 898.
pontszám: 5,51

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Pálffy József (független)
1994 – 1998: Pálffy József (független)
1998 – 2002: Pálffy József (független)
2002 – 2006: Pálffy József (független)
2006 – 2010: Horváth János (független)
2010 – 2014: Horváth János (független)
2014 – 2019: Farkasné Csendes Tímea (független)
2019: Farkasné Csendes Tímea (független)

Bodorfa

(község, Sümegi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
147	149	113	80

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 110
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2718.
pontszám: 3,37

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Zsigmond József (független)
1994 – 1998: Zsigmond József (független)
1998 – 2002: Freili Béla (független)
2002 – 2006: Freili Béla (független)
2006 – 2010: Freili Béla (független)
2010 – 2014: Kardos Róbert (független)
2014 – 2019: Kardos Róbert (független)
2019: Kardos Róbert (független)

Borszörcsök

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
424	405	384	329

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 89

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2550.
pontszám: 3,66

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Ughy Vilmos (független)

1994 – 1998: Ughy Vilmos (független)

1998 – 2002: Ughy Vilmos (független)

2002 – 2006: Modori László József (független)

2006 – 2010: Modori László József (független)

2010 – 2014: Modori László József (független)

2014 – 2019: Modori László József (független)

2019: Modori László József (független)

Borzavár

(község, Zirci járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
835	796	726	710

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 128

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1277.
pontszám: 5,11

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Dombi László (független)

1994 – 1998: Dombi László (független)

1998 – 2002: Dombi László (független)

2002 – 2006: Dombi László (független)

2006 – 2010: Dombi László István (független)

2010 – 2014: Dócziné Beleczy Ágnes (független)

2014 – 2019: Dócziné Beleczy Ágnes (független)

2019: Dombi László (független)

Csabrendek

(község, Sümegi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
2913	3001	3091	2988

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
9	8	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 98

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1014.
pontszám: 5,39**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Barcza Jenő (független)

1994 – 1998: Barcza Jenő (független) lemondott

Időközi 1997: Turcsi József

1998 – 2002: Turcsi József (független)

2002 – 2006: Turcsi József (független)

2006 – 2010: Turcsi József (független)

2010 – 2014: Turcsi József (Fidesz-KDNP)

2014 – 2019: Turcsi József (Fidesz-KDNP)

2019: Molnár László (független)

Csajág

(község, Balatonalmádi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
886	913	854	834

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 110

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1299.
pontszám: 5,08

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Vörös Gyula (független)

1994 – 1998: Vörös Gyula (független)

1998 – 2002: Vörös Gyula (független)

2002 – 2006: Vörös Gyula (független)

2006 – 2010: Verebélyi Zoltán János (független)

2010 – 2014: Verebélyi Zoltán János (független)

2014 – 2019: Verebélyi Zoltán János (független)

2019: Verebélyi Zoltán (független)

Csehbánya

(község, Ajkai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
295	289	280	305

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 131

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 961.
pontszám: 5,45

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Dr. Straub Rozália (független)

1994 – 1998: Straub László (független)

1998 – 2002: Straub László (független)

2002 – 2006: Ádám Renáta (független)

2006 – 2010: Huiber György (független)

2010 – 2014: Huiber György (független) lemondott

Időközi: 2013. 01. 13. Straub Dávid (független)
2014 – 2019: Straub Dávid (független)
2019: Straub Dávid (Fidesz-KDNP)

Csesznek

(község, Zirci járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
579	581	554	527

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 153

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 907.
pontszám: 5,50

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Németh József (független)

1994 – 1998: Szalai Ferenc (független)

1998 – 2002: Szalai Ferenc (független)

2002 – 2006: Szalai Ferenc (független)

2006 – 2010: Trieblné Stanka Éva Renáta (független)

2010 – 2014: Trieblné Stanka Éva Renáta (független)

2014 – 2019: Trieblné Stanka Éva Renáta (független)

2019: Trieblné Stanka Éva Renáta (független)

Csetény

(község, Zirci járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1916	2076	1924	1842

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
6	2	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 130
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 914.
pontszám: 5,49

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Ács Jenő (független)

1994 – 1998: Ács Jenő (független)

1998 – 2002: Reiterer Tünde Hajnalka (független) önfelosztatás

Időközi: 2000. 02. 20. Albert Mihály (független)

2002 – 2006: Albert Mihály (független)

2006 – 2010: Albert Mihály (független)

2010 – 2014: Albert Mihály (független)

2014 – 2019: Nagy Attila (független)

2019: Nagy Attila (független)

Csopak

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1659	1590	1706	1795

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
15	15	3

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 229
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 62. pont-
szám: 7,30

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Szabó János (független)

1994 – 1998: Dr. Balogh Emil (független)

1998 – 2002: Dr. Balogh Emil (független)

2002 – 2006: Dr. Balogh Emil (független) összeférhetetlenség kimondása

Időközi: 2003. 06. 29. Ambrus Tibor (független)

2006 – 2010: Ambrus Tibor (független)

2010 – 2014: Ambrus Tibor (Fidesz-KDNP)

2014 – 2019: Ambrus Tibor (Fidesz-KDNP)

2019: Ambrus Tibor (Fidesz-KDNP)

Csót

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1159	1130	985	910

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 124

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1609.
pontszám: 4,75

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Vanyúr György (Fidesz)

1994 – 1998: Dr. Lukács László (független)

1998 – 2002: Kékesi István (független)

2002 – 2006: Kékesi István János (független)

2006 – 2010: Kékesi István János (független)

2010 – 2014: Kékesi István János (független)

2014 – 2019: Kékesi István János (független)

2019: Kékesi István János (független)

Csögle

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
751	734	646	562

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 103

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2193.
pontszám: 4,12

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Dömjén Zoltán (független)

1994 – 1998: Dömjén Zoltán (független)

1998 – 2002: Dömjén Zoltán (független)

2002 – 2006: Osváth Károly Tamás (független)

2006 – 2010: Osváth Károly Tamás (független)

2010 – 2014: Osváth Károly Tamás (független)

2014 – 2019: Kustos Péter (független)

2019: Kustos Péter (független)

Dabronc

(község, Sümegi járás)

Lakónéesség száma:

1991	2001	2011	2018
508	492	419	348

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 156

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1988.
pontszám: 4,35

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Simon Lajos (független)

1994 – 1998: Simon Lajos (független)

1998 – 2002: Simon Lajos (független)

2002 – 2006: Simon Lajos (független)

2006 – 2010: Simon Lajos (független)

2010 – 2014: Simon Lajos Ödön (független) haláleset

Időközi: 2012. 03. 11. Simon Lajos²³ (független)

2014 – 2019: Simon Lajos (független)

2019: Simon Lajos (független)

²³ Az elhunyt fia nyerte meg az időközi polgármester választást.

Dabrony

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
479	418	377	363

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 123

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1721.
pontszám: 4,64

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Sóth Ferenc (független)

1994 – 1998: Sóth Ferenc (független)

1998 – 2002: Sóth Ferenc (független)

2002 – 2006: Sóth Ferenc (független)

2006 – 2010: Sóth Ferenc (független)

2010 – 2014: Stubán Ferenc (független)

2014 – 2019: Kozma Sándor (független) lemondott

Időközi: 2017. 02. 19. Szakálné Berkes Erika (független)

2019: Szabóné Porkoláb Zsanett (független)

Dáka

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
596	618	636	621

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	2	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 93

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 990.
pontszám: 5,42

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Nagy Ferenc (független)

1994 – 1998: Farkas Dezső (független)

1998 – 2002: Farkas Dezső (független)

2002 – 2006: Farkas Dezső (független)

2006 – 2010: Farkas Dezső (független) lemondott

Időközi: 2009. 08. 09. Végh József (független)

2010 – 2014: Végh József (független)

2014 – 2019: Végh József (független)

2019: Dr. Nagy Norbert (független)

Devecser

(város 1997. július 1., járásszékhely város 2013)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
5151	5232	4497	4167

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
14	4	11

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 116

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1871.
pontszám: 4,48**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Jokesz István (független)

1994 – 1998: Jokesz István (független)

1998 – 2002: Jokesz István (független)

2002 – 2006: Holczinger László (független)

2006 – 2010: Holczinger László (független)

2010 – 2014: Toldi Tamás (Fidesz-KDNP)

2014 – 2019: Ferenczi Gábor (JOBBIK) önfelosztás

Időközi: 2017. 10. 15. Ferenczi Gábor (JOBBIK)

2019: Ferenczi Gábor (független)

Doba

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
618	568	487	411

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 154

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1573.
pontszám: 4,79

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Katona Gábor (FKGP)

1994 – 1998: Katona Gábor (független)

1998 – 2002: Katona Gábor (független)

2002 – 2006: Kató Tiborné (független)

2006 – 2010: Kató Tiborné (független) önfelosztás

Időközi: 2008. 03. 02. Horváth Zoltán (független)

2010 – 2014: Horváth Zoltán (független)

2014 – 2019: Horváth Zoltán (független)

2019: Horváth Zoltán (független)

Döbrönte

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
255	264	249	243

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 159

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 671.
pontszám: 5,79

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Cseh Lajos (független)

1994 – 1998: Cseh Lajos (független)

1998 – 2002: Cseh Lajos (független)

2002 – 2006: Cseh Lajos (független)

2006 – 2010: Cseh Lajos (független)

2010 – 2014: Cseh Lajos (független)

2014 – 2019: Cseh Lajos (független)

2019: Cseh Lajos (független)

Dörgicse

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
277	265	250	235

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	2	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 119

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1006.
pontszám: 5,40**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Löhn Lőrinc (független)

1994 – 1998: Kis-Pál Miklós (MDF)

1998 – 2002: Kis-Pál Miklós (MDF)

2002 – 2006: Kis-Pál Miklós (MDF)

2006 – 2010: Kis-Pál Miklós (független)

2010 – 2014: Kis-Pál Miklós (független)

2014 – 2019: Mlinkó István (független) lemondás

Időközi: 2017. 01. 15. Jánó Levente (független)

2019: Jánó Levente (független)

Dudar

(község, Zirci járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1745	1716	1647	1655

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
4	2	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 132

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1103.
pontszám: 5,30

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Simon Mihály (független)

1994 – 1998: Simon Mihály (független)

1998 – 2002: Simon Mihály (független)

2002 – 2006: Simon Mihály (független)

2006 – 2010: Polt Ferencné (független)

2010 – 2014: Tóth Edina Kitti (független)

2014 – 2019: Tóth Edina Kitti (független)

2019: Tóth Edina Kitti (független)

Egeralja

(község 1991. november 1., Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
275	275	232	219

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 93

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2099.
pontszám: 4,24

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1991 – 1994: Buzás Dénes (MDF)

1994 – 1998: Farkas Jenő (független)

1998 – 2002: Farkas Jenő (független)

2002 – 2006: Farkas Jenő (független)

2006 – 2010: Farkas Jenő (független)

2010 – 2014: Bolla Klaudia (független)

2014 – 2019: Farkas Jenő (független)
2019: Sárközi Zsolt (független)

Egyházaskesző

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
586	617	553	532

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 92

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1838.
pontszám: 4,51

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Sass Gyula (független)
1994 – 1998: Sass Gyula (független)
1998 – 2002: Nagy Margit (független)
2002 – 2006: Nagy Margit (független)
2006 – 2010: Nagy Margit (független)
2010 – 2014: Lendvai Jánosné (független)
2014 – 2019: Lendvai Jánosné (független)
2019: Lendvai Jánosné (független)

Eplény

(község 1992. január 1., Veszprémi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
423	482	529	504

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	2	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 163

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 348.
pontszám: 6,31

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1992 – 1994: Fiskál János (független)

1994 – 1998: Fiskál János (független)

1998 – 2002: Fiskál János (független)

2002 – 2006: Fiskál János (független)

2006 – 2010: Fiskál János (független)

2010 – 2014: Fiskál János (független)

2014 – 2019: Fiskál János (független)

2019: Fiskál János (független)

Farkasgyepű

(község, Ajkai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
409	405	369	330

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998 években	2000–2008	2010–2018
2	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 163

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 541.
pontszám: 5,99**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Szabadics Károly (független)

1994 – 1998: Ifj. Csöbör Károly (független)

1998 – 2002: Ifj. Csöbör Károly (független)

2002 – 2006: Ifj. Csöbör Károly (független)

2006 – 2010: Ifj. Csöbör Károly (Fidesz-KDNP)

2010 – 2014: Ifj. Csöbör Károly (független)

2014 – 2019: Takácsné Légrádi Edina (független)

2019: Takácsné Légrádi Edina (független)

Felsőörs

(község, Balatonalmádi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
938	1212	1558	1758

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
9	13	5

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 173

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 137.
pontszám: 6,86

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Podmaniczky Gyula (független) lemondott

Időközi: 1993. Angyal István György (független)

1994 – 1998: Angyal István György (független)

Időközi: 1996. Kenézné Berei Györgyi (SZDSZ)

1998 – 2002: Kenézné Berei Györgyi (SZDSZ)

2002 – 2006: Kenézné Berei Györgyi (SZDSZ)

2006 – 2010: Kenézné Berei Györgyi (SZDSZ)

2010 – 2014: Szabó Balázs (KDNP)

2014 – 2019: Szabó Balázs (Fidesz-KDNP)

2019: Szabó Balázs (Fidesz-KDNP)

Ganna

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
393	296	243	202

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 154

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 833.
pontszám: 5,59

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Vesztergom József (független)

1994 – 1998: Vesztergom József (független)

1998 – 2002: Vesztergom József (független)

2002 – 2006: Vesztergom József (független)

2006 – 2010: Vesztergom József (független)
2010 – 2014: Vesztergom József (független)
2014 – 2019: Nagy Ottó (független)
2019: Nagy Ottó (független)

Gecse

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
512	490	407	422

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 120

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1888.
pontszám: 4,45

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Kiss Sándor (független)
1994 – 1998: Kiss Sándor (független)
1998 – 2002: Kiss Sándor (független)
2002 – 2006: Kiss Sándor (független)
2006 – 2010: Kiss Sándor (független) lemondott
Időközi: 2008. 02. 17. Istenes Gyula (független)
2010 – 2014: Istenes Gyula (független)
2014 – 2019: Istenes Gyula (független)
2019: Istenes Gyula (független)

Gic

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
555	509	376	360

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 108
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1432.
pontszám: 4,94

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Horváth Tibor (független)
1994 – 1998: Horváth Tibor (független)
1998 – 2002: Horváth Tibor (független)
2002 – 2006: Horváth Tibor (független)
2006 – 2010: Horváth Tibor (független)
2010 – 2014: Horváth Tibor (független)
2014 – 2019: Sebestyén Zoltánné (független)
2019: Németh Adrienn (független)

Gógánfa

(község, Sümegi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
814	806	803	779

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 100
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1591.
pontszám: 4,77

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Gadolla Ottmár (független)
1994 – 1998: Id. Berki Zoltán (független)
1998 – 2002: Berki Zoltán (független)
2002 – 2006: Id. Berki Zoltán (független)
2006 – 2010: Damjanovics József (független)
2010 – 2014: Damjanovics József (független)
2014 – 2019: Nagy Róbert (független)
2019: Nagy Márta (független)

Gyepükaján

(község, Sümegi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
411	354	336	320

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 98

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2578.
pontszám: 3,61

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Kopecskó Dénes (független)

1994 – 1998: Kopecskó Dénes (független)

1998 – 2002: Kopecskó Dénes (független)

2002 – 2006: Lovasi Attila (független)

2006 – 2010: Lovasi Attila (független)

2010 – 2014: Lovasi Attila (független)

2014 – 2019: Trejer Gabriella (független)

2019: Trejer Gabriella (független)

Gyulakeszi

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
639	721	696	696

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	3	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 108

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 908.
pontszám: 5,50

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Ifj. Tóth József (független)

1994 – 1998: Tóth József (független)

1998 – 2002: Pappné Ruska Éva (független)

2002 – 2006: Tóth József (független)

2006 – 2010: Tóth József (független)

2010 – 2014: Tóth József (független)

2014 – 2019: Szennyainé Kovács Veronika (független)

2019: Orbán József (független)

Hajmáskér

(község, Veszprémi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1302	2843	2931	2830

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
18	20	2

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 125

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 515.
pontszám: 6,03**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Kovács Gyula (MDF)

1994 – 1998: Hornyák Ferenc (független)

1998 – 2002: Ifj. Köbli Miklós (független)

2002 – 2006: Köbli Miklós (független) Polgármesteri tisztség megszűnése

Időközi: 2004. 12. 12. Ifj. Köbli Miklós (független)

2006 – 2010: Köbli Miklós (független)

2010 – 2014: Köbli Miklós (független)

2014 – 2019: Köbli Miklós (független)

2019: Köbli Miklós (független)

Halimba

(község, Ajkai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1013	1098	1135	1172

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
4	2	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 111

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 845.
pontszám: 5,57

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Galler Mihályné (független)

1994 – 1998: Ghiczy László (független)

1998 – 2002: Ghiczy László (független) lemondott

Időközi: 2001. 04. 08. Tóbel János (független)

2002 – 2006: Tóbel János (független)

2006 – 2010: Tóbel János (független)

2010 – 2014: Tóbel János (független)

2014 – 2019: Tóbel János (független)

2019: Kovácsné Véber Eszter (független)

Hárskút

(község, Veszprémi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
628	645	685	675

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
4	3	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 370

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 468.
pontszám: 6,09

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Tamás Gyula (független)

1994 – 1998: Tamás Gyula (független)

1998 – 2002: Szilágyi Sándor (független) lemondott

Időközi: 2000. 05. 07. Schmidt István (független)

2002 – 2006: Kiss Árpád (független)

2006 – 2010: Kiss Árpád (független)
2010 –2014: Kiss Árpád (független)
2014 – 2019: Tábori Ferenc (Fidesz-KDNP)
2019: Tábori Ferenc (Fidesz-KDNP)

Hegyessd

(község, Tapolcai járás)

Lakónéesség száma:

1991	2001	2011	2018
166	174	163	150

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 110

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1278.
pontszám: 5,11

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Kiss Zsigmond (független)
1994 – 1998: Kiss Zsigmond (független)
1998 – 2002: Stark Sándor (független)
2002 – 2006: Stark Sándor (független)
2006 – 2010: Stark Sándor (független)
2010 – 2014: Stark Sándor (független)
2014 –2019: Stark Sándor (független)
2019: Stark Sándor (független)

Hegymagas

(község, Tapolcai járás)

Lakónéesség száma:

1991	2001	2011	2018
250	263	274	246

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	2	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 100
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 807.
pontszám: 5,62

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Baracscai László (KDNP)
1994 – 1998: Varga József (független)
1998 – 2002: P. Varga József (független)
2002 – 2006: Varga József (független)
2006 – 2010: Illés László (független)
2010 – 2014: Sallee Barbara (független)
2014 – 2019: Tóth János Zoltán (független)
2019: Gyurka Miklósné (független)

Herend

(város 1999. július 1., Veszprémi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
3335	3446	3390	3349

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
17	21	2

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 164
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 259.
pontszám: 6,52

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Bors Gábor (független) lemondott
Időközi: 1992: Rybár István (független)
1994 – 1998: Bors Gábor (független)
1998 – 2002: Bors Gábor (független) lemondott
Időközi: 2000. 12. 17. Rieth Nándor (független)
2002 – 2006: Rieth Nándor (független) önfeloszlatás
Időközi: 2004. 11. 14. Vajai László (független)
2006 – 2010: Vajai László (független)
2010 – 2014: Vajai László (független)
2014 – 2019: Jánszky Lajos László (Fidesz-KDNP)
2019: Jánszky Lajos László (Fidesz-KDNP)

Hetyefő

(község, Sümegi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
100	104	78	87

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 101

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2310.
pontszám: 3,99

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Keszei Károly (független)

1994 – 1998: Keszei Károly (független)

1998 – 2002: Keszei Károly (független)

2002 – 2006: Keszei Károly (független)

2006 – 2010: Keszei Károly (független)

2010 – 2014: Hosszuné Somogyi Mária (független)

2014 – 2019: Hosszuné Somogyi Mária (független)

2019: Hosszuné Somogyi Mária (független)

Hidegkút

(község, Veszprémi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
395	409	425	429

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	2	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 141

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 343.
pontszám: 6,32

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Zsernoviczky Tibor (független)

1994 – 1998: Zsernoviczky Tibor (független)

1998 – 2002: Zsernoviczky Tibor (független)

2002 – 2006: Zsernoviczky Tibor (független)

2006 – 2010: Zsernoviczky Tibor (független)

2010 – 2014: Pénzes Erzsébet (független)

2014 – 2019: Dr. Kriszt András (független)

2019: Dr. Kriszt András (független)

Homokbödöge

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
821	714	702	633

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 113

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1758.
pontszám: 4,59**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Némethi Kálmán (független)

1994 – 1998: Némethi Kálmán (független)

1998 – 2002: Némethi Kálmán (független)

2002 – 2006: Némethi Kálmán (független)

2006 – 2010: Némethi Kálmán (független)

2010 – 2014: Farkas Árpád Pál (független)

2014 – 2019: Áldozó Péter (Fidesz-KDNP)

2019: Farkas Árpád (független)

Hosztót

(község, Sümegi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
113	99	68	64

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 146

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1829.
pontszám: 4,52

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Reményi Miklós (független)

1994 – 1998: Reményi Miklós (független)

1998 – 2002: Reményi Miklós (független)

2002 – 2006: Major Lajos (független)

2006 – 2010: Major Lajos (független)

2010 – 2014: Major Lajos (független)

2014 – 2019: Major Lajos (független)

2019: Major Lajos (független)

Iszkáz

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
493	415	360	328

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 131

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2134.
pontszám: 4,20

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Szabó Ferenc (független)

1994 – 1998: A. Szabó Ferenc (független)

Időközi: 1997: Szabó László (független)

1998 – 2002: Szabó László (független)

2002 – 2006: Szabó László (független) lemondott

időközi: 2004. 06. 13. Kovács Miklós (független)

2006 – 2010: Cseh József (független)
 2010 – 2014: Cseh József (független)
 2014 – 2019: Cseh József (független)
 2019: Cseh József (független)

Jásd

(község, Várpalotai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
807	837	711	687

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	1	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 125

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1168.
 pontszám: 5,22

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Ostyáni István (MDF-FKGP)

1994 – 1998: Amberger József (független)

1998 – 2002: Nagy Csaba (független)

2002 – 2006: Nagy Csaba (független)

2006 – 2010: Nagy Csaba (független)

2010 – 2014: Nagy Csaba (független)

2014 – 2019: Gyóry Tünde (független)

2019: Gyóry Tünde (független)

Kamond

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
496	450	442	415

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 72
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1920.
pontszám: 4,42

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Szabó József (független)
1994 – 1998: Szabó József (független)
1998 – 2002: Szabó József (független) önfelosztás
Időközi: 2001. 01. 28. Oláh Zoltán (független)
2002 – 2006: Oláh Zoltán (független)
2006 – 2010: Tar Sándor (független) lemondott
Időközi: 2007. 04. 15. Asbóth Szabolcs (független)
2010 – 2014: Asbóth Szabolcs Zoltán (független)
2014 – 2019: Asbóth Szabolcs Zoltán (független)
2019: Asbóth Szabolcs (független)

Kapocs

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
445	456	371	404

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 90
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1557.
pontszám: 4,81

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Dezső Sándor (független)
1994 – 1998: Horváth Jenő (független)
1998 – 2002: Horváth Jenő (független)
2002 – 2006: Horváth Jenő (független)
2006 – 2010: Göntér Gyula (független)
2010 – 2014: Márvány Gyula Tiborné (független)
2014 – 2019: Göntér Gyula (független) önfelosztás
Időközi: 2018. 01. 17. Márvány Péter (független)
2019: Márvány Péter (független)

Karakószörcsök

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
324	327	280	269

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 123

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1975.
pontszám: 4,36

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Szabó Antal (független)

1994 – 1998: Szabó Antal (független)

1998 – 2002: Szabó Antal (független)

2002 – 2006: Szabó Antal (független) lemondott

Időközi: 2004. 04. 25. Ifj. Zabó Ferenc (független)

2006 – 2010: Zabó Ferenc (független)

2010 – 2014: Szabóné Piriti Márta (független)

2014 – 2019: Szabóné Piriti Márta (független)

2019: Honvédő Szandra (független)

Káptalanfa

(község, Sümegi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
858	876	849	756

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	1	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 119

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1442.
pontszám: 4,93

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Szakonyi Márton (KDNP)

1994 – 1998: Szakonyi Márton (független)

1998 – 2002: Szakonyi Márton (független)

2002 – 2006: Szakonyi Márton (független)

2006 – 2010: Csordás Gáspár (független)

2010 – 2014: Csordás Gáspár (független)

2014 – 2019: Csordás Gáspár (független)

2019: Csordás Gáspár (független)

Káptalantóti

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
495	424	458	477

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	1	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 96

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 912.
pontszám: 5,49**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Hajducsi Károly (Faluszövetség Káptalantóti)

1994 – 1998: Mészáros Zoltán (független)

1998 – 2002: Mészáros Zoltán (független)

2002 – 2006: Mészáros Zoltán (független)

2006 – 2010: Istvándi Ferenc (független)

2010 – 2014: Csom Károlyné (független)

2014 – 2019: Csom Károlyné (független)

2019: Csom Károlyné (független)

Kemeneshőgyész

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
660	587	476	477

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 110

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1630.
pontszám: 4,73

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Horváth József (független)

1994 – 1998: Horváth József (független)

1998 – 2002: Ifj. Szabó József (független)

2002 – 2006: Ifj. Szabó József (független)

2006 – 2010: Szabó József (független)

2010 – 2014: Molnár Veronika (független)

2014 – 2019: Molnár Veronika (független)

2019: Kovács Tamás Imre (független)

Kemenesszentpéter

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
827	775	662	587

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 141

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1474.
pontszám: 4,91

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Szabados László (független)

1994 – 1998: Szabados László (független)

1998 – 2002: Máhig József (független)

2002 – 2006: Máhig József (független)

2006 – 2010: Máhig József (független) haláleset

Időközi: 2008. 04. 06. Kövi Tibor (független)
2010 – 2014: Kövi Tibor (független) lemondott
Időközi: 2012. 02. 19. Pirka Károly (független)
2014 – 2019: Töreki Nikolett (független)
2019: Törekiné Takács Beáta (független)

Kerta

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
759	743	623	543

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 125

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1654.
pontszám: 4,71

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Gaál Sándor (független)
1994 – 1998: Gaál Sándor (független)
1998 – 2002: Gaál Sándor (független) önfeloszlatás
Időközi: 2000. 10. 15. Gaál Sándor (független)
2002 – 2006: Id. Szabó Gyula (független)
2006 – 2010: Nagy Géza (független)
2010 – 2014: Buzás Károly Lajos (független)
2014 – 2019: Nagyné Varga Anikó (független)
2019: Nagyné Varga Anikó (független)

Kékkút

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
76	63	84	53

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 242
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 318.
pontszám: 6,40

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Pék László (FKGP)

1994 – 1998: Pék László (független)

1998 – 2002: Pék László (független)

2002 – 2006 azonos szavazatot ért el az első két jelölt

Időközi: 2003. 05. 25. Dr. Jancsó Gábor (független)

2006 – 2010 szavazategyenlőség az önkormányzati választáson

Időközi: 2007. 01. 07. Pék László (független)

2010 – 2014: Pék László (független)

2014 – 2019: Pék László (független) önfelosztás

Időközi: 2018. 07. 01. Kardosné Csaba Gyöngyi (független)

2019: Kardosné Csaba Gyöngyi (független)

Királyszentistván

(község, Balatonalmádi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
283	410	453	473

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	4	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 131
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 171.
pontszám: 6,75

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Tánczos Sándor (MSZDP)

1994 – 1998: Tánczos Sándor (független)

1998 – 2002: Tánczos Sándor (független)

2002 – 2006: Kőszegi Ferenc (független)

2006 – 2010: Kőszegi Ferenc Gyula (független)

2010 – 2014: Kőszegi Ilona (független)

2014 – 2019: Kőszegi Ilona (független)

2019: Kőszegi Ilona (független)

Kisapáti

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
361	372	331	325

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 95

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1717.
pontszám: 4,64

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Thorday László Bence (független)

1994 – 1998: Csizmazia Mária (független)

1998 – 2002: Csizmazia Mária (független)

2002 – 2006: Csizmazia Mária (független)

2006 – 2010: Keszei Endre Tibor (független)

2010 – 2014: Keszei Endre Tibor (független)

2014 – 2019: Keszei Endre Tibor (független)

2019: Kiss Imre (független)

Kisberzsény

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
124	103	91	90

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 155

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2415.
pontszám: 3,86

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Tomor István (független)

1994 – 1998: Tomor István (független)

1998 – 2002: Tomor István (független)

2002 – 2006: Tomor István (független)

2006 – 2010: Ferenczy Lajos (független)

2010 – 2014: Ferenczy Lajos (független)

2014 – 2019: Ferenczy Lajos (független)

2019: Molnár Csanád János (független)

Kiscsősz

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
158	125	107	83

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 83

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2185.
pontszám: 4,13**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Szabó Ferenc (független)

1994 – 1998: Szabó Ferenc (független)

1998 – 2002: Szabó Ferenc (független)

2002 – 2006: Szabó Ferenc (független)

2006 – 2010: Szabó Ferenc (független)

2010 – 2014: Szabó Ferenc (független)

2014 – 2019: Szabó Ferenc (független)

2019: Kovács Norbert (független)

Kislőd

(község, Ajkai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1245	1346	1226	1110

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 119

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 119.
pontszám: 5,11

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Magvas Antal (FKGP)

1994 – 1998: ifj. Magvas Antal (független)

1998 – 2002: Somogyi Anna Mária (független)

2002 – 2006: Somogyi Anna Mária (független)

2006 – 2010: Somogyi Anna Mária (független)

2010 – 2014: Somogyi Anna Mária (független)

2014 – 2019: Somogyi Anna Mária (független)

2019: Bódis Zoltán (független)

Kispirit

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
120	111	74	47

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 141

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2994.
pontszám: 2,77

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Horváth Jenő (FKGP)

1994 – 1998: Horváth Jenő (független)

1998 – 2002: Horváth Jenő (független)

2002 – 2006 azonos szavazatot ért el az első két jelölt

Időközi: 2003. 04. 27. Németh Jenő Ferenc (független)

2006 – 2010: Németh Jenő Ferenc (független)
2010 – 2014: Németh Jenő Ferenc (független)
2014 – 2019: Németh Jenő Ferenc (független)
2019: Németh Jenő Ferenc (független)

Kisszőlős

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
146	135	133	134

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 57

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2824.
pontszám: 3,16

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Kuti István (független)
1994 – 1998: Kuti István (független)
1998 – 2002: Nagy Árpád (független)
2002 – 2006: Árik István (független)
2006 – 2010: Árik István (független)
2010 – 2014: Árik István (független)
2014 – 2019: Árik István (független)
2019: Árik István (független)

Kolontár

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
727	837	713	645

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	1	3

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 123
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1940.
pontszám: 4,40

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Hanisch Mihály (KDNP)
1994 – 1998: Hanisch Mihály (független)
1998 – 2002: Hanisch Mihály (független)
2002 – 2006: Tili Károly (független)
2006 – 2010: Tili Károly (független)
2010 – 2014: Tili Károly (független)
2014 – 2019: Tili Károly (független)
2019: Horváth Zoltán (független)

Köveskál

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
449	450	362	321

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 117
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1477.
pontszám: 4,90

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Csonka Sándor (Köveskáliai Köveskálért Független Szervezet)
1994 – 1998: Csonka Sándor (független)
1998 – 2002: Csonka Sándor (független)
2002 – 2006: Csonka Sándor (független) önfelosztatás
Időközi: 2004. 10. 10. Sebestyén Zoltán (független)
2006 – 2010: Sebestyén Zoltán (független)
2010 – 2014: Sebestyén Zoltán (független)
2014 – 2019: Dr. Varró Gábor (független)
2019: Györffy Szabolcs Zoltán (független)

Kővágóörs

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
916	907	815	681

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	2	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 102

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1457.
pontszám: 4,92

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Szabó Dénesné (független)

1994 – 1998: Szabó Dénesné (független)

1998 – 2002: Szabó Dénesné (független)

2002 – 2006: Molnár József (független)

2006 – 2010: Molnár József (független)

2010 – 2014: Horváth Dezső (független)

2014 – 2019: Horváth Dezső (független)

2019: Horváth Dezső (független)

Kup

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
465	483	468	425

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 115

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 886.
pontszám: 5,53

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Harkai Lászlóné (független)

1994 – 1998: Harkai Lászlóné (független)

1998 – 2002: Varga István (független)

2002 – 2006: Varga István (független)

2006 – 2010: Varga István (független)

2010 – 2014: Varga Éva Teréz (független)

2014 – 2019: Hiér Judit (független)

2019: Varga Imre (független)

Külsővat

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
783	860	778	904

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 107

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1865.
pontszám: 4,48**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Pethő Gyula (független)

1994 – 1998: Aczél Péter (Fidesz-MPP)

1998 – 2002: Lengyel László (független)

2002 – 2006: Lengyel László (független)

2006 – 2010: Lengyel László (független) önfeloszlatás

Időközi: 2007. 10. 07. Lengyel László János (független)

2010 – 2014: Aczél Péter (független)

2014 – 2019: Aczél Péter (független)

2019: Aczél Péter (független)

Küngös

(község, Balatonalmádi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
524	571	511	491

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 126

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1724.
pontszám: 4,63

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Szabó Zoltán (független)

1994 – 1998: Szabó Géza (független)

1998 – 2002: Szabó Géza (független)

2002 – 2006: Szabó Géza (független)

2006 – 2010: Szabó Gergely Attila (független)

2010 – 2014: Szabó Gergely Attila (független)

2014 – 2019: Szabó Gergely Attila (független)

2019: Szabó Gergely Attila (független)

Lesencefalu

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
344	326	312	306

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 70

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2430.
pontszám: 3,84

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Vörös Béla (FKGP)

1994 – 1998: Vörös Béla (független)

1998 – 2002: Kígyós Ferenc (független)

2002 – 2006: Kígyós Ferenc (független)

2006 – 2010: Kígyós Ferenc (független)

2010 – 2014: Kígyós Ferenc (független)

2014 – 2019: Oravecz Attila István (független)
2019: Dr. Kázmér-Nyirő Katalin (független)

Lesenceistvánd

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
951	951	969	951

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	3	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 105

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1160.
pontszám: 5,22

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Vörös Béla (független) lemondott

Időközi: 1992: Orbán Kálmán (KDNP)

1994 – 1998: Orbán Kálmán (KDNP)

1998 – 2002: Orbán Kálmán (független) lemondott

Időközi: 2000. 05. 14. Tóth Csaba (független)

2002 – 2006: Tóth Csaba (független)

2006 – 2010: Tóth Csaba (független)

2010 – 2014: Tóth Csaba (független)

2014 – 2019: Tóth Csaba (független)

2019: Tóth Csaba (Fidesz-KDNP)

Lesencetomaj

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1122	1127	1138	1069

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	2	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 86
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1494.
pontszám: 4,89

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Zalatnay Attila (független)
1994 – 1998: Szántó László (független)
1998 – 2002: Szántó László (független)
2002 – 2006: Szántó László (független)
2006 – 2010: Mészáros László János (független)
2010 – 2014: Mészáros László János (független)
2014 – 2019: Mészáros László János (független)
2019: Mészáros László János (független)

Litér

(község, Balatonalmádi járás)

Lakónépeség száma:

1991	2001	2011	2018
1776	2046	2084	2141

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
6	5	2

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 146
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 277.
pontszám: 6,48

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Ertl Pál (független)
1994 – 1998: Ertl Pál (független)
1998 – 2002: Dr. Horváth Balázs Béláné (független) önfelosztás
Időközi: 2001. 02. 11. Ertl Pálné (független)
2002 – 2006: Szedlák Attila (független)
2006 – 2010: Szedlák Attila (független)
2010 – 2014: Szedlák Attila (Fidesz-KDNP)
2014 – 2019: Szedlák Attila (Fidesz-KDNP)
2019: Varga Mihály (független)

Lovas

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
329	372	418	442

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	3	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 131

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 186.
pontszám: 6,70

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Bácsi Imre (független)

1994 – 1998: Bácsi Imre (független)

1998 – 2002: Kemenes Dénes (független)

2002 – 2006: Sümegi József (független) önfelosztás

Időközi: 2004. 04. 25. Kemenes Dénes (független)

2006 – 2010: Kemenes Dénes László (független)

2010 – 2014: Ferenczy Gáborné (független)

2014 – 2019: Ferenczy Gáborné (független)

2019: Ferenczy Gáborné (független)

Lovászatona

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1343	1352	1180	1068

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
4	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 119

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2039.
pontszám: 4,30

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Horváth Károly (független)

1994 – 1998: Takács József (független)

1998 – 2002: Komenda László (független)

2002 – 2006: Takács József (független)

2006 – 2010: Pintér Imre (független)

2010 – 2014: Pintér Imre (független)

2014 – 2019: Pintér Imre (független)

2019: Pintér Imre (független)

Lókút

(község 1993. január 1., Zirci járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
616	526	430	425

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 106

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1858.
pontszám: 4,49**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1993 – 1994: Fallmann József (független)

1994 – 1998: Fallmann József (független)

1998 – 2002: Fallmann József (független)

2002 – 2006: Surányi Mihály (független)

2006 – 2010: Surányi Mihály (független)

2010 – 2014: Surányi Mihály (független)

2014 – 2019: Surányi Mihály (független)

2019: Sümeginé Hegyi Iлона Adelheid (független)

Magyargencs

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
745	630	511	456

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 112

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1624.
pontszám: 4,73

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Molnár Károly (független)

1994 – 1998: Molnár Károly (független)

1998 – 2002: Molnár Károly (független)

2002 – 2006: Hári Tibor (független)

2006 – 2010: Boros Tamás (független)

2010 – 2014: Boros Tamás (független)

2014 – 2019: Boros Tamás (független)

2019: Boros Tamás (független)

Magyarpolány

(község, Ajkai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1167	1182	1185	1241

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
6	2	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 152

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 604.
pontszám: 5,88

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Tóth Péter (független)

1994 – 1998: Tóth Péter (független)

Időközi: 1995: Sebe István (független)

1998 – 2002: Sebe István (független)

2002 – 2006: Sebe István (független)

2006 – 2010: Polt Rita (független)

2010 – 2014: Polt Rita (független)
2014 – 2019: Gröber József (független)
2019: Gröber József (független)

Malomsok

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
659	588	514	478

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 125

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1470.
pontszám: 4,91

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Schweiger Emil (független)

1994 – 1998: Schweiger Emil (független)

1998 – 2002: Schweiger Emil Ferenc (független)

2002 – 2006: Barczáné Majsza Klára (független)

2006 – 2010: Barczáné Majsza Klára (független)

2010 – 2014: Barczáné Majsza Klára (független)

2014 – 2019: Fintáné Dóra Mária (független)

2019: Fintáné Dóra Mária (független)

Marcalgergelyi

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
507	462	390	320

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 140
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2173.
pontszám: 4,15

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Lénárt Károlyné (független)
1994 – 1998: Lénárt Károlyné (független)
1998 – 2002: Lénárt Károlyné (független)
2002 – 2006: Lénárt Károlyné (független)
2006 – 2010: Lénárt Károlyné (független)
2010 – 2014: Lénárt Károlyné (független)
2014 – 2019: Szabó Balázs (független)
2019: Molnárné Nagy Melinda (független)

Marcaltó

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
894	874	783	727

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 134
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1257.
pontszám: 5,14

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Polczer Sándor (független)
1994 – 1998: Polczer Sándor (független)
1998 – 2002: Polczer Sándor (független)
2002 – 2006: Polczer Sándor (független)
2006 – 2010: Polczer Sándor (független)
2010 – 2014: Sandl Zoltán (független)
2014 – 2019: Sandl Zoltán (független)
2019: Czupper András (független)

Márkó

(község, Veszprémi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
989	1112	1213	1504

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	5	9

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 199

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 188.
pontszám: 6,69

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Migray Emőd (független)

1994 – 1998: Kardos János (független)

1998 – 2002: Kardos János (független)

2002 – 2006: Kardos János (független)

2006 – 2010: Szabó Gyula (független)

2010 – 2014: Hartmann Antal (független)

2014 – 2019: Hartmann Antal (független)

2019: Hartmann Antal (Fidesz-KDNP)

Megyer

(község, Sümegi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
48	45	22	19

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 247

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2529.
pontszám: 3,69

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Óvádi Lajosné (független)

1994 – 1998: Németh Ferencné (független)

1998 – 2002: Nagy Jánosné (független)

2002 – 2006: Nagy Jánosné (független)

2006 – 2010: Pajer Kristóf László (független)

2010 – 2014: Pajer Kristóf László (független)

2014 – 2019: Pajer Kristóf László (független) lemondás

Időközi: 2018. 12. 09. Vári David (független)

2019: Vári David²⁴ (független)**Mencshely**

(község, Veszprémi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
276	267	249	238

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	1	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 110

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1836.
pontszám: 4,52**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Egyed László (független)

1994 – 1998: Bocskay Rudolf (független)

Időközi: 1997: Tóbiás Ilona (független)

1998 – 2002: Tóbiás Ilona (független)

2002 – 2006: Tóbiás Ilona (független)

2006 – 2010: Tóbiás Ilona (független)

2010 – 2014: Dr. Loványi Róbert Benedek (független)

2014 – 2019: Rauch Csaba (független)

2019: Szabó Zoltán (független)

²⁴ 2020. október 18-án önfeloszlatás miatt időközi választást tartanak.

Mezőlak

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1135	1084	1049	987

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 121

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 870.
pontszám: 5,54

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Kocsis Tibor Pál (független)

1994 – 1998: Kocsis Tibor Pál (független)

1998 – 2002: Németh István (független) haláleset

Időközi: 2001. 08. 26. Kocsis Tibor (független)

2002 – 2006: Kocsis Tibor Pál (független)

2006 – 2010: Szabó László (Fidesz-KDNP) önfeloszlatás

Időközi: 2009. 12. 13. Nagy Gábor (független)

2010 – 2014: Nagy Gábor (független)

2014 – 2019: Nagy Gábor (független)

2019: Nagy Gábor (független)

Mihályháza

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
893	852	787	761

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 105

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1227.
pontszám: 5,17

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Lázár Gyula (független)

1994 – 1998: Lázár Gyula (független)

1998 – 2002: Lázár Gyula (független)

2002 – 2006: Ifj. Szalóky Zsigmond (független)

2006 – 2010: Mészáros Géza (független)

2010 – 2014: Mészáros Géza (független)

2014 – 2019: Mészáros Géza (független)

2019: Mészáros Géza (független)

Mindszentkál

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
369	343	272	243

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 116

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2389.
pontszám: 3,89**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Csombó Zoltán (független)

1994 – 1998: Csombó Zoltán (független)

1998 – 2002: Csombó Zoltán (független)

2002 – 2006: Csombó Zoltán (független)

2006 – 2010: Ifj. Keszler Gyula (független)

2010 – 2014: Keszler Gyula (független)

2014 – 2019: Keszler Gyula (független) lemondás

Időközi: 2017. 10. 01. Németh László István (független)

2019: Csombó Zoltán (független)

Monostorapáti

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1089	1118	1168	1088

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
4	4	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 123

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1188.
pontszám: 5,20

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Török István (független)

1994 – 1998: Hárshegyi József (független)

1998 – 2002: Zentai János (független)

2002 – 2006: Hárshegyi József Gyula (független)

2006 – 2010: Hárshegyi József Gyula (független)

2010 – 2014: Hárshegyi József Gyula (független)

2014 – 2019: Takács Péter (független)

2019: Takács Péter (független)

Monoszló

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
141	162	124	92

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 138

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2090.
pontszám: 4,25

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Varga Gyula (független)

1994 – 1998: Varga Gyula (független)

1998 – 2002: Simon György (független)

2002 – 2006: Simon György (független)

2006 – 2010: Simon György (független)

2010 – 2014: Simon György (független)
2014 – 2019: Simon György (független)
2019: Simon György (független)

Nagyacsád

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
726	724	628	622

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 124

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1336.
pontszám: 5,04

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Kéringer István (független)

1994 – 1998: Kéringer István (független)

1998 – 2002: Szórád Zoltán József (független)

2002 – 2006: Szórád Zoltán (független)

2006 – 2010: Szórád Zoltán (független)

2010 – 2014: Pillerné Dr. Raksányi Ildikó (független) lemondott

Időközi: 2012. 09. 09. Szalóky Nándor (független)

2014 – 2019: Szalóky Nándor (független)

2019: Szalóky Nándor (független)

Nagyalásony

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
546	522	466	420

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 135
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1285.
pontszám: 5,10

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Gyenge László (független)

1994 – 1998: Csöngei Gábor (független)

1998 – 2002: Csöngei Gábor (független)

2002 – 2006: Csöngei Gábor (független)

2006 – 2010: Csöngei Gábor (független)

2010 – 2014: Csöngei Gábor (független)

2014 – 2019: Csöngei Gábor (független)

2019: Csöngei Gábor (független)

Nagydém

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
411	402	356	329

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 89
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 3026.
pontszám: 2,70

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Marics Lajos (független)

Időközi: 1992: Kiss Gyula (független)

1994 – 1998: Kiss Gyula (független)

1998 – 2002: Kiss Gyula (független)

2002 – 2006: Kiss Gyula (független) haláleset

Időközi: 2006. 03. 19. Marics Lajos (független)

2006 – 2010: Marics Lajos (független)

2010 – 2014: Marics Lajos (független)

2014 – 2019: Marics Lajos (független)

2019: Kálmán Andrea (független)

Nagyesztergár

(község 1993. január 1., Zirci járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1216	1231	1197	1098

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 124

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1260.
pontszám: 5,14

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1993 – 1994: Csaba Mihály (független)

1994 – 1998: Csaba Mihály (független)

1998 – 2002: Csaba Mihály (független)

2002 – 2006: Csaba Mihály (független)

2006 – 2010: Csaba Mihály (független) lemondott

Időközi: 2009. 10. 25. Szelthofferné Németh Ilona (független)

2010 – 2014: Szelthofferné Németh Ilona (független) önfelosztás

Időközi: 2011. 11. 27. Szelthofferné Németh Ilona (független)

2014 – 2019: Szelthofferné Németh Ilona (független)

2019: Szirbek Tiborné (független)

Nagygyimót

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
687	603	561	557

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 112

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1242.
pontszám: 5,15

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Bakos László (független)

1994 – 1998: Verrasztó Ferenc (független)

1998 – 2002: Hársvölgyi Mária Terézia (független)

2002 – 2006: Hársvölgyi Mária Terézia (független)

2006 – 2010: Hársvölgyi Mária Terézia (független)

2010 – 2014: Szaller Zsolt (független)

2014 – 2019: Szaller Zsolt (független)

2019: Szaller Zsolt (független)

Nagypirit

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
379	329	256	232

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 145

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2086.
pontszám: 4,25

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Burján Ernő (FKGP)

1994 – 1998: Burján Ernő (független)

1998 – 2002: Burján Ernő (független)

2002 – 2006: Burján Ernő (független)

2006 – 2010: Burján Ernő²⁵ (független)

2010 – 2014: Burján Ernő (független)

2014 – 2019: Burján Ernő (Fidesz-KDNP)

2019: Burján Ernő (Fidesz-KDNP)

²⁵ Az édesapját váltotta a polgármesteri székben.

Nagytevel

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
542	542	507	512

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	2	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 122

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1080.
pontszám: 5,32

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Kecskeméti Benő (független)

1994 – 1998: Kecskeméti Benő (független)

1998 – 2002: Kecskeméti Benő (független)

2002 – 2006: Babits Emil Ferenc (független)

2006 – 2010: Babits Emil (független)

2010 – 2014: Magyar József (független) lemondott

Időközi: 2011. 06. 05. Herber József (független)

2014 – 2019: Orbán Sándor (független)

2019: Orbán Sándor (független)

Nagyvázsony

(község, Veszprémi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1765	1836	1747	1791

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
5	6	2

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 135

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 548.
pontszám: 5,98

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Strenner Zoltán (Veszprémi Ipartestület)

1994 – 1998: Szombati József (független)

1998 – 2002: Szombati József (független)

2002 – 2006: Szombati József (független)

2006 – 2010: Fábry Szabolcs János (független)

2010 – 2014: Fábry Szabolcs János (Fidesz-KDNP) önfeloszlatás

Időközi: 2011. 07. 17. Vigh- Krupla Orsolya (független)

2014 – 2019: Fábry Szabolcs János (független)

2019: Fábry Szabolcs (Fidesz-KDNP)

Nemesgörszőny

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
787	776	712	639

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 117

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1398.
pontszám: 4,98**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Csuka Géza (független)

1994 – 1998: Csuka Géza (független)

1998 – 2002: Csuka Géza (független)

2002 – 2006: Csuka Géza (független)

2006 – 2010: Gyórfy Balázs (független)

2010 – 2014: Gyórfy Balázs (Fidesz-KDNP)

2014 – 2019: Tatai László (független)

2019: Tatai László (független)

Nemesgulács

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1038	1051	934	930

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
5	2	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 109

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 917.
pontszám: 5,49

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Nagy Rudolf (Faluvédő Kör Nemesgulács)

1994 – 1998: Nagy Rudolf (független)

1998 – 2002: Varga Renáta (független) önfeloszlatás

Időközi: 1999. 11. 06. Nagy Rudolf József (független)

2002 – 2006: Wildhoffer Józsefné Raposa Gizella (független)

2006 – 2010: Nagy Rudolfné (független)

2010 – 2014: Nagy Rudolfné (független)

2014 – 2019: Nagy Rudolfné (független)

2019: Tompos László (független)

Nemeshany

(község, Sümegi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
436	426	401	361

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 119

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2035.
pontszám: 4,31

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Imre Sándor (FKGP)
1994 – 1998: Imre Sándor (független)
1998 – 2002: Imre Sándor (független)
2002 – 2006: Imre Sándor (független)
2006 – 2010: Kiss Attila (független)
2010 – 2014: Kiss Attila (független)
2014 – 2019: Kiss József Attila (független)
2019: Vesztróczi Attila (független)

Nemesszalók

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
954	1014	943	834

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 136

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 958.
pontszám: 5,45

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Gyűrűsi Ottó (független)
1994 – 1998: Gyűrűsi Ottó (független)
1998 – 2002: Gyűrűsi Ottó (független)
2002 – 2006: Varga Jenő (független)
2006 – 2010: Varga Jenő (független)
2010 – 2014: Varga Jenő (független)
2014 – 2019: Varga Jenő (független)
2019: Varga Jenő (független)

Nemesvámos

(község, Veszprémi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
2236	2553	2588	2845

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
14	9	7

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 168

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 135.
pontszám: 6,87

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Fodor István (független)

1994 – 1998: Fodor István (független)

1998 – 2002: Fodor István (független)

2002 – 2006: Fodor István (független)

2006 – 2010: Sári Lajos (független)

2010 – 2014: Sövényházi Balázs (független)

2014 – 2019: Sövényházi Balázs (független)

2019: Sövényházi Balázs (független)

Nemesvita

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
394	406	339	295

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 119

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1487.
pontszám: 4,90

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Eke Ferenc (független)

1994 – 1998: Eke Ferenc (független)

1998 – 2002: Eke Ferenc (független)

2002 – 2006: Eke Ferenc (független)

2006 – 2010: Eke Ferenc (független)

2010 – 2014: Eke Ferenc (független)

2014 – 2019: a választás jelölt hiányában elmaradt
Időközi: 2015. 02. 01. Csali János Ferenc (független)
2019: Csali János Ferenc (független)

Németbánya

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
98	85	89	109

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	1	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 146

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1507.
pontszám: 4,88

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Kungl Ignác (független)

1994 – 1998: Aradi Alajos Imre (független)

1998 – 2002: Aradi Alajos (független)

2002 – 2006: Aradi Alajos Imre (független) lemondott

Időközi: 2005. 05. 15. Nagy Gábor (független)

2006 – 2010: Nagy Gábor (független)

2010 – 2014: Blaskovits Zoltán (független)

2014 – 2019: Blaskovits Zoltán (független) lemondott

Időközi: 2017. 03. 05. Ujvári Szilvia (független)

2019: Marcsik Zoltánné Király Ágnes (független)

Noszlop

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1100	1118	978	920

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	1	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 133
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1287.
pontszám: 5,10

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Pintér Ferenc (független)
1994 – 1998: Pintér Ferenc (független)
1998 – 2002: Pintér Ferenc (független)
2002 – 2006: Pintér Ferenc (független)
2006 – 2010: Pintér Ferenc (független)
2010 – 2014: Pintér Ferenc (független) lemondott
Időközi: 2011. 06. 05. Dózsa Géza (független) lemondott
Időközi: 2013. 05. 12. Felső Sándor (független)
2014 – 2019: Felső Sándor (független)
2019: Farkasné Szolnoki Brigitta (független)

Nóráp

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
238	232	204	199

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 138
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 996.
pontszám: 5,41

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Stankovics Ferenc (független)
1994 – 1998: Stankovics Ferenc (független)
1998 – 2002: Stankovics Ferenc (független)
2002 – 2006: Stankovics Ferenc (független)
2006 – 2010: Stankovics Ferenc (független)
2010 – 2014: Stankovics Ferenc (független)
2014 – 2019: Stankovics Ferenc (független) haláleset
Időközi: 2019. 01. 06. Antalné Ihász Mária (független)
2019: Antalné Ihász Mária (független)

Nyárad

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
966	960	900	863

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	2	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 118

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1181.
pontszám: 5,21

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Bereczky Gábor (MDF)

1994 – 1998: Bereczky Gábor (független)

1998 – 2002: Bereczki Gábor (független)

2002 – 2006: Novák Imre Csaba (független)

2006 – 2010: Novák Imre Csaba (független)

2010 – 2014: Pajak Károly László (független)

2014 – 2019: Pajak Károly László (független)

2019: Pajak Károly (Fidesz-KDNP)

Nyirád

(község, Ajkai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1788	1889	1928	1809

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
5	6	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 103

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1284.
pontszám: 5,10

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Dr. Hock Ernő (független)

Időközi: 1992. Barbalics Károly (független)

1994 – 1998: Lengyel József (független)

1998 – 2002: Sarkadi- Nagy András (független)

2002 – 2006: Sarkadi- Nagy András János (független)

2006 – 2010: Sarkadi- Nagy András János (független)

2010 – 2014: Sarkadi- Nagy András János (független)

2014 – 2019: Sarkadi-Nagy András János (független) haláleset

Időközi: 2016. 04. 03. Nagy Gábor (független)

2019: Nagy Gábor (független)

Olaszfalu

(község 1993. január 1., Zirci járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1122	1121	1081	1053

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	2	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 151

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 669.
pontszám: 5,79**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1993 – 1994: Máhl Ferenc (független)

1994 – 1998: Máhl Ferenc (független)

1998 – 2002: Máhl Ferenc (független)

2002 – 2006: Máhl Ferenc (független)

2006 – 2010: Máhl Ferenc (független) önfelosztatás

Időközi: 2007. 12. 08. Boriszné Hanich Edit (független)

2010 – 2014: Boriszné Hanich Edit (független)

2014 – 2019: Boriszné Hanich Edit (független)

2019: Boriszné Hanich Edit (független)

Oroszi

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
179	141	135	132

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 87

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2593.
pontszám: 3,59

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Katona Mária (független)

1994 – 1998: Berecz László (független)

1998 – 2002: Berecz László (független)

2002 – 2006: Berecz László (független) haláleset

Időközi: 2006. 02. 19. Dániel Ferenc (független)

2006 – 2010: Dániel Ferenc (független)

2010 – 2014: Dániel Ferenc (független)

2014 – 2019: Dániel Ferenc (független)

2019: Mihály Enikő (független)

Óbudavár

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
68	59	52	41

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 113

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 462.
pontszám: 6,10

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Górány Róbert (független)

1994 – 1998: Górány Róbert (független)

1998 – 2002: Bodor Antal (független)

2002 – 2006: Bodor Antal (független)

2006 – 2010: Bodor Antal (független)

2010 – 2014: Bodor Antal (független)

2014 – 2019: Bodor Antal (független) haláleset

Időközi: 2015. 09. 27. Végh Tamásné (független)

2019: Godány Mária (független)

Öcs

(község, Ajkai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
257	240	196	173

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 114

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2409.
pontszám: 3,86**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Galamb Zoltánné (független)

1994 – 1998: Mészáros Ferenc (független)

1998 – 2002: Mészáros Ferenc (független)

2002 – 2006: Mészáros Ferenc Antal (független)

2006 – 2010: Mészáros Ferenc Antal (független)

2010 – 2014: Mészáros Tamás (független)

2014 – 2019: Mészáros Tamás (független)

2019: Mészáros Tamás (független)

Örvényes

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
179	159	165	134

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 137

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 521.
pontszám: 6,03

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Huszár Zoltán (független)

1994 – 1998: Ther Antal (független)

1998 – 2002: Huszár Zoltán (független)

2002 – 2006: Huszár Zoltán (független)

2006 – 2010: Huszár Zoltán (független)

2010 – 2014: Huszár Zoltán (független)

2014 – 2019: Huszár Zoltán (független)

2019: Huszár Zoltán (független)

Öskü

(község, Várpalotai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
2189	2313	2245	2113

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
6	4	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 141

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 443.
pontszám: 6,13

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Harnos László (független)

1994 – 1998: Gyapay Zoltán (Fidesz-MPP)

1998 – 2002: Gyapay Zoltán (Fidesz-MPP)

2002 – 2006: Gyapay Zoltán (Fidesz-MPP)

2006 – 2010: Gyapay Zoltán (Fidesz-KDNP)

2010 – 2014: Gyapay Zoltán Tamás (Fidesz-KDNP)

2014 – 2019: Ángyán Tamás (független)
2019: Ángyán Tamás (független)

Ósi

(község, Várpalotai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1958	2185	2072	2072

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	2	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 119

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1389.
pontszám: 4,99

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Jánosi József (független)

1994 – 1998: Jánosi József (független)

1998 – 2002: Dr. Bogárdi László (független) önfeloszlatás

Időközi: 2000. 10. 15. Dr. Bogárdi László (független)

2002 – 2006: Dr. Bogárdi László (független)

2006 – 2010: Kerekes Anna (független)

2010 – 2014: Kotzó László (független)

2014 – 2019: Kotzó László Lajos (független)

2019: Kotzó László (független)

Paloznak

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
348	395	425	475

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	3	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 240

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 115.
pontszám: 6,96

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Balogh Lajos (független)
1994 – 1998: Balogh Lajos (független)
1998 – 2002: Czeplédy Ákos (független)
2002 – 2006: Czeplédy Ákos (független)
2006 – 2010: Czeplédy Ákos (független)
2010 – 2014: Czeplédy Ákos (független)
2014 – 2019: Czeplédy Ákos (független)
2019: Czeplédy Ákos (független)

Papkeszi

(község, Balatonalmádi járás)

Lakónépeség száma:

1991	2001	2011	2018
1535	1677	1494	1502

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
4	2	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 109

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1007.
pontszám: 5,40

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Csete Kálmán (független)
1994 – 1998: Ifj. Csete Kálmán (független)
1998 – 2002: Ifj. Csete Kálmán (független)
2002 – 2006: Horváth Gyula (független)
2006 – 2010: Csete Kálmán (független) önfeloszlatás
Időközi: 2008. 05. 18. Ráczkevi Lajos (független)
2010 – 2014: Ráczkevi Lajos (független)
2014 – 2019: Ráczkevi Lajos (független)
2019: Ráczkevi Lajos (független)

Pápa

(város, járásszékhely város 2013)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
33649	33583	31819	30492

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
81	112	22

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 147

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 406.
pontszám: 6,20

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Dr. Kovács Zoltán (Fidesz)

1994 – 1998: Dr. Kovács Zoltán (Fidesz-MDF-FKGP-KDNP)

1998 – 2002: Dr. Kovács Zoltán (Fidesz-FKGP-MDF)

2002 – 2006: Dr. Kovács Zoltán (Fidesz-MDF-MKDSZ)

2006 – 2010: Dr. Kovács Zoltán (Fidesz-KDNP)

2010 – 2014: Dr. Kovács Zoltán (Fidesz-KDNP) lemondott

Időközi: 2011. 03. 06. Dr. Áldozó Tamás (Fidesz- KDNP)

2014 – 2019: Dr. Áldozó Tamás Róbert (Fidesz-KDNP)

2019: Dr. Áldozó Tamás (Fidesz-KDNP)

Pápadereske

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
266	270	281	266

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 120

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1237.
pontszám: 5,16

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Nagy József (független)

1994 – 1998: Nagy József (független)

1998 – 2002: Németh Tibor (független)

2002 – 2006: Németh Tibor (független)

2006 – 2010: Németh Tibor (független)

2010 – 2014: Edvy Róbert (független)

2014 – 2019: Németh Tibor (független)

2019: Németh Tibor (független)

Pápakovácsi

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
585	581	576	556

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	2	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 107

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 915.
pontszám: 5,49**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Szőke Etelka (független)

1994 – 1998: Agg Sándor (független)

1998 – 2002: Agg Sándor (független)

2002 – 2006: Agg Sándor (független)

2006 – 2010: Vilman Csaba (független)

2010 – 2014: Ifj. Burghardt Ferenc (független)

2014 – 2019: Burghardt Ferenc (független)

2019: Burghardt Ferenc (független)

Pápasalamon

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
379	423	368	344

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 86

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2970.
pontszám: 2,82

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: T. Nagy Sándor (független)

1994 – 1998: T. Nagy Sándor (független)

1998 – 2002: T. Nagy Sándor (független) haláleset

Időközi: 2000. 01. 30. Somogyi Győző (független)

2002 – 2006: Horváth Ferenc (független)

2006 – 2010: Horváth Ferenc (független)

2010 – 2014: Horváth Ferenc (független)

2014 – 2019: Bánki Mihály Pálné (független) lemondás

Időközi: 2017. 04. 23. Tóth Frigyes (független)

2019: Nepusz Nándor (független)

Pápateszér

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1226	1326	1174	1143

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
4	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 110

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2220.
pontszám: 4,10

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Kurics László Endre (FKGP-Vállalkozók Pártja)

1994 – 1998: Kurics László Endre (független)

1998 – 2002: Süle Kálmán (független)

2002 – 2006: Süle Kálmán (független)

2006 – 2010: Szalczer György (független)
 2010 – 2014: Szalczer György László (független)
 2014 – 2019: Völfinger Béla (független)
 2019: Völfinger Béla (független)

Pécsely

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
578	560	515	538

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
5	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 140

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 441.
 pontszám: 6,13

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Sebők Lajos (független)
 1994 – 1998: Sebők Lajos (független)
 1998 – 2002: Id. Sebők Lajos (független)
 2002 – 2006: Ifj. Sebők Lajos (független)
 2006 – 2010: Ifj. Sebők Lajos (független)
 2010 – 2014: Ifj. Sebők Lajos (független)
 2014 – 2019: Burgyánné Czibik Éva (független)
 2019: Burgyánné Czibik Éva (független)

Pénzesgyőr

(község, Zirci járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
374	363	345	335

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 96
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1670.
pontszám: 4,69

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Páder Rezső (független)
1994 – 1998: Páder Rezső (független)
1998 – 2002: Páder Rezső (független)
2002 – 2006: Busz János Sándor (független)
2006 – 2010: Busz János Sándor (független)
2010 – 2014: Busz János Sándor (független)
2014 – 2019: Hajós Ákos (független)
2019: Véber Arnold (független)

Pétfürdő

(nagyközség 1997. január 1., Várpalotai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
	4965	4741	4556

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	4	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 147
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 168.
pontszám: 6,76

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1997 – 1998: Horváth Éva (Szövetség Pétfürdőért)
1998 – 2002: Horváth Éva (Szövetség Pétfürdőért)
2002 – 2006: Horváth Éva (független)
2006 – 2010: Horváth Éva (független)
2010 – 2014: Horváth Éva (független)
2014 – 2019: Horváth Éva (független)
2019: Horváth Éva (független)

Porva

(község, Zirci járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
470	520	430	453

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
4	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 193

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1264.
pontszám: 5,13

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Stampfer Károly (független)

1994 – 1998: Valler Mihály (független)

1998 – 2002: Valler Mihály (független)

2002 – 2006: Répás Imre (független)

2006 – 2010: Veinperlné Kovács Andrea (független)

2010 – 2014: Veinperlné Kovács Andrea (független)

2014 – 2019: Veinperlné Kovács Andrea (független)

2019: Veinperlné Kovács Andrea (független)

Pula

(község, Veszprémi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
212	231	195	186

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 154

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1134.
pontszám: 5,26

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Reményi Antal (független)

1994 – 1998: Reményi Antal (független) lemondott

Időközi: 1996: Kertész Lajos (független)

1998 – 2002: Kertész Lajos (független)

2002 – 2006: Kertész Lajos (független)

2006 – 2010: Kertész Lajos (független)

2010 – 2014: Kertész Lajos (független)

2014 – 2019: Szenger István Bálint (független)

2019: Szenger István Bálint (független)

Pusztamiske

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
440	498	417	391

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 72

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2976.
pontszám: 2,81**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Takács László (független)

1994 – 1998: Takács László (független)

1998 – 2002: Takács László (független)

2002 – 2006: Takács László (független)

2006 – 2010: Takács László (független)

2010 – 2014: Takács László (független)

2014 – 2019: Poór Zoltán (független)

2019: Poór Zoltán (független)

Raposka

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
194	232	218	220

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	2	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 138

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 582.
pontszám: 5,93

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Szűts Árpád (KDNP)

1994 – 1998: Szűts Árpád (független)

1998 – 2002: Szűts Árpád (független)

2002 – 2006: Szűts Árpád (független) önfelosztatás

Időközi: 2005. 01. 02. Bolla Albert (független)

2006 – 2010: Bolla Albert Antal (független)

2010 – 2014: Bolla Albert Antal (független)

2014 – 2019: Bolla Albert Antal (független)

2019: Bolla Albert Antal (független)

Révfülöp

(nagyközség, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1319	1149	1191	1084

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
8	9	6

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 160.
pontszám: 6,78

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Dr. Mihovics István (Révfülöp Nagyközségért Egyesület)

1994 – 1998: Dr. Mihovics István (független)

1998 – 2002: Dr. Mihovics István (független)

2002 – 2006: Dr. Mihovics István (független)

2006 – 2010: Miklós Tamás (független)

2010 – 2014: Miklós Tamás (független) önfelosztatás

Időközi: 2013. 02. 24. Kondor Géza (független)

2014 – 2019: Kondor Géza (független)

2019: Kondor Géza (független)

Rigács

(község, Sümegi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
217	191	184	187

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 89

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2563.
pontszám: 3,63

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Németh János (független)

1994 – 1998: Németh János (független)

1998 – 2002: Tóth Józsefné (független)

2002 – 2006: Tóth Józsefné (független)

2006 – 2010: Tóth Józsefné (független)

2010 – 2014: Tóth Józsefné (független)

2014 – 2019: Tóth Józsefné (független)

2019: Kertész-Bakos Ferenc (független)

Salföld

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
81	62	71	64

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 92
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 788.
pontszám: 5,64

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Kovács József (FKGP)
1994 – 1998: Kovács István (független)
1998 – 2002: Kovács István (független)
2002 – 2006: Baló István (független) lemondott
Időközi: 2005. 08. 07. Simonné Vitányi Mónika (független)
2006 – 2010: Simonné Vitányi Mónika (független)
2010 – 2014: Fábián Gusztáv (független)
2014 – 2019: Fábián Gusztáv (független)
2019: Fábián Gusztáv (független)

Sáska

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
282	280	281	277

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 81
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1440.
pontszám: 4,93

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Hoffmann Ferenc (független)
1994 – 1998: Holczbauer Jenő (független)
1998 – 2002: Holczbauer Jenő (független)
2002 – 2006: Kovács Nándor (független)
2006 – 2010: Kovács Nándor (független)
2010 – 2014: Kovács Nándor János (független)
2014 – 2019: Kovács Nándor János (független)
2019: Horváth Bence (független)

Somlójenő

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
312	314	295	255

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 74

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2506.
pontszám: 3,72

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Jankó Jenő (független)

1994 – 1998: Nemes Attila (független)

1998 – 2002: Nemes Attila (független)

2002 – 2006: Nemes Attila (független)

2006 – 2010: Nemes Attila (független)

2010 – 2014: Nemes Attila Antal (független) haláleset

Időközi: 2012. 07. 01. Nemes Ferencné (független)

2014 – 2019: Nemes Ferencné (független)

2019: Nemes Ferencné (független)

Somlószőlős

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
809	730	673	662

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 113

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1414.
pontszám: 4,95

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Kiss János (független)

1994 – 1998: Kiss János (független)

1998 – 2002: Kiss János (független)

2002 – 2006: Menyhárt Tibor (független) összeférhetetlenség

Időközi: 2004. 08. 29. Menyhárt Tibor (független)

2006 – 2010: Férheczliné Kató Györgyi (független)

2010 – 2014: Bodnár György (független)

2014 – 2019: Kiss János Norbert (független)

2019: Kiss János Norbert (független)

Somlóvásárhely

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1061	1113	1135	1061

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 114

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1697.
pontszám: 4,66**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Puskás Szalvatore (független)

Időközi: 1991. Vaczkó László (független)

1994 – 1998: Vaczkó László (független)

1998 – 2002: Kovács József (független)

2002 – 2006: Kovács József (független)

2006 – 2010: Marton László (független)

2010 – 2014: Marton László (Fidesz-KDNP)

2014 – 2019: Marton Zsolt (független)

2019: Marton Zsolt (független)

Somlóvecse

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
120	100	77	48

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 212

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1422.
pontszám: 4,94

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Bóna Sándor (független)

1994 – 1998: Bóna Sándor (független)

1998 – 2002: Bóna Sándor (független)

2002 – 2006: Bóna Sándor (független)

2006 – 2010: Bóna Sándor (független) önfeloszlatás

Időközi: 2008. 05. 18. Dittrich Gábor (független)

2010 – 2014: Dittrich Gábor (független)

2014 – 2019: Molnár Károlyné (független)

2019: Bóna Sándor Árpádné (független)

Sóly

(község, Veszprémi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
333	385	460	517

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	3	2

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 147

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 390.
pontszám: 6,22

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Dr. Gémes György János (független)

1994 – 1998: Tilinger Ferenc (független)

1998 – 2002: Tilinger Ferenc (független)

2002 – 2006: Tilinger Ferenc (független)

2006 – 2010: Juhász Tibor (független)

2010 – 2014: Bikádi László Károly (független)

2014 – 2019: Kaptur József (független)

2019: Kaptur József (független)

Sümeg

(város, járasszékhely város 2013)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
6777	6847	6409	6024

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998 években	2000–2008 években	2010–2018 években
16	13	4

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 117

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 503.
pontszám: 6,05**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Tóth Tamás (független)

1994 – 1998: Tóth Tamás (független)

1998 – 2002: Rátosi Ferenc (Fidesz-FKGP-MDF)

2002 – 2006: Rátosi Ferenc (Fidesz-FKGP-MDF)

2006 – 2010: Dr. Rédei Zsolt (Fidesz-KDNP)

2010 – 2014: Rátosi Ferenc (független)

2014 – 2019: Végh László (Fidesz-KDNP)

2019: Végh László (Fidesz-KDNP)

Sümegprága

(község, Sümegi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
659	692	616	569

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	2	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 112

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1669.
pontszám: 4,69

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Hujber János (független)

1994 – 1998: Hujber János (független)

1998 – 2002: Hujber János (független)

2002 – 2006: Hujber János (független)

2006 – 2010: Hujber János (független) önfelosztás

Időközi: 2008. 06. 01. Csöbör Károly (független)

2010 – 2014: Csöbör Károly (független)

2014 – 2019: Hujber Csaba (független)

2019: Hujber Csaba (független)

Szápár

(község, Zirci járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
579	548	482	452

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 164

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 922.
pontszám: 5,48

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Fábik Ferenc (független)

1994 – 1998: Fábik Ferenc (független)

1998 – 2002: Fábik Ferenc (független)

2002 – 2006: Fábik Ferenc (független) önfelosztás

Időközi: 2004. 02. 28. Fábik Ferenc (független)

2006 – 2010: Bálint Sándor (független) haláleset
Időközi: 2010. 03. 18. Maros Éva Mária (független)
2010 – 2014: Bálintné Schmidt Ildikó (független)
2014 – 2019: Bálintné Schmidt Ildikó (független)
2019: Trojákné Szita Katalin (független)

Szentantalfa

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
359	417	422	483

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 85

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 785.
pontszám: 5,64

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Vidosza László (FKGP)
1994 – 1998: Vidosza Elek (független)
1998 – 2002: Kovács Gábor (független)
2002 – 2006: Kovács Gábor (független)
2006 – 2010: Kovács Gábor (független)
2010 – 2014: Kiss Csaba (független)
2014 – 2019: Kiss Csaba (független)
2019: Kiss Csaba (független)

Szentbékálló

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
242	238	195	176

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	2	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 119
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1200.
pontszám: 5,20

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Csombó Lajos (Kulturális Egyesület Szentbékakála)

1994 – 1998: Csombó Lajos (független)

1998 – 2002: Csombó Lajos (független)

2002 – 2006: Csombó Lajos (független)

2006 – 2010: Sárvári Attila (független)

2010 – 2014: Sárvári Attila (független)

2014 – 2019: Molnár Endre Sándor (független)

2019: Sárvári Csaba (MVMP)

Szentgál

(község, Veszprémi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
2579	2858	2756	2633

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
12	7	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 117
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 968.
pontszám: 5,44

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Sófalviné Tamás Márta (független)

1994 – 1998: Gombásné Légrádi Irén (független)

1998 – 2002: Gombásné Légrádi Irén (független)

2002 – 2006: Gombásné Légrádi Irén (független) haláleset

Időközi: 2004. 06. 13. Vecsey Ferenc (független)

2006 – 2010: Vecsey Ferenc (független)

2010 – 2014: Istvánfalvi Sándor Károly (független)

2014 – 2019: Istvánfalvi Sándor Károly (független)

2019: Weisz Elvira (független)

Szentimrefalva

(község, Sümegi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
235	215	206	188

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 92

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2151.
pontszám: 4,18

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Zalavári Józsefné (független)

1994 – 1998: Zalavári Józsefné (független)

1998 – 2002: Zalavári Józsefné (független)

2002 – 2006 a választás jelölt hiányában elmaradt

Időközi: 2003. 05. 11. Csonka Sándor (független)

2006 – 2010: Csonka Sándor (független)

2010 – 2014: Csonka Sándor (független)

2014 – 2019: Zalavölgyi László (független)

2019: Zalavölgyi László (független)

Szentjakabfa

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
128	119	110	105

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 115

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1446.
pontszám: 4,93

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Steixner László (FKGP)

1994 – 1998: Steixner László (független)

1998 – 2002: Steixner László (független)

2002 – 2006: Steixner László (független)

2006 – 2010: Steixner László (független)

2010 – 2014: Steixner László (független)

2014 – 2019: Steixner László (független)

2019: Steierlein Imre (független)

Szentkirályszabadja

(község, Veszprémi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1650	2079	1949	1913

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
7	10	2

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 148

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 335.
pontszám: 6,34**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Iványi András (független)

1994 – 1998: Iványi András (független)

1998 – 2002: Iványi András (független)

2002 – 2006: Iványi András (független)

2006 – 2010: Iványi András (független)

2010 – 2014: Iványi András (független)

2014 – 2019: Gyarmati Katalin (független)

2019: Gyarmati Katalin (független)

Szigliget

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1019	954	835	792

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
6	5	4

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 168

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 195.
pontszám: 6,67

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Mezey Artúr (FKGP)

1994 – 1998: Mezey Artúr (FKGP)

1998 – 2002: Mezey Artúr (független)

2002 – 2006: Balassa Balázs (független)

2006 – 2010: Balassa Balázs (független)

2010 – 2014: Balassa Balázs (független)

2014 – 2019: Balassa Balázs (független)

2019: Balassa Balázs²⁶ (független)

Szóc

(község, Ajkai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
441	439	411	463

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 46

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2451.
pontszám: 3,80

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Perger József (független)

1994 – 1998: Perger József (független)

1998 – 2002: Óvári István (független)

2002 – 2006: Óvári István (független)

2006 – 2010: Dr. Szél András Péter (független)

²⁶ 2020. október 18-án önfeloszlatás miatt időközi választást tartanak.

2010 – 2014: Dr. Szél András Péter (független) lemondott
Időközi: 2011. 01. 23. Szabó Tibor (független) lemondott
Időközi: 2012. 04. 15. Németh Balázs (független)
2014 – 2019: Németh Balázs (független)
2019: Németh Balázs (független)

Tagyon

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
98	91	87	97

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 153

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 573.
pontszám: 5,93

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Molnár Zoltán (független)

1994 – 1998: Molnár Zoltán (független)

1998 – 2002: Steierlein István (független)

2002 – 2006: Steierlein István (független)

2006 – 2010: Steierlein István (független)

2010 – 2014: Steierlein István (független)

2014 – 2019: Steierlein István (független)

2019: Steierlein István (független)

Takácsi

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
977	941	874	857

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 132

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1808.
pontszám: 4,54

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Csákvári Jenő (független)
1994 – 1998: Sarmon Zsolt (független)
1998 – 2002: Sarmon Zsolt (független)
2002 – 2006: Szabó Endre Lászlóné (független)
2006 – 2010: Kunszt Szabolcs (független)
2010 – 2014: Kunszt Szabolcs (független)
2014 – 2019: Vajda György (független)
2019: Vajda György (független)

Taliándörögd

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
739	709	751	737

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	2	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 106

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1408.
pontszám: 4,96

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Fazekas Miklós (független)
1994 – 1998: Fazekas Miklós (független)
1998 – 2002: Hoffner Tibor (független)
2002 – 2006: Hoffner Tibor (független)
2006 – 2010: Kajdi István (független)
2010 – 2014: Kajdi István (független)
2014 – 2019: Mohos József (független)
2019: Mohos József (független)

Tapolca

(város, járásszékhely város 2013)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
18444	17914	16114	14988

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
30	32	9

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 135

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 269.
pontszám: 6,50

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Dr. Nagy József (független)

Időközi: 1992: Sibak András (MSZP)

1994 – 1998: Sibak András (MSZP)

1998 – 2002: Ács János (Fidesz-FKGP-MDF-Iparoskör-Váll. Egyesülete)

2002 – 2006: Ács János (Fidesz-MDF- Iparoskör-TKVE)

2006 – 2010: Ács János (Fidesz-KDNP) haláleset

Időközi: 2009. 03. 29. Császár László (Fidesz)

2010 – 2014: Császár László (Fidesz-KDNP)

2014 – 2019: Dobó Zoltán (JOBBIK)

2019: Dobó Zoltán (Egységben Tapolcáért Egyesület)

Tés

(község, Várpalotai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1016	972	816	777

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 132

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1455.
pontszám: 4,92

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Id. Koncz László (független)

1994 – 1998: Wittmann József (független)

1998 – 2002: Wittmann József (független)

2002 – 2006: Wittmann József (független)

2006 – 2010: Berki Józsefné (független)

2010 – 2014: Berki József Gézáne (független)

2014 – 2019: Fodor-Bödös István János (független)

2019: Fodor-Bödös István János (független)

Tihany

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1572	1440	1372	1353

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
6	3	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 207

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 91. pontszám: 7,07

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Kántás Vince (MDF-Faluvédők Egyesülete-KDNP-Fidesz)

1994 – 1998: Bors István (független)

1998 – 2002: Bors István (független)

2002 – 2006: Bors István (független)

2006 – 2010: Tósoki Imre (független)

2010 – 2014: Tósoki Imre (Fidesz-KDNP)

2014 – 2019: Tósoki Imre (Fidesz-KDNP)

2019: Tósoki Imre (Fidesz-KDNP)

Tótvázsony

(község, Veszprémi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1114	1167	1252	1309

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
6	4	2

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 136

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 404.
pontszám: 6,20

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Magasi János (független)

1994 – 1998: Magasi János (független)

1998 – 2002: Magasi János (független)

2002 – 2006: Bakonyi József (független)

2006 – 2010: Magasi János (független)

2010 – 2014: Magasi János (független)

2014 – 2019: Sipos Ferenc (független)

2019: Sipos Ferenc (független)

Tüskevár

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
603	566	563	555

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 119

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1475.
pontszám: 4,91

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Török Miklós (független)

1994 – 1998: Oláh István (független)

1998 – 2002: Molnár Levente (MIÉP)

2002 – 2006: Molnár Levente (független)

2006 – 2010: Molnár Levente Tibor (független)

2010 – 2014: Molnár Levente Tibor (független)

2014 – 2019: Molnár Levente Tibor (független)

2019: Molnár Levente Tibor (független)

Ugod

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1596	1562	1422	1340

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
4	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 125

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 931.
pontszám: 5,48

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Fodor Béla (Fidesz)

1994 – 1998: Fodor Béla (független)

1998 – 2002: Fodor Béla (független)

2002 – 2006: Vörös Tibor (független)

2006 – 2010: Vörös Tibor (független)

2010 – 2014: Vörös Tibor Miklós (független)

2014 – 2019: Vörös Tibor Miklós (független)

2019: Vörös Tibor (független)

Ukk

(község, Sümegi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
402	356	330	320

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 93

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1852.
pontszám: 4,50

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Bella István (FKGP)

1994 – 1998: Bella István (FKGP)

1998 – 2002: Szita Zoltán (független)

2002 – 2006: Szita Zoltán (független)

2006 – 2010: Szita Zoltán (független)

2010 – 2014: Komendánt Irén (független)

2014 – 2019: Komendánt Irén (független)

2019: Torsa Gergely (független)

Úrkút

(község, Ajkai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
2219	2217	2075	1950

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
5	2	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 141

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 814.
pontszám: 5,61**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Pfaff Zsolt (MSZP)

1994 – 1998: Pfaff Zsolt (független)

1998 – 2002: Pfaff Zsolt (független)

2002 – 2006: Pichler József (független)

2006 – 2010: Pfaff Zsolt (független) haláleset

Időközi: 2007. 01. 21. Ifj. Rieger Tibor (független)

2010 – 2014: Fülöp Zoltán Gyuláné (független)

2014 – 2019: Fülöp Zoltán Gyuláné (független)

2019: Fülöp Zoltánné (független)

Uzsa

(község 1995. augusztus 1., Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
401	373	330	309

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 131

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 644.
pontszám: 5,82

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1995 – 1998: Szántói Imre (független)

1998 – 2002: Szántói Imre (független)

2002 – 2006: Kovács Károly (független)

2006 – 2010: Kovács Károly (független)

2010 – 2014: Kovács Károly (független) haláleset

Időközi: 2013. 12. 01. Perger István (független)

2014 – 2019: Szántói Imre (független)

2019: Táborosi László (független)

Vanyola

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
671	637	545	520

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 102

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2804.
pontszám: 3,20

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Herjaveczen Jenő (független)

1994 – 1998: Herjaveczen Jenő (Fidesz)

1998 – 2002: Herjaveczen Jenő (Fidesz)

2002 – 2006: Gajdacsik Ernő (független) lemondott

Időközi: 2003. 04. 27. Varga Miklós (független)

2006 – 2010: Varga Miklós (független)

2010 – 2014: Varga Miklós (független)

2014 – 2019: Varga Rita (független)

2019: Varga Rita (független)

Vaszar

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1691	1626	1521	1447

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
3	2	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 146

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 971.
pontszám: 5,44

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Kiss Andrásné (független)

1994 – 1998: Kiss Andrásné (független)

1998 – 2002: Kiss Andrásné (független)

2002 – 2006: Kiss Gábor (független)

2006 – 2010: Varga Péter (független)

2010 – 2014: Varga Péter (független)

2014 – 2019: Varga Péter (független)

2019: Mezei Zsolt (független)

Várkesző

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
264	233	156	150

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 126

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1642.
pontszám: 4,71

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Harsányi Ernő (független)

1994 – 1998: Harsányi Ernő (független)

1998 – 2002: Harsányi Ernő (független)

2002 – 2006: Harsányi Ernő (független)

2006 – 2010: Puskás Zoltán (független)

2010 – 2014: Konczos Ernő László (független)

2014 – 2019: Ferencz Dezső (független)

2019: Ferencz Dezső (független)

Városlőd

(község, Ajkai járás)

Lakónépeség száma:

1991	2001	2011	2018
1428	1438	1371	1258

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
4	1	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 124

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 904.
pontszám: 5,51

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: József Károly (független)

1994 – 1998: József Károly (független)

1998 – 2002: Pintér Károlyné (független)

2002 – 2006: József Károly (független)

2006 – 2010: Csekényi István (független)

2010 – 2014: Csekényi István (független)

2014 – 2019: Csekényi István (független)

2019: Schell Tamás (független)

Várpalota

(város, járásszékhely város 2013)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
26768	21682	20482	19436

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
33	35	8

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 152

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 373.
pontszám: 6,25

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Leszkovszki Tibor (MSZP)

1994 – 1998: Leszkovszki Tibor (MSZP)

1998 – 2002: Leszkovszki Tibor (MSZP)

2002 – 2006: Leszkovszki Tibor (MSZP-SZDSZ)

2006 – 2010: Németh Árpád (Fidesz-KDNP)

2010 – 2014: Talabér Márta (Fidesz-KDNP)

2014 – 2019: Talabér Márta (Fidesz-KDNP)

2019: Campanari-Talabér Márta (Fidesz-KDNP)

Vászoly

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
191	180	238	258

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
2	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 133

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 365.
pontszám: 6,27

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Béresi Zsolt (független)
 1994 – 1998: Béresi Zsolt (független)
 1998 – 2002: Szőnyeg József (független)
 2002 – 2006: Szőnyeg József (független)
 2006 – 2010: Szőnyeg József (független)
 2010 – 2014: Rózsashegyi Tibor László (független)
 2014 – 2019: Rózsashegyi Tibor László (független)
 2019: Rózsashegyi Tibor (független)

Veszprém

(város, megyei jogú város 1990.)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
65010	61472	60763	59738

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
173	309	87

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 182

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 31. pontszám: 7,51

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Dióssy László (SZDSZ-Fidesz)
 1994 – 1998: Dióssy László (SZDSZ)
 1998 – 2002: Dióssy László (SZDSZ-MSZP)
 2002 – 2006: Dióssy László (SZDSZ-MSZP-Szövetség Veszprémért)
 2006 – 2010: Debreczeni János (Fidesz-KDNP)
 2010 – 2014: Porga Gyula (Fidesz-KDNP)
 2014 – 2019: Porga Gyula (Fidesz-KDNP)
 2019: Porga Gyula (Fidesz-KDNP)

Veszprémfajsz

(község, Veszprémi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
241	272	249	255

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 272

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 334.
pontszám: 6,35

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Csiba József (független)

1994 – 1998: Csiba József (független)

1998 – 2002: Csiba József (független)

2002 – 2006: Csiba József (független)

2006 – 2010: Csiba József László (független)

2010 – 2014: Fertig József (független)

2014 – 2019: Fertig József (független)

2019: Fertig József (független)

Veszprémgalsa

(község, Sümegi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
292	291	274	259

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 82

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1961.
pontszám: 4,37

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Polgár Lajos (független)

1994 – 1998: Polgár Lajos (független)

1998 – 2002: Polgár Lajos (független)

2002 – 2006: Ferenczi Zoltán (független)

2006 – 2010: Ferenczi Zoltán (független)

2010 – 2014: Kiss Miklós (független)

2014 – 2019: Kiss Miklós (független)
2019: Simon Gábor (független)

Vid

(község, Devecseri járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
131	131	127	115

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 79

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2820.
pontszám: 3,16

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: György Kovács Ernő (független)

1994 – 1998: György Kovács Ernő (független)

1998 – 2002: Weber János (független) – önfelosztás

Időközi: 1999. 11. 28. Szabó Róbert (független)

2002 – 2006: Szabó Róbert (független)

2006 – 2010: Szabó Róbert (független)

2010 – 2014: Szabó Róbert (független)

2014 – 2019: Szabó Róbert (független)

2019: Kovács Róbert (független)

Vigántpetend

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
221	218	203	183

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	1	1

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 122
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2350.
pontszám: 3,93

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Kandikó Ferenc (független)
1994 – 1998: Marton Istvánné (független)
1998 – 2002: Marton Istvánné (független)
2002 – 2006: Marton Istvánné (független)
2006 – 2010: Marton Istvánné (független)
2010 – 2014: Marton Istvánné (független)
2014 – 2019: Nemoda István (független) lemondott
Időközi: 2017. 02. 26. Győriványi Dániel (független)
2019: Győriványi Dániel (független)

Vilonya

(község, Várpalotai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
566	622	632	632

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	1	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 128
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 929.
pontszám: 5,48

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Horváth Endre (független)
1994 – 1998: Sándor Ferenc (független)
Időközi: 1997: Devecsery József (független)
1998 – 2002: Devecsery József (független) lemondott
Időközi: 2001. 10. 21. Kovács János (független)
2002 – 2006: Kovács János (független)
2006 – 2010: Kovács János (független)
2010 – 2014: Fésüs Sándor (független)
2014 – 2019: Fésüs Sándor (független)
2019: Fésüs Sándor (független)

Vinár

(község, Pápai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
224	259	238	223

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
1	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 128

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1343.
pontszám: 5,03

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Kiss Lajos (független)

1994 – 1998: Kiss Lajos Kálmán (független)

1998 – 2002: Kiss Lajos (független)

2002 – 2006: Kiss Lajos Kálmán (független)

2006 – 2010: Kiss Lajos Kálmán (független)

2010 – 2014: Horváth Csaba (független)

2014 – 2019: Horváth Csaba (független)

2019: Horváth Csaba (független)

Vöröstó

(község, Veszprémi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
125	114	83	78

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 109

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1996.
pontszám: 4,35

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Leitold Ferenc (független)

1994 – 1998: Leitold Ferenc (független)

Időközi: 1996: Bujtás György (független)

1998 – 2002: Bujtás György (független)

2002 – 2006: Rákos Margit (független)

2006 – 2010: Rákos Margit (független)

2010 – 2014: Rákos Margit (független)

2014 – 2019: Rákos Margit (független)

2019: Fekete-Tracz Gabriella (független)

Zalaerdőd

(község, Sümegi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
370	326	265	218

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 115

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2341.
pontszám: 3,94**A polgármester neve (a jelölő szervezete)**

1990 – 1994: Bódis József (független)

1994 – 1998: Bódis József (független)

1998 – 2002: Bódis József (független)

2002 – 2006: Bódis József (független)

2006 – 2010: Bódis József Tibor (független)

2010 – 2014: Bódis József Tibor (független)

2014 – 2019: Bódis József Tibor (független)

2019: Bódis József (független)

Zalagyömörő

(község, Sümegi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
522	508	456	423

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018 években
2	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 108

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 1603.
pontszám: 4,75

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Tóth András (független)

1994 – 1998: Tóth András (független)

1998 – 2002: Tóth András (független)

2002 – 2006: Tóth András (független)

2006 – 2010: Tóth András (független)

2010 – 2014: Illés László (független)

2014 – 2019: Illés László (független) haláleset

Időközi: 2018. 12. 16. Vass Géza (független)

2019: Vass Géza (független)

Zalahaláp

(község, Tapolcai járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
939	1078	1249	1144

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
6	6	2

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 139

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 796.
pontszám: 5,63

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Szencz Lajosné (független)

1994 – 1998: Szencz Lajosné (független)

1998 – 2002: Szencz Lajosné (független)

2002 – 2006: Szencz Lajosné (független)

2006 – 2010: Szencz Lajosné (független)

2010 – 2014: Bedő Lajos Sándor (független)

2014 – 2019: Bedő Lajos Sándor (független)

2019: Bedő Lajos Sándor (független)

Zalameggyes

(község, Sümegi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
67	56	51	43

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 70

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2443.
pontszám: 3,82

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Vincze Kálmánné (független)

1994 – 1998: Vincze Kálmánné (független)

1998 – 2002: Szanyi Mária Judit (független)

2002 – 2006: Szanyi Mária Judit (független)

2006 – 2010: Szanyi Mária Judit (független)

2010 – 2014: Szanyi Mária Judit (független)

2014 – 2019: Szanyi Mária Judit (független)

2019: Szanyi Mária Judit (független)

Zalaszegvár

(község, Sümegi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
177	155	139	131

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
0	0	0

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 85
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 2481.
pontszám: 3,76

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Helter Zoltán (független)

1994 – 1998: Helter Zoltán (független)

1998 – 2002: Helter Zoltán (független)

2002 – 2006: Helter Zoltán (független)

2006 – 2010: Bujtor Tamás (független)

2010 – 2014: Bujtor Tamás (független)

2014 – 2019: Tudja Endre (független)

2019: Tudja Endre (független)

Zánka

(község, Balatonfüredi járás)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
1127	908	811	788

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
7	3	2

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 173
Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 136.
pontszám: 6,86

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Dr. Szabó Dezső (MDF-SZDSZ)

1994 – 1998: Dr. Szabó Dezső (független)

1998 – 2002: Filep Miklós (független)

2002 – 2006: Filep Miklós (független)

2006 – 2010: Filep Miklós (független)

2010 – 2014: Filep Miklós (független)

2014 – 2019: Filep Miklós Lajos (független)

2019: Filep Miklós Lajos (független)

Zirc

(város, járásszékhely város 2013)

Lakónépesség száma:

1991	2001	2011	2018
7544	7445	7145	6831

Épített lakások számának évi átlaga (db):

1990–1998	2000–2008	2010–2018
38	11	6

Egy lakosra jutó SZJA 2010–2018 közötti átlaga (1000 Ft): 155

Legutóbb publikált település-fejlettségi pontszám: országos sorrend: 185.
pontszám: 6,70

A polgármester neve (a jelölő szervezete)

1990 – 1994: Varga István (MDF-KDNP)

1994 – 1998: Dr. Varga Tibor (MSZP)

1998 – 2002: Dr. Varga Tibor János (független) lemondott

Időközi: 2001. 02. 04. Dr. Varga Tibor (független)

2002 – 2006: Horváth László (SZDSZ-MSZP)

2006 – 2010: Ottó Péter (független)

2010 – 2014: Ottó Péter (Fidesz-KDNP)

2014 – 2019: Ottó Péter (Fidesz-KDNP)

2019: Ottó Péter (Fidesz-KDNP)

2.2. A Veszprém megyei közgyűlés tagjai és tisztségviselői

A megyei közgyűlés tagjainak névsorát az első ciklusnál megválasztásuk városkörnyéke, mint választókerület alapján tüntettük fel politikai hovatartozásuk és lakóhelyük megjelölésével.

A további ciklusoknál a megyegyűlésben létrehozott képviselő-csoportok szerint soroltuk fel a közgyűlési tagokat, ugyancsak megjelölve a lakóhelyüket is. Az adott ciklusban történet személyi változásokat szintén feltüntettük.

A VESZPRÉM MEGYEI KÖZGYŰLÉS TAGJAI

1990 – 1994:

AJKA VÁROSKÖRNYÉK

Burján Ernő (Nagypirit); párttagsága: FKGP

Döbrönte Hilda (Magyarpolány); független

Dukai István (Iszkáz); független

Erdélyi Dezső (Csögle); független

Dr. Hinger Sándor (Devecser); párttagsága: MDF

Horváth László (Ajka); független

Jakab Jolán (Kamond); független

Kiss János (Somlószőlős); független

Sághy András (Nagyalásony); független

Szabó Gyula (Kerta); független

BALATONALMÁDI VÁROSKÖRNYÉK

Csoma Géza (Balatonalmádi); független

Kovács Béla (Balatonvilágos); párttagsága: MSZP (Dr. Szolnoki János lemondását követően, 1993. május 28-tól lett megyei közgyűlési tag.)

Kuti Csaba, (Balatonkenese); párttagsága: MDF

Madarász Lajos (Lovas képviselő-testülete jelölte); független

Dr. Szolnoki János (Balatonfőkajár); független (1993. május 28-i hatállyal lemondott megyei közgyűlési tagságáról.)

BALATONFÜRED VÁROSKÖRNYÉK

Dr. Cseh Ferenc (Szentantalfa); párttagsága: MSZP

Gódnány Róbert (Óbudavár); független (Megyei közgyűlési tagságáról 1994. február 9-i hatállyal lemondott.)

Tislér Géza (Csopak); független

Varga Gyula (Monoszló); független (Godány Róbert lemondását követően, 1994. március 11-től lett megyei közgyűlési tag.)

PÁPA VÁROSKÖRNYÉK

Bancsó Lajos Zoltán (Csikvánd); független (A települése megyeváltása miatt megyei közgyűlési tagságáról 1992. február 21-i hatállyal lemondott.)

Dr. Csekő Ferenc (Mezőlak); független

Csicsai Zoltánné (Bakonyáság); független

Gyürüsi Ottó (Nemesszalók); független

Czéner Béla (Ganna); független (Ihász Ernő halálát követően, 1994. február 9-től lett a közgyűlés tagja.)

Ihász Ernő (Nóráp); független (1993. december 6-án elhunyt.)

Jánosa Béla (Nemesgörzsöny); párttagsága: FKGP

Kocsis Csaba (Csót); független

Dr. Kovács Zoltán, (Pápa); FIDESZ

Polczer Sándor (Marcaltó); független

Szabó Miklós Róbert (Ugod); független

Varga Miklós (Vanyola) független (Bancsó Lajos Zoltán lemondását követően, 1992. február 21-től lett a közgyűlés tagja.)

Vida László (Pápa); párttagsága: SZDSZ

SÜMEG VÁROSKÖRNYÉK

Imre Sándor (Nemeshany); párttagsága: FKGP

Kántor Miklós (Sümeg); párttagsága: MDF

Dr. Molnár Pál (Ukk); független

TAPOLCA VÁROSKÖRNYÉK

Farkas László (Badacsonytördemic); párttagsága: SZDSZ

Ifj. Hatvani István (Tapolca); párttagsága: SZDSZ

Nagy Lajos (Kapolcs); független

Dr. Orbán István (Balatonederics); párttagsága: SZDSZ

Steiber Anna (Kővágóörs képviselő testülete jelölte); párttagsága: MDF

Szencz Lajosné (Zalahaláp); független

VÁRPALOTA VÁROSKÖRNYÉK

Harnos László (Öskü); független

Dr. Huszár Pál (Várpalota); független

Jánosi József (Ősi); független

Koncz László (Tés); független

Lajosfalvi József (Berhida); független

Szalai Tivadar (Várpalota); független (Megyei közgyűlési képviselő-testületi tagságát saját kérésére a közgyűlés 1991. március 13-tól bizonytalan ideig felfüggesztette, majd 1993. február 19-i hatállyal lemondott tisztségéről. Megüresedett mandátuma a közgyűlés döntése alapján nem lett betöltve.)

VESZPRÉM VÁROSKÖRNYÉK

Reményi Antal (Pula); független

Szabó László (Sóly); független

Szesztay László (Herend); független

ZIRC VÁROSKÖRNYÉK

Dr. Édes Géza (Csesznek); független

Gaál László (Veszprémvarsány); független

Gyenes Attila (Gic); független

Léhner Dezső (Bakonygyirót); független

Dr. Zongor Gábor (Veszprém) független (Közgyűlési elnökké választásával lett a közgyűlés tagja.)

A VESZPRÉM MEGYEI KÖZGYŰLÉS TAGJAI

1994 – 1998:

MSZP KÉPVISELŐ CSOPORT

Bebesi István (Várpalota);

Benczik Sándor (Sümeg);

Gyűrűsi Ottó (Nemesszalók);

Dr. Huller Gyula (Balatonfüred);

Kálóczi Kálmán (Badacsonytomaj);

Kovács Béla (Balatonvilágos);

Pusztai István (Veszprém);

Sibak András (Tapolca);

Dr. Szundy Béla (Pápa);

Tóth Imre (Ajka)

Dr. Varga Tibor (Zirc);

Dr. Varjú Lajos (Balatonfűzfő);

Dr. Zongor Gábor (Veszprém);

FKGP KÉPVISELŐ CSOPORT

Harangozó Zsigmond (Pápa);
Németh László (Balatonakali);
Péntek Péter (Sümeg);
Pintér Kornél (Lovás);
Rátosi Ferenc (Sümeg);
Sümegi Sándor (Sümeg);
Varga László (Tés);
Völgyi Árpád (Várpalota);

FIDESZ-MPP KÉPVISELŐ CSOPORT

Bernáth Ildikó (Veszprém);
Dr. Bóka István (Alsóörs);
Herjavec Jenő (Vanyola);
Dr. Kontrát Károly (Pápa);
Dr. Kovács Zoltán (Pápa);
Polonyi Kornél (Balatonfüred);

SZDSZ KÉPVISELŐ CSOPORT

Baky György (Bakonybél); (Megyei közgyűlési tagságáról 1995. szeptember 30-i hatállyal lemondott.)
Dankó István (Badacsonytomaj) (Baky György lemondását követően, 1995. október 24-től lett a közgyűlés tagja.)
Farkas Imre (Sümeg);
Horváth László (Zirc);
Marton József (Ajka);
Surányi Pál (Várpalota) (Vida László Gábor lemondását követően, 1998. április 30-tól lett a közgyűlés tagja.)
Dr. Szalay András (Veszprém);
Vida László Gábor (Pápa); (Megyei közgyűlési tagságáról 1998. március 23-i hatállyal lemondott.)

VESZPRÉM MEGYÉÉRT VÁLASZTÁSI SZÖVETSÉG KÉPVISELŐ CSOPORT

Dr. Hegedüs Tamás (Veszprém); (A megyei közgyűlési képviselői mandátumáról 1995. június 21-i hatállyal lemondott.)
Dr. Hermann István (Pápa);
Dr. Insperger Antal (Veszprém); (Dr. Hegedüs Tamás lemondását követően, 1995. június 29-től lett a közgyűlés tagja.)
Könnyid István (Csabrendek);

Kuti Csaba (Balatonkenese);
Dr. Musulin Béla (Veszprém);
Dr. Pekó Edit (Balatonfüred);

BALATONI SZÖVETSÉG

Dr. Mihovics István (Révfülöp)

A VESZPRÉM MEGYEI KÖZGYŰLÉS TAGJAI

1998 – 2002:

FIDESZ-MDF-MKDSZ-MDNP KÉPVISELŐ CSOPORT

Aczél Péter (Külsővat);
Dr. Áldozó Tamás (Pápa);
Badáczy Tibor (Ajka);
Bauer Nándorné Dr. (Tapolca);
Bors István (Tihany);
Fakász Tamás (Várpalota);
Herjavec Jenő (Vanyola);
Dr. Hermann István (Pápa);
Könnyid István (Csabrendek);
Kuti Csaba (Balatonkenese);
Dr. Mayer József (Balatonfüred);
Mészáros Szabolcs (Pápa);
Dr. Pekó Edit (Balatonfüred);
Polgárdy Imre (Pápa);
Stolár Mihály (Ajka);
Sümegi János (Sümeg);
Talabér Márta (Berhida);
Vörösmarty Mihály (Alsóörs);

MSZP KÉPVISELŐ CSOPORT

Bebesi István (Várpalota);
Gögös Zoltán (Pápa);
Igaz Sándor (Zalahaláp);
Dr. Kovács Géza (Ajka) (Sibak András lemondását követően, 2000. március 16-tól lett a közgyűlés tagja.)
Kovács Zoltán János (Ajka);
Mazák György (Veszprém);
Nagy Jenő (Balatonfüred);

Pandur Ferenc (Balatonalmádi);

Pusztai István (Veszprém);

Sibak András (Tapolca); (Parlamenti képviselői tisztsége miatt 2000. február 29-i hatállyal lemondott a közgyűlési tagságáról.)

Dr. Szundy Béla (Pápa);

Tóth István (Pétfürdő);

Dr. Zongor Gábor (Veszprém);

FKGP KÉPVISELŐ CSOPORT

Belinszky Katalin (Balatonfüred);

Harangozó Zsigmond (Pápa);

Rátosi Ferenc (Sümeg);

Dr. Weninger Tibor (Ajka);

SZDSZ KÉPVISELŐ CSOPORT

Baky György (Bakonybél);

Horváth László (Zirc);

Dr. Szalay András (Veszprém);

BALATONI SZÖVETSÉG KÉPVISELŐ CSOPORT

Dr. Mihovics István (Révfülöp);

Dr. Szalay László (Balatonfüred)

MIÉP KÉPVISELŐ

Dr. Tótos András (Ukk);

A VESZPRÉM MEGYEI KÖZGYŰLÉS TAGJAI

2002 – 2006:

MSZP KÉPVISELŐ CSOPORT

Bebesi István (Várpalota);

Boros Dénes (Zirc);

Farkas Béla (Sümeg);

Geipl Miklósné (Balatonfüred);

Dr. Horváth József (Ajka);

Igaz Sándor (Zalahaláp);

Karasz Mihály (Pápa); (Megyei közgyűlési tagságáról 2002. november 5-i hatállyal lemondott.)

Leszkovszki Tibor (Várpalota);

Dr. Németh Márta (Pápa); (Karasz Mihály lemondását követően lett a közgyűlés tagja)

Pandur Ferenc (Balatonalmádi);

Pusztai István (Veszprém);

Sibak András (Tapolca);

Szente István (Devecser);

Dr. Szundy Béla (Pápa);

Tóth Imre (Ajka);

Tóth István (Pétfürdő);

Dr. Zongor Gábor (Veszprém);

SZDSZ KÉPVISELŐ CSOPORT

Baky György (Bakonybél);

Horváth László (Zirc);

Kenézné Berei Györgyi (Felsőörs);

MDF KÉPVISELŐ CSOPORT

Dr. Bóczén István (Pápa); (Dr. Horváth Balázs halálát követően, 2006. augusztus 3-tól lett a közgyűlés tagja.)

Dr. Horváth Balázs (Veszprém); (2006. július 6-án elhunyt.)

Kuti Csaba (Balatonkenese);

Máhl Ferenc (Olaszfalu);

FIDESZ-MKDSZ-KISGAZDA KÉPVISELŐ CSOPORT

Ács János (Tapolca);

Dr. Áldozó Tamás (Pápa);

Dr. Bauer Nándorné (Tapolca);

Bors István (Tihany);

Farnadi Gyula (Devecser)

Galambos Szilvia (Várpalota);

Dr. Kontrát Károly (Pápa);

Dr. Kovács Zoltán (Pápa);

Könnyid István (Csabrendek);

Kropf Miklós (Bakonyháza);

Mauer Konrád (Balatonfűzfő)

Dr. Mayer József (Veszprém);

Dr. Nagy Zoltán (Ajka);

Pálfy Sándor (Balatonfüred);

Porga Gyula (Balatonkenese);

Dr. Szabó Sándor (Veszprém);

Dr. Szijártó István György (Sümeg);
Talabér Márta (Berhida);

A VESZPRÉM MEGYEI KÖZGYŰLÉS TAGJAI

2006 – 2010:

FIDESZ-KDNP KÉPVISELŐ CSOPORT

Ács János (Tapolca); (2008. december 10-én elhunyt.)

Dr. Áldozó Tamás (Pápa);

Bikádi László Károly (Sóly);

Fülöp Zoltán (Ajka);

Galambos Szilvia (Várpalota);

Hári Lenke (Balatonfüred);

Horváthné Szalay Gyöngyi (Tapolca); (Ács János halálát követően lett a közgyűlés tagja.)

Dr. Hermann István (Pápa);

Judi József (Sümeg);

Dr. Kovács Zoltán (Pápa);

Kovács József (Devecser);

Könnyid István (Csabrendek);

Kropf Miklós (Bakonyháza);

Lasztovcza Jenő (Tapolca);

Márton Szabolcs (Herend);

Papp Tamás (Pápa);

Pálfy Sándor (Balatonfüred);

Polgárdy Imre (Pápa)

Stolár Mihály (Ajka);

Szedlák Attila (Litér);

Takács Szabolcs (Bakonyjákó);

Talabér Márta (Berhida);

Trosits Bernadett (Pápa);

Vörösmarty Éva (Alsóörs),

SZDSZ KÉPVISELŐ CSOPORT

Baky György (Bakonybél);

Horváth László (Zirc);

MSZP KÉPVISELŐ CSOPORT

Bebesi István (Várpalota);

Boros Dénes (Zirc);

Farkas Béla (Sümege);

Geipl Miklósné (Balatonfüred); (2009. szeptember 16-án elhunyt.)

Dr. Horváth József (Ajka); (Geipl Miklósné halálát követően lett a közgyűlés tagja.)

Kovács Zoltán János (Ajka);

Leszkovszki Tibor (Várpalota);

Lévai József (Tapolca);

Dr. Németh Márta (Pápa);

Pandur Ferenc (Balatonalmádi);

Pál Béla (Veszprém)

Pintér Ferenc (Noszlop);

Pusztai István (Veszprém);

Dr. Zongor Gábor (Veszprém);

MDF KÉPVISELŐ CSOPORT

Kuti Csaba (Balatonkenese);

Máhl Ferenc (Olaszfalu)

A VESZPRÉM MEGYEI KÖZGYŰLÉS TAGJAI

2010 – 2014:

FIDESZ -KDNP KÉPVISELŐ CSOPORT

Dr. Áldozó Tamás (Pápa);

Dr. Horváth Zsolt (Veszprém);

Galambos Szilvia (Várpalota);

Hári Lenke (Balatonfüred);

Kovács Norbert (Veszprém);

Kropf Miklós (Bakonyánána); (A Zirci Járási Hivatal vezetőjévé történt kinevezése miatt 2013-ban közgyűlési tagságáról lemondott.)

Lasztovicza Jenő (Tapolca);

Papp Tamás (Pápa);

Polgárdy Imre Lajos (Pápa);

Sárvári Csaba

Stolár Mihály (Ajka);

Végh László (Sümege);

Vörös Kálmán (Zirc); (Kropf Miklós lemondását követően, 2013-tól lett a közgyűlés tagja.)

Vörösmarty Éva (Alsóörs)

JOBBIK KÉPVISELŐ CSOPORT

Dobó Zoltán (Tapolca);

Orbán Imre (Pápa);

MSZP KÉPVISELŐ CSOPORT

Lévai József (Tapolca);

Nagy Jenő (Balatonfüred);

Pusztai István (Veszprém);

A VESZPRÉM MEGYEI KÖZGYŰLÉS TAGJAI

2014 – 2019:

FIDESZ-KDNP KÉPVISELŐ CSOPORT

Dr. Áldozó Tamás (Pápa);

Császár László (Tapolca);

Fenyvesi Zoltán Mihály (Ajka);

Galambos Szilvia (Várpalota);

Kovács Beatrix (Pápa);

Pálffy István Sándor (Balatonakarattya);

Papp Tamás (Pápa);

Polgárdy Imre Lajos (Pápa);

Tábori Ferenc (Hárskút);

Vörösmarty Éva (Alsóörs)

JOBBIK KÉPVISELŐ CSOPORT

Dobó Zoltán (Tapolca);

Ferenczi Gábor (Devecser);

Orbán Imre (Pápa);

MSZP KÉPVISELŐ CSOPORT

Dániel Mária Magdolna (Várpalota);

Gögös Zoltán (Pápa); (A mandátum átvételét követően lemondott közgyűlési tagságáról.)

Dr. Horváth József (Ajka);

Pál Béla (Veszprém); (Gögös Zoltán lemondását követően lett a közgyűlés tagja 2014 őszétől.)

DK KÉPVISELŐ

Deák Istvánné (Várpalota)

A VESZPRÉM MEGYEI KÖZGYŰLÉS TAGJAI 2019-től

FIDESZ-KDNP KÉPVISELŐ CSOPORT

Dr. Áldozó Tamás (Pápa);
Bórné Kis Virág Enikó (Balatonfüred);
Horváth Ernő József (Tapolca);
Ihász Norbert Benjamin (Veszprém);
Nagyné Bátor Alexandra (Pápa);
Papp Tamás (Pápa);
Polgárdy Imre Lajos (Pápa/Balatonalmádi);
Ravasz Tibor (Ajka);
Tábori Ferenc (Hárskút);
Vörösmarty Éva (Alsóörs)

DK KÉPVISELŐ CSOPORT

Deák Istvánné (Várpalota);
Szöllősi János László (Várpalota);

JOBBIK KÉPVISELŐ CSOPORT

Dobó Zoltán (Tapolca);
Galambos István (Várpalota);

MSZP KÉPVISELŐ CSOPORT

Gróber Attila (Pápa);

MI HAZÁNK KÉPVISELŐ

Eszli István (Sümege);

MOMENTUM KÉPVISELŐ

Benedek Szilveszter (Monoszló)

A VESZPRÉM MEGYEI KÖZGYŰLÉS TISZTSÉGVISELŐI

1990 – 2020

A VESZPRÉM MEGYEI KÖZGYŰLÉS ELNÖKEI

Dr. Zongor Gábor 1990. december 21. – 1995. január 19. – 1998. november 2.

Kuti Csaba 1998. november 2. – 2002. november 4. – 2006. október 12.

Laszovicza Jenő 2006. október 12. – 2010. október 13. – 2014. október 22.

Polgárdy Imre 2014. október 22. – 2019. október 29-től, jelenleg is elnök.

A VESZPRÉM MEGYEI KÖZGYŰLÉS ALELNÖKEI

Dr. Huszár Pál – társadalmi megbízatású 1990. december 15. – 1994. december 11.

Dr. Kovács Zoltán – társadalmi megbízatású 1990. december 15. – 1993. december 15. (Miután az Alkotmánybíróság kimondta, hogy a megyei közgyűlésnek csak egy alelnöke lehet, lemondott az alelnöki tisztségéről.)

Dr. Hegedüs Tamás – társadalmi megbízatású 1995. január 19. – 1995. április 30. (Balatonalmádi város jegyzőjévé kinevezése miatt lemondott alelnöki tisztségéről.)

Dr. Musulin Béla – társadalmi megbízatású 1995. május 1. – 1998. október 18. (Dr. Hegedüs Tamás lemondását követően lett alelnök.)

Polonyi Kornél – társadalmi megbízatású 1995. január 19. – 1998. október 18.

Pintér Kornél – társadalmi megbízatású 1995. január 19. – 1998. október 18.

Dr. Szalay András – társadalmi megbízatású 1995. január 19. – 1998. október 18.

Harangozó Zsigmond – társadalmi megbízatású 1998. november 2. – 2002. november 4.

Talabér Márta – főfoglalkozású 1998. november 2. – 2002. november 20., majd 2006. október 12. – 2010. október 13.

Dr. Németh Márta – társadalmi megbízatású 2002. november 21. – 2006. október 12.

Pusztai István – főfoglalkozású 2002. november 4. – 2006. október 12.

Pálfy Sándor – társadalmi megbízatású 2006. október 12. – 2007. december 31. (Lemondott alelnöki tisztségéről.)

Polgárdy Imre – társadalmi megbízatású 2008. április 24. – 2010. október 13. – 2014. október 22. (Az első alkalommal Pálfy Sándor lemondását követően választották meg alelnöknek.)

Kovács Norbert – főfoglalkozású 2010. október 13. – 2014. október 31.

Fenyvesi Zoltán – társadalmi megbízatású 2014. október 31.– 2018. május 21.
(Országgyűlési képviselővé választása miatt lemondott alelnöki tisztségéről.)

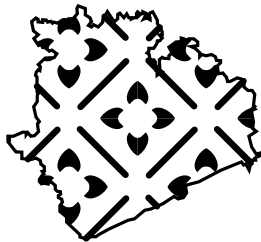
Vörösmarty Éva – társadalmi megbízatású 2018. június 26. – 2019. október 29-től, jelenleg is alelnök. (Az első alkalommal Fenyvesi Zoltán lemondását követően választották meg alelnöknek.)

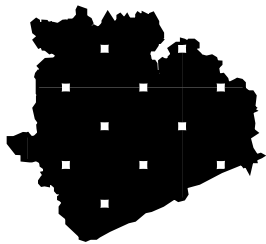
A VESZPRÉM MEGYEI KÖZGYŰLÉS FŐJEGYZŐI, MEGYEI JEGYZŐJE

Dr. Zimonyi Péter 1991. január 18. – 1997. január 31. (Lemondott főjegyzői tisztségéről.)

Dr. Zsédényi Imre 1997. március 1. – 2011. április 18. (Nyugdíjba vonult.)

Dr. Imre László 2011. április 28-tól 2012. december 31-ig főjegyző, majd jelenleg is megyei jegyző.

3. Visszaemlékezések

3.1. Alapítók 1990. szeptember 30-tól

A három évtized jelentős idő az ember életében és különösen izgalmas, ha mindezt polgármesterként, a település lakóinak folyamatos bizalmát élvezve éli meg valaki. Az országban összesen 97 olyan polgármestert ismerünk, aki a kezdetektől, vagyis 1990 óta megtartott nyolc választáson folyamatosan nyert. Veszprém megyében négy, három évtizede folyamatosan tisztségében lévő polgármester van: Kiss Lajos¹ Bakonyráján, Schumacher József Balatoncsicsón, Cseh Lajos Döbröntén és Bódis József² Zalaerdődön, közülük kettőnek a visszaemlékezését olvashatjuk.

Cseh Lajos³ polgármester – Döbrönte

30 év hosszú idő, a teljesség igénye nélkül írom le soraimat Döbrönte Község Önkormányzatának Polgármestereként.

Döbrönte a Bakonyalján egy kis ékszerdoboz. A természet által dombok, erdők, rétek, és a Bittva-patak öleli körbe, biztosítva ezzel a csendet, nyugalmat kedvelő turisták részére az ideális kirándulóhelyet. A falu legfőbb nevezetessége a Szarvaskő-vár, a műemlék Körtemplom, és rendelkezünk egy négycsillagos hotellel is. Ebből adódik, hogy a hosszú évek alatt mindig szempont volt a falu rendezett, tiszta külsőjének megőrzése az ide látogatók számára, amit az igényes lakosság szintén preferált.

Az eltelt évek alatt a legfontosabb feladatunknak mindig a falu gyarapítását, szépítését tűztem ki célul, melyet képviselőtársaimmal karöltve nagyon nagy százalékban véghez is tudtunk vinni. Itt kiemelném, hogy mindezt önkormányzati ciklustól függetlenül tettük.

Odafigyeltünk a szociális feladatainkra, rászorulókat nem hagytunk támogatás nélkül.

Kulturális téren az 50 éven át tartó döbrönte-i várünnepség ránk eső 1990 és

¹ Kiss Lajos visszaemlékezése olvasható „A magyar önkormányzatok 30 éve – Tanulmányok, adatok, tények a helyi önkormányzatok három évtizedéből” című kötet 435–437. oldalán. Szerk. dr. Gyergyák Ferenc. Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége, Budapest, 2020. [Hozzáférhető az alábbi linken:

http://xn--tosz-5qa.hu/uploads/dokumentumok-kiadvanyok/Onkorm_30_eve_konyv_netre.pdf

² Bódis József a felkérés ellenére nem küldött visszaemlékezést.

³ 1964. augusztus 18-án születtem Pápán. 1982-ben a győri Mayer Lajos Útépítő Szakközépiskolában érettségiztem. Az érettségit követően, 1984-ben technikus végzettséget szereztem a székesfehérvári Jáky József Szakközépiskolában. 1982-től dolgozom az útépítő-iparban művezetőként. Hivatásom mellett 1985–1990 között tanácsstagként, majd 1990-től polgármesterként tevékenykedem Döbröntén. Jelenleg párkapcsolatban élek, és egy 22 éves fiam van.

2012 közti időszakában a „fesztivált” megszerveztük, lebonyolítottuk. Sajnos, e nagyszabású rendezvény ezt követően megszűnt, mivel ez a kis település finanszírozni már nem bírta.

Jelenleg a Magyar Falu Programban lévő kiírásokra pályázunk, így kívánjuk Döbröntét fejleszteni.

Az önkormányzati rendszer előnyét munkám során leginkább abban láttam, hogy a döntések az adott településen realizálódhattak, a fejlesztések helyben meg is valósultak.

Az önkormányzatok széles összefogásával, pl. TÖOSZ által alkalom nyílhatott arra, hogy az aktuális problémák kezelése, és az érdekérvényesítés megtörténjen.

Az önkormányzatiság közelebb hozta a polgárokat a helyhatósághoz.

Véleményem szerint a fejkvóta szerinti finanszírozás az önkormányzati gazdálkodásra nézve jobb volt, mint a feladatalapú finanszírozás.

Legnagyobb sikernek azt tartom, hogy a képviselő-testületi ülések csak a településünkről szóltak, kiszorítva az aktuálpolitikát.

30 év alatt olyan képviselőtársakra leltem, akik válllvetve támogatták az elképzeléseimet, és így az adott témában a legjobb döntéseket sikerült meghoznunk. Éppen ezért nem is emelnék ki jelentős személyes sikert, mert az mindig közös volt.

Egyetlen nagy vágyam van még, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő Szarvaskő-várát, Döbrönte jelképét megújulni lássam.

Talán majd az elkövetkezendő 30 év lehetőséget biztosít rá.

Schumacher József⁴ polgármester – Balatoncsicsó

Balatoncsicsó szerepnélküli községként sorvadt a tanácsrendszer igazságtalan falupolitikája miatt. Így óriási várakozás kísérte a több mint kétezer, hasonló gondokkal küzdő falu önállóvá válását 1990 szeptember 30.-tól

A történelmi pillanat örömét, az önállóság felelősségét beárnyékolta, hogy a rendszerváltozást gazdasági nehézségek kísérték, főleg a kistelepüléseken. A spontán privatizáció, a kárpótlási törvény végrehajtása, a termelészövetkezetek széthullása miatt keletkezett munkanélküliség behatárolta az önkormányzatok lehetőségeit.

A gazdasági nehézségek ellenére az önkormányzati rendszer működését, an-

⁴ 1961-ben születtem Tapolcán. A veszprémi Lovassy László Gimnázium és Szakközépiskolában szakközépiskolai érettségit szereztem. 1980–1992 között termelészövetkezeti dolgozó, majd 1992–2002 között mezőgazdasági östermelő voltam. 2002-től egyéni vállalkozóként tevékenykedem. Harminc éve vagyok Balatoncsicsó polgármestere. Nős vagyok, feleségem, Máté Márta boltvezető. Gyerekeink: Zsolt (1984), Bálint (1987), Bence (1993), Bettina (1996) Unokáink: Balázs (2017) és Dalma (2020). Elismeréseim: Termelészövetkezet Kiváló Dolgozó (1987), Magyar Érdemrend lovagkeresztje polgári tagozat (2017). Hobbij: olvasás.

nak fontosságát az első szabadon megválasztott kormány az elsődleges célok közé sorolta, komolyan gondolva az önkormányzatiságot.

A legtöbb megpályázható forrás és a községek részére alanyi joga járó támogatások összege 1990–1994 között volt elérhető a legmagasabb összegben. Községünk 1990-ben egy minden évben csökkenő lakosságszámú, fiatalok által szinte alig lakott, gyönyörű természeti adottságokkal rendelkező kis település. A ciklus képviselő-testülete elfogadott egy, a település méretéhez képest nagy ívű falumegújító programot, melyet három választási ciklusban sikerült is megvalósítani.

A meglévő belterület ingatlanjainak 25%-át meghaladó területen pályázati támogatással lakótelkeket alakítottunk ki, melyet kedvezményes áron, akár önkormányzati kamatmentes kölcsön igénybevételével vásárolhattak meg, a kölcsön finanszírozási alapját az értékesített telkek bevétele adta. Tervünk megvalósítását elősegítette, hogy a Nivegy-völgyi falvak – Óbudavár, Szentjakabfa, Szentantalfá, Tagyon Balatoncsicsó községek – 1992–1993-ban megvásárolták és felújították általános iskola céljára a községben található irodaépületet.

1993. szeptember 1-jén elindulhatott az 1–8. osztályos német nemzetiségi általános iskola, mely később zeneiskolával bővült. Így 27 éve Magyarország legkisebb települése Balatoncsicsó, ahol német nemzetiségi általános iskola működik.

Önkormányzatunk sajnos, sok hasonszórú településsel együtt a valamikori közös tanácsi vagyonból nem sok mindent kapott meg. Óriási teherként 101 km-nyi külterületi utat és egy teljesen elhanyagolt XIII. századbeli templom-romot. A gyönyörű kilátással bíró rom-templom a térség szimbóluma lett, az öt község élni akarásának jelképe. A templom részleges felújításra került.

Turisztikai, egyházi programokkal, közösségi rendezvényekkel, a kulturális és kulináris attrakciókkal elértük, hogy egyre többen keresték fel térségünket. Az érdeklődők közül jó néhányan itt telepedtek le, közösségi rendezvényeink, jól működő közös intézményeink, vendégszeretetünk és természetesen nagyon sok munka által településünk megfiatalodott. A lakosságszám évről évre nőtt, egyre többen laknak szőlőhegyeinkben, élővé vált a több mint 300 pincés épületet, több ezer földrészletet magába foglaló közel 1290 hektár külterület.

Jelenleg az állandó lakosságszám kb. 260–270 fő, ennek 37–40%-a 18 év alatti, a nyugdíjasok aránya alig 15–17%. Mindezek a mutatók 1990-ben: a 186 lakosnak közel 50%-a nyugdíjas, a 18 év alatti korosztály alig 10–12%-ot tett ki.

Visszatekintve a lassan lepergő három évtizedre, minden kormányzat alatt voltak a kistelepülések számára kedvező és kedvezőtlen döntések. Talán itt értékelődik fel igazán a kistelepülési polgármesterek szerepe, hogy kevés saját pénzeszközzel, sok ötlettel és kezdeményezéssel tompítsák a sokszor szakmailag nem igazán indokolt intézkedések, jogszabályok negatív hatásait.

Az önkormányzati rendszer kialakulása lehetőséget biztosított arra, hogy a helyi közösség által megfogalmazott célokat akár több ciklus alatt végrehajtsa az önkormányzat. Lehetőség nyílt és nyílik a közösség építésére, mely rendkívül fontos, és ebben rendkívül szép eredményeink vannak.

Az elmúlt 30 év talán legnagyobb sikere, hogy felelős gazdálkodással, a település lehetőségeit behatároló hitelfelvételre nem volt szükség. Így a tevékeny és sikeres civil szervezetek és szorgalmas családok összefogásával sikerült egy szemre is tetszetős, vonzó településképet kialakítani, Amiben részünkre mindenképp segítség kell a jövőben, az az, hogy a Balaton közelsége miatt egyre drágább ingatlanok megvételére a helybeli fiatalok is esélyt kapjanak. Mert nem lehet cél, hogy üdülőfaluvá váljunk – ez, sajnos néhány kivételtől eltekintve nagyon jelentős probléma a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet településein.

Alig 100 település, ahol 1990-től megszakítás nélkül dolgozik a polgármester. Különös érzés köztük lenni. Hibáinkat, emberi gyarlóságainkat választóink minden egyes alkalommal szembe állították azzal, hogy működésünk során döntéseinkkel valóban a köz javát szolgáltuk-e. Köszönet a megértésükért.

Minden egyes választáskor elnyerni egy közösség bizalmát felemelő és felelősségteljes feladat, hisz a kis lélekszámú településeken a polgármesternek nincs kabinetje, szakértője, referense. Első vonalban próbál sok mindent megoldani, egyedüli felelősséggel.

A sikeres munkáért ezeryi köszönet családomnak, feleségemnek és a már négy felnőtt gyermekemnek, akik támogattak és biztatást adtak, hogy mindig újult és újult erővel tegyünk szeretett szülőfalumért, Balatoncsicsóért és szűkebb térségéért.

3.2. Alapítók az önállóvá válástól

Kiemelésre érdemes még három olyan polgármester, akik a településük önállóvá válásától folyamatosan közösségük élén állnak. Az eplényi Fiskál János nyolc választást megnyerve vezeti azt a községet, amely korábban soha nem volt önálló település, és a Zirc városhoz csatolt Olaszfalutól vált 1992. január 1-jén.

A Várpalota várostól levált Pétfürdő élén 1997. január 1-től – hét választási győzelmet aratva – áll Horváth Éva polgármester asszony.

Balatonakarattya 2014. október 12-től vált el Balatonkenese várostól és lett Veszprém megye és az ország legfiatalabb települési önkormányzata, amelynek első polgármestere Matolcsy Gyöngyi⁵ lett, akit 2019-ben ismételten megválasztottak polgármesternek.

Az önálló települési önkormányzattá válásuk óta folyamatosan szolgáló polgármesterek számára is lehetővé tettük a visszaemlékezésük közzétételét.

⁵ *Matolcsy Gyöngyi a felkérés ellenére sem küldött visszaemlékezést.*

Fiskál János⁶ polgármester – Eplény

Eplényt – a Zirc várostól való elszakadásról döntő helyi népszavazást követően – Göncz Árpád köztársasági elnök Úr, a 233/1991. (XI. 29.) KE határozatával, 1992. január 1-től nyilvánította önálló községgé. A község ettől az időponttól valóban új történelmet ír, mivel az ismert írások szerint, a ciszterci rendnek köszönhető 1749-es alapításától az 1980-as évek elejéig – a várossá váló Zirchez történt csatolásáig – Olaszfaluhoz tartozó település volt. Az immár önálló közigazgatási határral rendelkező település első képviselő-testülete 1992. február 1-jén alakult meg.

A település ekkor sem intézménnyel, sem közösségi térrel nem rendelkezett. Az infrastrukturális ellátottságát gyakorlatilag csak a villanyhálózat és a korábbi mangánércbányának köszönhető vízhálózat jelentette. A belterületi útjai pedig nem voltak portalanítva.

Az önkormányzati munka, az 1979-ben egy „tollvonással” megszüntetett alsó tagozatos iskolában, szerény körülmények között indult meg. Ez a helyiség volt 2001-ig az önkormányzat székhelye.

Az alapfokú oktatást, mint kötelezően ellátandó önkormányzati feladatot, először Zirccel, majd egy évvel később Olaszfaluval kötött megállapodás alapján biztosítottuk. A körjegyzői feladatokat pedig a Zirc Városi Polgármesteri Hivatal látta el a járások létrejöttéig, szintén megállapodás alapján.

Kétségtelen, hogy komoly felelőssége és tétje volt ennek az első csonka ciklusnak. Mindamelllett, hogy először meg kellett alkotni a jogszerű működéshez szükséges alapvető rendeleteket, az állampolgárok felé bizonyítani kellett azt is, hogy az önállóság valódi előnyökkel jár és a település a fejlődés útjára tud lépni. Fontos volt az indulásnál, hogy az akkori normatív finanszírozásból a fejlesztésekre is jutott forrás. Ennek köszönhetően, már az első évben megvalósult a belterületi utak portalanítása és az óvoda helyben történő biztosításának a tervezése.

Az önkormányzatunk kezdeti sikerének is köszönhetően, a szintén Zirchez csatolt Lókút, Nagyesztergár és Olaszfalu (ez utóbbi, az 1991-es sikertelen népszavazás után, egy újabb) népszavazással, 1993-tól, szintén az önállóság mellett döntött.

Ennek az első szűk három évnek kiemelkedő eredménye volt az óvoda és orvosi rendelő 1994. január 3-i megnyitása, a községi szennyvízhálózat és -tisz-

⁶ *A Veszprémi Vegyipari Egyetem vegyészmérnöki szakán végeztem 1986-ban. A diplomámat nívódíjjal tüntették ki. Az egyetem után ugyanitt képeztem tovább magamat, részt vettem több egyetemi projektben, tudományos kutatásban, és előadást is tartottam. 1992-től társadalmi megbízatású polgármesterként dolgoztam. Emellett ipari területen, labor-, minőségbiztosítás-, vállalkozásfejlesztés- és karbantartás-vezetői tapasztalatokat szereztem. 2006-tól szintén társadalmi megbízatásban önkormányzati szövetségben, kistérségi társulásokban láttam el ügyvezető elnöki, bizottsági elnöki és bizottsági tagsági tisztséget. 2008. január 1-től főállású polgármesterként szolgálom Eplény település lakosságát.*

títótelep beruházásnak a megkezdése, amely 1995 májusában be is fejeződött. Valamint egy 45 házhelyes új utca megnyitása, közművesítésének a megkezdése. Elmondható, hogy az önálló önkormányzásnak köszönhetően sikerült megalapozni a település fejlődését, amely az állampolgárok számára is kézzelfogható eredményeket hozott. Lett egy új jövőképe a községnek, amelynek a megvalósításához a döntés már a saját kezünkben volt.

Az önkormányzatok helyzete az egyes ciklusok során szinte folyamatosan változott, ez igaz mind a döntési jogkörökre és a fejlesztési lehetőségekre vonatkozóan is.

Az önkormányzatok fejlesztésre fordítható forrásai a normatív finanszírozásból hamar elapadtak, egyre jobban előtérbe került, hogy a saját forrásokat pályázati támogatásokkal és fejlesztési hitelekkel egészítsék ki. Sőt, néhány ciklus alatt az önkormányzatok odáig jutottak, hogy a normatíva már a kötelező feladatok ellátására sem volt elegendő. Ez, sajnos így van most is, a feladatfinanszírozásra történt átállás után is.

Mindezek ellenére, az önkormányzatnak minden választási ciklusban sikerült a település folyamatos fejlődését biztosítani. Az ezredfordulóra a zirci kistérségben Eplény volt az egyedüli olyan település, ahol minden belterületi út portalanított volt és a teljes közművesítés (víz, gáz, csatorna, telefon) is megvalósult. A kezdetben legfontosabbnak számító alapvető infrastrukturális beruházásokkal párhuzamosan, de főként ezek után, a közösségi terek fejlesztése, a közösségépítés lépett az elsődleges fejlesztési feladatok közé.

Két lépcsőben felújítottuk a település legrégebbi épületét, az 1749-ben emelt „korcsmát”, amely 2001. augusztus 12-i átadása óta az önkormányzat új székhelye, amely Községi Házként is funkcionál. Vele egy épületben található a szintén felújított Szent Bernát kápolna. Ennek a dátumnak, amely a Millenniumi zászló átvételének a napja is, abból a szempontból is jelentősége van, hogy ez lett a 2002 óta hagyományosan megrendezett Eplényi Vigasságok falunapnak a hivatalos napja, amelyet, ha ez a nap nem szombatra esik, akkor a megelőző szombati napon ünnepelek.

2010-ben sikerült felújítani és korszerűsíteni egy, a településképet is jelentősen meghatározó, ma Integrált Községi Szolgáltató Térként (IKSZT) használt központi épületet, amely főként, mint a nevéből is következik, a közösségi életet hivatott szolgálni. Ez ad helyet a civil szervezeteknek, a könyvtárnak, részben a sportolóknak és a benti rendezvényeknek.

Az előzőekben kiemeltéken túl, ma már felsorolni is nehéz lenne, számtalan fejlesztés és program valósult meg, ami a jobbá, komfortosabbá, élhetőbbé, vonzóbbá tette a települést. 2008-ban részben ennek is köszönhetően egy újabb, 50 házhelyes utcát nyitottunk és közművesítettünk, amelynek beépítése folyamatban van.

Mindezek jelentősen hozzájárultak a község népességmegtartó képességéhez, ami – a nem túl kedvező demográfiai tényezőket figyelembe véve – ma minden település számára komoly kihívást jelent.

Eplény életében kiemelkedő helyet tölt be az országos ismertségre szert tett, 2003-ban átadott Ámos-hegyi Pihenőerdő területén belül elhelyezkedő, 2006 óta jelentős fejlesztésekkel bővült, ma már egész éves programot nyújtó sí- és terepkerékpáros centrum. Ez a szabadidős és sporttevékenységeket érintő, valamint a turisztikai vonzerőt növelő fejlődés, továbbá a település fekvése és környezete jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy szálláshelyek jöjjenek létre, és újabb és újabb programokat generáljanak. Már évek óta országos, sőt nemzetközi versenyek, bajnokságok kedvelt helyszíne lett Eplény. Ez az önkormányzat számára újabb célokat, kihívást és feladatokat adott és ad a jövőben is. A folyamatos turisztikai fejlesztések, a látogatók számának növekedése mellett azonban meg kell őriznünk az itt élők számára a település mindennapi élıhetőségét is.

Említést kell tenni a térségi önkormányzatokkal való együttműködésről is. 2004-ben megalakultak az eléggé gyorsan a hamvába holt fejlesztési társulások, majd egy évvel később a kistérségi társulások megalakulása is komoly vitákat generált az önkormányzatok között, amely részben a jogszabályok különböző értelmezéséből, részben pedig a működési hozzájárulással kapcsolatos eltérő álláspontokból fakadt.

Végül is a „kényszer” kistérségi társulásokban létrejött egyfajta együttműködés, amelynek minden kistérségi önkormányzat kötelezően tagja volt. Ez az együttműködés leginkább a szociális területhez és az egészségügyhöz kapcsolódó kötelező alapfeladatok közös ellátásában merült ki, de ez tulajdonképpen ma sincsen másképpen.

Mivel a zirci kistérségi társulásban szinte soha nem volt felhőtlen az együttműködés, folyamatosak voltak a súrlódások, emiatt ez a kistérség a településszámot tekintve, a már korábban megyét is váltó települések után, ismét tovább fogyott. Jásd község kiválását követően, 2012-ben a képviselő-testületünk úgy döntött, hogy 2013-tól az akkor létrejövő veszprémi járáshoz kíván csatlakozni.

Azóta, a Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött megállapodás alapján, a közös önkormányzati feladatokat a város Polgármesteri Hivatala látja el. A Veszprémi Többcélú Kistérségi Társulás önkormányzataival, valamint a város által működtetett intézményekkel együttműködve biztosítjuk főként a szociális és gyermekjóléti feladatokat, valamint a központi orvosi ügyeleti ellátást.

Ez az együttműködés a kölcsönös előnyökre alapozott, és ezért jól is működik. Természetesen ehhez mindegyik együttműködő önkormányzat pozitív hozzáállására szükség van. Veszprém város korrektségét külön is ki kell emelni. Közel nyolc év távlatában elmondható, hogy a váltás jó döntésnek bizonyult.

Ezen rövid összefoglalóból is kitűnik, hogy a rendszerváltás után létrejött önkormányzati rendszer fő erősségei közé tartozik, hogy a települések polgárai közvetlenül választhatják meg a polgármestert és a képviselőket, a döntések pedig helyben születnek, a kapcsolat pedig mindvégig közvetlen a választópolgárokkal.

A jogszabályi keretek között, településre szabott szabályokat, fejlesztési irányokat, programokat lehet meghatározni, ami kreativitást és sokszínűséget eredményez. Az erős önkormányzatok elengedhetetlenül szükségesek ahhoz – természetesen más területekre (oktatás, kultúra, tudomány stb.) is igaz –, hogy az ország jól működjön, innovatív, versenyképes legyen.

Sajnos az utóbbi évtizedben – mondhatni, hogy az Alaptörvény elfogadása óta – az önkormányzati jogkörök csorbításával, feladatkörök indokolatlan elvonásával, gyakorlatilag az önkormányzatiság fokozatos leépítésével, a túlzott központosítással félre siklottak a dolgok.

Szinte biztos, hogy minden önkormányzat megtapasztalhatta már a saját bőrén, a sokszor előkészítetlen, az egyeztetéseket is mellőző jogalkotási „dömping” hatásait. Egymásnak nem ritkán ellentmondó jogszabályok születtek, és a késve kiadott végrehajtási rendeletek is számos problémát okoztak. Ezen mindenképpen változtatni kellene. Vissza kell adni az önkormányzatoknak legalább azokat az elvett jogköröket (pl. egyes szociális és építéshatósági jogköröket), amelyek gyakorlásához a helyismeret elengedhetetlenül szükséges.

Az önkormányzat nyolcadik ciklusában is azt mondhatom, hogy a leválásról szóló helyi népszavazás előkészítése eredményeként az önállóságnak az elnyerése számomra az egyik legfontosabb siker. Az akkor közel 250 éves település végre saját közigazgatási határral, önálló életet kezdhetett. Az már csak hab a tortán, hogy a választópolgárok bizalmát ennyi éven keresztül sikerült megőrizni. A település állampolgárai és a község fejlődése érdekében, törekszem olyan szolgálattal végezni a polgármesteri hivatást, hogy erre a bizalomra mindig méltó maradjak.

Horváth Éva⁷ polgármester – Pétfürdő

Pétfürdő több évtizeden keresztül küzdött önállóságáért, míg végül 1997. október 1-vel a Köztársasági Elnök Úr önálló településsé nyilvánította. A Várpalotától való elválást nem elsősorban a gazdasági érdek motiválta, hanem jelentős volt az érzelmi, családi, munkahelyi motiváció is. Az, hogy ez sikeres

7 1953. május 9-én születtem Budapesten. Iskolai végzettség: BME Építészmérnöki Kar (1976). Munkahelyek: 1977-től az egri Agrober építész tervezője, 1981-től a Pápai Hunyadi MGT SZ vezető építész tervezője, 1984-től a pétfürdői (Várpalota) Péti Nitrogénművek műszaki ellenőre, 1992-től az UNITRO Kft. építész tervezője. 1995-ben csatlakoztam a Szövetség Pétfürdő Önállóságáért szervezethez. 1996-ban a leválást előkészítő bizottság tagja voltam. 1997. október 1-től Pétfürdő polgármestere vagyok. Család: két gyermek, két unoka.

lehetett, már az első évek bebizonyították. Az történt a településen, amit az ott élők elvártak, és fontosnak tartottak. Kellően le voltunk „pusztulva” fizikailag, hogy bárminemű változás azonnal érezhető legyen.

Az elmúlt évek folyamán azt tapasztaltam, hogy évről évre, kormányzati felállástól függetlenül az 1990-es önkormányzati törvényben leírtak kezdenek eltűnni. Már nincs „népfelség” elve. Kezdem azt érezni, hogy az önkormányzatok egyre inkább csak a nevükben önkormányzatok, az önálló cselekvési lehetőség vagy még inkább ennek az erkölcsi, finanszírozási háttere kezd eltűnni. A választópolgár konkrét döntéseket és korrekt végrehajtást vár el. Helyi szinten nemigen szeretik az „országgyűlési” stílusú politikai vitákat a döntések meghozatalánál, főleg a végrehajtásnál és a finanszírozásnál. Márpedig a politika befolyása egyre inkább érezhető.

Az önkormányzati rendszer erőssége egy 5000 fő körüli településnél: a közvetlen, lista nélküli választás. A nagyon közeli kapcsolat a választókkal. Drukkolunk az önkormányzati törvény létének, mert ez nagyon fontos.

Hogy változtatnák-e? – Igen! Mi a teendő?

– A központilag kötelezően előírt feladatok kötelező „központi” finanszírozása.

– A „központi” bevételeket a „központ” szedje be, vagy ha azt önkormányzattal végezteti, akkor finanszírozza.

– A helyi bevételek helyben maradjanak, mert csak ekkor lehet indokolt a pályázati finanszírozása csökkentése.

– A 10.000 lakos alatti településeken a képviselőjelölteknel én megtiltanám a politikai párt általi támogatást.

Ha megkérdezik, hogy mit tartok személyes sikernek, akkor én az alábbiakat tudom válaszolni. Pétfürdő szinte a nulláról indult és önálló, erős település lett. 20 év alatt több évtizedes lemaradást hoztunk be az alábbi területen: beruházásoknál a teljes infrastruktúra kiépítése, intézmények alapítása, építése, a kulturális és sportélet fejlesztése. A civil társadalom és szervezetek megmozgatása, a szociális háló kiépítése. Sorolhatnám, de talán a legfontosabb a bizalom és néha a köszönet is, ami azért néha-néha elhangzik.

3.3. Országgyűlési képviselő polgármesterek

Külön alfejezetben tettük közzé azoknak a jelenlegi, illetve volt polgármestereknek a visszaemlékezését, akik a településvezetői funkciójukkal egyidejűleg rövidebb-hosszabb ideig parlamenti képviselők is voltak. Veszprém megyében a tíz érintett közéleti személyiség a következő: Baky György – Bakonybél (1994); dr. Bóka István – Balatonfüred (1998–2014); Dióssy László – Veszprém (1994–1998); Gyapay Zoltán – Öskü (1998–2006); Györffy Balázs – Nemesgörzsöny (2010–2014); dr. Kovács Zoltán – Pápa (1998–2011); Leszkovszki Tibor – Vár-

palota (1994–1995); Szedlák Attila – Litér (2010–2014); Schwartz Béla – Ajka (2006–2010) és Talabér Márta – Várpalota (2010–2014). Közülük heten írták le röviden visszaemlékezésüket, vagy válaszoltak a szerkesztő által megküldött következő kérdésekre:

1. *Miért vállalta a polgármesteri tisztség mellett egyidejűleg az országgyűlési képviselői szerepet?*
2. *Visszatekintve jónak tartja-e, hogy lehetősége volt a kettős képviselet gyakorlására?*
3. *Milyennek ítéli meg az önkormányzatok helyzetét a képviselet idejében, és az egyes ciklusokban, illetve jelenleg?*
4. *Mit tekint a magyar önkormányzati rendszer három erősségének?*
5. *Tapasztalata szerint, mely területeken kellene változtatni az önkormányzati rendszerben?*
6. *Kormánypárti képviselőként mennyiben tudott hatni a kormánya önkormányzati politikájára?*
7. *Ellenzéki képviselőként mennyiben tudott hatni az adott kormány önkormányzati politikájára?*
8. *Mit tekint a legjelentősebb személyes sikernek, amelyet képviselőként a saját önkormányzata számára elért?*
9. *Mire büszke leginkább, amit képviselőként az önkormányzatiság javítása érdekében elért?*
10. *Minden egyéb, amit fontosnak tart a visszaemlékezésében.*

Sajnos a kettős funkciót leghuzamosabb ideig betöltő dr. Bóka István balatonfüredi polgármester és dr. Kovács Zoltán volt pápai polgármester többszöri megkeresés ellenére sem válaszolt.

A hét válasz is jól tükrözi az egyes személyek eltérő megközelítését mind a véleményközlés formáját, mind tartalmát illetően. Ezzel is bizonyítva az önkormányzatiság sokszínűségét.

Baky György⁸ – Bakonybél

Tehetségemhez és lehetőségemhez mértén megpróbálok hozzájárulni az almanach megjelenéséhez, bár az az időszak, amíg én a két tisztséget betöltöttem, ugyancsak rövid volt. Ha jól emlékszem, '94 áprilisában voltak a parlamenti és decemberben a helyhatósági választások. Én ebben a néhány hónapban voltam egyszerre polgármester és országgyűlési képviselő. (Sőt, mindennek tetejébe még a megyegyűlésbe is bekerültem, de Puskin Mária Gottfridhez⁹ hasonlóan én is úgy éreztem, hogy ez azért már túlzás.)

Az 1994-es országgyűlési választások idején a két tisztség egyidejű ellátása még nem volt lehetséges. Tehát az a polgármester, aki képviselőnek indult, azzal kalkulálhatott, hogy megválasztása esetén harminc napon belül megválnak vagy az egyik, vagy a másik posztjától. Aztán másképp alakult. A koalíciókötés lehetővé tette a jogszabály megváltoztatását és a többség élt a lehetőséggel. Én viszont kezdettől fogva abban gondolkodtam, hogy akármit mond a törvény, a valóság – a '90-es évek elejének falusi valósága – egészen mást mond. Az emberek elvárták, hogy a polgármester a faluban legyen. A helyben keletkező problémákra csak helyben lehetett reagálni. A kis önkormányzati hivatalokban nem voltak főosztályok, osztályok, szakigazgatási szervek. Volt a polgármester meg a jegyző és néhány előadó. Távközlés gyakorlatilag nem létezett, hiszen hiába volt a hivatalban kurbli telefon (idősebbek talán még emlékeznek rá), ha nem volt kit felhívni.

Arra a kérdésre, hogy a kettős képviselőlet gyakorlása jó-e, nincs egyértelmű válasz. Nyilván vannak, akiknek ez nem okoz gondot, vannak, akiknek igen. Univerzális zsenik mindig voltak. Az azóta eltelt idő pedig megmutatta, hogy a kérdés kizárólag a politika szándékán múlik. Már azon sem lepődnek meg, ha egyszer csak kötelező lenne.

2014 volt a második választási év, amikor gyakorló polgármesterként nem indultam a soron következő helyhatósági választáson. Az első 1994 volt. '94-

⁸ 1957. június 18-án születtem Zircen. Az eredeti szakmám vegyipari gépészmérnök. Az 1990-es rendszerváltás előtt semmilyen közéleti szerepem nem volt, ahogy most 2020-ban sem vállalom ilyet. 1990-ben az akkor még kétfordulós önkormányzati választáson SzDSz-jelöltként az első fordulón polgármesterré választottak Bakonybélben. Talán ebbéli ténykedésem indította a pártot arra, hogy 1994-ben engem indítson a parlamenti választásokon országgyűlési képviselő-jelöltnek az azóta megszüntetett Veszprém ötös, Várpalota, Zirc választási körzetben. Akkoriban még ez a választás is kétfordulós volt, ennek köszönhetően első körös másodikként, a második fordulón szűken ugyan (mindössze 75 szavazattal), de megnyertem a körzetet. 1998-ban a mandátum lejártával megyegyűlési képviselő, később 2002-től újra bakonybéli polgármester lettem. A megyében 2010-ig, polgármesterként 2014-ig dolgoztam. Az ekkorra kialakult helyzetet úgy ítélt meg, hogy hasonlóan az 1990 előtti időkhöz, arra, hogy én bármilyen közéleti szerepet elvállaljak sem nekem, sem a rendszernek nincs szüksége. 2014-ben és azóta sem indultam semmilyen választáson.

⁹ A szerkesztő megjegyzése: lásd Rejtő Jenő: *Járőr a szaharában című regényét!* (Világvárosi Regények, Budapest, 1940.)

ben azért, mert parlamenti képviselővé választottak, 2014-ben pedig azért, mert akkorra önkormányzatiságról csak régvolt korokra emlékezve, vagy erős felindultsággal lehetett beszélni. Forráselvonás forráselvonást követett, központosítás után központosítás következett, egy lépésre vagyunk a központ központosításától, illetve egy időre ez is megtörtént.

Az önkormányzatok három erőssége? Most viccelünk? Ha ilyesmiről beszélni akarunk egyáltalán, legalább 1990-ig kell visszamennünk. Az akkor elfogadott önkormányzati törvényt alapul véve kellene gondolkodni a jogkörök kiterjesztésén, ahelyett, hogy folyamatosan farigcsáljuk egészen addig, amíg fogpiszkáló lesz belőle. Bár az is lehet, hogy már az. Azért az valami, hogy minden önkormányzat önállóan dönthet arról, ki legyen a falunapi fellépő.

Sikerek képviselőként? Ami hirtelen eszembe jut: a bakonyi falvak szennyvíz-hálózatának kiépítése, Zirc földgázhálózat építése finanszírozásának segítése néhai dr. Varga Tibor polgármesterrel együtt, a várapoltai japán hitellel zajló óriás beruházás finanszírozásának politikai támogatása Leszkovszky Tibor polgármester úrral közösen, a bakonybéli vízi közmű rendszer bővítése, útfelújítások, néhány önkormányzatokat, illetve környezetet érintő jogszabály megalkotásában való részvétel. Az információkat többnyire a polgármesteri hivatalokban, testületi üléseken, közgyűléseken gyűjtöttem.

Ezekre vagyok büszke. Meg arra, hogy a későbbi országgyűlési választásokon nem nyertem ugyan, de én voltam az, aki mindig több szavazatot kapott, mint a pártlista.

Dr. Dióssy László¹⁰ – Veszprém

Miért vállalta a polgármesteri tisztség mellett egyidejűleg az országgyűlési képviselői szerepet?

10 1957. június 2-án születtem Bonyhádon. 1978-ban növényvédelmi üzemmérnöki, 1983-ban agrár-mérnöki diplomát szereztem a Keszthelyi Agrártudományi Egyetemen. 1978 és 1986 között mezőgazdasági üzemekben középvezető voltam, majd 1986 és 1990 között a Veszprém Megyei Tanács Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Osztályán előadóként dolgoztam. 1990-ben az SZDSZ és a Fidesz közös jelöltjeként Veszprém polgármestere lettem, 16 évig (négy cikluson keresztül) töltöttem be ezt a funkciót. 1994 és 1998 között az SZDSZ megyei listavezetőjeként nyertem mandátumot és voltam országgyűlési képviselő. 1997-ben külkereskedelmi közgazdász diplomát szereztem. 1999 és 2006 között a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének elnöke voltam. 2004 – 2006 között az EU Régiók Bizottsága (COR) állandó tagja voltam, a COTER és RELEX albizottságok tagjaként dolgoztam. 2006-tól 2010-ig a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium szakállamtitkáráként tevékenykedtem. 2010 óta cégeimet irányítom, különböző vállalkozásokban vagyok igazgatósági és felügyelőbizottsági tag, címzetes egyetemi tanárként pedig felsőoktatási intézményekben óraadóként és vizsgázatóként működöm közre. 2011-ben a Pannon Egyetemen Környezettudományok doktora (PhD) tudományos fokozatot szereztem. 1998-ban az „Év polgármestere díjat, 2005-ben a Magyar Köztársasági érdemrend Tisztkeresztje polgári tagozata kitüntetést kaptam, amit visszaadtam; 2007-ben a TÖOSZ aranygyűrűje elismerésben részesültem. Számos szakkikk és szakkönyv szerzője vagyok, e mellett könyvet írtam közéleti pályafutásom eseményeiről és podcastot működtetek.

Az a hit vezérelt, hogy országgyűlési képviselőként jelentős mértékben tudom befolyásolni az önkormányzatokat érintő törvénykezést, másodsorban olyan kapcsolati tőkére teszek szert, mely segítheti Veszprém erősödését, harmadrészt a kettős szerep elősegíti a személyes politikai jövőm építését.

Visszatekintve jónak tartja-e, hogy lehetősége volt a kettős képviselőlet gyakorlására?

Be kellett látnom, hogy a kettős szerepvállalás olyan terhet, lekötöttséget jelentett, hogy az az ellátandó feladatok rovására ment. Egy idő után kifejezetten a polgármesteri tevékenységet preferáltam, az országgyűlési képviselői feladatok ellátásában csak a kötelező teendőkre koncentráltam (szavazások, frakció üléseken részvétel, önkormányzati ügyekben megnyilvánulások). Helyesnek tartom utólag, hogy a Fidesz kezdeményezésére a 2011. évi CLXXXIX. törvényben speciális összeférhetlenségi szabályok lettek, így országgyűlési képviselő egyúttal nem lehet polgármester sem. Meggyőződésem, hogy – különösen városok irányítása esetében – tisztességgel nem lehet a két feladatot ellátni. Magam – látva a lekötöttséget – a parlament önkormányzati bizottságában nem tudtam tagságot vállalni, miközben éppen az önkormányzatok ügyében akartam eredetileg a szavam hallatni. Egyértelmű, hogy egy fenékkal két lovat nem lehet megülni, és annak ellenére, hogy kapcsolati tőkém igen jelentős mértékben bővült, melyet Veszprém szolgálatába tudtam állítani, összességében utólag nem tartom jónak a két stallum együttes ellátását.

Milyennek ítéli meg az önkormányzatok helyzetét a képviselőisége időszakában, és az egyes ciklusokban, illetve jelenleg?

Az önkormányzatok helyzete, mozgásteret, pozíciói kiábrándító mértékben romlottak folyamatosan a rendszerváltás óta, de kifejezetten és jelentős mértékben az utóbbi tíz évben. Rengeteg feladat és hatáskör került el az önkormányzatoktól az állami központosítási törekvések során, a helyi demokratikus döntéshozatal, a szubszidiaritás elve és az önkormányzati autonómia sokat sérült. A helyi demokrácia letéteményesei nem azoknak a nagyszerű elveknek megfelelően működnek, melyhez a rendszerváltás idején oly nagy reményeket fűztünk, és amelynek jogi alapjait az 1990. évi LXV. törvény fektette le.

Mit tekint a magyar önkormányzati rendszer három erősségének?

Ha az önkormányzati rendszer jelenlegi gyengeségeit kellene ecsetelnem, akkor azt hosszasan tudnám tenni, az erősségekről szinte nincs szó. Az azért megjegyezhető, hogy a közigazgatási, önkormányzati evolúció során előbb a körjegyzőségek, majd a kistérségek, illetőleg azok egy vagy többcélú társulásai ígértek megoldási lehetőséget egyes államigazgatási, önkormányzati és területfejlesztési feladatok optimális telepítése számára. Ha ez nem is az elvárható módon és mértékben történt, de az irány jónak és előremutatónak tekinthető.

Az önkormányzatok mellett és helyett helyben igen sok autonóm civil szerve-

zet lát el különböző feladatokat. Ezek a szervezetek vagy elődeik többségében a rendszerváltás hajnalán jöttek létre és önszerveződésükkel, közreműködésükkel nagy segítséget nyújtanak a helyi polgárosodásban.

Tapasztalata szerint, mely területeken kellene változtatni az önkormányzati rendszerben?

A decentralizálás megvalósítása, az önkormányzati autonómia visszaállítása, az önkormányzati feladatok és hatáskörök visszaadása a feladatfinanszírozással együtt, különös tekintettel az oktatási intézményekre. Biztosítani kell az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás önállóságát.

Kormánypárti képviselőként mennyiben tudott hatni a kormánya önkormányzati politikájára?

Az 1993–1995 közti időszakban történt gázközművagyon privatizációja révén az önkormányzatokat érintő kárpótlás ügyében országgyűlési képviselőként és a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége elnökeként igyekeztem a lehető legméltányosabb döntést elősegíteni az önkormányzati szféra számára. Az állami tulajdonba került részvénytársaságokban nem kis mértékben önkormányzati forrásból hajtottak végre fejlesztéseket, s ezeknek a bekötéseknek, beruházásoknak az értéke az azóta zömében külföldi nagyvállalatokhoz vándorolt gázközművagyon gyarapította. Ezek az egykori ráfordítások teljes egészében megillették a településeket, tehát igyekeztem közreműködni abban, hogy a települések kompenzációhoz jussanak. Ez a törekvés és eljárás nagyon sikeres volt. Jelentős szerepem volt még a társasházi törvény előkészítésében és elfogadtatásában.

Mit tekint a legjelentősebb személyes sikernek, amelyet képviselőként a saját önkormányzata számára elért?

Képviselőként sikerrel lobbiztam számos ügyben, mely Veszprém fejlődését elősegítette. Állami segítséggel, támogatással vagy pályázat révén közreműködéssel valósultak meg – a teljesség igénye nélkül – az alábbi beruházások Veszprémben:

- kerékpárút Veszprém és Balatonalmádi között,
- a szennyvíztisztító telep korszerűsítése,
- szennyvízcsatorna- és csapadékvíz-elvezető rendszer építése,
- idősok otthona megépítése.

A fejlesztésekre abban az időszakban került sor, amikor a Bokros csomag bevezetése után igen szűkösek voltak az állami források.

Mire büszke leginkább, amit képviselőként az önkormányzatiság javítása érdekében elért?

1994–1998 között, országgyűlési képviselőségem időszakában, közreműködtem – és az SZDSZ révén meghatározó szerepem volt – a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény előkészítésében, és ezen keresz-

tül a megyei fejlesztési tanácsok létrehozatalában, melyek konzisztens fejlesztéspolitika létrehozatalát segítették elő. A helyi önkormányzatok a tanácsokban való részvétel és a forrásokhoz való hozzájutás érdekében társulásokba szerveződtek, így ez az eszköz hatékonyak volt mondható az elaprózódottság csökkentésében. A társulások számára létrehozott célzott pénzügyi támogatási rendszer kialakításának eredményeként gombamód szaporodtak az önkormányzati társulások.

Szerepem volt azokban a döntésekben kormánypárti képviselőként, melynek révén az átpolitizált köztársasági megbízotti intézmény szerepét a közigazgatási hivatalok vették át megyei szinten a kormány területi szerveként és szakmai döntéseket hoztak a törvényességi ellenőrzésben és az államigazgatási ügyekben.

Szerepem volt az akkor fennálló választási rendszer módosításában, melynek révén az addig a 10 ezer lakosnál népesebb városoknál az önkormányzati képviselők által választott polgármestereket 1994-es helyhatósági választásoktól a lakosság által történő választás váltotta fel, mely sokkal nagyobb legitimitációt biztosított a helyi politika meghatározó szereplőinek.

Minden egyéb, amit fontosnak tart a visszaemlékezésében.

Annak, aki 16 évig volt polgármester, 4 évig országgyűlési képviselő és 7 éven keresztül a legnagyobb önkormányzati szövetség elnöke, végtelenül szomorú látni – sok minden más mellett –, hogy milyen mértékben devalválódott az önkormányzati szféra az elmúlt 30 évben. Egyértelmű, hogy mennyire csonkult a rendszer és amennyiben a rendszerváltás kori célokat, szándékokat összevetjük napjaink állapotával, akkor láthatjuk, hogy milyen messze kerültünk a plurális demokrácia helyi gyakorlásától az állami központosítás, direkt beavatkozás és a helyi médiaszabadság felszámolásának következtében.

Gyapay Zoltán¹¹ – Öskü

Kedves Olvasó, először is tisztázzuk, hogy mi is a *politika*!? A szó magyar jelentése: közélet, de mi a feladata? A szakirodalom több megközelítést is ír, ezek közül számomra csak egynek van értelme: „*A politika a társadalom működésével kapcsolatos legkedvezőbb szabályozás létrehozása, működtetése.*” Ezt azért pontosítsuk még egy kicsit!

¹¹ 1960. június 5-én Csornán születtem. 1978-ban a keszthelyi Nagyváthy János Mezőgazdasági Szakközépiskolában érettségiztem. A balatonfüzfi Nitrokémiánál végzett karbantartói munka mellett 1981-ben irányítástechnikai műszerész végzettséget szereztem, 1989-ben a Budapesti Műszaki Egyetemen megvédve vegyipari gépészmérnöki diplomámat, 1994-ig tervezőmérnök-ként dolgoztam a Nitrokémia Rt.-nél. 1983-ban letelepedtünk feleségem szülőfalujában, Öskün, ahol a Fidesz támogatásával 1990-ben önkormányzati képviselővé, egy év múlva alpolgármesterré, 1994-ben főállású polgármesterré választottak. 1998–2006 között Várpalota és Zirc térségének országgyűlési képviselője voltam. Nyugalmazott polgármesterként 2014-től közszolgálati járadékban részesülök. 2016-tól az Öskü Község Fejlődéséért Alapítvány elnöke vagyok. Három gyermekünk, két unokánk van. Hobbim a szőlészet/borászat és a tereprijászat.

A politizálás csak 29 éves koromban, 1989-ben kezdett foglalkoztatni. A „négy-igenessként” végződő népszavazás kérdéseivel kapcsolatos viták keltették fel az érdeklődésemet. Valamennyi párt lakossági fórumára elmentem, amelyeket az első szabad választásokig Veszprémben, Öskүн és a környékünkön rendeztek. Kialakult a saját véleményem, amelynek alapján a Fidesz mellett tettem le a voksomat; ez megerősödött bennem, amikor szakmai előadásokon, konferenciákon is részt vehettem. Egy ilyen alkalmon mondta valaki, hogy „*A politika a társadalom jövője formálásának a tudománya*” – ezzel kiegészítve, így már pontos a meghatározás!

Ha a politika fő célja a jövő formálása, akkor minden jelenkori szabályozásnak előre is kell mutatnia, irányt is kell adnia. Ez már nekem tetsző feladatnak mutatkozott, így fejest ugrottam abba a közéletbe, amely nap, mint nap körbevett és körbevesz mindannyiunkat: a helyi közéletbe. Öskүн 1990-ben a 2300 lelkes falu közössége önkormányzati képviselővé, a képviselőtestület 1991-ben alpolgármesterré választott. 1991-ben egyik kezdeményezője és első felelős szerkesztője voltam az Öskүi Hírek önkormányzati havilapnak; sok cikket is írtam, és szerintem ez az ismertetés-ismertség kölcsönhatás eredményezte azt, hogy 1994-ben a helyi társadalom bizalmat szavazott polgármester-jelölti jövőformáló elképzeléseim megvalósítására.

Várpalota kistérsége akkor még a „piszkos tizenkettő” környezeti/környezetegészségügyi szempontból hátrányos térség közé tartozott. A kitöréshez a települések közösen tanulmányokat rendeltek meg, azok alapján szennyvízcsatorna-hálózat és szennyvíztisztító, ivóvízhálózat-fejlesztés és földgázhálózat építési terveket készítettünk. Balatonalmádival kiegészülve, 1995–1999 között ezeket a fejlesztéseket egy olyan közös konstrukcióval valósítottuk meg, amelyben egy speciális környezetvédelmi „japán hitel” lehetőségét is igénybe kellett vennünk.

Eredmény az önkormányzati fejlesztésekben, de mi volt a helyzet a működéssel? 1995 elejére, a Bokros-csomag Öskүre is „leért”, és az addig pozitív, gazdálkodó éves működési költségvetést már hiánnyal kellett terveznünk. Két évtizedes polgármesteri ténykedésem során a legtöbb energiámat válságkezelésre kellett fordítanom; nekünk is meg kellett ismerkednünk az „önhibáján kívül hátrányos helyzetű önkormányzat”, sőt (még leírni is rossz) a „működésképtelen önkormányzat” fogalmakkal... Sok-sok pályázat benyújtása, azok előkészítése, az intézmények/szervezetek/ügyfelek eltérő igényei-követelményei és a lehetőségek összehangolása, néha a személyes és csoportos ellentétek simítása, kardelen táncolás a kommunikációban, satöbbi...

A fenti, kistérségi munkám ismeretében, a Várpalota és Zirc választókerületi Fidesz-tagság kért fel 1997 végén, hogy induljak a parlamenti választásokon. Gondolkodási időm alatt arra a következtetésre jutottam, hogy ha valaki a saját helyi tapasztalatai alapján a helyi és az országos érdekek ötvözésére lehetőséget kap, azzal élni kell.

Vállaltam a megmérettetést, és a választáson elnyertem a választópolgárok bizalmát. Érdekeiket elsősorban a helyi önkormányzatokkal való együttműködés keretében tudtam képviselni. Akkoriban még a papíralapú információáramlás működött, képzelhetik, hogy például egy-egy vaskos költségvetési törvény-tervezet nyomtatása, eljuttatása, a javaslatok visszaérkezése és feldolgozása mekkora munka volt. Jó munkatársi együttműködésre volt szükség, ahogy a kevesebb polgármesteri időt is csak jó munkatársi együttműködéssel lehetett pótolni úgy az önkormányzati, mint a hivatali munkában, és természetesen a családi megértő, segítő háttér életszükséglet.

Ehhez jó keretet adott az 1998–2002 közötti, 3 hetes ciklus szerinti (1 hét plenáris-ülési, 1 hét bizottsági, 1 hét választókerületi) munka, de hatékony is volt – ha a vitát arra találták fel, hogy gondolatok cserélődhessenek, és azok alapján kiérlelt javaslatokat tehessen a képviselő, és a kormánynak ne aznap éjjel kelljen azokat feldolgoznia, és azokról ne másnap reggel kelljen szavazni a bizottságokban, akkor talán érthető, hogy a 2002-től ismét alkalmazott heti darálógépet egyrészt „antihatékonyak” találtam, másrészt a polgármesteri munkafeladatokkal összeadódva, számomra gyilkos életmódot hozott...

Egy országgyűlési képviselőnek elsősorban jó és jövőt formáló törvények hozását kell elősegítenie, de ha választókerületet képvisel, akkor tudnia kell „ügyeket elintézni”, és egy polgármester is nap, mint nap ezt csinálja. A Kedves Választó nem szereti, ha üresek a parlament padsorai, de kérem, higgye el nekem a saját mondásomat: *„amelyik képviselő a parlamentben ücsörög, annak nincs ideje ügyeket elintézni”*. És, kérem, gondoljon bele: hogyan érthetne mindenki mindenhez? Bevallom, én a számomra ismeretlen ágazatok törvényvitái helyett inkább a minisztériumokban egyeztettem a számomra ismert problémák megoldási lehetőségeiről. Ezen ügyek közül kiemelek hármat.

Várpalota és térsége esetében már említettem a „japán hitelt”. A környezetvédelmi beruházások megvalósítása (szó szerint) életfontosságú volt az itt élők számára, de a hitelt el kellett kezdenünk törleszteni 2001-ben, egy gazdasági világválság kellős közepén... Személyes kérésemre dolgozott ki a pénzügyminisztérium egy jelenérték-számításon alapuló koncepciót, amely a kezdeti törlesztési nehézségeket gyakorlatilag megfelezte. Utódaimnak megköszönöm, hogy a hét település számára még több, kormányokon átívelő kedvezménnyel is segítettek, míg a hitel maradékát az országgyűlés 2011-ben végleg el nem törölte.

Zirc térségéből a Széchenyi Terv lehetőségeire sok pályázat érkezett, az ezekkel kapcsolatos együttműködés szép eredményeket hozott.

Öskü szempontjából legfontosabbnak ítélem annak elérését, hogy a Vadrózsa Ipari Zóna kialakításához szükséges (egykori katonai) területet az állam térítésmentesen az önkormányzat birtokába adta, és a 8-as számú főútvonal fejlesztése során egy különszintű csomópont biztonságossá tette úgy a falu, mint az ipari zóna megközelítését.

Sok fontos témának „csak” az előkészítésében vehettem részt, de amelyek mára beértek. Ezekből listázok néhányat.

Veszprém megye életét és gazdaságát fel fogja pezsdíteni az M8 autópálya, amelynek gondolatát bő két évtizede vetette fel dr. Horváth Balázs képviselőtársunk, és amelyet menedzselte a dr. Zongor Gábor képviselőtársunk által javasolt „8-as főút” Térségi Fejlesztési Tanács (jómagam 4 évig voltam tagja) és mára végre elindult a tervezetése.

Az Európai Unióval már a belépés előtt is meg kellett vívni sajátos csatáinkat. Ahol nem volt fél évszázad diktatúra, ott nem értették például, hogy nálunk miért volt szükség a differenciált nyugdíjmelésre. Ahol régiókon alapul a közigazgatás, ott nem értik, hogy nálunk miért a megyékben lehet jó döntéseket hozni; 2014–2015-ben szó szerint úgy kellett kiharcolni (a települések szempontjából számomra legfontosabb) TOP-pályázatok rendszerét: a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program döntései nem „valahol”, hanem a problémát és a megoldást ismerő megyékben születnek. És engedjék meg nekem, hogy büszke legyek utódaimnak erre a bátorságára.

Jómagam római katolikus vagyok, de a családom evangélikus, és nagy tiszteelője vagyok a kálvini értékrendnek is: „*a nyugati kultúra szempontjából a kálvinizmus egyik legnagyobb eredménye a munkaszemlélet; a munka tiszteletre méltó és dicső eszköz, mellyel Isten megerősíti az általa teremtett világot.*” Ha minden döntésnek a jövő irányába (is) kell hatnia, akkor ebben kell a legkövetkezetesebbnek lenni!

Országot építeni hatalmas munka – nemzetet építeni gigászi feladat. Közismert, hogy az országépítési munka benne van az országgyűlési képviselők munkaköri leírásában, de vajon a nemzetépítés feladata benne van-e?

Kedves Olvasó, a nemzetépítés feladata a világon MINDEN EMBER „munkaköri leírásában” benne van, kinek-kinek lehetősége szerint!

A magyar nemzet szempontjából számomra a legfontosabb eredmény, hogy a kettős állampolgárság lehetősége mára megvalósulhatott. 2004-ben nagy lelki törést okozott számomra, hogy az erről szóló népszavazás érdektelenségbe és ellenérdekltségbe fulladt.

Vannak döntések, Kedves Olvasó, amelyeket a választott vezetőknek kell meghozniuk, a politika jövőépítő tudományából felkészülten.

E téren kiemelkedő siker számomra az is, hogy a Trianon Múzeum a Zichy-kastélyba, Várpalotára kerülhetett; „a történelem az élet tanítómestere” jelmondat alapján, egyetérték a céllal, hogy gyermekeink számára kötelező tanulmányi kirándulás helyszíne legyen a jövőben.

Öskü annak a Tasner Antalnak a szülőfaluja, aki a legnagyobb magyar, Széchenyi István szinte valamennyi „projekt-ötletének” megvalósítására létrehozott társaság titkára, a gróf magántitkára és egyben barátja volt. Szülőházának falán 1941-ben

emléktáblát helyezett el Veszprém vármegye közönsége; Iklódy-Szabó János felolvasta saját versét, melynek utolsó három sorával köszönök el és ajánlom a Kedves Olvasó figyelmébe:

*„Ledőlt Trianon után ma új élet fakad nagy Széchenyink nyomán.
A gigász fátklyája messze világít, ha sok Tasnerünk tesz,
Ragyogóan valósul meg Széchenyi büszke álma: a LESZ!”*

Győrffy Balázs¹² – Nemesgörsöny

Miért vállalta a polgármesteri tisztség mellett egyidejűleg az országgyűlési képviselői szerepet?

A polgármesteri hatáskör véget ér a település közigazgatási határánál, én meg a saját falumon kívül a teljes vidékért szerettem volna dolgozni. Országgyűlési képviselőként erre nyilvánvalóan több lehetőség van.

Visszatekintve jónak tartja-e, hogy lehetősége volt a kettős képviselet gyakorlására?

Hálás vagyok, hogy mindkét fronton kivehettem a részem a munkából. Más-más tapasztalat a kettő, eltérő hatósugarakkal, de sokban segítettek egymást. A helyi szintű ügyeket például jóval könnyebb és hitelesebb volt úgy delegálni a magasabb politika szintjére, hogy előtte közvetlen közletről volt rálátásom azokra.

Milyennek ítéli meg az önkormányzatok helyzetét a képviselősege időszakában, és az egyes ciklusokban, illetve jelenleg?

Hatalmas anyagi tehertől szabadultak meg a települési önkormányzatok a 2011 és 2014 között lezajlott önkormányzati adóssághozsólidáció következtében, és ez új fejezetet nyitott a települések életében, megkönnyítette számukra a helyi közügyek ellátását. Az adósságok átvállalása a központi költségvetés terhére erős jelzés volt az ország valamennyi települése felé, hogy pénzügyi bajban számíthatnak a magyar kormányra.

Mit tekint a magyar önkormányzati rendszer három erősségének?

A közvetlenül a helyi lakosok által választott képviselők társadalmi elismertsége fontos erénye a magyar önkormányzatiságnak, és ugyanúgy erősség az, hogy minden városnak, községnek, a legkisebb falunak is saját polgármestere van. Magyarorszá-

¹² 1979. április 21-én születtem Pápán. Felsőfokú tanulmányaimat a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi, valamint Állam- és Jogtudományi Karán végeztem. 2006 őszéig a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal veszprémi kirendeltségének munkatársa voltam, 2006–2014 között szülőfalum, Nemesgörsöny polgármestere voltam. 2007 óta vagyok a Veszprém Megyei Gazdakörök Szövetségének elnöke, 2009-től a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetségének alelnöke. A 2010-es, a 2014-es és a 2018-as országgyűlési választásokon is parlamenti mandátumot szerzetem. 2013-tól a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke vagyok, amely tisztségre 2017-ben 5 évre újra megválasztottak. Gyakorló gazdálkodóként, családi gazdaságomban szántóföldi növénytermesztéssel foglalkozom. Nős és egy gyermek édesapja vagyok.

gon minden egyes települést megillet az önkormányzás joga – ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy minden helyi közösség saját ügyeiben önálló döntési jogosultsággal rendelkezik. A rendszer jellegéből adódóan, valamint a települési közösségekre jellemző sűrű ismeretségi hálónak köszönhetően direktebb a kapcsolat a lakossággal – ez is lényeges, pozitív eleme a magyar önkormányzati rendszernek.

Tapasztalata szerint mely területeken kellene változtatni az önkormányzati rendszerben?

Egy olyan széles spektrumú rendszer, mint amilyen az önkormányzati, soha nincs végleges állapotában, időnként változik és változtatást igényel, hiszen leképezi a körülöttünk lévő, örökös változást megélt világot. A mindenkori döntéshozóknak az a felelősségük, hogy szüntelen figyelemmel kísérjék a működését, és szükség esetén segítsék, vagy ha kell, elmozdítsák valamilyen irányba. Örökös kérdés az anyagi lehetőségek kiegyenlítésének problematikája, a kiegyensúlyozott teherviselésre való törekvés. Ez egy véget nem érő munka, és ez így van rendjén.

Kormánypárti képviselőként mennyiben tudott hatni a kormánya önkormányzati politikájára?

Az illetékes tárcák ajtaja mindig nyitva állt számunkra, nyitott és konstruktív a kapcsolat – ez a legszerencsésebb csillagállás.

Ellenzéki képviselőként mennyiben tudott hatni az adott kormány önkormányzati politikájára?

Ilyen felállásban még nem volt részem, de bízom benne, hogy az ország érdeke képes felülírni pártpolitikai törésvonalakat, még ha ez legutóbb a koronavírus-járvány miatti veszélyhelyzetben nem is realizálódott a mostani ellenzék részéről.

Mit tekint a legjelentősebb személyes sikernek, amelyet képviselőként a saját önkormányzata számára elért?

Elszánt lokálpatriótaként mindvégig lobbiztam szűkebb pátriám fejlesztéséért – a szó legnemesebb értelmében. Mindazon beruházásokat pozitív lépésként értékelem, amelyek az elmúlt tíz évben valósultak meg Veszprém megyében.

Mire büszke leginkább, amit képviselőként az önkormányzatiság javítása érdekében elért?

A hitelek visszafizetése volt a legmarkánsabb, legfontosabb előrelépés az önkormányzatiság javítása érdekében, erre képviselőként nagyon büszke vagyok.

Minden egyéb, amit fontosnak tart a visszaemlékezésében.

A nemesgörszönyi általános iskolát sikerült megtartanunk annak ellenére, hogy a 2010 előtti időszak inkább preferálta az iskolabezárásokat, illetve -összevonásokat a kisebb településeken, mint az intézmények megtartását. A nemesgörszönyi iskola a mai napig működik, magam is részt veszek az oktatási intézmény életében. Büszke vagyok arra, hogy a helyi kisdíákoknak nem kell más településre ingáznuk, saját településükön tanulhatnak.

Schwartz Béla¹³ – Ajka

Miért vállalta a polgármesteri tisztség mellett egyidejűleg az országgyűlési képviselői szerepet?

Két dolgot említenék, az első, hogy Ajka városát talán előnyösebb helyzetbe tudom hozni, ha képviselő vagyok. A másik ok az pedig az volt, hogy évekig betöltöttem az Új Atlantisz Térségfejlesztési Társulás elnöki posztját, ennek révén részletesen ismertem a térség településeinek problémáit. Különösen a Devecser-től nyugatra elterülő térség rendkívüli szegénysége aggasztott. Ebben a térségben az egyetlen munkáltató az akkor már nem működő tsz-ek voltak, viszonylag magas munkanélküliséget hagytak hátra és mindennapi megélhetési gondjaik voltak az embereknek. Ezen szerettem volna változtatni.

Visszatekintve jónak tartja-e, hogy lehetősége volt a kettős képviselet gyakorlására?

Alkalmam volt ezt a kettős képviseletet ellátni, jónak tartom, mert így láttam, hogy hogyan alakul vagy alakulhat a magyar települések/térségek fejlődése. Az országgyűlési képviselőség keretében különböző pályázatokat lehet menedzselni, amelyek azonban nem pótolják az egyes települések önálló fejlődési céljait, csak segítik azok megvalósítását. Tehát itt részcélok teljesítéséről vagy eléréséről lehet beszélni, de semmiképpen sem pótolja egy település önkormányzatának a teljességre való törekvését. Pl. a kisebb települések részérdekeit sokkal pontosabban, részletesebben és eredményesebben lehetett támogatni az ún. TEKI, illetve CÉDA pályázatok keretében, amelyeket megyei szinten működtettek. Ajka város tekintetében – bár több mindent elértem –, azt az eredeti elképzelést, amit az első pontban felvettem, azt maradéktalanul nem tudtam elérni. Az országgyűlés gyakorlatában prioritások vannak az egyes pályázati célokkal kapcsolatban, és ha azt adaptáljuk a városra, akkor a teljesítmény jó lehet. Ajka városa azonban több részterület tekintetében más utat járt be, mint a magyar városok egy része. Amikor országgyűlési képviselő lettem, akkor a város munkanélküliségi rátája 5% volt, a térségé pedig 10%. Ezen úgy tudtunk csak változtatni, hogy egy munkahelyteremtési rendszert dolgoztunk ki, amit a városban és a térségben is alkalmaztunk. Ennek az volt a lényege, hogy minden új munkahely létrehozásához 300.000 Ft vissza nem térítendő támogatást nyújtottunk, amiről a gazdasági szereplőkkel szerződésben állapodtunk meg. Az így létrejövő munkahelyeket

13 1950. november 19-én születtem Bakonypéterden. 1974-ben szereztem közgazdász diplomát. Az ajkai Városi Tanácsra kerültem, ahol pénzügyi előadóból tanácselnök lettem. Közben az Ybl Miklós Építőipari Főiskola hallgatója voltam. Ezután 12 évig a bankvilágban dolgoztam. Hét évig voltam a Polgári Bank igazgatója, lettem a kis tőzsde vizsgát, pénzügyet tanítottam tanfolyamokon és egy középiskolában. 1997-ben okleveles könyvvizsgálói képesítést szereztem. 1998-ban Veszprémben képviselővé választottak. A Bakonykarszt Igazgatóságának, majd Felügyelő Bizottságnak az elnöke voltam. 2006-ban Ajkán országgyűlési képviselőnek választottak. 2002-től Ajka polgármestere vagyok.

3 évig kellett megtartani. A városban 1500 ilyen munkahelyet hoztunk létre, a térségben pedig 500-at. Ezt ráadásul saját erőből oldottuk meg, pályázatot nem tudtunk hozzá biztosítani.

Összefoglalva: bár ez alatt a négy év alatt Ajka Város Önkormányzata által elnyert pályázatok összege 5,5 milliárd forint volt, ami önmagában nem kevés, az önkormányzaton kívül a város még 3 milliárd forintos támogatást kapott. Összehasonlításképpen az elődöm – aki szintén polgármester és országgyűlési képviselő volt – négy év alatt 700 millió forintos támogatást ért el.

Milyennek ítéli meg az önkormányzatok helyzetét a képviselősége időszakában, és az egyes ciklusokban, illetve jelenleg?

Az önkormányzatok helyzetének alakulását egy lefelé tartó görbén lehetne ábrázolni abból a szempontból, hogy milyen források és eszközök álltak a rendelkezésükre fennállásuk óta. Az első három ciklust talán úgy lehetne jellemezni, hogy erős felhatalmazás az önkormányzatiság felfelé ívelő pályáján, majd stagnálás, és 2010-től napjainkig egy erősen lefelé hajló ág jellemzi a helyzetüket. Amennyiben a rendelkezésünkre bocsájtott anyagi forrásokat vesszük alapul, akkor az első két ciklust vízszintes pályának írhatjuk le, ami után – különösen a személyi jövedelemadó helyben maradó részének alakulásától függően – egy lefelé tartó tendencia következik. Ezt bizonyos értelemben metszi a szintén a 3. ciklustól kezdődő erőteljes emelkedés az iparüzési adó tekintetében, amelyet a 2008-as válság kis mértékben ugyan megtépzott, de továbbra is emelkedő tendenciájú maradt. A 3. ilyen trend az állami támogatások alakulása, amely az önkormányzati megalakulástól napjainkig folyamatosan zuhanó ábrán mutatja be az igen szerény mértékű állami támogatások alakulását.

Mit tekint a magyar önkormányzati rendszer három erősségének?

Viszonylagos autonómiát biztosított a települések számára. Demokratikus volt abban a tekintetben, hogy mind a választójogi törvény, mind az egyéb települési eszközök tekintetében zavartalanul tudott működni. A település fejlesztését és működését szolgáló eszközök biztosították azt a lehetőséget, amivel a helyi élet színvonalát jelentős mértékben befolyásolni lehetett. Pl. a települések határozták meg a saját illetékességükben a víznek a díját, a hulladékgyűjtés- és -szállítás módját és díját, stb. A három felsorolt erősségből ma már csak nyomokban található meg az előző ciklusok eszközei.

Tapasztalata szerint, mely területeken kellene változtatni az önkormányzati rendszerben?

Vissza kellene fordítani a jelenlegi központosított állami irányítást. Az előző pontban leírtak esetében konkrétan meg kellene fordítani a trendet. Az oktatás területén, az általános iskolai oktatást ugyancsak vissza kellene állítani a korábbi települési szintre, és úgyszintén az egészségügyet is. A katasztrófavédelem megszervezését katasztrófálisnak tartom. Még a tűzoltóság átszervezését bizonyos

mértékben meg lehet magyarázni, de hogy a szennyvíz-vezeték építésének engedélyezése mit keres regionális szinten a katasztrófavédelelnél, azt már nem lehet megérteni. A legutolsó láncszem az építhetőségi jogkör központosítása az értelmetlenség kategóriájában tartozik, akárcsak a most tervezett háziorvosi rendszer átszervezése is.

Minden egyéb, amit fontosnak tart a visszaemlékezésében.

Fontosnak tartom, hogy a helyi önkormányzat vezetői olyannak formálhatják a településüket, amire az ott élők igényt tartanak. A célok kimunkálása és annak a végrehajtása még ma is önkormányzati hatáskörbe tartozik, de a megvalósításának lehetősége rendkívüli módon csorbult és felemássá vált. Mindent a központból irányítani rosszabb, mint a rendszerváltás előtti időszak helyzete volt, hiszen akkor is létezett kettős irányítás a megye és a helyi tanács részvételével, de az is jóval közelebb állt az emberekhez, a településen lakókhöz, mint a jelenleg követendő irányvonal.

Szedlák Attila¹⁴ – Litér

Miért vállalta a polgármesteri tisztség mellett egyidejűleg az országgyűlési képviselői szerepet?

Azt gondolom, hogy egy település számára számos előnnyel jár, ha a polgármestere országgyűlési képviselő is egyben; ha szerepet vállal olyan országos döntésekben, amelyek kihatnak a településére. Sokkal hatékonyabban tudja az országgyűlésben képviselni az önkormányzati világot, egy helyi közösség érdekeit, mivel nagyobb rálátása van az ott zajló dolgokra. Ráadásul egy kisebb község vagy falu polgármesterként jóval kevesebb feladata van, mint mondjuk egy város vagy egy megyei jogú város polgármesterének, így az én esetemben hálás feladat volt a kettő összeegyeztetése, és terhelés szempontjából is megfér egymással a két tisztség.

Visszatekintve jónak tartja-e, hogy lehetősége volt a kettős képviselet gyakorlására?

Az én személyes tapasztalatomból leszűrve jónak és hasznosnak tartottam a kettős képviseletet, de hozzá kell tennem, ez a korábbi, 386 fős országgyűlési

¹⁴ 1969. október 26-án születtem Veszprémben. Felsőfokú tanulmányaimat a Gábor Dénes Főiskola műszaki informatikai szakán, illetve a Nyugat-Magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Karán végeztem, majd mesterképzésben részt vettem a Sorbonne Egyetemen. 2002-től 2019-ig, tizenhét éven át a Veszprém megyei Litér község polgármestere voltam. A Fidesz-KDNP színeiben 2006–2010-ig a Veszprém Megyei Önkormányzat képviselője, 2010–2014 között országgyűlési képviselő voltam. 2006 és 2015 között elláttam a balatonalmádi kistérség önkormányzati társulásának elnöki teendőit. 2015-től öt éven át a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöki kabinetfőnöke voltam, 2020 júniusától a köztisztület főigazgatója vagyok. Nős vagyok, két gyermek édesapja.

létszám mellett volt üdvös. Miután ez a létszám lecsökkent 199 főre, és ezáltal az egy képviselőre „jutó” állampolgárok száma jelentősen megemelkedett, úgy gondolom, tényleg ketté kellett választani a két tisztséget.

Milyennek ítéli meg az önkormányzatok helyzetét a képviselősege időszakában, és az egyes ciklusokban, illetve jelenleg?

Négy cikluson át voltam polgármester, ebből kettőt ellenzéki (2002–2010), és kettőt kormánypárti polgármesterként (2010–2019) vittem végig. Volt különbség az állami dotáció tekintetében a két időszak között, hiszen az egyes kormányzatoknak mások a prioritásai. Az első ciklusaim idején a finanszírozás inkább csökkent, míg 2010-et követően elkezdett felfele ívelni – egyrészt nőttek az állam által átvállalt költségek, bővült az állami finanszírozású feladat-ellátások köre, másrészt az önkormányzatok adósságának eltörlése nagyot lendített a helyzetünkön. Ha csak kimondottan a fejlesztéseket nézem, kijelenthetem, hogy tudtam fejleszteni a települést 2002 és 2010 között is – egy polgármesternek minden körülmények között kötelessége ez –, később azonban, amikor 2010-től kormánypárti polgármester és képviselő is lettem, majd utána kormánypárti polgármester, az érdekérvényesítés természetes módon hatékonyabbá és közvetlenebbé vált.

Mit tekint a magyar önkormányzati rendszer három erősségének?

Az önállóságot első sorban, ami alkotmányos jognál fogva megilleti a helyi közösségeket a saját ügyeik rendezése tekintetében. Erősség továbbá a polgárokkal való lényegesen közvetlenebb, személyesebb kapcsolat, mint mondjuk egy országgyűlési képviselő és az ő képviseltjei közötti nexus. Kiemelném még az alkotás szépségét: meghatározni, hogy legyen-e közpark vagy más létesítmény a településen, ami javítja az életminőséget és jobbá, szerethetőbbé teszi a környezetet az ott lakók számára – mindezt kitalálni, megvalósítani nagyszerű dolog.

Tapasztalata szerint mely területeken kellene változtatni az önkormányzati rendszerben?

Törekedni kell a minél kiegyensúlyozottabb teherviselésre, figyelembe véve az egyes régiók, települések sajátosságait, adottságait.

Kormánypárti képviselőként mennyiben tudott hatni a kormánya önkormányzati politikájára?

Mivel országgyűlési képviselőként a parlament önkormányzati bizottságában is dolgozhattam, közvetlenül tudtam véleményt nyilvánítani önkormányzati érintettségű kérdésekben, megosztva a bizottsággal saját tapasztalataimat, felvetéseimet.

Mit tekint a legjelentősebb személyes sikernek, amelyet képviselőként a saját önkormányzata számára elért?

2003-ban ígéretet kaptunk a Magyar Villamos Művektől, hogy a 150 millió Ft-ért megépülő szennyvíztisztító telepet ingyen átadja Litérnek. Két cikluson keresztül azonban semmi sem történt, egy tapodtat sem tudtunk előre lépni az ügy-

ben. Akkor valósult meg a dolog, amikor 2010-ben tagja lettem az országgyűlésnek: kormánypárti képviselőként sikerült megszerezni a szükséges támogatást ahhoz, hogy az MVM ingyen biztosítsa számunkra a korábban beígért telepet.

Mire büszke leginkább, amit képviselőként az önkormányzatiság javítása érdekében elért?

Azt, hogy az önkormányzatokat felszabadítottuk a hatalmas hitelek nyomása alól azért, hogy az állam átvállalta adósságállományukat. Ez nagy dolog volt, sokat lendített a településeken.

Minden egyéb, amit fontosnak tart a visszaemlékezésében.

Litér költségvetésének stabilizálására nagyon büszke vagyok. Megtiszteltetés volt számomra négy cikluson át polgármesterének lenni, és megnyugvás a lelkemnek, hogy a település vezetését 2019-ben úgy tudtam átadni az utódoknak, hogy 17 év alatt megtízszereztük a község vagyonát. Ebben az eredményben nemcsak az én munkám van benne, de köszönet illeti a képviselőtestületet és a hivatalt is, együtt dolgoztunk a litériekért, és örömmel tettük.

Talabér Márta¹⁵ – Várpalota

Az én esetemben fordítva történt: az országgyűlési képviselői feladat mellett vállaltam a polgármesteri tisztséget 2010-ben. Az oka pedig az volt, hogy a személyi feszültségekkel terhelt várpalotai városvezetést többek véleménye szerint a személyemmel lehetett feloldani, végül a választók is így látták.

Egy cikluson keresztül töltöttem be párhuzamosan a két tisztséget – nagyon jónak és hatékonynak tartottam Várpalota szempontjából ezt a kettősséget, és biztos vagyok benne, hogy minden olyan település profitálni tudott abból, ahol a polgármester egyben országgyűlési képviselő is volt. A személyes életem szempontjából extra leterheltséget jelentett, így teljes mértékben támogatni tudtam azt a javaslatot, hogy a kettőt szétválasszuk. Hat év távlatából még inkább helyesnek tartom ezt.

A saját településem – Várpalota város – helyzetét nézve az elmúlt 10 esztendő folyamatos javulást hozott – magunk mögött tudtuk a tartozásainkat – több mint 3 milliárd Ft-ot –, stabilizáltuk a város gazdálkodását, jelentős fejlesztési forrásokhoz jutottunk, így egyértelműen pozitív a megítélése az eltelt időszaknak.

A magyar önkormányzati rendszer erősségei:

– időtállóság,

¹⁵ 1972. január 27-én születtem Veszprémben. A soproni Benedek Elek Pedagógiai Főiskolán szereztem szociálpedagógiai végzettséget. Német nyelvből felsőfokú, olaszból CLSI I. nyelvvizsgával rendelkezem. Berhidán 1998–2010 között voltam önkormányzati képviselő, a Veszprém megyei Közgyűlésben e mellett 1998-2002 és 2006-2010 között alelnökként dolgoztam. 2010 tavaszán országgyűlési képviselővé választottak, 2010 októberé óta pedig Várpalota polgármesterként tevékenykedem, immáron a harmadik ciklusban.

– közvetlen kapcsolat (visszacsatolás) a választópolgárokkal,
– autonómia – a problémák helyi szinten való kezelése – erre a legjobb példa a koronavírus-járvány – az önkormányzatok gyorsan, napi szinten tudtak (ha akartak) reflektálni a felmerülő gondokra és a nap 24 órájában rendelkezésre álltak.

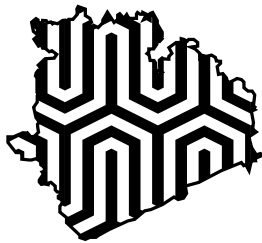
Az egészségügyet minden szinten – alapellátás és járóbetegellátás is – állami feladatként kellene ellátni, ellentétben az oktatással, amit önkormányzati fenntartásban gondolok helyesnek. A gazdálkodás területén több rugalmasságra lenne szükség, azzal együtt, hogy a korábbi általános önkormányzati eladósodottság miatti szigorítás szükséges volt.

A legnagyobb siker, az úgynevezett „Japán-hitel” néven elhíresült tartozás kormányzati átvállalása, ami a csődtől védte meg Várpalotát 2011-ben. Ez az általános adóssághoz forduló megelőzte egy évvel. A másik nagy siker az évtizedek óta várt várpalotai elkerülő út megépítése, ami hatalmas átmenő forgalomtól és környezeti szennyezéstől mentesítette a települést és megszüntette a kettészakítotttságot.

A polgármesterség közszolgálat és egyre sokrétűbb. Változik az önkormányzatok feladat- és hatásköre, egy azonban állandó: a megoldást a lakosság szinte kizárólag a polgármestertől és az önkormányzattól várja, gyakorlatilag minden problémára. Egészen egyszerűen azért, mert az önkormányzatban vannak az általa választott vezetői. A megyei és járási hivatalok fontos feladatokat látnak el, de soha nem tudják kiváltani és helyettesíteni az önkormányzatokat.

4. Tanulmányok

*„Ahol önkormányzati institúciók nincsenek, a parlamentarizmus nem egyéb,
mint egy álcázott abszolútizmus.”*

Kossuth Lajos

*... „minden emberi közösség (család, település, munkahely, egyházi gyüleke-
zet) legvonzóbb szerkezeti modellje a belülről építkező önkormányzatiság”...*

M. Tóth Géza

*„Csak annyit állítok, hogy a centralizált rendszernél a decentralizált jobban
működik, ideológiától függetlenül. A túlzott centralizáció kizárja a polgárokat
abból, hogy intellektuálisan is hozzájáruljanak a közös ügyekhez.”*

(Pálinkás József)

4.1. Oláh Miklós: Autonómia, ambíció, alkalmasság, avagy kik irányítják közügyeinket helyben?

4.1.1. Bevezetésül

A dolgok önmagukban, önmagukért történő vizsgálatán túl minden esetben érdemes az esetleges változások okainak felderítése. Így lehetünk ezzel az önkormányzati választások eredményeinek dokumentálásakor is. Ennek megfelelően a rendelkezésre álló csekély terjedelem ellenére az alábbiakban erre teszek kísérletet.

Az elmúlt csaknem harminc évben általában, de különösen az utóbbi évtizedben a központi és a helyi hatalom hierarchiájában mindenki számára érzékelhetően átrendeződtek a legfontosabb feladat-, és hatáskörök belső arányai – az előbbi javára és az utóbbi kárára.¹ 1983-ban Gombár Csaba okkal írhatta le a mondatot, miszerint „helyi hatalom nincs, de lehet, és indokolt, hogy legyen”.² A hatalmi ágak elfogadott európai modell szerinti elkülönítésének, és a szubszidiaritás elvének érvényt szerző kelet-közép-európai rendszerváltozás (1990) utáni első öt önkormányzati ciklust elemezve ez a kérdés komolyan fel sem vetődött. Mivel ma újra okunk van az aggodalomra, kísérletet teszek arra, hogy megvizsgáljam, mindez hagyott-e nyomot, s ha igen, miben ragadható meg ennek lényege a választások eredményeinek vizsgálatakor.

Veszprém megye különösen alkalmas terep ehhez. Az 1990-ben felálló megyei önkormányzatok közül itt létesült egyedül olyan műhely³, mely egyéb testületi döntéstámogató feladatai mellett majd két évtizeden keresztül minden parlamenti és önkormányzati választás előtt nagymintájú reprezentatív kutatásokat végzett a választópolgárok körében, aztán a közjogi aktusokat követően az eredményeket országos összehasonlító elemzését folyóiratban⁴ és tanulmánykötetekben is közvettette. (Az önkormányzati tematikájú Comitatus könyvek jegyzékét a Mutatók fejezetben találja az Olvasó.)

A jelen rövid tanulmányban a kutatásokat végző iroda megszűnése miatt eddig módszeresen nem tárgyalt utóbbi három önkormányzati választás eredményeiből

1 *Lásd erről részletesebben: Szegvári Péter: Az elmúlt 30 év margójára, kézirat, 2020, illetve: Pálné Kovács Ilona: Az önkormányzás álma és valósága Magyarországon 1990–2020. = A magyar önkormányzatok 30 éve – Tanulmányok, adatok, tények a helyi önkormányzatok három évtizedéből Szerk.: dr. Gyergyák Ferenc. Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége, Budapest, 2020. 56–74.*

2 *Gombár Csaba: A helyi hatalom hermeneutikája. = Helyi társadalom I. Társadalomtudományi Intézet, Budapest, 1983. 119–133.*

3 *A Veszprém Megyei Önkormányzat Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Iroda (irodavezető Agg Zoltán) 1991. február 1 – 2007. március 31. között működött, majd a megyei közgyűlés döntése alapján jogutód nélkül megszűnt.*

4 *Comitatus Önkormányzati Szemle (főszerkesztő: Agg Zoltán).*

terjedelmi okok miatt most sem készíthető átfogó, részletes elemzés (217 települési esettanulmány nyolc választásra kiterjedő elemzése lenne az adekvát megoldás), viszont talán érdemes a polgármesterek összetételének alakulását elemezni, hogy az önkormányzatiság társadalmi súlyának, jelentőségének, alkalmasságának alakulását illetően milyen trendek figyelhetők meg. Mindebben a korábbi hasonló munkák eredményei mellett az utóbbi önkormányzati választások hiteles eredményei lesznek itt a segítségünkre.⁵ Az elmúlt három évtized státuszcsoportban megfigyelhető településenkénti fluktuációját egy átfogó táblázatban szemlél-tjük.

Előzetes hipotézisem igazolása esetén nincs okunk a derűlátásra. A rendszer-váltás óta eltelt három évtized során – kormányoktól függetlenül – az önkormányzatiság súlyának helyi és területi szinten történő leértékelődését, a források, valamint a feladat- és hatáskörök jelentős mértékű zsugorodását tapasztaljuk, mely tendenciát választásról választásra általában leköveti a részvételi, jelöltállítási aktivitás alakulása. Kivételek természetesen (az adott települési közösségek szerencséjére) mindig akadnak, de úgy tűnik, hogy a helyi társadalmak arra leginkább érdemes polgárait mintha egyre kevésbé ambicionálná a helyi és a megyei közéletben való aktív, hivatásszerű részvétel, ami önkormányzati vezetőink, ennek következtében pedig önkormányzataink teljesítményét, alkalmasságát illetően is sok településen és az önkormányzati rendszer egészében is nyomot hagy.

4.1.2. Választói aktivitás

1990-ben, 1994-ben, 1998-ban és 2002-ben a KSH a Belügyminisztérium Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó és Választási Hivatal adataira is támaszkodó és teljességre törekvő statisztikai vizsgálatot készített⁶ a parlamenti képviselők és a megválasztott polgármesterek nem, életkor, családi állapot, képzettség, felekezeti hovatartozás, párttagság, nonprofit aktivitás és jelölő szervezet szerinti megoszlásáról.

Ezek eredményeinek összesítéséből hipotézisünk ellenőrzésének szempontjából válogatva megtudható, hogy a részvételi aktivitást illetően az első négy önkormányzati választás során országos viszonylatban az 1990-es 40,2%-ról (ekkor még második forduló is volt, 25,9%-os részvétel mellett) 43,4-re (1994), aztán 45,7-re (1998), 2002-re pedig 51,1%-ra nőtt a részvétel. A további választások alkalmával a részvételi mutató csökkent; a megyében és országosan is 43–49% között mozgott, a legalacsonyabb a 2014-es választásokon volt tapasztalható.

⁵ *Az adatbázisok elemezhetővé tételében nyújtott segítségért köszönet illeti Dombi Gábor és Fekete Károly munkatársamat, Zongor Gábornak pedig azt köszönöm, hogy a hiányosan dokumentált területeken támaszkodhattam ismereteire, tapasztalataira, emlékezetére. A hiteles adatbázis ellenszolgáltatás nélkül történő biztosítását a Nemzeti Választási Iroda tette lehetővé.*

⁶ Bocz János: *Döntéshozók-törvényhozók, 1990–2020.*

http://www.ksh.hu/statszemle_archive/2004/2004_12/2004_12_1107.pdf (Letöltve: 2020. október 10.)

Az utolsó három önkormányzati választás adatbázisba rendezett adatai alapján megállapítható, hogy az országos átlagokkal csaknem teljes mértékben megegyező részvételi adatok csak kis mértékben változtak a megyében (47, 43, 49%), és ugyanez mondható a legalacsonyabb (29, 20, 26%), valamint a legmagasabb (92, 87, 92%) részvételi adatokat produkáló települések aktivitásáról is. Érdekességgéppen megemlítendő, hogy mind a legalacsonyabb, mind pedig a legmagasabb részvételi adatokat a kistelepülések adják. Az utóbbiakat abban az esetben, ha több polgármesterjelölt is indul a választáson a tisztségért, az előbbieket pedig ott, ahol csak egyetlen jelölt képezi a választéket.

4.1.3. Fluktuáció

A megválasztott polgármesterek esetében 1998-ig egy erősen zárt, aztán nyitottabbá váló státuszcsoporthoz beszélhetünk – már ami az újráválasztásukat illeti. Míg országos viszonylatban a polgármesterek 30%-a volt előzőleg tanácselnök volt, addig ez az arány Veszprém megyében jóval alacsonyabb (19,2%), viszont azért elmondható, hogy a megye 76 tanácsi székhelyű településéből 41 helyen vált tanácselnökből polgármester.⁷ Közülük hatan az újonnan alakult Veszprém Megyei Önkormányzat 50 fős közgyűlésébe is bekerültek.⁸ E körből sokan már nem polgármesterek, illetve nyugdíjba mentek, vagy már elhunytak, viszont pl. Schwartz Béla (Közösen Ajkáért Egyesület) az ötödik ciklusát tölti polgármesterként Ajkán úgy, hogy tanácselnökségét követően csak 2002-ben indult és választották meg újból a város első emberének.

A már hivatkozott KSH-kiadványból tudjuk még, hogy 1994-ről 2002-re fokozatosan csökkent (74, 72, majd 66%) az előző ciklus személyi összetételéhez viszonyítottan újráválasztott polgármesterek száma és aránya. Veszprém megyében az újraindultak aránya 1994-ben 91, 1998-ban 88, 2002-ben pedig 87%. Már egy 2003-ban kiadott tanulmányban⁹ hangot kapott az a felvetés, hogy a jelenségnek feltehetően nem csak demográfiai okai vannak – már ekkor felmerült az érdeklenség lehetősége.

Tudjuk még, hogy választásról választásra fokozatosan gyarapszik a státuszcsoporthoz belül a nők aránya, mely körülmény hazánkban is sajnos együtt jár az

7 Vö. Oláh Miklós: *Önkormányzati választások Veszprém megyében.* = *Önkormányzati választások Veszprém megyében 1990.* Szerk.: Oláh Miklós. Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Iroda Veszprém, 1991. 7–47.

8 Lásd a kötetben Agg Zoltán tanulmányát!

9 Oláh Miklós: *Eljött a (le)váltás ideje – 2002. őszi polgármester-választás.* = *Új szereposztás – Önkormányzati választások 2002.* Szerk.: Oláh Miklós – Agg Zoltán, Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Iroda, Veszprém, 2003. 12.

így jellemezhető *státuszcsoporthi társadalmi presztízisének csökkenésével*.¹⁰ Ennek ellentmondani látszik az a körülmény, hogy legalábbis 2002-ig valamelyest (41-ről 44%-ra) nőtt a polgármesterek körében a felsőfokú képzettséggel rendelkezők aránya, ami önmagában magyarázható a nők diplomások körében kimutatható felülreprezentáltságával.¹¹ Csupán érdekességképpen érdemes felidézni, hogy 1990-ben Veszprém megyében még tíz hat elemivel rendelkező jelölt közül ketten polgármesterekké váltak, és mindketten újraválasztottak (1994-ben Vörös Bélának Lesencefalun ellenfele sem akadt), egyikük kétszer is (Horváth Jenő, Kispirit). Bár máig megfigyelhető az az összefüggés, hogy a vizsgált időszakban az egyre nagyobb lélekszámú és státuszú települések polgármesterei egyre magasabb fokon iskoláztak, az is igaz, hogy számos kistelepülés polgármestere bír (esetenként több) felsőfokú képesítéssel, mint ahogy az is, hogy ilyennel nem minden város polgármestere rendelkezik.

A nemek szerinti megoszlásra visszatérve természetesen itt is érdemes az átlagok mögé nézni. A nyilvánvalóan magasabb presztízű (a valódi önkormányzatiság eszközeivel inkább felruházott) városokban 1990-ben Veszprém megyében mindenhol férfi lett a polgármester, 2020-ban e körben három polgármesterasszony is található (Balatonfüzfő, Berhida és Várpalota). A községek esetében érdemes ciklusonként követni a változásokat: 1990-ben és 1994-ben 19, 1998-ban 25, 2002-ben 21, 2006-ban 38, 2010-ben 35, 2014-ben és 2019-ben pedig 49 hölgy tett polgármesteri esküt a megyében. Soraikban egyébként számos nagyszerű teljesítmény figyelhető meg, melyet több esetben nem csupán az adott településen ismertek el.

A rendszerváltó önkormányzati választásokat követő három Veszprém megyei választás (1994–1998–2002) dokumentáltsága – az 7, 9, és 10. számú lábjegyzetben írtak – miatt itt csupán azt szükséges megjegyezni, hogy a választékot illetően 1990-ben, 1994-ben átlagosan 2,7 jelölt esett egy státuszra, 1998-ban és 2002-ben az ugyanolyan peremfeltételek mellett megtartott választásokon már csak 2,3 – ez az arány országos összehasonlításban is kis mértékű csökkenést mutat (2,7-ről 2,6-ra).¹² A jelöltek számának fokozatos csökkenése szintén az eredeti feltevést látszik alátámasztani. A feladatra alkalmas szakmai és emberi tulajdonságokkal rendelkezők egyre nagyobb hányada gondolhatja úgy, hogy képességeinek más területeken keres kibontakozási lehetőséget.

¹⁰ *Vö. Oláh Miklós: Kik irányítják közügyeinket helyben? = Rendszerváltó önkormányzatok 1990–2000. Szerk.: Zongor Gábor – Agg Zoltán. Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Iroda, Veszprém, 2001. 57.; lásd még pl.: http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/436/1/Kszemle_CIKK_1219.pdf*

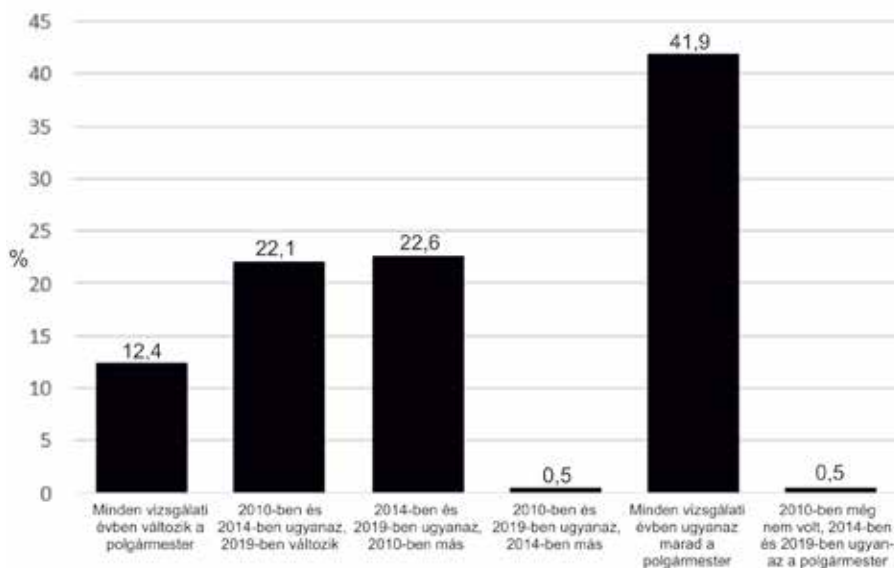
¹¹ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/european-semester_thematic-factsheet_tertiary-education-attainment_hu.pdf (Letöltés: 2020. október 10.)

¹² *Vö. Oláh Miklós: Kik irányítják közügyeinket helyben? = Rendszerváltó önkormányzatok 1990–2000. Szerk.: Zongor Gábor – Agg Zoltán. Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Iroda, Veszprém, 2001. 51.*

A megyében a 2010-es években megtartott három önkormányzati választás eredményeképpen a polgármesterek személye jellemzően változik, csak a *polgármesterek kevéssel több, mint kétötöde (42%) maradt változatlan*.

Mindhárom választást nézve a polgármesteri pozíciók csupán nyolcadára jellemző a személy megegyezése. Csekély mértékű (1–1 fős) személyi változás tör-

1. számú ábra a polgármesterek fluktuációjáról (2010 – 2014 – 2019)

tént a Veszprém megyei polgármesterek státuszcsoportján belül 2014-ben úgy, hogy a 2010-es győztes 2014-ben váltó polgármester 2019-ben is megőrizte a pozícióját, mint amennyi 2019-ben zajlott, amikor a 2019-es győztes azt a polgármestert váltotta, aki 2010-ben és 2014-ben is megválasztásra került. Csak egyetlen településen, Homokbödögén fordult elő, hogy a 2010 évi győztes 2014-ben elvesztette a választást, de 2019-ben visszaszerezte a pozícióját. Hasonló esetről számolhatunk be Nagyvázsonyban azzal a különbséggel, hogy Fábry Szabolcs a hatodik ciklusban önfelosztás miatt kényszerült megválni újraválasztása által megszerzett tisztségétől, majd a hetedik és a nyolcadik ciklusban is megőrizte ezt a pozíciót.

4.1.4. Csúcstartók

Az egyre felgyorsulónak tűnő fluktuáció mellett igen figyelemre méltó tartós teljesítmények és folyamatos, töretlen sikerek is megfigyelhetők. Bakonyszágon Kiss Lajos, Balatoncsicsón Schumacher József, Döbröntén Cseh Lajos, Zalaerdődön pedig Bódis József a polgármester 1990-től mindmáig. Ugyancsak nyolcszor választották meg polgármesternek Fiskál Jánost, Eplény 1992-es önállóvá válása óta. Szintén ebbe a „klubba” tartozik dr. Bóka István, aki először Alsóörsön 1993-ban egy időközi választáson lett polgármester, majd ugyanitt újraválasztott kétszer (1994–2002), 2002 óta pedig ötször Balatonfüreden polgármester. Ő a megyében az egyetlen, aki két településen is betöltötte a polgármesteri tisztséget.

Hét győzelemmel szintén szép sorozatot tudhat magáénak Balatonfőkajáron Forró Zsolt, Kiscsőszön Szabó Ferenc, Nagyalásnyban Csöngői Gábor, Örvényesen Huszár Zoltán; hat ciklusban is vezethette, illetve vezetett Wolf Ferenc Bakonyoszló, Schindler László Bánd, Dombi László Borzavár, Kékesi István Csót, Vesztergom József Ganna, Horváth Tibor Gic, Köbli Miklós Hajmáskér, Stark Sándor Hegyesd, Pék László Kékkút, Léránt Károlyné Marcalgergelyi, Simon György Monoszló, Czeglédy Ákos Paloznak, dr. Kovács Zoltán Pápa, Takács László Pusztamiske, Iványi András Szentkirályszabadja, Steierlein István Tagyon, Molnár Levente Tüskevár, Szanyi Mária Zalameggyes és Filep Miklós Zánka település önkormányzatát. Öt cikluson át további 39 településen vezette a képviselőtestületet ugyanaz a polgármester. A nyolc választási ciklusban megválasztott polgármesterek áttekintő táblázata az 5. fejezetben mutatók keretében olvasható.

4.1.5. „Dinasztiák”

A nyolc ciklusra településenként is visszakereshető nevek néha megtéveszthetik a hiányos helyismerettel rendelkező olvasót. Dabronc község sorában, mind a nyolc ciklusban Simon Lajos név áll, azonban tudható, hogy az első hat ciklusban megválasztott polgármestert annak elhalálása miatt a 2012 márciusi időközi választáson azonos nevű fia követte, aki azóta is polgármestere a községnek. Ugyanez dokumentálható Nagypiriten, ahol 2006-ig Burján Ernő az apa, azt követően ugyanezen névvel a fiú a polgármester. Somlóvecsén az első öt ciklusban megválasztott Bóna Sándort 2019-ben felesége, Bóna Sándorné követte az önkormányzat élén, Akárcsak Nemesgulácson a három alkalommal megválasztott Nagy Rudolfot halálát követően később felesége, Nagy Rudolfné követte a polgármesteri tisztségben három cikluson keresztül.

Kapolcson a hatodik ciklus polgármestere, Márvány Gyuláné után 2014-ben külföldről visszatért fia, Márvány Péter lett a polgármester, akit 2019-ben újraválasztottak. Óbudaváron az első két ciklusban polgármesteri tisztséget betöltő

Gódány Róbertet, 2019-ben lánya, Gódány Mária követte a település vezetésében. Homokbödöge kapcsán újabb rokonsági kapcsolódással találkozhatunk, azaz, hogy a községben 2014-ben egy ciklusra megválasztott Áldozó Péter nem csupán névrokona dr. Áldozó Tamásnak, Pápa harmadik ciklusos polgármesterének, hanem a testvére is.

4.1.6. Jelölő szervezetek

Részen a 2006 előtti eredmények alapos dokumentáltsága, valamint megbízható adatok, hely és elemzői kapacitás hiányában a jelölő szervezetek szerinti megoszlásoknál az alábbiakban csak a három évtized két végpontja esetében megfigyelhető állapotot hasonlítom itt össze.

Az elérhető mandátumok összességéhez képest az országos eredményükhöz viszonyítottan 1990-ben jobban szerepeltek a függetlenek (67%), a társadalmi szervezetek (3,5%), a pártok közül pedig az FKGP (8%) és a FIDESZ (3%). Az MSZP országos átlag körüli (1,8%), míg a többi párt attól elmaradó eredményeket ért el.

A helyzet harminc év elteltével sokat változott, és nem csupán azért, mert hiába keressük pl. az MDF-et, az SZDSZ-t, vagy az FKGP-t a pártok sorában. A független színekben induló polgármesterek csaknem 90%-osra növekvő arányának okai külön elemzést érdemelnének. A KDNP-vel egy ideje szoros koalícióban szereplő FIDESZ korábbi önkormányzati választásokhoz képest történt térvészése¹³ ellenére a legerősebb pozíciókkal rendelkezik a jelöltállító szervezetek között. A megyeszékhely (Veszprém) és a megye másik hat városa (Balatonfüred, Hérend, Pápa, Sümeg, Várpalota, Zirc) mellett 13 községben (Badacsonytördemic, Balatonakarattya, Bánd, Csehbánya, Csopak, Felsőörs, Hárskút, Lesenceistvánd, Márkó, Nagypirit, Nagyvázsony, Nyárad, Tihany) is ők adják a polgármestert. A megye városai közül Ajkán és Tapolcán egyesületi színekben szerezte meg a mandátumot a párthovatartozása szerint is beazonosítható jelölt, a többi városban független polgármesterek kerültek beiktatásra. A választások érdekes színfoltja a Szentbékállán MVMP színekben induló Sárvári Csaba győzelme.

¹³ *Több ciklus után maradt alul FIDESZ-KDNP színekben Keszei János Balatonalmádiban, Szedlák Attila Litéren, Tömör István Balatonkenesén. A 2019-es választásokat követő kormánypárti vereségek, ahogy az újonnan megválasztott képviselőtestületek önfeloszlásai (Szigliget, Balatonfüzfő, Balatonszepezd) is a Balaton partra gravitálnak. Az okok között a legtöbbször az ún. „Borkai-faktor” nevesült, de a közösségi források kihelyezésére jól rálátó szakértők arra hívják fel a figyelmet, hogy ebben a „korrupciós faktor” is megjelent. A BKÜ térségében ugyanis az országos egy főre eső átlagot mintegy kétszeres mértékben meghaladó kifizetési arányok, és az ellenzéki sajtó részéről folyamatosan monitorozott NER-közei érdekeltségek igen erős felülreprezentáltsága is szerepet játszhatott.*

2. számú táblázat a polgármestert jelölő szervezetek 2019-ben

Jelölő szervezet megnevezése	darab szám	százalék
Független	194	89,4
FIDESZ-KDNP	20	9,2
Magyar Vállalkozók és Munkaadók Pártja (MVMP)	1	0,5
Egységben Tapolczáért Egyesület	1	0,5
Közösen Ajkáért Egyesület	1	0,5
Összesen	217	100

4.1.7. Ciklusközi anomáliák

Hipotézisünk szempontjából érdemes áttekinteni, hogy melyik ciklusban hány esetben zavarta a testületek működését a polgármestert, esetenként pedig az egész testületet lemondásra, önfeloszlatásra visszavezethető anomália. 1990-től 6, 1994-től 11, 1998-tól 19, 2002-től 16, 2006-tól 17, 2010-től 12, 2014-től 16, 2019-től (egy éven belül) 4 esetben cserélődtek a polgármesterek, esetenként a testületekkel együtt.

Ezek közül elhalálozás miatti időközi választásokra 18 esetben került sor. A többi esetben az egyre szűkülő önkormányzati mozgástér is szerepet játszhatott abban, hogy az érintett települések hosszabb vagy rövidebb ideig ügyvezető polgármester, illetve a képviselőtestület mellett éltek életüket.

A 2006-os választásokkal kapcsolatban nem sikerült átfogó hiteles adatbázist beszerezni. Amit az utóbbi három önkormányzati választások Veszprém megyei eredménye kapcsán meg lehet állapítani, az a következőkben foglalható össze.

4.1.8. Az utolsó tíz év

Végül tekintsük át a rendelkezésre álló adatok alapján azt, hogy az önkormányzati és az államigazgatási hatáskörök Alaptörvényben¹⁴, önkormányzati törvényben¹⁵ módosított, központosítás irányába mutató átcsoportosítása, ezzel párhuzamosan a járások alsó középszintű államigazgatási egységként történt visszahozatalával kapcsolatba hozható hatáskörelvonás hagyott-e nyomot a vizsgált státuszcsoport kiválasztásában, az ebben szerepet játszó választói magatartásban.

Figyelemre méltó elmozdulás, hogy amíg a 2010-es választásokon még 556 jelölt közül választhattak a szavazók a megyében, addig a két soron következő alkalommal a választék mintegy hetedével (478, 480) csökkent: az egy településre eső átlag fokozatosan csökken (2,6; 2,2 fő). A vetélytárs nélkül induló polgármesterjelöltek előfordulási gyakorisága 2010 és 2019 között növekvő. 2010-ben

¹⁴ Lásd Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.) 31–38. cikkeket!

¹⁵ Lásd a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényt!

még csak 19 ilyen eset fordult elő a megyében, 2014-ben már 33, 2019-ben pedig már 35, a legutóbbi általános önkormányzati választáskor pedig az is megesett, hogy nem indult a választáson egyetlen polgármesterjelölt sem (Balatonszepezd).

A képviselő-jelöltek száma választásról választásra szintén kevesebb, 2010-hez képest 2019-re 370 fővel csökkent, ez a 2010-es szinthez képest 2019-re 15%-os csökkenésnek felel meg. A képviselő-jelöltek száma a betölthető helyek arányában két, két és félszeres, időben csökkenő tendencia (243, 216, 208%) szerint mozog. Annak előfordulása, hogy pontosan ugyanannyi betölthető képviselői hely van, mint ahány jelölt, választásról választásra növekszik.

A státuszcsoporton belül választásról választásra (17, 21, 23%) erősödik a megválasztott polgármesternők aránya. Ennek megfelelően a férfi polgármesterek száma és aránya választásról választásra kevesebb (2010: 180 fő, 2014: 172 fő, 2019: 168 fő). A férfiak aránya 2010-es gyakoriságukhoz képest 2019-re 6,6%-kal csökkent.

Természetesen nem állítható teljes bizonyossággal, hogy a választási eredmények alakulásában megragadható és egy irányba mutató tendenciák kizárólagosan a jogszabályi környezet módosulására, az önkormányzati feladat-, és hatáskörök tendenciózus szűkítésére vezethetők vissza, az viszont nagy valószínűséggel megalapozottan állítható, hogy ezen tényezők közrejátszanak a fenti számok alakulásában.

4.1.9. Összegzésül – a koronavírus évében

Ahogy minden területen, úgy az önkormányzatok működésének mindennapjaiban – és feltehetően a jelen elemzés elkészítésének peremfeltételeiben is – szerepet játszik az, hogy ez az esztendő egybe esik a Covid-19 vírushoz köthető pandémiával. A Veszprém megyei önkormányzati vezetők, a polgármesterek rekrutációjának elmúlt harminc évét elemző rövid dolgozat végéhez közeledve idekívánczozik néhány megjegyzés. Ezek alapvetően azt a régi diskurzust idézik fel, mely arról szólt, hogy mely államigazgatási eszközök a legalkalmasabbak a feladatellátás optimalizálására, vagyis a gazdasági-társadalmi költséghatékonysági szempontú feladatellátás szempontjából. Visszatekintve a mögöttünk levő három évtizedre, elmondható, hogy a rendszerváltó parlament komoly felhatalmazást, feladatokat és hatásköröket, továbbá forrásokat biztosított a tanácsrendszerrel váltó települési önkormányzatoknak. Ezek a peremfeltételek az idő előrehaladtával máig egyre szűkültek. E folyamattal sajnos párhuzamosan együtt járnak azok a tapasztalatok, miszerint a helyben megszűnő, vagy korláatosan végezhető feladatellátás helyébe csak ritkán lép be jobb, vagy akár csak hasonló minőségű feladatellátást nyújtó egyéb szereplő. A települési önkormányzati mozgásteret tudatos beszűkítése együtt járhatott volna például a megyei önkormányzatok vagy például a civil szektor területi közfeladat ellátó mozgásterének tágításával – sajnos, ennek

éppen az ellenkezője figyelhető meg a legkritikusabb évtizedben.¹⁶ A korábbi, helyi és a területi önkormányzati feladatok (közoktatás, egészségügy, kommunális hulladékkezelés, közművelődés, sportirányítás, stb.) többnyire központosításra kerültek. Elképzelhető, hogy egy alapos költséghatékonysági vizsgálat során kimutatható némi költségvetési megtakarítás, de a feladatellátások minősége sok esetben erősen vitatható, mely körülmény egyre jelentősebb társadalmi költségekkel jár ezeken a szakterületeken.

Alapos elemzést igényel majd a 2020 márciusában hozzánk is begyűrző vírusfertőzésre való felkészülés és a rendhagyó szemléletet, eszközöket igénylő feladatok menedzselésének hatékonyságvizsgálata.¹⁷ Az állami szerepvállalás jelentősége nem vitatható. Az állam felelőssége viszont abban is megtestesül, hogy a baj előtt, a bajban és annak elmúltával milyen lehetőséget és eszközöket hagy a természetes partnereknél; ad-e számukra újabbakat¹⁸ olyan területeken, ahova az állam nem tud hitelesen és valóságosan eljutni. Természetes partnerek alatt pl. a nemzetközi szervezeteket, mindenek előtt az EU-t, a területi önkormányzatokat, a fővárost, a városokat, a községeket, a civil szférát, a szakmai szervezeteket, stb. érthetjük. Nyilvánvalóan alaposan átgondolt feladat-, és hatásköri lehatárolással, a kapcsolódási pontok tisztázásával.

Ha ezt az állam önkorlátozó módon megteszi, jobban képes koncentrálni a saját feladataira – krízisben és két krízis között is. Az előbbinél maradvá, számos helyénvaló intézkedés (pl. a polgármesterek testületi hatáskörökkel való ideiglenes felruházása) mellett hiba volt a kormányzati bizalom azon esetben történő visszavonása, amikor a kormány nem érve be az utólagos kormányhivatali ellenőrzés (jóváhagyás) lehetőségével, előzetes kontrollt akart gyakorolni a rendkívüli időszakra vonatkozóan elrendelt testületi hatásköröket gyakorló polgármester ak-

¹⁶ „A súlypontok váltakozásának elve: a közigazgatási területi rendszer súlypontjai (kiterjedt hivatalai, szélesebb önkormányzatai és jelentős szolgálatai) rendszerint és célszerűen nem csoportosulhatnak a közvetlenül egymás mellett helyet foglaló szinteken, hanem inkább egymástól valamennyire távolabb eső szinteken. Ahol nagyon kiépült megyei apparátus létezik, ott nehéz és nem is célszerű kiterjedt országos kerületi (régio-, nagytáj-, országrész-, tartományi) apparátust létesíteni és fordítva; s ahol a megye erős, ott szükségszerűen kisebb a járási apparátus jelentősége: viszont erős országos kerületi egységek gyenge megyei egységeket és ilyen megyei egységek szükségszerűen erős járási apparátust indokolnak.” = Bibó István: *Közigazgatási területrendezés és az 1971. évi településhálózat-fejlesztési koncepció*. Budapest, MTA Igazgatástudományi Bizottsága, 1975.

¹⁷ Az első ilyen munkák közül való Pálné Kovács Ilona (szerk.): *Önkormányzati szerepek a koronavírus járvány kezelésében – Műhelytanulmány*. MTA KRTK Regionális Kutatások Intézete. Pécs, 2020 http://www.docs.rkk.hu/rkkweb/Palne_et_al_onkormanyzati_szerepek.pdf (Letöltve: 2020. október 20.)

¹⁸ Gondolhatunk itt pl. a települések lakosságának vírusfertőzöttségére vonatkozó adatok át nem adására.

tivitása felett.¹⁹ Mindez látható zavart eredményezett a polgármesterek körében, akik azt érezhették, hogy a saját kormányuk sem bízik bennük. Több társadalmi státuszcsoporthoz tartozó hasonló élményben, pl. azok az akadémiai kutatók, köztük ökológusok, biológusok, virológusok, akik öt hónappal korábban jelezték egy ilyen helyzet bekövetkezésének lehetőségét.²⁰

Ilyen szélsőséges, az emberiség létszámának gyors növekedése és ezzel együtt igen nagymértékű területi koncentrációja (egyre nő a városi népesség aránya), valamint a növekvő intenzitású földrajzi mobilitás miatt a jövőben várhatóan az eddigieknél gyakrabban ismétlődő helyzetekben a lokális és regionális szereplők jelentősége felértékelődik. Teljes körű Veszprém megyei eredmények híján²¹ röviden ide idézhető annak, a pandémia első hullámának Balaton térségi önkormányzati tapasztalatait összegyűjtő vizsgálatnak²² az eredményei, melyek szerint – azt követően, hogy a vírussal folytatott küzdelem költségeinek szétterítése érdekében (közteherviselés) több, mint 7 milliárd forint helyi bevételt vontak el²³ a régió önkormányzatainak költségvetéséből²⁴ – több, mint 2500 helyi segítségnyújtót aktivizálva közel félmilliárdos ráfordítással mintegy húszezer rászorulónak biztosítottak élelmiszer, gyógyszer és védekezőszer formájában segítséget akkor, amikor a 270 ezer főnyi állandó lakos mellett több, mint 30 ezerrel nőtt meg ugyanezen időszak alatt a jelenlévő népesség (főként az üdülőtulajdonosok) száma.

Az 1990-től, különösen pedig 2011-től fokozatosan csökkentek az önkormányzati feladat- és hatáskörök. Valódi önkormányzati kompetenciák tulajdonképpen a középvárosi körtől felfele, jellemzően a járásközpont városok szintjétől találhatók. A keletkező vákuumba központi kormányzati aktivitások kerültek, melyek látszólag hatékonyak tudnak lenni a jellemzően államigazgatási típusú feladatellátásoknál, viszont ezek elbizonytalanodnak, ellátatlan eseteket hagynak maguk mögött az alsó és mikroregionális szintű közszolgáltatások (kö-

19 Lásd a 2020. március 31-én beterjesztett az egyes közigazgatási tárgyú törvények módosításáról, valamint ingyenes vagyonjuttatásról szóló T/9934. számú javaslatot, továbbá részletesen Zongor Gábor: *Új közigazgatási területi egység: a különleges gazdasági övezet.* = *Új Magyar Közigazgatás* 13. (2020) 3. sz. (szeptember 13.) 38–41.

20 Lásd például Jordán Ferenc: *Ördögi jóslatok. Egy tudós proféciai és intelmei az emberiséghez.* <https://bookandwalk.hu/Ordogi-joslatok-33107-ebook.aspx> (Letöltve: 2020. június 11.).

21 A Balaton Kiemelt Üdülőkörzetből 71 Balaton-felvidéki település Veszprém megyéhez tartozik.

22 A koronavírus-járvány hatásai a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet településein. *Balaton Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft.*, 2020. *Összesített előzetes eredménypéldány.* Kutatásvezető: Oláh Miklós, Fekete Károly.

23 Ezzel közel egy időben a minta gyanánt kezelt osztrák kormány a települések önkormányzatainak hirdetett támogatási csomagot. A pályázaton induló városok és falvak között egymilliárd eurót osztott szét. <https://magyarhang.org/kulfold/2020/05/25/osztrak-valsagenyhites-egymilliard-eurot-osztanak-szet-az-onkormanyzatok-kozott/> (Letöltve: 2020. október 20.)

24 Lásd: <http://xn--tosz-5qa.hu/news/595/73/A-ToOSZ-meglatasai-a-Magyarország-2021-evi-kozponti-koltsegveteserol-szolo-torvenyjavaslatol/> (Letöltve: 2020. október 20.).

zösségfejlesztés, szociális ellátás, kulturális szféra stb.) és az érdekérvényesítés esetében.

A hiányzó készségeket, feladatellátást hagyományos módon egyrészt a területi önkormányzatok, másrészt a civil szektor tudnák ellátni, ezek viszont szintén eszköztelenek (lásd a megyei önkormányzatokat), illetve sokat ártott nekik a központi kormányzati kommunikáció civil szektor egészét minősítő, differenciálatlan megbélyegzése.

Valószínűsíthető, hogy a „békeidőben” is túlközpontosított közfeladat-ellátás termékciklusa a vége felé jár. Ha ez a megállapítás helytálló, akkor egy érdemi mértékű decentralizációhoz biztosítani szükséges a települési és a területi (megyei) önkormányzatok, valamint a civil szektor feladat-, és hatásköreinek, forrásainak megteremtését.

A „van-e helyi hatalom” kérdésre 1983-ból ismerjük Gombár Csaba sokak által osztott válaszát. Negyven évvel később ugyanezen kérdésre talán az a válasz adható, hogy van, de a rendszerváltást követően több volt belőle, és most is többre lenne szükség, annak érdekében, hogy újra vonzóbbak legyenek emberi közösségeink, mivel polgári aktivitásukkal, intellektuális teljesítményeikkel akadálytalanul járulhatnak hozzá az élhető, jó minőségben fenntartható települések működtetéséhez, és ahhoz is, hogy a parlamentarizmus ne tűnjön álcázott abszolútizmusnak.

4.2. Agg Zoltán: A Veszprém megyei közgyűlés összetételének változása 1990–2019

A megyegyűlés összetételét elemezve, a választási rendszer függvényében, három szakaszt különböztethetünk meg: az 1990-94-es, az 1994-2010-es és a 2010-2019-es időszakot.

A megyei közgyűlési tagok választási rendszere 1990-ben egészen speciális volt. A többi helyi önkormányzattól eltérően, nem a lakosság választotta közvetlenül a képviselőket, hanem egy sajátos elektori rendszerben városkörnyékenként közvetett választással jelölték ki a tagokat.

Ez, kissé leegyszerűsítve a folyamatot, a következőképpen zajlott:

Minden település, a megyeszékhelyt kivéve, három elektort választott, akik közül kettő kötelezően csak helyi képviselőtestületi tag lehetett, továbbá közülük az egyiket jelölte megyegyűlési tagságra. A városkörnyéki választásokon további jelölésekre volt lehetőség. A jelöltek száma általában meghaladta a megválasztható közgyűlési tagok számát, így előzetes lobbizások, tárgyalások és esetenként a választói gyűlésen kortesbeszédék is megelőzhatték a választást.

A választás titkos volt, minden elektor legfeljebb annyi jelöltre adhatta le szavazatát, ahány tagot az adott városkörnyék delegálhatott. Az 1990-es megyegyűlés 50 tagja közé a korábbi megyei tanács testület 90 tagja közül csak egyedül Jánosa Béla, ekkor már, mint kisgazdapárti képviselő került be.

A választási rendszer csak részben volt népességarányos (az elektorok városkörnyékenkénti száma), de a döntést meghatározó elektorok súlya településenként egyenlő volt, ezért az új megyegyűlés elsősorban a községek képviselőivé vált. A megyei önkormányzat az akkori felfogás szerint a vidéki és térségi szemléletet jelenítette meg, ezért érdemes megvizsgálni a közgyűlési tagok települési kötődését. A városi képviselők száma 8 fő, az akkori városok közül Balatonfüred és Zirc nem jutott képviselőre, miközben Pápa és Várpalota 2-2 főt delegált a közgyűlésbe. A megye akkori 7 nagyközsége közül Balatonkenese, Berhida, Devecser és Herend közül került ki közgyűlési tag, míg a többi 204 községet 38 delegátus képviselte.

Polgármesterek gyűlése?

A városi első számú vezetők közül egyedül a pápai polgármester lett tag, míg a bekerült 17 községi/nagyközségi polgármester közül korábban 6-an tanácselnökök voltak. A pártovatartozás másodlagos volt, mivel a megyegyűlés 74%-a független képviselőnek vallotta magát. A 13 párttag delegátus közül 4-4 fő az

MDF-nek, illetve az SZDSZ-nek, 3 az FKGP-nek, míg 1-1 a FIDESZ-nek és az MSZP-nek volt a tagja.¹

Az elnökválasztás komoly nehézségekkel járt. Nem volt könnyű dolga annak, aki a megyegyűlés elnöke, illetve alelnöke szeretett volna lenni, ennek ellenére bőven volt vállalkozó a vezetői pozíciókra.

A megyei közgyűlés elnökének megválasztásához a jelenlévő képviselők kétharmadára volt szükség, a választás valamennyi fordulójában. A jelölés módszere a törvényben nem volt szabályozva, ezért megyénkben egy valamennyi városkörnyéket képviselő jelölő bizottságot választottak, ahol minden felmerülő jelöltet meghallgattak. A megyegyűlés a törvényben előírt több mint egyharmados aránnyal végül három elnökjelöltet bocsátott szavazásra. A szavazás első fordulójára december 15-én került sor, ahol a legtöbb szavazatot dr. Zongor Gábor kapta, de a támogatottsága sem érte el a kétharmadot.

A megyegyűlés következő ülésére december 21-én került sor, ahol elsőre ismét nem sikerült kétharmaddal elnököt választani, de végül – kisebb politikai vita után – az újbóli szavazáskor dr. Zongor Gábort a törvényben előírt módon megválasztották a Veszprém Megyei Közgyűlés első elnökének. (A társadalmi megbízatású alelnököket: dr. Huszár Pált és dr. Kovács Zoltánt a jelenlévő 48 képviselő már az első ülésen 36-36 szavazattal megválasztotta.)

Új választási rendszer 1994-ben

A második önkormányzati választáskor a korábbi közvetett választási rendszer helyett megyei szinten is közvetlenül választották meg a képviselőket. Minden megyében két választókerületet hoztak létre, melyből az egyikben a tízezer vagy ennél kevesebb lakosú települések, a másikban a tízezernél népesebb települések választópolgárai szavazhattak, listás módon.

A megyegyűlési választásokon pártok és társadalmi szervezetek állíthattak listát, amennyiben sikerült a választókerületben lévő települések nyilvántartásában szereplő választópolgárok legalább fél százalékának aláírását összegyűjteni. A szavazólapokon csupán az adott lista első öt személye szerepelt. Az a párt(szövetség), illetve társadalmi szervezet juthatott mandátumhoz, amelyik az adott listán legalább 4%-ot elért.

1994-ben a tízezer lakos alatti települések kerületében a legtöbb szavazatot az MSZP listája kapta több mint 25%-kal 7 mandátumot szerezve. Az FKGP közel 22%-kal 6, a KDNP, KoP (Konzervatív Párt), MDF, Munkásszövetség és NDSZ

¹ Feltételezzük, hogy a Tisztelt Olvasó ismeri a pártok rövidítésének feloldását, bár a kézirat készítésekor már az úgynevezett rendszerváltó pártok közül sem létezett az SZDSZ (Szabad Demokraták Szövetsége) és az MDF (Magyar Demokrata Fórum), de a FIDESZ (Fiatal Demokraták Szövetsége) neve is kibővült. Fidesz – Magyar Polgári Szövetséggé. A kisebb, kevésbé ismert pártok rövidítését első felmerülésükkor feloldottuk. (Pl. NDSZ: Nemzeti Demokraták Szövetsége.)

(Nemzeti Demokraták Szövetsége) szervezeteit tömörítő Veszprém Megyéért Választási Szövetség 13,5%-kal 4, az SZDSZ 12%-kal 3, csakúgy mint a közel 10%-os Fidesz, míg a Balatoni Szövetség közel 5%-kal 1 mandátumot nyert el. A 10 ezer lakosnál népesebb városokat tömörítő választókerületben szintén az MSZP győzött 31%-kal, s ezzel 6 mandátumhoz jutott. A második itt a Fidesz lett hajszállal az SZDSZ előtt mintegy 16,5%-kal, így 3-3 mandátumot szereztek, míg a Választási Szövetség (13%) és az FKGP (11%) egyaránt 2-2 mandátumot nyert el.

Hiába nyerte meg az MSZP a választásokat, szövetségesével, az SZDSZ-szel együtt is csak 19 mandátummal rendelkeztek, miközben az elnökválasztáshoz 21 szavazat kellett. Hosszas tárgyalás után az ellenzéki pártokkal megegyezve egy „népfrontos” elnökséget hoztak létre, melyben 4 társadalmi megbízatású alelnök (SZDSZ, Fidesz, FKGP, Választási Szövetség, azaz jelen esetben az MDF és az KDNP mert csak ezen két párt képviselő jutottak be a listákról) került a szocialista listán bejutott, újraválasztott Zongor Gábor mellé. Már a választáskor kiderült, hogy a kereszténydemokraták „belső ellenzéket” képeznek, hisz 3 képviselőjük nem szavazta meg sem az elnököt, sem az alelnököket², míg a fideszesek ezt – az ellenérzésüket kifejezendő – a kisgazda alelnökkel is megtették. A ciklus során a fontosabb kérdésekben ki kellett a pártoknak egyezniük, az elnöknek nagy taktikai érzékkel kellett vezetnie a testületet.

Fordulat 1998-ban

1998-ban – az országgyűlési választásokhoz hasonlóan – győzött a jobboldali (polgári) pártok koalíciója. A Fidesz, az MDF, az MKDSZ (Magyar Kereszténydemokrata Szövetség) és az MDNP (Magyar Demokrata Néppárt) közös listája a két kerületben összesen 18 mandátumot szerzett, míg második helyen az ellenzéki MSZP csak 12-öt. A jobboldalt erősítette 4 mandátummal az FKGP is. Az SZDSZ frakciója felére, 3 főre olvadt, míg a Balatoni Szövetség (BSZ) 2, a MIÉP 1 képviselői helyet szerzett.

A részletes eredmények az alábbiak szerint alakultak:

10 ezer lakosú és annál kisebb községekben, városokban

Fidesz-MDF-MKDSZ-MDNP 10 mandátum (36,1%)

MSZP 7 mandátum (23,5%)

FKGP 3 mandátum (11,6%)

² Dr. Hegedűs Tamás (MDF), Polonyi Kornél (FIDESZ), dr. Szalay András (SZDSZ) egyaránt 37 szavazatot kapott 3 ellenében, míg Pintér Kornél (FKGP) csak 28 szavazatot kapott, 12 ellenében, tehát rá a kereszténydemokraták és a FIDESZ tagjain kívül valószínűleg az MDF delegáltjai sem szavaztak.

SZDSZ 2 mandátum (5,5%)
Balatoni Szövetség (BSZ) 1 mandátum (5,3%)
MIÉP 1 mandátum (4,3%)

10 ezer lakosúnál népesebb városokban (Veszprém kivételével)

Fidesz-MDF-MKDSZ-MDNP 8 mandátum (42%)
MSZP 5 mandátum (28,2%)
SZDSZ 1 mandátum (7,2%)
BSZ 1 mandátum (5%)
FKGP 1 mandátum (4,4%)

Az előző ciklusban, a képviselő arányában a legtöbben a pápai és a sümegi kistérséget jelenítették meg, míg most a balatoniak száma is növekedett. Jellemzően a városokból most is többen jutottak be, mint amennyi ott a lakosság részaránya. (Az 56%-kal szemben, amennyi a városi lakosok aránya, a 40 tag közül 25 városi lakóhelyű, ami 62,5%-ot jelent.)

A legtöbben most is a pápaiak voltak, összesen hatan, őket erősítette a két környékbeli (Külsővat és Vanyola) képviselő. A veszprémiek csapata 5-re fogyatkozott, viszont megkétszereződött a balatonfürediek száma (4-en voltak.) Rájuk kívül további 5 balatoni tag volt a megyegyűlésben (Alsóörs, Balatonalmádi, Balatonkenese, Révfülöp, Tihany.) Ajkát 3-an, Sümegyet és Várpalotát 2-2-en, míg Tapolcát és Zircet 1-1 tag jeleníti meg ekkor a közgyűlésben. Nem volt senki sem Devecserből az akkori legfiatalabb városból, volt viszont Pétfürdőről, a Várpalotából kivált legújabb községből. Egy-egy képviselő jött Bakonybél, Berhida, Csabrendek, Ukk és Zalahaláp községekből.

A megyei közgyűlés elnökének és alelnökeinek megválasztására 1998 novemberében került sor. A titkos szavazáson Kuti Csaba (MDF) 21 szavazatot kapott, míg dr. Zongor Gábor (MSZP) 19-et. A következő ülésen főállású alelnöknek Talabér Mártát (FIDESZ), társadalmi megbízatású alelnöknek pedig Harangozó Zsigmondot (FKGP) választotta a közgyűlés.

Újabb fordulat 2002-ben

2002-ben okozta a legnagyobb vitát a megyegyűlési választást követő politikai helyzet, ezért ezzel az évvel részletesebben foglalkozunk.

A megyében, a két választókerületben 11-11 szervezet tudott listát állítani, közülük nyolc mind a két választókerületben. A parlamenti pártok közül most első alkalommal az MSZP és az SZDSZ közös listát állított és ezzel szemben az MDF a korábbtól eltérően önállóan jelent meg, így nem vett részt a nagyobbik ellenzéki párt vezette Fidesz-MKDSZ-KPE (Kisgazda Polgári Egyesület) együtt-

működésben. A parlamenten kívüli pártok közül a MIÉP, a Centrum és az FKGP, valamint két társadalmi szervezet: a Nyugdíjasok Szövetsége és a Balatoni Szövetség indult mindkét listán.

Október 20-án mind a két választókerületben érvényes és eredményes volt a megyegyűlési képviselők választása. A részvétel a 10000 feletti lakosságú 5 városban – Ajka, Balatonfüred, Pápa, Tapolca és Várpalota – összesen 48,33%-os volt, ezzel szemben a megjelenési arány az ún. kislistás településeken még kedvezőbb – 57,72%- volt. A választás Veszprém megyében egyértelműen a parlamenti pártok három listájának sikerét hozta, mivel rajtuk kívül más szervezet nem jutott mandátumhoz. Ez a három lista gyűjtötte be a szavazatok 90%-át. A két listára leadott szavazatok összesítése alapján a nyolc, mindkét választókerületben megjelenő, szervezet erősorrendje a következő:

Első az MSZP-SZDSZ közös lista 44,67%-kal, a második a FIDESZ-MKDSZ-KPE 38,87%-kal és dobogós még az MDF 7,54%-os eredménnyel.

A további sorrend: 4. Nyugdíjasok Szövetsége = 2,05%; 5. MIÉP = 2,04%; 6. Balatoni Szövetség = 1,86%; 7. Centrum = 1,62%; 8. FKGP = 1,34%.

Az 1998-2002 közötti megyei közgyűlés összetételéhez képest jelentős változás következett be azáltal, hogy nem jutott be a testületbe a korábban 4 képviselőt adó FKGP, a 2 mandátummal rendelkező Balatoni Szövetség és az egy képviselőt biztosító MIÉP. Jelentősen, öt mandátummal növelte képviselőcsoportjának létszámát az MSZP, a korábbi 12 fő helyett az új testületben 17-en alkották a szocialista frakciót. Az SZDSZ megőrizte korábbi 3 fős frakcióját.

Az országosan most ellenzéki jobboldali pártok a korábbi 22 képviselő helyett 17+3, azaz 20 mandátumot szereztek, vagyis elvesztették abszolút többségüket. A kormánypártok és az ellenzéki pártok tehát ebben a ciklusban azonos létszámmal voltak jelen a közgyűlésben, így a testület működőképessége elvileg csak kompromisszumok és a kölcsönösségen nyugvó együttműködés révén lett volna biztosítható.

Kik lettek képviselők?

A közgyűlés személyi összetételével az első három választással kapcsolatban az előző kiadványunkban részletesen foglalkoztunk³, ideje most is előállnunk a nevekkal, hogy vizsgálhassuk a megyei politikai elit változását az ezredfordulót követően.

A Fidesz-MPP-MKDSZ-Kisgazda Polgári Egyesület soraiban van néhány már a korábbi közgyűlésekből ismerős arc, így *dr. Áldozó Tamás*, *dr. Bauer Nándorné*, *Bors István*, *dr. Kontrát Károly*, *dr. Kovács Zoltán*, *Könnyid István* és *Talabér Márta* már korábban is voltak megyegyűlési tagok. Az új „fiúk” közé tartozik *Ács János*, *tapolcai* polgármester, *Kropf Miklós*, *Bakonynána* első embere, *Pálfy*

³ *Agg Zoltán: A „politikamentes” közgyűléstől a politizáló megyegyűlésig in.: Zongor G. – Agg Z. (szerk.): Rendszerváltó önkormányzók 1990-2000, Comitatus, Veszprém*

Sándor, korábbi balatonfüredi polgármester, míg külső bizottsági tagként már szerepet vállalt *Farnadi Gyula és Porga Gyula* is. Új tagjai a megyegyűlésnek *Galambos Szilvia Várpalotáról, dr. Nagy Zoltán Ajkáról, továbbá Szabó Sándor (Veszprém) és dr. Szijártó István (Sümege)*.

Az MDF három helyét a 10 ezer lakosnál kevesebb népességgel rendelkező településeken szerezte, így képviselő lett *dr. Horváth Balázs Veszprémből, Kuti Csaba Balatonkeneséről és Máhl Ferenc Olaszfaluból*.

A balközép koalíció listájáról 3 szabaddemokrata polgármester került be: *Baky György Bakonybélből, Horváth László Zircről és Kenézné Berei Györgyi Felsőörsről*. Továbbra is tagja maradt az MSZP-frakciónak *Bebesi István, Igaz Sándor, Kovács Zoltán János, Pandur Ferenc, Pusztai István, dr. Szundy Béla, Tóth István és dr. Zongor Gábor*. Ismét bekerült *Sibak András és Tóth Imre*. Az újak között szerepel *Boros Dénes (Zirc), Farkas Béla (Sümege), Geipl Miklósné (Balatonfüred), dr. Horváth József (Ajka), dr. Karaszi Mihály (Pápa, de ő lemondott mandátumáról s helyette az ugyancsak pápai dr. Németh Márta került be), Leszkovszky Tibor (Várpalota), továbbá Szente István (Devecser)*.

A negyven tagú testületben nem csupán politikailag alakult ki 50-50%-os eredmény, hanem a tekintetben is, hogy a képviselők fele még sohasem volt tagja a megyegyűlésnek.

A legtöbb – 10 – „újonc” a FIDESZ-MKDSZ-KPE frakciójában volt található, míg a legtöbb – 9 – „továbbszolgáló” az MSZP képviselőcsoportját erősítette. Az MDF képviselőcsoportjában volt az immár negyedik megyegyűlési ciklusát kezdő *Kuti Csaba*, az előző közgyűlési elnök, akit „erősített” – a csak közgyűlési szempontból kezdő – *dr. Horváth Balázs*, országgyűlési képviselő, hajdani belügyminiszter. Rajta kívül még két fiatal demokrata – *dr. Kontrát Károly és dr. Kovács Zoltán* – országgyűlési képviselő került be a testületbe, akik az előző ciklust kihagyva ismét tagjai lettek a megyegyűlésnek, akárcsak a szocialista *Tóth Imre*.

Ugyancsak negyedik közgyűlési ciklusát kezdte a szocialista *dr. Zongor Gábor*, aki az első ciklusban kétharmadosnál nagyobb többséggel, a másodikban a pártok konszenzusa alapján lett a megyegyűlés elnöke. (Az első ciklusban ő az elnökké választásával lett a közgyűlés tagja.) Folytatólagosan a harmadik ciklusát kezdte az MSZP frakciójában *Bebesi István, Pusztai István, Sibak András* – bár ő 2000-ben lemondott mandátumáról, amikor listáról bekerült a Parlamentbe a posztjáról a TÖOSZ főtitkárává választása miatt lemondó *dr. Zongor Gábor* helyére) – és *dr. Szundy Béla*, a FIDESZ-MKDSZ-KPE képviselőjeként a kereszténydemokrata *Könnyid István*, valamint a szabaddemokrata *Baky György* – aki 1995-ben mondott le közgyűlési tagságáról – és *Horváth László*.

Megszakítással, de harmadik ciklusú megyegyűlési képviselő lett a fideszes *dr. Kovács Zoltán*, pápai polgármester, aki az első ciklusban 1993-ig a közgyűlés alelnökeként is tevékenykedett.

Az új összetételű testületben tíz polgármesterrel – közülük öt városi (*Balatonalmádi, Pápa, Tapolca, Várpalota és Zirc*) és öt községi (*Bakonybél, Bakonyána, Felsőörs, Olaszfa és Tihany*) – találkozhatunk. Polgármesterek részvételét tekintve az SZDSZ frakció volt a legegységesebb, hiszen mindhárom képviselőjük egyben polgármester is lett. Legtöbb, négy polgármester ült a Fidesz frakcióban, míg a szocialistáknál kettő és az MDF képviselői között egy polgármester volt található.

Ahogy egy akkori cikkben fogalmazták a szerzők⁴: „összességében tehát a személyi feltételek – a politikai tapasztalatot illetően – adva vannak a munkához, már „csak” a politikai feltételeket kell kialakítani, hogy a döntetlen ne eredményezhessen tartósan patthelyzetet. Hogy ki legyen az elnök? Eleinte csak találgathattunk. Az tény, hogy *Kuti Csaba*, a korábbi közgyűlési elnök frakciója „királycsináló” pozícióba került.” Mivel a Fidesz ragaszkodott az elnöki pozícióhoz, s az MSZP ezt nem fogadta el ezért végül maradt a régi elnök.

Kuti Csabát az MDF-frakció tagja, *Máhl Ferenc* javasolta az elnöki tisztségre. A szavazást megelőzően őt – aki az MDF Veszprém megyei elnöke is volt – a támogatásáról biztosította a 17 tagú szocialista és a 3 tagú SZDSZ-es frakció.

Dr. Horváth Balázs az ülésen hangoztatta: „A pimaszság határán túlmént az a megállapodás, amit *Kuti Csaba* kötött – az MDF Veszprém Megyei Választmányának tudta nélkül a megyegyűlés szocialista és szabad demokrata frakcióival”.

A Fidesz-frakció álláspontját *dr. Áldozó Tamás* frakcióvezető ismertette a szavazás előtt, s többek közt hangsúlyozta: „Nem számoltunk azzal a lehetőséggel, hogy a polgári oldalon vannak olyanok, akik számára a rendszerváltás óta képviselt értékek és elvek nem többek ócska limlomnál, s nem haboznak azokat földadni pénzért és hatalomért cserébe”.

Az újra megválasztott elnök rövid beszédében hangsúlyozta: „Mi visszük be Veszprém megyét az Európai Unióba, s az a feladatunk, hogy ennek a kihívásnak megfeleljünk. Sajnálatosan nincs egyetértés a megyegyűlésben, holott közös a feladat és a felelősség is”. Végül megjegyezte: tiszteletben tartja a személyét ért kemény kritikákat.

A 17 tagú Fidesz-frakció és *dr. Horváth Balázs* ezt követően kivonult az ülésteremből és az alelnökök megválasztásában már nem vett részt. A 17 tagú MSZP-s, a 3 tagú SZDSZ-es és a két tagú MDF-es frakció megválasztotta – 22 szavazattal – a megyegyűlés főállású alelnökévé *Pusztai Istvánt*, az MSZP Veszprém megyei alelnökét és ugyancsak 22 szavazattal társadalmi megbízatású alelnökké *dr. Németh Márta* ügyvédet, a szocialisták volt pápai polgármester-jelöltjét.

A megyegyűlést követően a szocialista frakció sajtótájékoztatót tartott, ame-

4 Solyom Z. – Kos A. : *A Veszprém Megyei Közgyűlés összetétele, s a viharos elnökválasztás története, Megyeházi tudósítások 2002. október in. Oláh M. – Agg Z. (szerk.): Új szereposztás, Comitatus, 2003.*

lyen *Pusztai István*, a megyei önkormányzat új alelnöke hangsúlyozta: a két legnagyobb párt politizálási stílusában olyan mértékű különbségek vannak – amit a mostani ülés is bizonyított –, hogy a nagykoalícióra nem volt esély, avagy az csak folyamatos konfliktusokat kódolt volna az önkormányzat működésébe.

Revans 2006-ban

Az októberi önkormányzati választás idejére a tavasszal még magabiztosan győztes MSZP-SZDSZ koalíció elveszítette a választók bizalmát. Ez különösképpen megmutatkozott a megyei közgyűlési választásokon, amint ezt az alábbi táblázaton is láthatjuk.

A két listán, együttesen a következő eredmények születtek:

Párt, pártszövetség neve	Elért szavazatszám (arány)	Mandátum szám (arány)
FKGP	967 (0,75%)	0
FIDESZ-KDNP	72 535 (56,4%)	23 (57,5%)
KDP-MNYP-MVPP	338 (0,26%)	0
MDF	7 889 (6,13%)	2 (5%)
MIÉP	2 238 (1,74%)	0
MSZP-SZDSZ	43 122 (33,53%)	15 (37,5%)
MVPP	1 521 (1,18%)	0
ÖSSZESEN	128610 (100%)	40 (100%)

Megjegyzés: KDP = Keresztény Demokrata Párt (nem keverendő a KDNP-vel!), MVPP = Magyar Vállalkozók Polgári Pártja, MNYP = Magyar Nyugdíjasok Pártja

A választásokat követően a közgyűlés tagjai lettek:

Ács János, Dr. Áldozó Tamás, Bikádi László Károly, Fülöp Zoltán, Gaálné Vörösmarty Éva, Galambos Szilvia, Hári Lenke, Dr. Hermann István, Judi József, Kovács József, Dr. Kovács Zoltán, Könnyid István, Kropf Miklós, Lasztovicza Jenő, Márton Szabolcs, Pálffy Sándor, Papp Tamás, Polgárdy Imre, Stolár Mihály, Szedlák Attila, Takács Szabolcs, Talabér Márta, Trosits Bernadett (FIDESZ- Kereszténydemokrata Néppárt)

Kuti Csaba, Máhl Ferenc (MDF)

Baky György, Bebesi István, Boros Dénes, Farkas Béla, Geipl Miklósné, Horváth László, Kovács Zoltán János, Leszkovszki Tibor, Lévai József, Dr. Németh Márta, Pál Béla, Pandur Ferenc, Pintér Ferenc, Pusztai István, Dr. Zongor Gábor (MSZP-SZDSZ)

A megyei közgyűlés új, immár fideszes elnöke, Lasztovicza Jenő együttműködést ajánlott fel a kisebbségbe került MSZP- és SZDSZ-frakcióknak annak érdekében, hogy a megye tovább fejlődjön az elkövetkezendő négy évben.

A megyei közgyűlés elnökének Lasztovicza Jenőt választották meg 25 érvényes és 14 érvénytelen szavazattal – egy képviselő hiányzott. A leköszönő elnök, Kuti Csaba azzal adta át utódjának az elnöki jelképeket, hogy „a legfontosabb bíró a lelkiismeret.”

Az újonnan megválasztott elnök székfoglalójában arról beszélt, olyan döntéseket kíván hozni, amelyek a megyét szolgálják. Remélte, hogy az európai uniós pénzek segítik megyénk fejlődését. Kiemelten kívánta kezelni az elmaradott térségeket, mert az egyes települések képtelenek egyedül megoldani gondjaikat. Hangsúlyozta azt is, hogy mennyire fontos a megyei kezelésben lévő intézmények működtetése, fejlesztése.

Főállású alelnök Talabér Márta lett, társadalmi megbízatású alelnöknek Pálfy Sándort választották meg. (Ő később lemondott, s helyette Polgárdy Imrét választották meg erre a pozícióra.)

2010-ben csökkent a megyegyűlés létszáma és a befolyása

A Fidesz-KDNP pártszövetség, élve kétharmados többségével, megváltoztatta az önkormányzati választási rendszert. Csökkent a megválasztható képviselők száma és egyszerűsödött a listás rendszer. A választókerületi beosztás megváltozott: a megye területének 10 000 alatti és 10 000 feletti települések által alkotott két választókerületre tagolása megszűnt: a megye immár egyetlen választókerületet alkot, amelynek továbbra sem része a megyei jogú város (annak lakosságszámát azonban figyelembe kell venni a közgyűlés létszámának meghatározásához). Így megyénkben a korábbi 40 helyett ekkor már csak 18 képviselőt delegálhattak a listán megfelelő eredményt elérő szervezetek.

Ezúttal MDF-es és SZDSZ-es képviselőknek pártjaik gyakorlati megszűnése miatt esélyük sem volt a bekerülésre, bejutott viszont újként a JOBBIK Magyarországért nevű párt két jelöltje.

Az alábbi eredmény született: *A táblázatot lásd a következő oldalon!*

A FIDESZ-KDNP pártszövetség ebben az évben érte el a legtöbb, s egyben a legmagasabb arányú szavazatot, így ezzel az eredménnyel a megyében is meglett a kétharmados képviselet! (Az akkor még a Fidesztől magát jobbra pozicionáló párt egykilencedes, a hagyományos baloldal pedig mindössze kétkilencedes részesedést szerzett a testületben, miközben 2006-ban liberális szövetségesével együtt még több mint egyharmados volt a támogatottsága, s a mandátumkiosztás miatt a képviselőtestületben még ennél is magasabb (37,5%-os) volt a képviselete.)

Párt /pártszövetség megnevezése	FIDESZ-KDNP	Arány (%)	MSZP	Arány (%)	JOBBIK	Arány (%)
Szavazatszám	73 315	62,58	28 163	24,04	15 670	13,38
Mandátumok száma	12	66,66	4	22,22	2	11,11

Forrás: valasztas.hu saját gyűjtés 2010. október (jelenleg az adatok nem elérhetők)

A megválasztott képviselők közül *Dr. Áldozó Tamás, Gaálné Vörösmarty Éva, Galambos Szilvia, Hári Lenke, Dr. Horváth Zsolt, Kovács Norbert, Kropf Miklós, Lasztovicza Jenő, Papp Tamás, Polgárdy Imre, Stolár Mihály, Végh László a Fidesz-KDNP,*

Dr. Horváth József, Nagy Jenő korelnök, Lévai József, Pusztai István, az MSZP, míg Dobó Zoltán, Orbán Imre pedig a Jobbik színeiben került be a megyegyűlésbe. A képviselők többsége a JOBBIK frakció két tagja és a FIDESZ-KDNP frakció néhány tagja (*Dr. Horváth Zsolt, Kovács Norbert, Végh László*) már a korábbi megyegyűlés(ek)ben is képviselő volt.

Az elnöknek ismét Lasztovicza Jenőt választották meg, 15 szavazattal 3 tartózkodás mellett, míg a főállású alelnök Kovács Norbert, a társadalmi megbízatású pedig Polgárdy Imre lett.

2014-es választások, kettészakadt a baloldal

Négy év múlva a kormánypártok az immár csak 17-ből megszerzett összesen 10 mandátumukkal lényegében megőrizték befolyásukat, miközben a Jobbik és az MSZP is egyaránt 3-3 helyet szerzett. A Demokratikus Koalíció (DK), új baloldali pártként 1 képviselőt delegálhatott.

A Fidesz-KDNP listára szavaztak messze a legtöbben, őket követte a legnagyobb ellenzéki párttá váló JOBBIK, bár a kettészakadt baloldal pártjaira az MSZP-re és a DK-ra együttesen több voks érkezett. Az Együtt Korszakváltók Pártja nevű baloldali-liberális alakulatra adott szavazatok viszont elvesztek. (Később a párt is megszűnt, így a következő választáson a szavazói feltehetően a Momentum táborát erősítették.) A részletes eredmények az alábbiak szerint alakultak:

Párt, pártszövetség neve	Elért szavazatszám (arány)	Mandátum szám (arány)
EGYÜTT	3934 (3,68%)	0
FIDESZ-KDNP	56679 (52,3%)	10 (58,82%)
MSZP	18623 (17,41%)	3 (17,65%)
DK	5878 (5,5%)	1 (5,88%)
JOBBIK	21832 (20,41%)	3 (17,65%)
ÖSSZESEN	106946 (100%)	17 (100%)

Képviselő lett:

Fidesz-KDNP: Dr. Áldozó Tamás, Császár László, Fenyvesi Zoltán, Galambos Szilvia, Kovács Beatrix, Pálffy István Sándor, Papp Tamás, Polgárdy Imre, Tábori Ferenc, Vörösmarty Éva.

Jobbik: Dobó Zoltán, Ferenczi Gábor, Orbán Imre

MSZP: Göögös Zoltán, dr. Horváth József, Dániel Mária Magdolna személyében. (Göögös Zoltán lemondott mandátumáról, mert a parlamenti munkára kívánt koncentrálni, helyére Pál Béla került.)

Ezúttal már Polgárdy Imre lett az elnök, alelnöknek Fenyvesi Zoltánt választották meg.

Újabb öt évig a Fidesz uralja a megyegyűlést

A Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése jelenlegi összetételében 2019. október 13-án, a helyi önkormányzati választások során került megválasztásra, a képviselők mandátuma 2024-ig szól. A Nemzeti Választási Iroda internetes tájékoztató oldala, a valasztas.hu jogerős adatai szerint az önkormányzati választáson 115 171 érvényes szavazat érkezett a Veszprém megyei jelöltekre. A Fidesz-KDNP listája a szavazatok több mint felét kapta, a Jobbik még mindig a legtámogatottabb ellenzéki párt, míg a baloldalon a DK megelőzte az MSZP-t. Új pártként bekerült a Momentum, de a Jobbikból kivált a Mi Hazánk Mozgalom is elérte a bekerülési küszöböt.

A részletes eredmények az alábbiak szerint alakultak:

Párt, pártszövetség neve	Elért szavazatszám (arány)	Mandátum szám (arány)
Mi Hazánk Mozgalom	5911 (5,13%)	1 (5,88%)
FIDESZ-KDNP	62 209 (54,04%)	10 (58,82%)
MSZP	10 753 (9,34%)	1 (5,88%)
DK	11 654 (10,12%)	2 (11,76%)
JOBBIK	14 030 (12,18%)	2 (11,76%)
Momentum	10 614 (9,22%)	1 (5,88%)
ÖSSZESEN	115 171 (100%)	17 (100%)

2019-ben, az országos tendenciáknak megfelelően, a Veszprém megyei közgyűlésben sem erősödött meg az ellenzék, de a választók közöttük is „újra osztották a lapokat”.

A közgyűlésben a FIDESZ – KDNP 10 jelöltje szerzett mandátumot. Név szerint *dr. Áldozó Tamás, Börné Kis Virág, Horváth Ernő, Ihász Norbert, Nagyné*

Bátor Alexandra, Papp Tamás, Polgárdy Imre, Ravasz Tibor, Tábory Ferenc, Vörösmarty Éva.

A DK 2 tagja szerzett mandátumot, ismét *Deák Istvánné, újként Szöllősi János.*

A JOBBIK 2 tagja szerzett mandátumot: *Dobó Zoltán és Galambos István.*

Az MSZP 1 tagja szerzett mandátumot: *Gröber Attila.*

A Mi Hazánk 1 tagja szerzett mandátumot: *Eszli István.*

A Momentum 1 tagja szerzett mandátumot: *Benedek Szilveszter.*

A 2010-es közgyűléshez képest (a választási szisztéma változása, s főként a létszám csökkenése miatt a korábbi évekkel nem érdemes összehasonlításokat tenni) szinte teljesen kicserélődött a tagság. A FIDESZ-KDNP részéről az immár 1998. óta folyamatosan tag, jelenlegi pápai polgármester dr. Áldozó Tamást és az ugyancsak 1998-ban első alkalommal közgyűlési taggá választott, majd a 2002–2006 közötti ciklust kivéve, immáron az ötödik ciklusban tag Polgárdy Imrét, az ellenzéki oldalon pedig csak a JOBBIK listáján bejutott Dobó Zoltánt láthatjuk a bejutott képviselők között.

Polgárdy Imrét a tizenhét fős testület jelen levő 16 tagja egy tartózkodás mellett választotta elnökké. Az ülésen később Vörösmarty Éva képviselőt (Fidesz-KDNP) egyhangú szavazással a közgyűlés társadalmi megbízatású alelnökévé választották.

Polgárdy Imre a beiktatási beszédét azzal kezdte, hogy a 2024-ig tartó ciklusban pártállástól függetlenül számít képviselőtársai együttműködésére.

– Továbbra is hiszem és vallom, hogy hazánk egyik legszebb megyéje akkor lehet sikeres, ha a benne élők jól érzik magukat; ez a célunk, ezért dolgozunk – hangsúlyozta az elnök, aki beszélt arról is, hogy több mint 250 projekt valósult meg megyeszerte, amely nagymértékben javította az itt élők életkörülményeit, komfortérzetét, legyen szó turisztikai fejlesztésről vagy éppen iskolák, óvodák építéséről, netán közösségi programok megvalósításáról. Kiemelt célnak nevezte a megyei gazdaság fejlesztésének elősegítését, a meglévő nemzetközi kapcsolatok megerősítését. Ugyanakkor ígérete szerint az előttük álló ciklusban igyekeznek több kihelyezett megyegyűlést tartani, mint ahogyan elnöki fogadóórákat is, de segíteni szeretnék a megyeszékhely vezetését a 2023-as Európa kulturális fővárosa projektben.⁵

Összefoglalva

A megyegyűlés 1990-94 között a területi képviselői elvet követte, bár a községi, városi önkormányzatok érdekeit ekkor csak felhatalmazásukkal képviselhet, munkájukat ezen a téren csak önként vállalt feladatként segíthette. 1994-től döntően pártelvűvé vált a megyei közgyűlés összetétele, huzamosabb ideig tár-

⁵ *Forrás: A veszprémi Napló tudósítása. <https://www.veol.hu/kozelet/helyi-kozelet/megtartottalakulo-uleset-a-veszprem-megyei-kozgyules-3149310/> letöltés ideje 2020 szeptember 28.*

sadalmi szervezetként csak a Balatoni Szövetség képviseltette magát 1-2 taggal. A megyegyűlés tehát (párt)politikai testületként működik, de semmiképpen sem nevezhető „politikai homokozónak”⁶

A mai parlamentben a megye négy egyéni országgyűlési képviselője közül három korábban a megyegyűlés tagja, sőt tisztviselője volt. S erre korábban is volt példa, mint ahogyan arra is, hogy megyegyűlési tapasztalattal politikai államtitkári pozícióba lehetett kerülni.

A megyei önkormányzati feladatok – főképp az 1990-2010 közötti időszakhoz képest – ma viszonylag szűk körre, elsősorban a területfejlesztésre és -rendezésre korlátozódnak. De ezek a feladatok és hatáskörök bővíthetnek is, amint arra legutóbb a gazdasági övezetek létrehozásakor (Pest megye esetében) láttunk is példát.⁷

Lenne még lehetőség a politikai, ellenőrző feladatok bővítésére is. (Így például a dekoncentrált szervezetek vezetőinek beszámoltatása, vagy akár a véleményezési jog biztosítása is a megyében lévő állami vezetők kinevezésénél stb.)

Fontos, a választók által erős felhatalmazással felruházott testületről van szó, fontos tehát az is, hogy kik lettek a megyei közgyűlés tagjai!

⁶ Prof Rechnitzer János kifejezése. Vö. Agg Zoltán: *Politikai homokozó? c. tanulmánykötetével, Comitatus Önkormányzati Szemle különszám, 2019.*

⁷ Ezzel egyébként nem minden önkormányzati szakértő értett egyet, hiszen így sérülhetnek a települési önkormányzatok érdekei. Vö. Zongor Gábor *kritikus hangvételű cikkével* <https://jelen.media/kozelet/kulonlegesen-abszurd-309> (letöltve 2020 október 18.).

4.3. Soós Lőrinc: Helyzetkép a megye településhálózatáról

4.3.1. Általános helyzetkép

Veszprém megye területe az elmúlt 30 év során a bevezetőben említett közigazgatási változások hatására mintegy 200 négyzetkilométerrel, a településeinek száma az önállóvá válások, illetve a megyétől történt több lépcsős elcsatolások egyenlegeként hárommal csökkent. A megyében jelenleg 217 település van, amelyből egy megyei jogú város – a megyeszékhely Veszprém, 14 városi jogállású település, és 202 község, köztük 3 nagyközség.¹

A fontosabb mutatók vonatkozásában a megye országon belüli súlya igen széles skálán szóródik.²

Az ország települései számából (a részben aprófalvas település szerkezet hatására) közel 7%-kal részesedik, miközben a hazánk területéből való részesedése nem éri el az 5%-ot, a népességének súlya pedig 3,5%.

Ugyanakkor például a működő vállalkozások számából alig több, mint 3%-kal, a lakásépítésekben némi évenkénti hullámzással évtizedek óta általában 2-3% közötti mértékben részesedik. Nagy súllyal az Észak-Balaton idegenforgalmi kapacitásai hatására a megye (viszonylag kismértékű időbeni ingadozással) 7%-ot megközelítő súllyal bír az ország idegenforgalmi céllal működtetett szállás-kapacitásainak vendégéjszakáiból.

A megye településhálózatának változását, a települések fejlődési lehetőségeit, perspektíváját a rendszerváltást követő időszakban országosan is megfigyelhető átalakulások uralták.

A rendszerváltást követő évek jellemző folyamatai tetten érhetők a települések, a gazdasági élet és a lakosság életviszonyainak módosulásában egyaránt.

A piacgazdaság kiépülésének folyamatában a gazdasági szervezetek számának robbanás-szerű növekedése, a munkanélküliség kezdetben ugrásszerű emelkedése, majd viszonylagos normalizálódása, az infláció kezdeti elszabadulása éppúgy megfigyelhető volt Veszprém megyében is, mint az ország szinte valamennyi térségében.

Figyelemre méltó ugyanakkor, hogy a gazdasági élet fokozatos, a térségek egy

¹ Ezt részletesebben lásd e kötetben Zongor Gábor tanulmányát. Ugyanő írta az előzménykötet közigazgatási változásokról szóló fejezetét. = *Az önkormányzati igazgatás 10 éve Veszprém megyében pp. 9-39.* in: Zongor Gábor – Agg Zoltán (szerk): *Rendszerváltó önkormányzók (1990-2000)*, KISZI, Veszprém, 2001. o. 228.

² A tanulmány során felhasználtam a KSH T-STAR, valamint STADAT adatbázisát, Veszprém megye 1990-es statisztikai évkönyvét, a KSH Magyarország régiói sorozat Közép-Dunántúl 2011-es, valamint a Területi Statisztikai Évkönyv 2017-es kiadványát, továbbá „Az átmenet – avagy Veszprém megye a rendszerváltás időszakában – tanulmányok” (szerk.: Oláh Miklós) című 1995-ös kötetet.

szűkebb körében gyökeres átalakulása Veszprém megyét, a megye több járását, kistérségét, települését – jellemző módon – határozottan erőteljesebben érintette.

A megye gazdasági szerkezetében ugyanis az átlagnál jelentősebben voltak jelen a rendszerváltást követően hosszabb – rövidebb időtávlatban látványosan zsugorodó gazdasági ágak, mint például a bányászat, a vegyipar egyes, kevésbé prosperáló ágazatai, vagy a hadiipari termeléshez kötődő iparágak.

Jól jelzi mindezt, hogy Veszprém megye még az ezredfordulón is a 6. helyen állt az egy lakosra jutó GDP szerinti megyerangsorban, ezzel szemben az utóbbi 10-12 évben már minden egyes évben a rangsor 9 – 12. helyek valamelyikét foglalta el.

Ezzel Veszprém megye több évtizedes távlatokban, az országos rangsorban az egyik legnagyobb változást (ez esetben igen jelentős mértékű hátrább sorolódást) felmutató megye.

A megyénk országon belüli gazdasági súlyának mérséklődését szemléletesen mutatja, hogy az ezredfordulón Veszprém megye 1 lakosra jutó GDP értéke még meghaladta a Budapestet, és a körötte kirajzolódó fejlett agglomerációt is magában foglaló országos átlag 85%-át, az utolsó, rendelkezésre álló 2018 évi adatok szerint ez az érték 18 év alatt a 75%-os szint alá csökkent.

(Nemes Nagy József 1995-ben publikált³, 1992 évre vonatkozó, alapos számításai szerint – ugyan nem „hivatalos” adatként, de az évtizedes trendekbe tökéletesen beleilleszkedő módon – az 1 lakosra jutó GDP Veszprém megyei értéke ekkor még megközelítette az országos átlag 90%-át is.)

A gazdaság jelentős átalakulása természetes módon lényegesen befolyásolta, a visszaszoruló gazdasági ágakban érdekelt térségek esetében pedig évtizedekre meghatározta a vonzáskörzetben elhelyezkedő települések fejlődését, és ezzel párhuzamosan az ott élő népesség munkalehetőségét, így természetesen az életviszonyait is.

Miután a megyének főleg az észak-nyugati, északi területein jellemző az aprófalvas település szerkezet, a megye 202 községének átlagos népesség nagysága nem sokkal haladja meg a 700 főt. Természetes módon a fenti jelenségek ebben a településkörben fokozott súllyal jelentkeztek.

Mindezen adottság, és az elmúlt 3 évtizedben végbement folyamatok eredménye természetesen tükröződik a megye településeinek népességmegtartó erejében, a városok és környezetük, valamint a fejlett községek vonzerejének átalakulásában, a fejletlenek lemaradásában is.

³ Lásd: Nemes Nagy József (1995): *A GDP regionális számbavétele.* = Probáld Ferenc (szerk.): *Pro Geographia Humana.* ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 99–118.

4.3.2. Népeség

Az ország népessége az elmúlt 30 év alatt jóval több, mint félmillió fővel, közel 6%-kal fogyott.

Veszprém megye népesség-fogyása az elcsatolásokat is magában foglalva az országos átlagnál erősebb volt, az elmúlt 30 évben népességének mintegy 10%-át elveszítette, így a megye népessége 382 ezerről 341 ezerre mérséklődött.

A népességszám országosan és megyei szinten is megfigyelhető fokozatos csökkenése a megye településeinek nagy többségét is jellemezte.

Veszprém megye jelenlegi közigazgatási szerkezete szerinti 217 településnek 70%-ában, több, mint 150 településen csökkent a népesség az elmúlt 30 évben. Ebben a településkörben a községek közel felénél a három évtized alatti népességvesztés elérte, vagy meghaladta a 20%-ot, néhány település esetében pedig még az 50%-ot is.

Ezek a tendenciák természetes módon a néhány száz lelkes apró-, illetve törpefalvakban még fokozottabban érvényesültek. Ezen települések többségében a munkalehetőségek hiánya, a hézagok ellátási láncok a fiatalabb korosztályok elvándorlásához, a népesség gyors ütemű elöregedéséhez vezettek.

Akad azonban még ebben, az apró településeket magába foglaló körben is néhány pozitív példa.

Több, kedvezőbb adottságú kisközség, aprófalu meg tudta tartani, sőt növelni is tudta az utóbbi 30 évben a népességszámát. Ilyenek például: Aszófő, Királyszentistván, Németbánya, Raposka, Tagyon, Vászoly, Veszprémfajsz.

Az elnéptelenedést ellensúlyozni képes kistelepülések – ahogy az előbbi példák is igazolják – a közelükben elhelyezkedő, gazdaságilag fejlettebb települések, területek, illetve a Balaton közelsége, a kedvező idegenforgalmi adottságok kihasználásával voltak képesek több évtizedes távlatban is népességmegtartóvá válni.

A népesség csökkenése természetesen a komoly vonzást kifejtő városoktól távolabbi, kedvezőtlenebb közlekedési adottságú (pl. zsák-), nagy súllyal apró-, vagy törpefalvas szerkezetű települések körében lényegesen erőteljesebb. A megyén belül ezek a területek jellemzően nagyobb súllyal a megye észak-nyugati térségében és a Bakony egyes területein találhatók.

Természetes módon döntően ezekből a térségekből kerültek ki a korábban gyakrabban használt fogalmak szerinti gazdaságilag elmaradott, illetve hátrányos helyzetű, úgynevezett depressziós területek is Veszprém megyében.

Érdekes tendencia figyelhető meg Veszprém megye jelenlegi 15, városi jogállású településének 30 éves népesség-trendjében. A tizenöt város közül mindössze háromnak nőtt a népessége 30 év alatt (ezek: Balatonalmádi, Berhida, és alig érzékelhető mértékben Herend), az összes többi városé, közöttük a megyeszékhelyé is csökkent.

Jól láthatóan érvényesültek megyénkben is az utóbbi évtizedekben oly sok területen megfigyelhető, városokból a környező, fejlett infrastruktúrájú kisebb településekre történő tömeges kiköltözések, az ún. dezurbanizációs folyamatok. Legfőképpen a megyeszékhely Veszprém esetében, de kisebb súllyal más városokban megfigyelhető a közeli, jó közlekedési lehetőségekkel rendelkező községekbe való kivándorlás folyamata. Több ilyen helyzetű község – az ebben rejlő lehetőségeket kihasználva – kedvező fekvésű, jól megközelíthető ipari területek kialakításával, egy-egy speciális helyi adottság kihasználásával, építési telkek kialakításával segítette elő ezt a folyamatot.

Azután az így létrejött termelő kapacitások a helyi költségvetésbe befolyó adóbevételeken keresztül multiplikatív hatásként tovább segítették/segítik ezeknek a településeknek a távlati fejlődését.

Jó példák erre, a teljesség igénye nélkül: Bánd, Eplény, Felsőörs, Hárskút, Hidgkút, Litér, Márkó, Nemesvámos, Szentkirályszabadja.

Mindezek a tendenciák tehát oda vezettek, hogy a Veszprém megyei városok túlnyomó többségében fogyott a népességszám, melyhez a zömmel dezurbanizációs trendekhez kötődő elvándorlás és a természetes fogyás, tehát a születések és a halálozások negatív egyenlege egyaránt hozzájárult.

A városi népesség több okra visszavezethető fogyása látványosan mutatkozott meg 1990 és 2020 között például Ajka és Devecser esetében, ahol a népesség csökkenésének mértéke 30 év alatt 20%-hoz közeli mértékű volt.

Veszprém megye települései közül 42 településen nőtt a népességszám az elmúlt 30 esztendőben. A népesség növekedését gyakorlatilag valamennyi esetben az odavándorlás idézte elő.

Emellett mintegy 20 településen – lényegében nagyon kis elmozdulásokkal – a 30 évvel korábbi méretű népesség él.

A népességét megtartani, sőt növelni képes települések a megye teljes településszámának együttesen mintegy 30%-át képviselik.

4.3.3. Fejlettség–gazdasági erő

A népesség alakulásánál megfigyelhető tendenciák igen szoros összefüggést mutatnak a települések fejlettségével, gazdasági erejével. A KSH által legutóbb, 2016-ban publikált település-fejlettségi rangsor 30, gondos mérlegeléssel, szakmai konszenzussal kiválasztott, külön-külön is fontos részmutató összegyűréséből, matematikai-statisztikai módszerekkel történő egyetlen, a fejlettséget tükröző adattá képzéséből származik. (Ez a fejlettségi mutató természetes módon – mint minden úgynevezett „komplex”, tehát rangsorok képzésére szolgáló módszer – helyenként, esetenként szakmai vita tárgyát képezheti, azonban a fejlettségi arányok érzékeltetésére minden kétséget kizáró módon megfelelő.)

Országosan a legutóbbi mutatószámítás alapján Budaörs érte el a legmagasabb

pontszámot, amely megközelítette a 8,5-ös értéket. Veszprém megyében a legmagasabb értékkel, 7,5-ös mutatóval a megyeszékhely Veszprém városa szerepel a listán, amely az ország közel 3200 települése közötti rangsorban ezzel az értékkel a 31. helyet foglalja el.

A leggyengébb fejlettségi pontszámmal az országos mezőny legvégén elhelyezkedő kisközség 1,8-as pontszámmal szerepel, míg Veszprém megyében a megfigyelt legalacsonyabb pontérték Nagydém esetében 2,7 – amely az országos listán a 3026. helyet képviseli.

A kötet adattárában (2.1.) a Veszprém megyei települések teljes körére közölt fejlettségi pontszámok, és az ebből adódó, országos rangsorban elfoglalt helyezési számok alaposabb elemzéséből jól látható, hogy a növekvő népességszámú települések szinte kizárólag a legfejlettebb, a megyén belüli rangsorban kivétel nélkül előkelő helyen álló települések közül kerülnek ki.

Beszédes adat, hogy a 42, a rendszerváltás óta eltelt idő alatt növekvő népességszámot felmutatni tudó település átlagos fejlettség pontszáma 6,1. Ez az érték messze meghaladja a Veszprém megyei települések átlagát, sőt erősen megközelelti a megye 15 városának 6,3-as mutatóját is.

(A Veszprém megyei települések közül egyébként 25 település (6 város és 19 község) szerepel az országos település-fejlettségi rangsor első 200 helyének egyikén. A teljes lista olvasható az 5. fejezetben a mutatók között.)

Legalább ennyire érdekes, és ugyancsak beszédes adat, hogy a 10 legfejlettebb Veszprém megyei község fejlettségi pontszámának átlaga 7,1, amivel messze meghaladják a megye 15 városának 6,3-as átlagát.

Természetesen a népességváltozás és a fejlettségi mutató közötti igen szoros kapcsolat a skála másik végpontján is markánsan megfigyelhető. Az elmúlt 30 év során a 20%-nál is nagyobb népesség-vesztéséget elszenvedő Veszprém megyei községek fejlettségi pontszámainak átlaga alig éri el 4 pontot. Ezen belül 28 község esetében 4,0 alatt, 4 falunál pedig 3,0 alatt marad a fejlettségi pontszám értéke.

Jól mutatja mindez azt is, hogy az ország térségei többségében megfigyelhető tendenciák Veszprém megyében is érvényesültek. Egyszerre van jelen a megye településszerkezetében a dinamikusan fejlődő városok és községek sora, a népességmegtartás nehézségeivel küzdő városokkal, községekkel, sőt a láthatóan végérvényesen sorvadóban levő, az elnéptelenedés hatásának közelébe jutott törpefalvakkal.

4.3.4. Lakásviszonyok

A megye településein élők lakásviszonyaiban az elmúlt 30 esztendő jelentős változásokat hozott.

A lakásállomány (a lakott lakások száma) közel 15 ezerrel, jóval több, mint

10%-kal bővült. A településeken erősen differenciált módon megvalósult, de egészében mégis jelentős számú lakásépítés és a csökkenő népességszám egyenlegeként a meglévő lakásállomány laksűrűsége sokat javult. A rendszerváltás időszakában 100 lakott lakásra még közel 300 lakó jutott, a 2011-es népszámlálás idején már csak alig több, mint 250, számításaim szerint napjainkban e fontos mutató értéke pedig már 230 körül mozog.

Országosan és Veszprém megyében egyaránt igen jelentős átalakulás figyelhető meg a lakásépítések alakulásában.

Hazánkban, az 1990-es években, évi átlagban kicsivel több, mint 27 ezer, a 2000-es évtizedben 34 ezer, míg a 2010-es évtizedben, évi átlagban már csak alig több, mint 12 ezer lakás épült.

Ezeket az arányokat kisebb eltérésekkel a Veszprém megyei lakásépítések is követik. A megyében az elmúlt évtizedekben a legtöbb lakás 2004-ben épült, ebben az évben több, mint 1700 új lakást vettek birtokba lakóik, míg a legkevesebb 2013-ban, ekkor összesen 134 új otthon létesült.

A felépített új lakások egyre növekvő módon szolgálták egyben a lakásállomány gyarapodását is, miután a lakásmegszűnések trendje következetesen meredek csökkenést mutat.

A lakásállomány gyarapodása mellett figyelmet érdemlő tény, hogy a Veszprém megyében az elmúlt évtizedekben felépült lakások átlagos alapterülete (két év kivételével) meghaladta az országos átlagot. Az idősorban több olyan esztendő is megfigyelhető, amikor a Veszprém megyében felépült lakások átlagos alapterülete több, mint 20 négyzetméterrel múlta felül az országos mutatót, ami nagyon komoly eltérés.

Ezzel párhuzamosan kiemelésre érdemes például, hogy a megyében 2010 óta felépült lakások mintegy 50%-a 4 és több szobás, tehát a lakásépítések szerkezetének mutatói pozitív képet rajzolnak.

Ha a megye településein folyó lakásépítési tevékenységet elemezzük, a kép nagyon tarka. A városokban és a korábbiakban említett fejlett községekben folyó építkezések képviselik csaknem a teljes megyei lakásépítési folyamatot.

Jellemző ugyanakkor például, hogy a megye 47 településén 2010 óta egyetlen lakás sem épült, további 35 településen a közel 10 esztendő alatt mindössze 1-1 lakás. Ez a két településkör a megye településszámának csaknem 40%-át képviseli.

Ezek a folyamatok igen szoros összefüggést mutatnak a települések fejlettségi és népesedési mutatóival.

(Az Almanach adatsorokat tartalmazó 2. fejezetében valamennyi település jellemzői között minden egyes évtizedre vonatkozóan a korrekt összehasonlíthatóság biztosítása érdekében az adott településen az évente átlagosan megépített lakásszámot szerepeltetjük. A 10 éves időszak évi átlagának képzése során azonban

a hivatalos kerekítési szabályok miatt a településen 9, vagy 10 év alatt összesen megépült 1 – 4 lakás adata az átlag sorában szükségképpen 0 értékkel kell, hogy szerepeljen, hiszen ilyen esetekben az évek átlaga az adott évtizedben nem érheti el a 0,5-öt. A megye egyes területeinek aprófalvas település-szerkezete miatt az ezzel érintett települések száma meglehetősen magas.)

4.3.5. A települések ellátottságának egyes elemei

A megye településeinek ellátottságában az elmúlt 30 év során, több területen is igen jelentős fejlődés tanúi lehettünk. Ez a jelenség lényegében több vonatkozásban szinkronban van az országosan jellemző képpel.

Miközben a megye településeinek, lakásállományának villamos-energiával és közüzemi vízvezetékekkel való ellátottsága már a rendszerváltás időszakára gyakorlatilag csaknem teljes körűnek volt mondható, több más, ugyancsak alapvető fontosságú ellátási területen igen jelentős javulás következett be.

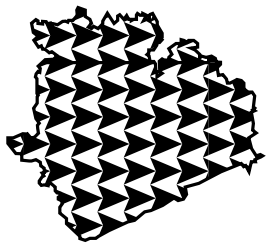
A rendszerváltás időszakában még mindössze 30 Veszprém megyei település (a települések 14%-a) rendelkezett közcsatornával, az ezredfordulóra a teljes lakásállományon belül a közcsatorna hálózatba bekötött lakások aránya már meghaladta az 50%-ot. Napjainkban ez az arány pedig már a 80%-os határt is átlépte.

Más-más arányokkal, de hasonlóan látványos fejlődés volt megfigyelhető a háztartási gáz ellátottság vonatkozásában is. A gázellátással érintett települések száma 1990-ben 23 volt, a hálózatba bekötött lakások aránya pedig alig haladta meg a 20%-ot. Az ezredfordulóra a vezetékes gázzal ellátott Veszprém megyei lakások aránya 50%-ra nőtt. A legfrissebb, 2018-as adatok szerint pedig már a lakásállomány kétharmadában rendelkezésre áll a vezetékes gáz.

A világban zajló információ-robbanás jeleként Veszprém megyében is rohamosan bővült az internet előfizetések száma. A szolgáltatás ma már a megye lakásállományának több, mint 70%-ában jelen van.

A pozitív fejlődési tendenciák mellett leginkább a perifériális fekvésű, alacsony népességű települések küzdenek az alapellátás nehézségeivel.

Ezek a települések az iskola, a bolt, a posta hiánya, a háziorvosi ellátás távolsága mind-mind hozzájárulnak a népességmegtartó erő szűküléséhez, a települések előregedéséhez, az ott levő ingatlanok fokozatos értékvesztéséhez.

4.4. Igari András: Veszprém megye településeinek gazdasági ereje

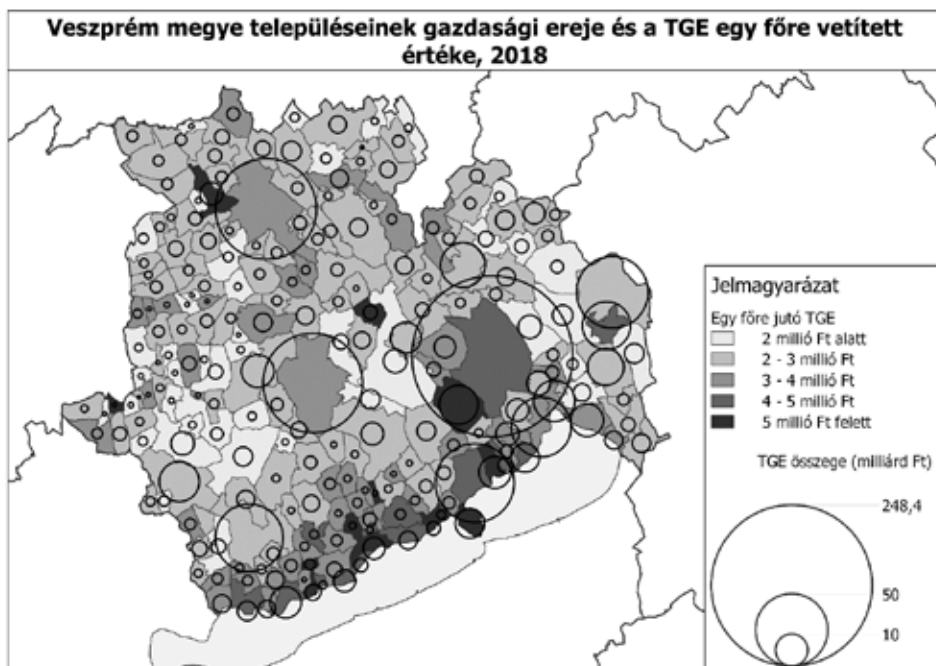
Veszprém megye hazánk gazdaságilag közepesen fejlett térségei közé tartozik (a megye egy főre jutó GDP értéke 3 millió 223 ezer Ft, ami 95%-a a vidéki átlagnak, ami 3 millió 377 ezer Ft), ugyanakkor a megyén belül jelentős eltéréseket találhatunk. A települések gazdasági erejét a megyei GDP értékéből számított Települési Gazdasági Erő (továbbiakban TGE) segítségével tudjuk megbecsülni.¹ Ahogy a lenti ábra is mutatja, a megye legfőbb gazdasági központja a megyeszékhely, Veszprém: közel 250 milliárd forintnyi TGE-értéke a megye gazdasági erejének 22,6%-át jelenti. Veszprémet a megye további nagyobb népességű városai követik: Pápa, Ajka, Balatonfüred, Várpalota, Tapolca és Balatonalmádi. A kisebb gazdasági erejű községek elsősorban a megye délkeleti (Balaton-part), nyugati és északi periferiáin találhatók, de a Bakony területén is számos ilyen települést találunk.

A TGE népességre vetített mértéke az adott település gazdasági fejlettségét mutatja (ez fontos tényezője az életminőségnek is, amellyel egy korábbi kutatásunkban foglalkoztunk).² Veszprém megye esetén a Balaton-parti (elsősorban a Balatonfüredi járásba eső) településeken túl egyes nagyobb városok közelében található agglomerálódó települések (pl. Veszprém – Nemesvámos, Pápa – Mezőlak), valamint jelentős gazdasági szereplőnek otthont adó kisebb települések (pl. Kékkút, Pétfürdő, Csehbánya) értékei emelhetők ki. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a Balaton-part kiemelkedő gazdasági fejlettsége egyrészt döntően csak a ténylegesen partmenti településeken érzékelhető, másrészt pedig, hogy ez a gazdasági erő elsősorban az idegenforgalmon alapul, ami kifejezetten érzékeny a gazdasági sokkhatásokra, így a koronavírus-járvány okozta várható gazdasági visszaesésre is.³ A megye legalacsonyabb értékeivel a Bakony térségének falvai, valamint a megye északi és keleti periferiái bírnak. A nagyobb városok közül a népességre vetített érték tekintetében (is) kiemelkedik Veszprém és Balatonfüred, az átlagot valamelyest meghaladó értékekkel rendelke-

1 *Települési Gazdasági Erő kiszámítása: Első lépésben meghatározzák a települések részesedését saját megyéjük adóköteles jövedelmeiből, a helyi adók volumenéből és a regisztrált vállalkozások számából, majd a kapott részesedések átlaga alapján kiszámítják minden település becsült GDP-jét (Lócsei–Nemes Nagy: A Balatoni régió gazdasági súlya és belső térszerkezete. = Kistérségi mozaik (szerk. Nemes Nagy J.), Regionális Tudományi tanulmányok 8. ELTE Regionális Földrajzi Tanszék – MTA-ELTE Regionális Tudományi Kutatócsoport, Budapest 2003. 134–149.). Jelen vizsgálatban használt TGE adatokat kiszámította Lócsei Hajnalka.*

2 *Lásd a HÉTFA Járásszékhely Monitor 2020 dokumentumának Városi Életminőségi Index értékeit: http://hetfa.hu/wp-content/uploads/2020/06/HETFA_JSZHM.pdf.*

3 *Lásd a HÉTFA elemzését a koronavírus járvány idegenforgalomra gyakorolt várható hatásairól: <http://hetfa.hu/2020/03/26/a-jarvanyugyi-valsag-mely-hazai-tersegek-gazdasagat-teszileginkabb-sebezhetove-1-a-hetfa-elemzese/>.*

zik Ajka, Pápa és Balatonalmádi, míg Várpalota és Tapolca elmaradnak a megyei átlagtól.

Összességében a megye gazdasági súlypontja a megye délkeleti sávjában húzódik – itt található Veszprém, valamint a magasan fejlett Balaton-parti települések sora – míg a Magas-Bakony területén számos alacsony gazdasági fejlettségű kistelepülést találunk. Kiemelendő továbbá, hogy bár a megye középső és északi részén kevés jelentős városi központ található, ám azok népességre vetített gazdasági ereje átlagosnál magasabb (Pápa és Ajka), ezzel szemben a megye délnyugati részén található városok (Tapolca mellett Sümeg) nem tudnak kiemelkedni a környezetükből. Külön figyelmet érdemel Várpalota, ahol a rendszerváltást követő, az ipar leépítéséhez kapcsolódó gazdasági visszaesés máig érezteti hatását.

Veszprém megye településeinek gazdasági ereje (2018)

Település	Települési Gazdasági Erő, 2018 (millió Ft) ¹	Egy főre jutó Települési Gazdasági Erő, 2018 (ezer Ft/fő) ²
Veszprém	248 427	4 158
Pápa	97 566	3 206
Ajka	95 358	3 422
Balatonfüred	59 849	4 653
Várpalota	49 328	2 535
Tapolca	44 107	2 935
Balatonalmádi	34 396	3 858
Pétfürdő	22 108	4 820
Zirc	19 283	2 828
Balatonfűzfő	16 252	3 686
Sümeg	15 421	2 557
Nemesvámos	14 585	5 167
Berhida	12 908	2 294
Devecser	10 346	2 474
Balatonkenese	10 279	3 925
Csopak	9 851	5 522
Badacsonytomaj	9 277	4 472
Herend	9 124	2 731
Tihany	8 462	6 280
Alsóörs	8 063	4 433
Litér	5 509	2 569
Szentgál	5 337	2 002
Felsőörs	5 249	3 019
Hajmáskér	5 215	1 839
Csabrendek	5 212	1 745
Mezőlak	5 115	5 236
Nagyvázsony	4 896	2 748
Szentkirályszabadja	4 848	2 531
Révfülöp	4 677	4 249
Zánka	4 588	5 852
Márkó	4 401	3 080
Csetény	4 342	2 336
Öskü	3 985	1 867

Település	Települési Gazdasági Erő, 2018 (millió Ft) ¹	Egy főre jutó Települési Gazdasági Erő, 2018 (ezer Ft/fő) ²
Vaszar	3 774	2 617
Ósi	3 763	1 923
Szigliget	3 680	4 609
Úrkút	3 604	1 846
Nyirád	3 443	1 904
Dudar	3 427	2 060
Tótvázsony	3 317	2 520
Balatonfőkajár	3 290	2 480
Noszlop	3 225	3 505
Balatonakali	3 156	4 764
Ugod	3 137	2 340
Olaszfalu	3 122	2 979
Balatonakarattya	3 116	3 628
Zalahaláp	3 071	2 685
Csót	3 051	3 382
Magyarpolány	3 031	2 514
Balatonederics	3 027	3 070
Papkeszi	2 986	1 969
Bakonybél	2 928	2 460
Badacsonytördemic	2 867	3 383
Nemesgulács	2 830	3 048
Lovászpata	2 818	2 631
Városlőd	2 663	2 109
Monostorapáti	2 654	2 414
Pápateszér	2 506	2 193
Ábrahámhegy	2 486	5 877
Halimba	2 399	2 080
Takácsi	2 344	2 770
Nyárád	2 301	2 639
Lesenceistvánd	2 280	2 373
Nagyesztergár	2 216	1 994
Paloznak	2 188	4 684
Nemesszalók	2 183	2 573
Kislőd	2 180	1 956

Település	Települési Gazdasági Erő, 2018 (millió Ft) ¹	Egy főre jutó Települési Gazdasági Erő, 2018 (ezer Ft/fő) ²
Kővágóörs	2 156	3 136
Marcaltó	2 141	2 913
Lesencetomaj	2 043	1 879
Somlóvásárhely	2 039	1 927
Bánd	1 993	3 021
Tüskevár	1 886	3 445
Csehbánya	1 885	6 294
Hárskút	1 853	2 721
Balatonudvari	1 825	5 822
Bakonyszentkirály	1 817	2 190
Csajág	1 797	2 135
Bakonynána	1 791	1 732
Szentantalfa	1 756	3 670
Nemesgőrzöny	1 747	2 700
Gógánfa	1 735	2 240
Balatonszepezd	1 734	4 737
Balatonszőlős	1 696	2 613
Mihályháza	1 651	2 197
Adásztevel	1 646	2 160
Malomsok	1 602	3 361
Gyulakeszi	1 601	2 299
Királyszentistván	1 587	3 303
Homokbödöge	1 587	2 459
Pécsely	1 583	2 905
Bakonyjákó	1 557	2 265
Tés	1 556	1 998
Lovas	1 546	3 522
Taliándörögd	1 538	2 134
Somlószőlős	1 526	2 302
Borzavár	1 507	2 137
Káptalanfa	1 502	1 971
Kolontár	1 497	2 303
Aszófő	1 474	3 666
Eplény	1 460	2 965

Település	Települési Gazdasági Erő, 2018 (millió Ft) ¹	Egy főre jutó Települési Gazdasági Erő, 2018 (ezer Ft/fő) ²
Káptalantóti	1 454	3 051
Nagygyimót	1 410	2 546
Porva	1 384	3 146
Jásd	1 366	2 029
Csögle	1 361	2 399
Bakonytamási	1 327	2 328
Hidegkút	1 324	3 101
Sóly	1 318	2 553
Nagytevel	1 312	2 585
Küngös	1 291	2 634
Nagyacsád	1 281	2 090
Kerta	1 256	2 284
Kemenesszentpéter	1 226	2 093
Uzsa	1 215	3 979
Kemeneshőgyész	1 211	2 564
Csesznek	1 200	2 276
Pápakovácsi	1 194	2 095
Kapolcs	1 188	3 023
Kékkút	1 185	20 082
Köveskál	1 184	3 735
Egyházaskesző	1 155	2 218
Nagyalásony	1 149	2 735
Nemesvita	1 123	3 757
Vilonya	1 117	1 780
Sümeprága	1 113	1 978
Szápár	1 087	2 379
Magyargencs	1 047	2 228
Dabronc	1 044	3 023
Külsővat	1 008	1 122
Dörgicse	1 006	4 226
Hegymagas	1 004	3 915
Kup	996	2 343
Vanyola	988	1 888
Farkasgyepű	982	2 989

Település	Települési Gazdasági Erő, 2018 (millió Ft) ¹	Egy főre jutó Települési Gazdasági Erő, 2018 (ezer Ft/fő) ²
Dabrony	972	2 614
Dáka	965	1 562
Doba	962	2 302
Nemeshany	940	2 575
Bakonypölöske	923	2 440
Bakonyszücs	902	3 208
Lókút	892	2 129
Bazsi	877	2 238
Kisapáti	872	2 670
Marcalgergelyi	871	2 601
Zalagyömörő	866	1 993
Balatoncsicsó	859	3 906
Gecse	831	2 004
Pénzesgyőr	805	2 390
Ganna	777	3 772
Bakonyszlop	777	1 802
Vászoly	776	3 043
Iszkáz	774	2 400
Mindszentkál	772	3 137
Döbrönte	759	3 215
Szentbékál	748	4 108
Nagypirit	744	3 111
Adorjánháza	735	2 069
Örvényes	731	5 710
Veszprémfajsz	716	2 871
Pusztamiske	689	1 769
Raposka	688	3 094
Gic	674	1 861
Lesencefal	668	2 169
Ukk	665	2 098
Béb	632	2 468
Kamond	614	1 477
Sáska	604	2 158
Nóráp	593	2 966

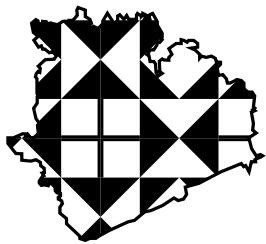
Település	Települési Gazdasági Erő, 2018 (millió Ft) ¹	Egy főre jutó Települési Gazdasági Erő, 2018 (ezer Ft/fő) ²
Bakonyszentiván	588	2 687
Mencshely	568	2 426
Balatonrendes	559	4 403
Egeralja	559	2 570
Zalaerdőd	555	2 512
Vigántpetend	552	3 051
Pápadereske	546	2 096
Veszprémgalsa	543	2 092
Gyepükaján	542	1 674
Pula	536	2 865
Bakonykoppány	521	2 429
Pápasalamon	504	1 445
Borszörcsök	497	1 477
Monoszló	495	5 128
Nagydém	493	1 487
Vinár	485	2 180
Karakószörcsök	476	1 737
Somlójenő	458	1 794
Tagyon	455	4 871
Szentjakabfa	429	3 897
Balatonhenye	419	3 418
Szóc	416	920
Hegyess	412	2 755
Öcs	365	2 143
Barnag	331	2 645
Szentimrefalva	329	1 699
Békás	326	1 765
Óbudavár	315	7 336
Kiscsősz	295	3 371
Németbánya	293	2 690
Vöröstó	278	3 455
Rigács	275	1 486
Apácatorna	266	1 899
Zalaszegvár	259	1 957

Település	Települési Gazdasági Erő, 2018 (millió Ft) ¹	Egy főre jutó Települési Gazdasági Erő, 2018 (ezer Ft/fő) ²
Bodorfa	249	3 039
Várkesző	234	1 623
Salföld	221	3 563
Kisszőlős	203	1 480
Kisberzseny	191	2 153
Somlóvecse	187	3 562
Vid	184	1 569
Hosztót	184	3 097
Megyer	180	10 588
Oroszi	177	1 340
Kispirit	174	3 546
Hetyefő	150	1 855
Bakonyság	114	2 174
Zalameggyes	91	2 244

Jegyzetek:

- 1 Becsült érték, lásd az 1. lábjegyzetet!
- 2 Becsült érték, lásd az 1. lábjegyzetet!

4.5. Hudi József: Önkormányzatiság, államhatalom, globalizáció a változó időkben

Nevezhetnénk *Comitatus Asztaltársaságnak* is azt a szerzői kört, tudományos műhelyt, amelynek tagjai a *Comitatus* önkormányzati szemle alapításánál bábáskodtak, a folyóiratot a hol kedvező, hol kedvezőtlen széljárás ellenére fenntartják és működtetik, és részt vettek és részt vesznek a területi és helyi önkormányzatok/igazgatás múltjának és jelenének kutatásában.

Jelen kötet az adott keretek között arra vállalkozott, hogy a politikai-gazdasági rendszerváltás óta eltelt három évtizedet alapul véve képet adjon Veszprém megye legfontosabb politikai, gazdasági változásairól, a helyi és megyei hatalomgyakorlásról, a hatalmi elit összetételének alakulásáról.

Többnyire nézőpont, világnézeti meggyőződés vagy elköteleződés kérdése, hogy a változások irányát és tartalmát ki milyennek ítéli meg. Az egyéni vélemények – különösen a polgármesterek megnyilatkozásaiban – a két szélsőség: a teljes elutasítás és a teljes elfogadás, az aktuális (őket felemelő) rezsimmel való teljes azonosulás között mozognak, miközben a rezsim is napról napra változik (jelezve, hogy nem könnyű Virág elvtárs helyzete). Mivel a történelmi jelenségeket és folyamatokat felfogásom és meggyőződésem szerint számos, különböző és változó súlyú tényező együttesen határozza meg, jelenkorunk sem rajzolható meg csupán fekete-fehér színekkel.¹

Ha az olvasó a kötetet végiglapozza, az elemzéseket és személyes vallomásokat elolvassa, a különféle kimutatásokat, táblázatokat átnézi, bizonyára azt fogja gondolni, hogy ellentmondásos a kép, amely több, mint egy nemzedéknyi idő elteltével az önkormányzatiságról kialakítható. A megyei önkormányzati autonómia meggyengülésével, hatásköreinek drasztikus elvonásával a korábban ellátott funkciókat más szintek és szervek vették át. Ezek (pl. járások, kormányablakok) tárgyszerű megítéléséhez hiányzik a kellő történelmi távlat.

A tendencia azonban világos. A modern bürokráciát a felvilágosodás óta házánkban – ahogy egész Európában – az jellemzi, hogy az államhatalom benyomul azokra a területekre, amelyeket addig az egyházak és a helyi önkormányzatok,

¹ *A politikai propaganda rövid távon nagy haszonnal alkalmazza az ősi törzsi harci módszert, a végtelen leegyszerűsítés, a „mi és ők” bináris oppozíció eszközt, mellyel hosszú távon nagy károkat okoz. Joseph Goebbelsnek, a propaganda nagymesterének a világhuralomról álmódó Hitler segítségével sikerült a virágzó Németországot leromboltatnia, morálisan „lenulláznia” és egy ideig az éhezők országává tennie. Az ország gazdaságilag helyreállt, de a kollektív tudat sérüléseit máig sem sikerült meggyógyítani. Pedig a jó közérzet is fontos termelőerő, kár, hogy ezzel (és a lelki tényezőkkel) általában a politikusok nem törődnek. Talán azért, mert különböző okoknál fogva nekik sincs jó közérzetük. Megértem őket.*

közösségek felügyeltek, birtokoltak.² Hosszú út vezetett a rendi-nemesi államtól a polgári nemzetállamig, a jóléti államig (a köztes Európában: a gondoskodó szocialista államig), majd a polgári demokrácia államának megteremtésétől az illiberális állam kiépítéséig. Némi iróniával mondhatom: a régi illúziókat újak váltották fel.

A helyi és területi önkormányzatiság az újkorban anyagi, törvényhozói (statútumalkotási), és bírói szempontból egyaránt az önfenntartó kisközösségekre (főként falusi, mezővárosi, szabad királyi városi közösségekre épült).³ Az emberek túlnyomó többsége – legalább kilenctizede – személyi-földesúri függésben élt, melyet az uradalom, mint gazdasági társadalomszervezet intézményesített. A politikai hatalmat a 13. századtól 1848-ig a (lakosság alig 5%-át kitevő) nemesi rendek gyakorolák.

Az 1867 után kiépülő polgári állam jogilag biztosította (előbb a férfiak, majd a nők számára is) a szabadságjogokat, lét- és vagyónbiztonságot nyújtott, cserébe állampolgári fegyelmet követelt: törvénytiszteletet, jogkövető magatartást és pontos adófizetést. A fegyelmezett állampolgárt az oktatási-nevelési intézményrendszer „állította elő”, kezdve a bölcsődétől, óvodától, a népiskolán át a gimnáziumig és az egyetemig. De ilyen nevelőintézet volt az általános hadkötelezettségen nyugvó nemzeti hadsereg is, és hasonló szerepet játszott a nemzeti sport is az emberi test fegyelmezésének sokféle lehetőségével. A súlyos normaszegőket a börtön nevelte (mindmáig kevés sikerrel). A tényleges hatalmat a demokráciában is egy szűk (politikai, gazdasági, kulturális, katonai, közigazgatási) elit gyakorolta. (Nem elrettentésként mondom: a jövő „globális falujában” a hatalom-koncentráció várhatóan még erőteljesebb, hatása még brutálisabb lesz.)

Az elmúlt több, mint száz évben az állampolgár valószínűleg túl nagy – a legkritikusabb időkben ráadásul éppenséggel felesleges – áldozatot hozott az államért, nemzetért; hol a vérével „áldozott”, hol a munkájával, s nem egyszer előfordult, hogy az éppen regnáló politikai hatalom a tegnapi hősből „mára” gyűlölt ellenséget kreált. A hisztériszált, félelemteli légkörben a családi és a társadalmi transzgenerációs traumák egyaránt feldolgozatlanok maradtak. Nemcsak hazánk, az emberiség egésze is nagy morális deficittel zárta a rövidnek mondott huszadik századot. A nagy világégéseknek, a polgári célpontok ellen bevetett felesleges

² *A magyar önkormányzatiság és közigazgatás történetéhez kedvenc professzorom régi könyvét ajánlom az olvasó figyelmébe. A legjobb összefoglalás a maga nemében. – Cszimadia Andor: A magyar közigazgatás fejlődése a XVIII. századtól a tanácsrendszer létrejöttéig. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1976. A monográfiát kiegészítő, ma is jól használható szöveggyűjtemény: Uő.: Bürokrácia és közigazgatási reformok Magyarhonban. Gondolat Kiadó, Budapest, 1979.*

³ *A népelet (az önkormányzó közösségek) múltjának tanulmányozásához kitűnő forrás: Tárkány Szűcs Ernő: Magyar jogi népszokások. Gondolat, Budapest, 1981. A várostörténetnek óriási irodalma van, a jó monográfiák írói újabban társadalom- és mentalitástörténeti szempontokat is figyelembe vettek.*

amerikai atombombáknak, a regionális törzsi háborúknak, alkalmi népirtásoknak sikerült megkérdőjelezniük az emberiség alapértékeit. (Mindez nem vonatkozik ránk, vallásos emberekre.)

Ma, a 21. század elején az emberiségnek legalább három nagy veszéllyel kell szembenéznie: az atomháborúval, a klímaváltozással és környezetszennyezéssel, valamint a kibernetikai forradalommal. Ez utóbbi jelenti a legnagyobb kihívást, mivel az emberi társadalom létfeltételeit, a nemzeti társadalmak szerkezetét, a mindennapi életet és mentalitást is gyökeresen megváltoztatja. Ennek jeleit (pl. „kötelező” internethasználat, mobiltelefon és mobiltelefon-függőség, digitális világhálózatok, digitális oktatás, digitális hivatali ügyintézés, stb.) már most érzékelhetjük. Valószínűleg nem tudjuk, hogy még nem is harcoltunk, oszt’ már le vagyunk győzve. Érdemes (egyénileg és társadalmilag is) tudatosítani a ránk leselkedő veszélyeket, mielőtt végleg elzombisodnánk.

Jelenleg átmeneti helyzetben vagyunk: a régi struktúrák és kormányzási formák már nem tarthatók fenn, újak pedig még nem alakultak ki. A hagyományos nacionalista eszközök és módszerek nem alkalmasak a globális problémák megoldására.⁴ Úgy látom, hogy nem csak az egyének, a nemzetek is ki vannak szolgáltatva a globális folyamatoknak.

A kötetben olvasható tanulmányok Veszprém megye lakóinak morális, egészségügyi helyzetével nem foglalkoznak – erről személyes napi tapasztalataink vannak ugyan, de kérdéseinkre egzaktabb választ csak egy külön kutatás tudna adni. A várható eredmény alighanem lehangoló lenne.⁵

A szerzők által elvégzett elemzések azt mutatják, hogy mi, Veszprém megyeiek – itt, az ország fejlettebb régiójában – általában sokkal jobb körülmények között, és jobban élünk, mint 1990-ben; de fogyunk, és egyre kevesebben leszünk – a jóléti intézmények fenntartása egyre nagyobb terhet ró a csökkenő számú adófizetőkre. Szimbolikusan: az „egyke”, amely elszigetelt regionális probléma volt száz éve, ma már országos, sőt globális jelenség (bár egyelőre még csak a glóbusz

4 *A jövő nagy kérdéseivel foglalkozik legújabb, angolul és magyarul is olvasható könyvében a jeruzsálemi történészprofesszor, Harari, Yuval Noah: 21 Lessons for the 21st Century. Spiegel & Grau, 2018., Uő.: 21 lecke a 21. századra. Animus, Budapest, 2019. A szerző többek közt azt hangsúlyozza, hogy az 21. század emberének legfontosabb feladata az önismeret fejlesztése, hogy jól tudjon tájékozódni a kiber térben és stresszmentesen tudjon alkalmazkodni a gyorsan változó társadalmi-gazdasági viszonyokhoz.*

5 *A magyarországi lakosság önképe, önmegítélése elég pesszimista, holott hazánk a hierarchiában, a világ államainak rangsorában a legfejlettebb országok között, a felső negyed alján foglal helyet. Vö. Anna Rosling Rönlund – Ola Rosling – Hans Rosling: Tények. Tíz ok, amiért tévesen ítéljük meg a világot, avagy miért állnak jobban a dolgok, mint gondolnánk. Libri Könyvkiadó Kft., Budapest, 2018. (A globális fejlettségi mutatók alapján összeállított világtérkép a borító belső oldalán látható.) – A helytelen, hamis önképünknek mentalitástörténeti gyökerei lehetnek. Ez a kötet azért is hasznos lehet számunkra, mert tippet ad a pozitív önreflexió kialakításához.*

fejlettebb részén az).⁶ Az urbanizációs szivóhatás, elvándorlás révén a törpe- és kisleltek megyénkben is eltűnőben, jobb esetben az üdülőtelepüléssé váló átalakulás stádiumában vannak. A települések népessége, megtartóképesége, anyagi ereje, infrastrukturális ellátottsága meglehetősen változatos képet mutat, melyet a térképek is jól szemléltetnek.

A posztmodern kor legnagyobb kihívása a fogyó népességű Veszprém megye számára is az, hogy lakossága hogyan tud a megállíthatatlannak tűnő globalizációs folyamatokhoz úgy alkalmazkodni, hogy közben megőrzi sokszínűségét, nemzetiségi és nemzeti identitását, lokálpatriotizmusát. Ehhez a mindenkori politikai hatalom a globális gazdasági tényezők jogi szabályozásával (= korlátozásával), a nemzeti érdekek védelmezésével, a civil társadalom megerősítésével képes hathatós segítséget nyújtani. Úgy hiszem, hogy kötetünk a jelenkor-ismertetet elmélyítve valamelyest hozzájárulhat a jó (vagy a korábbinál jobb) döntések meghozatalához.

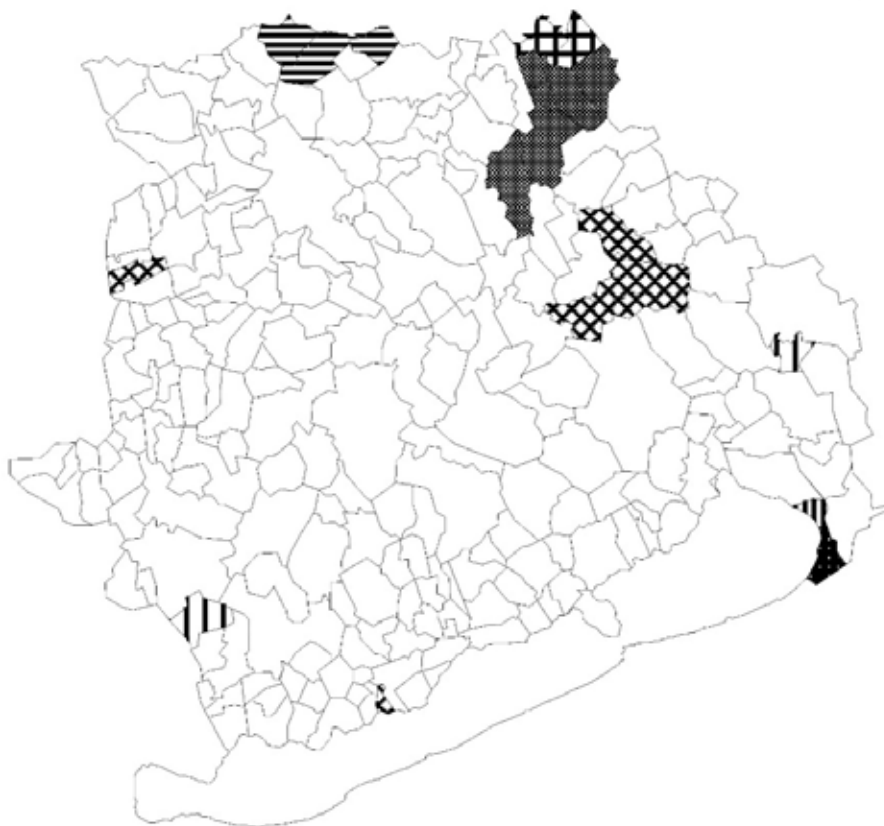
6 *A glóbusz a 20. század végére demográfiailag kettészakadt: a fejlett országokban a népesség stagnál vagy csökken, a fejlődő országokban látványosan nő: az utóbbiakban él jelenleg a világ népességének 80%-a. A világ két része a bevándorlás, migráció révén kapcsolódik össze. Vö. Hervig Birg: A világ népessége. Dinamikus növekedés és leselkedő csapdák. Corvina, Budapest, 2005. 7. – Aligha tévedünk, ha azt állítjuk: a 21. század (a kibernetikai forradalom mellett) a migráció évszázada lesz. Természetesen történelmi jelenségről van szó, melynek megértéséhez (magyar és nem magyar) szempontból segítséget ad: Pósan László – Veszprémy László – Isaszegi János (szerk.): Migráció a kora középkortól napjainkig. Zrínyi Kiadó, Budapest, 2018.; az európai folyamatok megértéséhez egy okos könyvet ajánlok: Tomka Béla: Európa társadalomtörténete a 20. században. Osiris Kiadó, Budapest, 2009. Az emberi kultúra és gondolkodás természetéről, a robotok és algoritmusok várható szerepéről hasznos útmutatás: Tóth Balázs – Csányi Vilmos: Hiedelmeink. Az emberi gondolatok építőkövei. Libri Kiadó, Budapest, 2017.*

5. Mutatók

5.1. Térképek

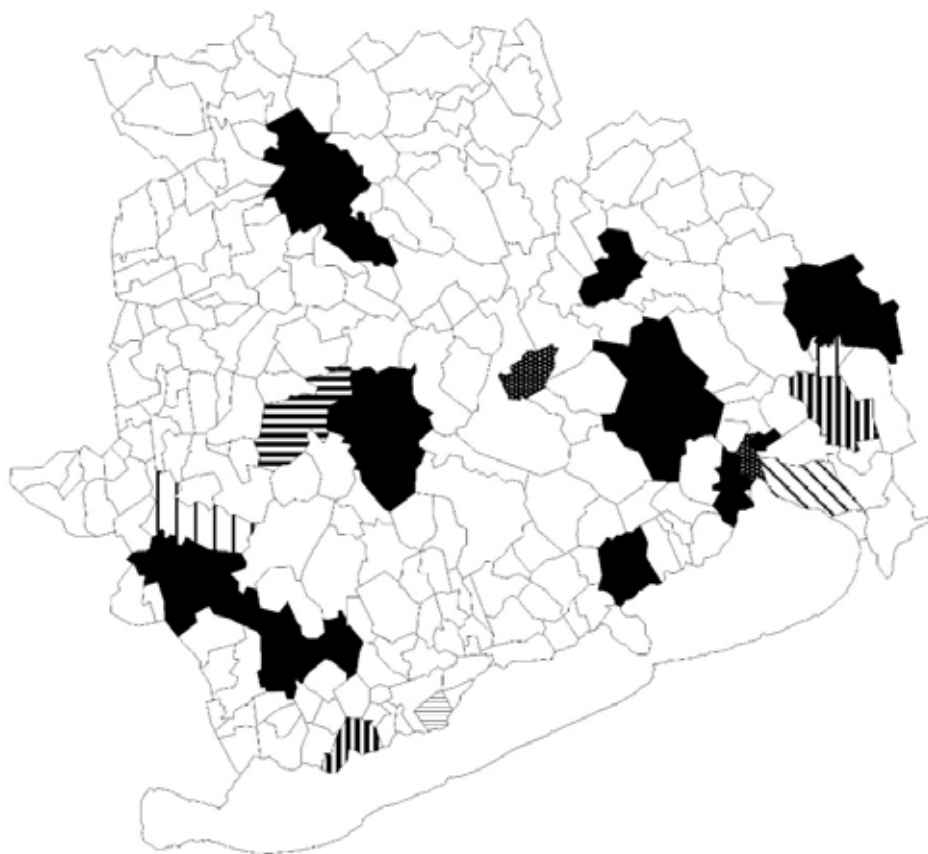
Megyeváltó települések és új községek Veszprém megyében
1990 - 2018

■	Somogy megyéhez csatlakozott (2013)	(1)
■	Győr-Moson-Sopron megyéhez csatlakozott (2002)	(6)
+	Győr-Moson-Sopron megyéhez csatlakozott (1999)	(2)
≡	Győr-Moson-Sopron megyéhez csatlakozott (1992)	(3)
	2014-ben létrejött új község	(1)
□	1994 - 1998 között létrejött új községek	(2)
⊠	1990 - 1994 között létrejött új községek	(6)
□	Nem történt változás	(208)

Városok és nagyközségek Veszprém megyében
1990 - 2018

	Nagyközséggé nyilvánítva Pétfürdő 1996, Csabrendek 2017	(2)
	Nagyközség 1990 előtt	(1)
	2006 - 2010 között várossá nyilvánítva	(1)
	2002 - 2006 között várossá nyilvánítva	(2)
	1998 - 2002 között várossá nyilvánítva	(2)
	1994 - 1998 között várossá nyilvánítva	(1)
	Városok 1990 előtt	(9)

A népességszám-változás ezer lakosra jutó értéke
Veszprém megye településein (1991 - 2018)

■	100 - 960	(27)
▨	0,1 - 99	(21)
□	0 vagy nincs adat	(1)
▧	-60 - 0,1	(22)
▩	-249 - -61	(88)
▪	-860 - -250	(58)

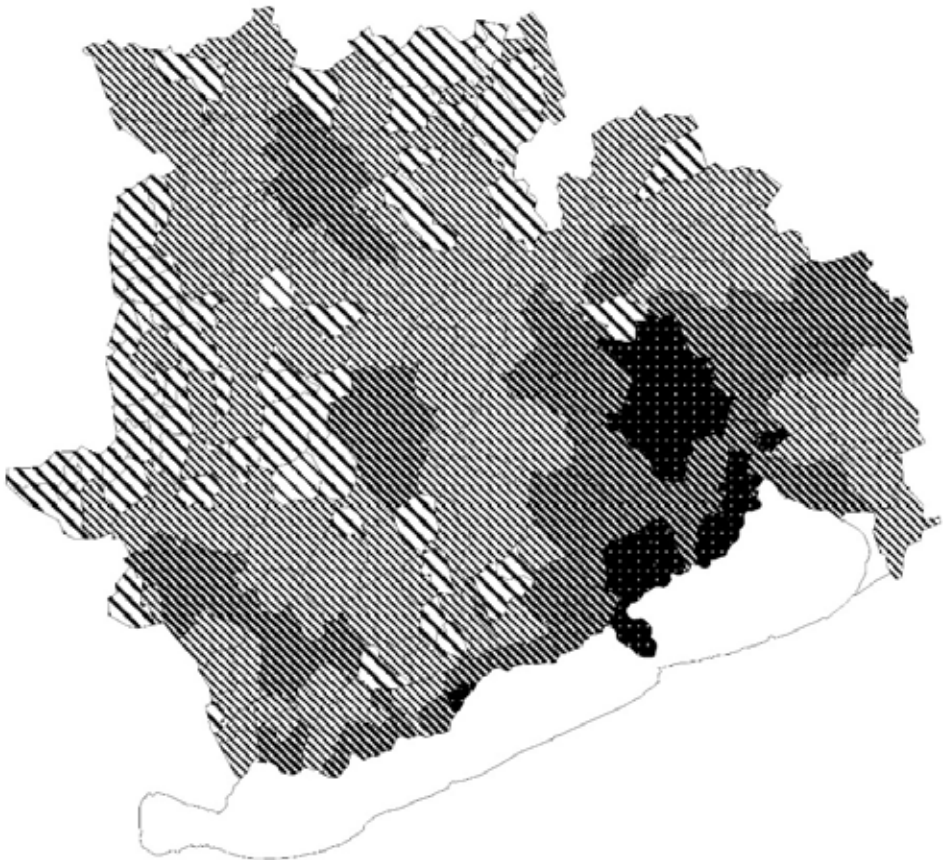
Az egy lakosra jutó személyi jövedelemadó évi átlaga
Veszprém megye településein (2010 - 2018; 1000 Ft/fő)

■	193 - 370 (12)
▨	140 - 193 (49)
▧	118 - 140 (65)
▩	100 - 118 (56)
▪	46 - 100 (35)

Veszprém megye településeinek fejlettsége a 67/2001. határozat alapján
(komplex mutató)

■	7,01 - 7,51	(7)
▨	6,01 - 7	(42)
▩	4,61 - 6	(106)
▧	3,01 - 4,6	(57)
▦	0,01 - 3	(4)
□	nincs adat	(1)

5.2. Táblázatok, kimutatások

1. számú kimutatás a várostérségek települési összetételéről

VÁROSKÖRNYÉKEK

Ajka Városkörnyék

Adorjánháza, Ajka, Apácatorna, Bakonypölöske, Borszörcsök, Csehbánya, Csögle, Dabrony, Devecser, Doba, Egeralja, Halimba, Iszkáz, Kamond, Karakószörcsök, Kerta, Kisberzseny, Kiscsász, Kislőd, Kispirit, Kisszőlős, Kolontár, Magyarpolány, Nagyalásony, Nagypirit, Noszlop, Nyírád, Oroszi, Öcs, Pusztamiske, Somlójenő, Somlószőlős, Somlóvásárhely, Somlóvecse, Szóc, Tüskevár Úrkút, Városlőd és Vid. (39)

Balatonalmádi városkörnyék

Alsóörs, Balatonalmádi, Balatonfőkajár, Balatonfüzfő, Balatonkenese, Csajág, Felsőörs, Küngös, Lovas, Szentkirályszabadja (10)

Balatonfüredi városkörnyék

Aszófő, Balatonakali, Balatoncsicsó, Balatonfüred, Balatonszepezd, Balatonszőlős, Balatonudvari, Csopak, Dörgicse, Monoszló, Óbudavár, Örvényes, Paloznak, Pécsely, Szentantalfa, Szentjakabfa, Tagyon, Tihany, Vászoly és Zánka. (20)

Pápai városkörnyék

Adásztevel, Bakonyjákó, Bakonykoppány, Bakonyság, Bakonyszentiván, Bakonyszücs, Bakonytamási, Béb, Békás, Csót, Dáka, Döbrönte, Egyházaskesző, Farkasgyepű, Ganna, Gecse, Homokbödöge, Kemeneshőgyész, Kemenesszentpéter, Kup, Külsővat, Lovászpata, Magyargencs, Malomsok, Marcalgergelyi, Marcaltó, Mezőlak, Mihályháza, Nagyacsád, Nagydém, Nagygyimót, Nagytevel, Nemesgörzsöny, Nemesszalók, Némethánya, Nóráp, Nyárád, Pápa, Pápadereske, Pápakovácsi, Pápasalamon, Pápateszér, Takácsi, Ugod, Vanyola, Vaszar, Várkesző és Vinár. (48)

Sümegei városkörnyék

Bazsi, Bodorfa, Csabrendek, Dabronc, Gógánfa, Gyepükaján, Hetyefő, Hosztót, Káptalanfa, Megyer, Nemeshány, Rigács, Sümeg, Sümegprága, Szentimrefalva, Ukk, Veszprémgalsa, Zalaerdőd, Zalagyömörő, Zalameggyes és Zalaszegvár. (21)

Tapolcai városkörnyék

Ábrahámhegy, Badacsonytomaj, Badacsonytördemic, Balatonederics, Balatonhenye, Balatonrendes, Gyulakeszi, Hegyesd, Hegymagas, Kapolcs, Káptalantóti, Kékkút, Kisapáti, Köveskál, Kővágóörs, Lesencefalva, Lesenceistvánd, Lesen-

cetomaj, Mindszentkállya, Monostorapáti, Nemesgulács, Nemesvita, Raposka, Révfülöp, Salföld, Sáska, Szentbékakállya, Szigliget, Taliándörögd, Tapolca, Uza, Vigántpetend és Zalahaláp. (33)

Várpalotai városkörnyék

Berhida, Öskü, Ősi, Pétfürdő, Tés, Várpalota. (6)

Veszprémi városkörnyék

Barnag, Bánd, Hajmáskér, Hárskút, Herend, Hidegkút, Királyszentistván, Litér, Márkó, Meneshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Papkeszi, Pula, Sóly, Szentgál, Tótvázsony, Veszprém, Veszprémfajs, Vilonya és Vöröstó. (21)

Zirci városkörnyék

Bakonybél, Bakonyháza, Bakonyoszló, Bakonyszentkirály, Borzavár, Csesznek, Csetény, Dudar, Eplény, Gic, Jásd, Lókút, Nagyesztergár, Olaszfalva, Pénzesgyőr, Porva, Szápár és Zirc. (18)

TÖBBCÉLÚ KISTÉRSÉGEK

A többcélú kistérségi társulásokról szóló 2004. évi CVII. törvény melléklete határozta meg a kistérségek székhelyeit és illetékességi területüket 2004-től

Ajkai Kistérség Székhely: Ajka

Adorjánháza, Ajka, Apácatorna, Bakonypölöske, Borszörcsök, Csehbánya, Csögle, Dabrony, Devecser, Doba, Egeralja, Halimba, Iszkáz, Kamond, Karaközörcsök, Kerta, Kisberzseny, Kiscsász, Kislőd, Kispirit, Kisszőlős, Kolontár, Magyarpolány, Nagyalásony, Nagypirit, Noszlop, Nyirád, Oroszi, Öcs, Pusztamiske, Somlójenő, Somlószőlős, Somlósárhely, Somlóvecse, Szóc, Tüskevár Úrkút, Városlőd és Vid. (39)

Balatonalmádi Kistérség Székhely: Balatonalmádi

Alsóörs, Balatonalmádi, Balatonfőkajár, Balatonfüzfő, Balatonkenese, Csajág, Felsőörs, Küngös, Litér, Lovas, Szentkirályszabadja (11)

Balatonfüredi Kistérség Székhely: Balatonfüred

Aszófő, Balatonakali, Balatoncsicsó, Balatonfüred, Balatonszepezd, Balatonszőlős, Balatonudvari, Csopak, Dörgicse, Monoszló, Óbudavár, Örvényes, Paloznak, Pécsely, Szentantalfa, Szentjakabfa, Tagyon, Tihany, Vászoly és Zánka. (20)

Pápai Kistérség Székhely: Pápa

Adásztevel, Bakonyjakó, Bakonykoppány, Bakonyság, Bakonyszentiván, Bakonyszücs, Bakonytamási, Béb, Békás, Csót, Dáka, Döbrönte, Egyházaskesző,

Farkasgyepű, Ganna, Gecse, Gic, Homokbödöge, Kemeneshőgyész, Kemenes-szentpéter, Kup, Külsővat, Lovászpata, Magyarencs, Malomsok, Marcalgergelyi, Marcaltó, Mezőlak, Mihályháza, Nagyacsád, Nagydém, Nagygyimót, Nagytevel, Nemesgörzsöny, Nemesszalók, Németbánya, Nóráp, Nyárad, Pápa, Pápadereske, Pápakovácsi, Pápasalamon, Pápateszér, Takácsi, Ugod, Vanyola, Vaszar, Várkesző és Vinár. (49)

Sümegi Kistérség Székhely: Sümeg

Bazsi, Bodorfa, Csabrendek, Dabronc, Gógánfa, Gyepükaján, Hetyefő, Hosztót, Káptalanfa, Megyer, Nemeshány, Rigács, Sümeg, Sümegprága, Szentimrefalva, Ukk, Veszprémgalsa, Zalaerdőd, Zalagyömörő, Zalameggyes és Zalaszegvár. (21)

Tapolcai Kistérség Székhely: Tapolca

Ábrahámhegy, Badacsonytomaj, Badacsonytördemic, Balatonederics, Balatonhénye, Balatonrendes, Gyulakeszi, Hegyesd, Hegymagas, Kapolcs, Káptalantóti, Kékkút, Kisapáti, Köveskál, Kővágóörs, Lesencefalú, Lesenceistvánd, Lesencetomaj, Mindszentkál, Monostorapáti, Nemesgulács, Nemesvita, Raposka, Révfülöp, Salföld, Sáska, Szentbékáll, Szigliget, Taliándörögd, Tapolca, Uza, Vigántpetend és Zalahaláp. (33)

Várpalotai Kistérség Székhely: Várpalota

Berhida, Öskü, Ósi, Pétfürdő, Tés, Várpalota. (6)

Veszprémi Kistérség Székhely: Veszprém

Barnag, Bánd, Hajmáskér, Hárskút, Herend, Hidegkút, Királyszentistván, Márkó, Mencshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Papkeszi, Pula, Sóly, Szentgál, Tótvázsony, Veszprém, Veszprémfajsz, Vilonya és Vöröstó. (20)

Zirci Kistérség Székhely: Zirc

Bakonybél, Bakonyháza, Bakonyoszló, Bakonyszentkirály, Borzavár, Csesznek, Csetény, Dudar, Eplény, Jásd, Lókút, Nagyesztergár, Olaszfalú, Pénzesgyőr, Porva, Szápár és Zirc. (17)

TÖBBCÉLŰ KISTÉRSÉGEK VÁLTOZÁSA

A többcélű kistérségi társulásokról szóló 2004. évi CVII. törvényt módosító 2010. évi CXLIX. törvény melléklete határozta meg a kistérségek székhelyeit és illetékességi területüket 2010-től

Ajkai Kistérség Székhely: Ajka

Ajka, Bakonypölöske, Csehbánya, Halimba, Kislőd, Magyarpolány, Noszlop, Nyírad, Öcs, Szóc, Úrkút, Városlőd. (12)

Balatonalmádi Kistérség Székhely: Balatonalmádi

Alsóörs, Balatonalmádi, Balatonfőkajár, Balatonfüzfő, Balatonkenese, Csajág, Felsőörs, Küngös, Litér, Szentkirályszabadja (10)

Balatonfüredi Kistérség Székhely: Balatonfüred

Aszófő, Balatonakali, Balatoncsicsó, Balatonfüred, Balatonszepezd, Balatonszőlős, Balatonudvari, Csopak, Dörgicse, Lovas, Monoszló, Óbudavár, Örvényes, Paloznak, Pécsely, Szentantalfa, Szentjakabfa, Tagyon, Tihany, Vászoly és Zánka. (21)

Devecser Kistérség Székhely: Devecser

Adorjánháza, Apácatorna, Borszörcsök, Csögle, Dabrony, Devecser, Doba, Egeralja, Iszkáz, Kamond, Karakószörcsök, Kerta, Kisberzseny, Kiscsász, Kispirit, Kisszölős, Kolontár, Nagyalásony, Nagypirit, Oroszi, Pusztamiske, Somlójenő, Somlószlős, Somlósásárhely, Somlóvecse, Tüskevár Vid. (27)

Pápai Kistérség Székhely: Pápa

Adásztevel, Bakonyjákó, Bakonykoppány, Bakonyság, Bakonyszentiván, Bakonyszücs, Bakonytamási, Béb, Békás, Csót, Dáka, Döbrönte, Egyházaskesző, Farkasgyepű, Ganna, Gecse, Gic, Homokbödöge, Kemeneshőgyész, Kemenes-szentpéter, Kup, Külsővat, Lovászpátona, Magyargencs, Malomsok, Marcalgergelyi, Marcaltő, Mezőlak, Mihályháza, Nagyacsád, Nagydém, Nagygyimót, Nagytevel, Nemesgörzsöny, Nemesszalók, Németbánya, Nóráp, Nyárád, Pápa, Pápadereske, Pápakovácsi, Pápasalamon, Pápateszér, Takácsi, Ugod, Vanyola, Vaszar, Várkesző és Vinár. (49)

Sümegei Kistérség Székhely: Sümeg

Bazsi, Bodorfa, Csabrendek, Dabronc, Gógánfa, Gyepükaján, Hetyefő, Hosztót, Káptalanfa, Megyer, Nemeshany, Rigács, Sümeg, Sümegprága, Szentimrefalva, Ukk, Veszprémgalsa, Zalaerdőd, Zalagyömörő, Zalameggyes és Zalaszegvár. (21)

Tapolcai Kistérség Székhely: Tapolca

Ábrahámhegy, Badacsonytomaj, Badacsonytördemic, Balatonederics, Balatonhénye, Balatonrendes, Gyulakeszi, Hegyesd, Hegymagas, Kapolcs, Káptalantóti, Kékkút, Kisapáti, Köveskál, Kővágóörs, Lesencefalu, Lesenceistvánd, Lesencetomaj, Mindszentkál, Monostorapáti, Nemesgulács, Nemesvita, Raposka, Révfülöp, Salföld, Sáska, Szentbékáll, Szigliget, Taliándörögd, Tapolca, Uzsa, Vigántpetend és Zalahaláp. (33)

Várpalotai Kistérség Székhely: Várpalota

Berhida, Jásd, Öskü, Ósi, Pétfürdő, Tés, Várpalota. (7)

Veszprémi Kistérség Székhely: Veszprém

Barnag, Bánd, Hajmáskér, Hárskút, Herend, Hidegkút, Királyszentistván, Márkó, Mencshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Papkeszi, Pula, Sóly, Szentgál, Tótvázsony, Veszprém, Veszprémfajsz, Vilonya és Vöröstó. (20)

Zirci Kistérség Székhely: Zirc

Bakonybél, Bakonynána, Bakonyoszlop, Bakonyszentkirály, Borzavár, Csesznek, Csetény, Dudar, Eplény, Lókút, Nagyesztergár, Olaszfalu, Pénzesgyőr, Porva, Szápár és Zirc. (16)

JÁRÁSOK

A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 218/2012. (VIII.13.) kormányrendelet melléklete határozta a járások székhelyeit és illetékességi területüket 2013-tól.

Ajkai Járási Hivatal Székhely: Ajka

Ajka, Csehbánya, Farkasgyepű, Halimba, Kislód, Magyarpolány, Nyirád, Öcs, Szóc, Úrkút és Városlód. (11)

Balatonalmádi Járási Hivatal Székhely: Balatonalmádi

Balatonakarattya, Balatonalmádi, Balatonfőkajár, Balatonfüzfő, Balatonkenese, Csajág, Felsőörs, Királyszentistván, Küngös, Litér és Papkeszi. (11)

Balatonfüredi Járási Hivatal Székhely: Balatonfüred

Alsóörs, Aszófő, Balatonakali, Balatoncsicsó, Balatonfüred, Balatonszepezd, Balatonszőlős, Balatonudvari, Csupak, Dörgicse, Lovas, Monoszló, Óbudavár, Örvényes, Paloznak, Pécsely, Szentantalfa, Szentjakabfa, Tagyon, Tihany, Vászoly és Zánka. (22)

Devecseri Járási Hivatal Székhely: Devecser

Adorjánháza, Apácatorna, Borszörcsök, Csögle, Dabrony, Devecser, Doba, Egeralja, Iszkáz, Kamond, Karakószörcsök, Kerta, Kisberzsény, Kiscsász, Kispirit, Kisszölős, Kolontár, Nagyalásony, Nagypirit, Noszlop, Oroszi, Pusztamiske, Somlójenő, Somlószőlős, Somlóvásárhely, Somlóvecse, Túskevár és Vid. (28)

Pápai Járási Hivatal Székhely: Pápa

Adásztevel, Bakonyjákó, Bakonykoppány, Bakonypölöske, Bakonyság, Bakonyszentiván, Bakonyszücs, Bakonytamási, Béb, Békás, Csót, Dáka, Döbrönte,

Egyházaskesző, Ganna, Gecse, Gic, Homokbödöge, Kemeneshőgyész, Keme-
nesszentpéter, Kup, Külsővat, Lovászpata, Magyargencs, Malomsok, Marcal-
gergelyi, Marcaltó, Mezőlak, Mihályháza, Nagyacsád, Nagydém, Nagygyimót,
Nagytevel, Nemesgörzsöny, Nemesszalók, Németbánya, Nóráp, Nyárad, Pápa,
Pápadereske, Pápakovácsi, Pápasalamon, Pápateszér, Takácsi, Ugod, Vanyola,
Vaszar, Várkesző és Vinár. (49)

Sümei Járás Hivatal Székhely: Sümeg

Bazsi, Bodorfa, Csabrendek, Dabronc, Gógánfa, Gyepükaján, Hetyefő, Hosztót,
Káptalanfa, Megyer, Nemeshany, Rigács, Sümeg, Sümegprága, Szentimrefalva,
Ukk, Veszprémgalsa, Zalaerdőd, Zalagyömörő, Zalameggyes és Zalaszegvár.
(21)

Tapolcai Járás Hivatal Székhely: Tapolca

Ábrahámhegy, Badacsonytomaj, Badacsonytördemic, Balatonederics, Balaton-
henye, Balatonrendes, Gyulakeszi, Hegyesd, Hegymagas, Kapolcs, Káptalantóti,
Kékkút, Kisapáti, Köveskál, Kővágóörs, Lesencefalu, Lesenceistvánd, Lesen-
cetomaj, Mindszentkál, Monostorapáti, Nemesgulács, Nemesvita, Raposka,
Révfülöp, Salföld, Sáska, Szentbékáll, Szigliget, Taliándörögd, Tapolca, Uza,
Vigántpetend és Zalahaláp. (33)

Várpalotai Járás Hivatal Székhely: Várpalota

Berhida, Jásd, Öskü, Ősi, Pétfürdő, Tés, Várpalota és Vilonya. (8)

Veszprémi Járás Hivatal Székhely: Veszprém

Barnag, Bánd, Eplény, Hajmáskér, Hárskút, Herend, Hidegkút, Márkó, Mencs-
hely, Nagyvázsöny, Nemesvámos, Pula, Sóly, Szentgál, Szentkirályszabadja,
Tótvázsony, Veszprém, Veszprémfajs és Vöröstó. (19)

Zirci Járás Hivatal Székhely: Zirc

Bakonybél, Bakonyháza, Bakonyoszló, Bakonyszentkirály, Borzavár, Csesz-
nek, Csetény, Dudar, Lókút, Nagyesztergár, Olaszfalu, Pénzesgyőr, Porva, Szá-
pár és Zirc. (15)

2. sz. kimutatás Jegyzők, címzetes főjegyzők névsora, járásonként és székhelyenként 2020. szeptember 30.

Ajkai járás

Ajka – Dr. Jáger László címzetes főjegyző
Magyarpolány – Dobosi Gergely
Nyirád – Németh Mária Anita
Úrkút – Dr. Puskády Norbert
Városlőd – Dr. Ádám Renáta

Balatonalmádi járás

Balatonalmádi – Dr. Kovács János
Balatonfőkajár – Polgár Beatrix
Balatonfüzfő – Soltész Attila
Balatonkenese – betöltetlen
Litér – Bencze Éva

Balatonfüredi járás

Alsóórs – Báró Béla
Balatonfüred – Dr. Tárnoki Richárd címzetes főjegyző
Csopak – Dr. Szántód Anita
Tihany – Dr. Percze Tünde
Zánka – Dr. Rozgonyi Viktória

Devecseri járás

Devecser – Vörösne Soós Ágnes
Somlóvásárhely – Bendes István
Tuskevár – Szarka Gyula

Pápai járás

Adásztevel – Kelemen László
Ugod – Horváth Mária
Pápateszér – Fehér Mária címzetes főjegyző
Nemesgörszöny – Ivanics Barbara
Nyárad – Kovács Erika
Pápa – Dr. Nagy Krisztina
Pápakovácsi – Kissné Szántó Mária
Csót – Leitner Pál
Vaszar – Pfilfné Bagics Judit
Nemesszalók – Dr. Szabadics Zsuzsanna

Sümegei járás

Csabrendek – Bali Tibor
Gógánfa – Bencze Gyöngyi
Sümeg – Dr. Kiss Csilla Magdolna

Tapolcai járás

Badacsonytomaj – Wolf Viktória
Kővágóörs – Dr. Szabó Tímea
Lesenceistvánd – Dr. Gelencsér Ottó
Lesencetomaj – Hegedűs Lóránt
Monostorapáti – Dr. Varga András
Szigliget – Lutár Mária
Tapolca – Dr. Iker Viktória

Várpalotai járás

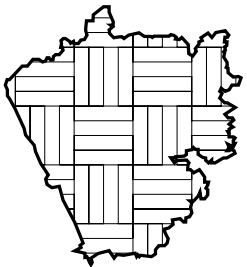
Berhida – Dr. Guti László
Ósi – Andrásiné Marton Mónika
Pétfürdő – Szabóné Czifra Melinda
Öskü – Bokorné dr. Jenei Zsuzsanna
Várpalota – Dr. Ignác Anita Éva

Veszprémi járás

Hajmáskér – Dr. Flórich-Tóth Ágnes
Herend – Dr. Jáger György
Márkó – Dr. Láng Zsanett
Nagyvázsony – Színesi Erna Eszter
Nemesvámos – Jurics Tamás
Szentgál – Pintérmé Kundermann Györgyi
Szentkirályszabadja – Szántód László
Veszprém – Dr. Dancs Judit
Tótvázsony – Bárány Péter

Zirci járás

Bakonybél – Markácsné Kis Vera
Bakonyszentkirály – Feketéné Esztergályos Hilda
Csetény – Dr. Molnár Máté
Dudar – Dr. Szivák Péter
Zirc – betöltetlen

3. számú táblázat: Veszprém Megyei választási eredmények 2010–2014–2019

Veszprém megyei választási eredmények		2010 év	2014 év	2019 év	értékelés
1	Legalacsonyabb Veszprém megyei részvétel (%)	28,8	20,2	26	A választásra jogosultak minimum aktivitása 20-30 % közötti sávban húzódik, jellemzően kistelepüléseket érint, ahol kevés képviselőjelölt és egyetlen polgármester indul.
2	Legmagasabb Veszprém megyei részvétel (%)	92,2	87	92	A választásra jogosultak maximum aktivitása 87-92 % közötti, ugyancsak a kisebb lélekszámú településeken jelenik meg, de egynél több a polgármester-jelölt.
3	Veszprém megyei részvétel (%)	46,6	43,2	48,6	A megye választóinak több mint fele minden választási évben otthon maradt.
4	Országos részvétel (%)	46,6	44,3	48,6	A Veszprém megyei részvétel az országos átlagon mozog, vagy annak közvetlen közelében található.
5	Polgármester-jelöltek száma (fő)	556	478	480	A polgármester-jelöltek száma 2010-hez képest a következő választások idejére mintegy hetedével esett vissza, de 2014 és 2019 során lényegesen nem változott.
6	Polgármester-jelöltek települési átlaga (fő)	2,57	2,2	2,21	Tartós időtávban átlagosan legalább két polgármester-jelölt jut minden településre.
7	Egy polgármester-jelölt (%)	19,4	33,2	35,0	A vetélytárs nélkül induló polgármester-jelöltek előfordulási gyakorisága 2010 és 2019 között növekvő, de a növekedés meredeksége 2010 és 2014 között nagyobb, mint 2014 és 2019 között.
8	Kettő polgármester-jelölt (%)	34,3	35,9	32,3	Tartós időtávban nagyjából legalább minden harmadik település esetében két polgármester-jelölt mérte meg magát.
9	Három polgármester-jelölt (%)	27,8	16,1	20,3	Három polgármester-jelölt versengése 2010-ben legalább minden negyedik településen, 2014-ben minden hatodik, 2019-ben minden ötödik településen volt jellemző.

Veszprém megyei választási eredmények		2010 év	2014 év	2019 év	értékelés
10	Négy polgármester-jelölt (%)	9,7	8,3	7,4	A négy és ötjelöltes jelöltes versenygés előfordulása csökkenő, azonban Veszprém megye településein döntően nem jellemző. Egyaránt érinthet egészen kis településeket, ahogy a legnagyobbakat.
11	Öt polgármester-jelölt (%)	6,9	5,5	3,2	
12	Hat polgármester-jelölt (%)	,9	,5	,9	
13	Hét polgármester-jelölt (%)	,5	,5	,5	Hétjelöltes küzdelem 3 településen fordult elő, minden választási évben máshol. (2010: Balatonudvari; 2014: Várpalota; 2019: Szentgál)
14	Nyolc, vagy több polgármester jelölt (%)	,5	0	,5	Nyolc, vagy nyolcnál többjelöltes küzdelemnek két település adott otthont. (2010: Dudar; 2019: Balatonszepezd, ez utóbbi már az időközi választáson, ahol 14 jelölt indult)
15	Férfi megválasztott polgármester (%)	83,3	79,3	77,4	A férfi polgármesterek száma és aránya választásról választásra kevesebb (2010: 180 fő, 2014: 172 fő, 2019: 168 fő). A férfiak aránya 2010-es gyakoriságukhoz képest 2019-re 6,6 %-al csökkent.
16	Nő megválasztott polgármester (%)	16,7	20,7	22,6	A nő polgármesterek száma és aránya választásról választásra magasabb (2010: 36 fő, 2014: 45 fő, 2019: 49 fő). A nők aránya 2010-es gyakoriságukhoz képest 2019-re mintegy harmadával növekedett.
17	Képviselő-jelöltek száma Veszprém megyében (fő)	2466	2182	2096	A képviselő-jelöltek száma választásról választásra kevesebb, 2010-hez képest 2019-re 370 fővel csökkent, ez a 2010-es szinthez képest 2019-re 15 %-os csökkenésnek felel meg.
18	Képviselő-jelöltek átlaga Veszprém megye településein (fő)	11,4	10	9,6	A képviselő-jelöltek településekre vetített átlaga 9,5-11,5 között mozog, nagyjából 10 jelöltet jelent.

Veszprém megyei választási eredmények		2010 év	2014 év	2019 év	értékelés
19	Legkevesebb képviselő-jelölt (fő)	2	2	2	A minimális jelöltszám minden választási évben 2 fő, minden választási évben kivétel nélkül olyan kistelepüléseket jelent, ahol a betölthető helyek száma is 2 fő.
20	Legtöbb képviselő-jelölt (fő)	65	61	35	A maximális jelöltszám választásról választásra kevesebb, 2010-hez képest 2019-re gyakorlatilag megfeleződött, lényegesen 2014 és 2019 között csökkent le. 2010-ben és 2014-ben Veszprém, 2019-ben Ajkán volt a legtöbb jelölt.
21	Képviselői helyek száma Veszprém megyében (fő)	1014	1012	1010	A betölthető képviselői helyek száma csökken, de a mérséklődés aránya minimális. Valójában az a jellemző, hogy míg egyes települések esetében a népességfogyatkozással párhuzamban csökken a testületi létszám (pl: Bodorfá, vagy Mezőlak, egyes településeken növekszik, pl: Németbánya, 2 fős testületből 4 fős lett)
22	Képviselői helyek átlaga Veszprém megye településein (fő)	4,7	4,6	4,6	A betölthető helyek átlaga tartós időtávban lényegileg változatlan, 4,5 körül mozog.
23	Képviselő-jelöltek száma a betölthető képviselői helyek arányában Veszprém megye településein (%)	243,2	215,6	207,5	A képviselő-jelöltek száma a betölthető helyek arányában két, két és félszeres, időben csökkenő tendencia szerint mozog.
24	Ugyanannyi képviselő-jelölt, mint amennyi betölthető képviselői hely van (%)	2,8	7,4	8,8	Annak előfordulása, hogy pontosan ugyanannyi betölthető képviselői hely van, mint ahány jelölt, választásról választásra növekszik, összességében azonban csekély volumenű az általánosan jellemzőkhöz képest. Még a legnagyobb előfordulási gyakoriság esetében is csak minden tizenkettedik településen jellemző.
25	Kevesebb, mint kétszer annyi képviselő-jelölt, de nem ugyanannyi, mint amennyi betölthető hely van (%)	30,1	41,9	35,5	Az egyik legjellemzőbb mutató az, hogy valamivel több a jelölt, mint a betölthető képviselői hely, de nincs kétszer annyi jelölt, mint hely. Ennek gyakorisága a települések 30-42 % között mozog.

Veszprém megyei választási eredmények		2010 év	2014 év	2019 év	értékelés
26	Pontosan kétszer annyi képviselő-jelölt, mint amennyi betölthető hely van (%)	12	10,1	14,3	Legalább minden tizedik, maximum minden hetedik település esetében pontosan kétszer annyi képviselő-jelölt van, mint betölthető hely. A vizsgált időtávban nem ismerhető fel változástendencia.
27	Több mint kétszer, de kevesebb, mint háromszor annyi képviselő-jelölt, mint ahány betölthető hely van (%)	31,9	26,3	30	Ugyancsak nagyon jellemző előfordulás, hogy valamivel több, mint kétszer annyi jelölt van, mint betölthető képviselői hely, de nincs háromszoros szorzó a jelöltek számában. Tartós időtávban legalább minden negyedik, csaknem minden harmadik Veszprém megyei településen ez a jellemző.
28	Pontosan háromszor annyi képviselő-jelölt, mint amennyi betölthető hely van (%)	6,9	4,6	4,6	A települések 5-7 % körül mozog az, hogy pontosan háromszor annyi a jelölt, mint a betölthető hely.
29	Több mint háromszor, de kevesebb, mint négyszer annyi képviselő-jelölt, mint ahány betölthető hely van (%)	10,7	5,5	3,7	Tartós időtrendben csökken annak előfordulása, hogy több mint háromszor, de kevesebb, mint négyszer annyi a jelölt, mint a betölthető hely.
30	Pontosan négyszer annyi képviselő-jelölt, mint amennyi betölthető hely van (%)	2,3	1,8	1,4	Csökken annak előfordulása is, hogy pontosan négyszer, vagy több mint négyszer, de kevesebb, mint ötször annyi a jelölt, mint a betölthető hely, de ezek települési előfordulása már alapvetően kicsi.
31	Több mint négyszer, de kevesebb, mint ötször annyi képviselő-jelölt, mint ahány betölthető hely van (%)	2,8	1,8	1,8	
32	Pontosan ötször annyi képviselő-jelölt, mint amennyi betölthető hely van (%)	0	0,5	0	Csak Balatonkenesén fordult elő 2014-ben ilyen eset, ekkor 6 képviselői helyre 30-an pályáztak.

Veszprém megyei választási eredmények		2010 év	2014 év	2019 év	értékelés
33	Több, mint ötször, de kevesebb, mint hatszor annyi képviselő-jelölt, mint ahány betölthető hely van (%)	0	0	0	A 2010-es évek Veszprém megyei önkormányzati választásain nem volt ilyen eset.
34	Pontosan hatszor annyi képviselő-jelölt, mint amennyi betölthető hely van (%)	0,5	0	0	Csak Gógánfa községben fordult elő a 2010-ben ilyen eset, 24 jelölt mérette meg magát 4 betölthető helyre.

4. számú táblázat Polgármesterek Veszprém megyében, 1990-2019

#	Település	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2019
1	Ábrahámhegy	Gáspár József	Gáspár József	Gáspár József	Gáspár József	Vella Ferenc Zsolt	Vella Ferenc Zsolt	Vella Ferenc Zsolt	Vella Ferenc Zsolt
2	Adásztevel	Patak Károly	Patak Károly	Németh Zoltán Időközi 2000: Fodor Béla	Fodor Béla	Fodor Béla	Fodor Béla	Fodor Béla	Fodor Béla
3	Adorjánháza	Fülöp Endre	Fülöp Endre	ifj. Harkai Gyula	Marton Dezső	Marton Dezső	Marton Dezső	Marton Dezső	Zsömlye György
4	Ajka	Dr. Csertán János	Marton József	Ékes József	Schwartz Béla	Schwartz Béla	Schwartz Béla	Schwartz Béla	Schwartz Béla
5	Alsóörs	Domján Tibor időközi 1993: dr. Bóka István	dr. Bóka István	dr. Bóka István	Hebling Zsolt	Hebling Zsolt	Hebling Zsolt	Hebling Zsolt József	Hebling Zsolt József
6	Apácatorna	Ládonyi László	Ládonyi László	Ládonyi László	Ládonyi László	Kovács Béla	Kovács Béla	Kovács Béla	Kovács Béla
7	Aszófő	Fodor Károly	Fodor Károly Időközi 1997: Bors János	Bors János	Bors János	Bors János	Bors János	Keller Vendel	Keller Vendel
8	Badacsony- tomaj	Kálóczi Kálmán	Kálóczi Kálmán	Kálóczi Kálmán	Krisztin N. László	Krisztin N. László	Krisztin N. László	Krisztin-Németh László Illés	Krisztin-Németh László Illés
9	Badacsonytör- demic	Kovács Lászlóné	Kovács Lászlóné	Farkas László Időközi 2000: Kovács Lászlóné	Vollmuth Péter	Vollmuth Péter	Vollmuth Péter Pál	Vollmuth Péter Pál Időközi 2017: Horváth Zoltán	Horváth Zoltán
10	Bakonybél	Baky György	Kuti Ferenc	Kuti Ferenc	Baky György	Baky György	Baky György Sándor	Márkus Zoltán	Márkus Zoltán
11	Bakonyjákó	Szabadi János	Szabadi János	Szabadi János	Takács Szabolcs	Takács Szabolcs	Takácsné Tompos Rita Mónika	Takácsné Tompos Rita Mónika	Szilvási Zoltán
12	Bakonykoppány	Mészáros Endre	Mészáros Endre	Mészáros Endre	Mészáros Endre	Patocska Róbert Időközi: Tekán István	Tekán István	Tekán István	Szalai Tamás

#	Település	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2019
13	Bakonyhána	Pénzes János	Knopf Miklós	Knopf Miklós	Knopf Miklós	Knopf Miklós	Kropf Miklós Időközi 2013: Simonné Rummel Erzsébet	Bierbaum Adrienn	Németh Zsuzsanna
14	Bakonyoszlop	Czingiszer Ottó	Czingiszer Ottó	ifj. Wolf Ferenc	ifj. Wolf Ferenc	ifj. Wolf Ferenc	Ifj. Wolf Ferenc	Wolf Ferenc	Wolf Ferenc
15	Bakonypölöske	Szarka Gyula	Szarka Gyula	Szarka Gyula	Szarka Gyula	időközi 2007: Ulaki Béla	Ulaki Béla László	Ulaki Béla László	Ulaki Béla László
16	Bakonyság	Kiss Lajos	Kiss Lajos	Kiss Lajos	Kiss Lajos	Kiss Lajos	Kiss Lajos	Kiss Lajos	Kiss Lajos
17	Bakonyszen- tíván	Hlatkyné Lőrincz Edit	Hlatkyné Lőrincz Edit	Baranyai Miklós	Baranyai Miklós	Ledó Edit	Boldizsárné Ledó Edit	Ledó Edit Időközi 2016: Karvas János Időközi 2019: Frum István	Frum István
18	Bakonyszent- király	Burján István	dr. Matykóné Szántó Mária Időközi 1996: Gurdon Ferencné Időközi 1996: Huszár Zoltán	Huszár Zoltán	Csillag Zoltán	Csillag Zoltán	Csillag Zoltán	Csillag Zoltán	Csillag Zoltán
19	Bakonyszücs	Mádl István	Mádl István	Mádl István	Mádl István	Oláh Kálmán Géza	Oláh Kálmán Géza	Oláh Kálmán Géza	Fódi István
20	Bakonytamási	Fejes Péter	Deli Ferenc	ifj. Deli Ferenc	Németh Károly	Németh Károly	Németh Károly	Németh Károly	Forsthofer Zoltán Tamás
21	Balatonakali	Tóth István	Tóth István időközi 1996: Ordódy Józsefné	Ordódy Józsefné	Ordódy Józsefné	Kemendy Miklós	Koncz Imre	Koncz Imre	Koncz Imre
22	Balatonaka- rattyá							Matolcsy Gyöngyi	Matolcsy Gyöngyi

#	Település	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2019
23	Balatonalmádi	dr. Kerényi László	dr. Kerényi László	dr. Kerényi László	Pandur Ferenc	Keszey János	Keszey János	Keszey János	Dr. Kepli Lajos
24	Balatoncsicsó	Schumacher József	Schumacher József	Schumacher József	Schumacher József Pál	Schumacher József Pál	Schumacher József Pál	Schumacher József Pál	Schumacher József Pál
25	Balatonederics	Tóth Lajos	Németh József	Németh József	Németh József	Németh József	Tóth Péter	Törek Lászlóné	Papp János
26	Balatonfőkajár	Csontos Miklós	Forró Zsolt	Forró Zsolt	Forró Zsolt	Forró Zsolt	Forró Zsolt	Forró Zsolt	Forró Zsolt
27	Balatonfüred	Simon Károly	dr. Szalay László	Pálfy Sándor Időközi 2000: Pálfy Sándor	dr. Bóka István	dr. Bóka István	Dr. Bóka István	Dr. Bóka István	Dr Bóka István
28	Balatonfűzfő	dr. Varjú Lajos	dr. Varjú Lajos	dr. Varjú Lajos	dr. Varjú Lajos	Majorné Kiss Zsuzsanna	Marton Béla	Marton Béla	Szanyi Szilvia
29	Balatonhenye	Szalai József	Szalai József	Szalai József	Szalai József	ifj. Szalai István	Szalai István Időközi 2013: Kovács Csaba Károly	Kovács Csaba Károly	Kulin Miklós György
30	Balatonkenese	Kuti Csaba	Kuti Csaba	Kuti Csaba Időközi 1999: Kürthy Lajos	Kürthy Lajos	Sőrédi Györgyné Időközi 2009: Sőrédi Györgyné	Tomör István	Tömör István	Jurcsó János
31	Balatonrendes	1991-től Gáspár István	Gáspár István	Gáspár István	Gáspár István	Gáspár István Időközi 2007: Takács Ferenc	Fuchs Henrik	Fuchs Henrik	Lenner István
32	Balatonszepezd	Bolláné Iván Katalin	Bolláné Iván Katalin	Bolláné Iván Katalin Időközi 2001: Márton József	Márton József	Márton József	Márton József	Dr. Sebestyén László Imre	időközi 2019: Dr. Bocskov Petrov Jordán
33	Balatonszőlős	Nagy Lajos	Nagy Lajos	Nagy Lajos	Nagy András Időközi 2003: Nagy András	Nagy András	Mórocz László	Mórocz László	Mórocz László
34	Balatonudvari	Vörösné Szita Edit	Teklovics László	Teklovics László	Teklovics László	Teklovics László	Szabó László	Szabó László	Szabó László.

#	Település	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2019
35	Bánd	Schindler László	Schindler László	Schindler László	Schindler László	Schindler László	Schindler László	Steigervald Zsolt	Steigervald Zsolt
36	Barnag	Szegedi András	Szegedi András	Kiss Gábor	Antal Gyuláné	Kulcsár Miklós Sándor	Kulcsár Miklós Sándor	Kulin Miklós György Időközi 2016: Horváth Zoltán	Horváth Zoltán
37	Bazsi	Furján László	Furján László	dr. Tóth György	Szentes László	Szentes László	Szentes László	Szentes László	Szentes László
38	Béb	Mehringer Lászlóné	Hauber János	Hauber János	Hauber János	Hauber János	Hauber János	Brunner Imre	Brunner Imre
39	Békás	Pálffy József	Pálffy József	Pálffy József	Pálffy József	Horváth János	Horváth János	Farkasné Csendes Tímea	Farkasné Csen- des Tímea
40	Berhida	Lajosfalvi József	Lajosfalvi József	Lajosfalvi József	Lajosfalvi József	Lajosfalvi József Időközi 2008: Pergő Margit Cecília	Pergő Margit Cecília	Pergő Margit Cecília	Pergő Margit Cecília
41	Bodorfa	Zsigmond József	Zsigmond József	Freili Béla	Freili Béla	Freili Béla	Kardos Róbert	Kardos Róbert	Kardos Róbert
42	Borszörcsök	Ughy Vilmos	Ughy Vilmos	Ughy Vilmos	Modori László József	Modori László József	Modori László József	Modori László József	Modori László József
43	Borzavár	Dombi László	Dombi László	Dombi László	Dombi László	Dombi László István	Dócziné Belec Ágnes	Dócziné Belec Ágnes	Dombi László István
44	Csabrendek	Barcza Jenő	Barcza Jenő időközi 1997: Turcsi József	Turcsi József	Turcsi József	Turcsi József	Turcsi József	Turcsi József	Molnár László
45	Csajág	Vörös Gyula	Vörös Gyula	Vörös Gyula	Vörös Gyula	Verebélyi Zoltán János	Verebélyi Zoltán János	Verebélyi Zoltán János	Verebélyi Zoltán
46	Csehbánya	dr. Straub Rozália	Straub László	Straub László	Ádám Renáta	Huiber György	Huiber György	Straub Dávid	Straub Dávid
47	Csesznek	Németh József	Szalai Ferenc	Szalai Ferenc	Szalai Ferenc	Trieblné Stanka Éva Renáta	Trieblné Stanka Éva Renáta	Trieblné Stanka Éva Renáta	Trieblné Stanka Éva Renáta

#	Település	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2019
58	Dörgicse	Lóhn Lőrinc	Kis-Pál Miklós	Kis-Pál Miklós	Kis-Pál Miklós	Kis-Pál Miklós	Kis-Pál Miklós	Mlinkó István Időközi 2017: János Levente	János Levente
59	Dudar	Simon Mihály	Simon Mihály	Simon Mihály	Simon Mihály	Polt Ferencné	Tóth Edina Kitti	Tóth Edina Kitti	Tóth Edina Kitti
60	Egeralja	1991-től Buzás Dénes	Farkas Jenő	Farkas Jenő	Farkas Jenő	Farkas Jenő	Bolla Klaudia	Farkas Jenő	Sárközi Zsolt
61	Egyházaskesző	Sass Gyula	Sass Gyula	Nagy Margit	Nagy Margit	Nagy Margit	Lendvai Jánosné	Lendvai Jánosné	Lendvai Jánosné
62	Eplény	1992-től Fiskál János	Fiskál János	Fiskál János	Fiskál János	Fiskál János	Fiskál János	Fiskál János	Fiskál János
63	Farkasgyepű	Szabados Károly	ifj. Csöbör Károly	ifj. Csöbör Károly	ifj. Csöbör Károly	Csőbör Károly	Csőbör Károly	Takácsné Légrádi Edina	Takácsné Légrádi Edina
64	Felsőörs	Podmaniczki Gyula Időközi 1993: Angyal István György	Angyal István Időközi 1996: Kenézné Berei Györgyi	Kenézné Berei Györgyi	Kenézné Berei Györgyi	Kenézné Berei Györgyi	Szabó Balázs	Szabó Balázs	Szabó Balázs
65	Ganna	Vesztergom József	Vesztergom József	Vesztergom József	Vesztergom József	Vesztergom József	Vesztergom József	Nagy Ottó	Nagy Ottó
66	Gecse	Kiss Sándor	Kiss Sándor	Kiss Sándor	Kiss Sándor	Kiss Sándor Időközi 2008: Istenes Gyula	Istenes Gyula	Istenes Gyula	Istenes Gyula
67	Gic	Horváth Tibor	Horváth Tibor	Horváth Tibor	Horváth Tibor	Horváth Tibor	Horváth Tibor	Sebestyén Zoltánné	Németh Adrienn
68	Gógánfa	Gadolla Ottmár	id. Berki Zoltán	Berki Zoltán	id. Berki Zoltán	Damjanovics József	Damjanovics József	Nagy Róbert	Nagy Márta
69	Gyepükaján	Kopecskó Dénes	Kopecskó Dénes	Kopecskó Dénes	Lovasi Attila	Lovasi Attila	Lovasi Attila	Trejer Gabriella	Trejer Gabriella

#	Település	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2019
70	Gyulakeszi	ifj. Tóth József	Tóth József	Pappné Ruska Éva	Tóth József	Tóth József	Tóth József	Szennyainé Kovács Veronika	Orbán József
71	Hajmáskér	Kovács Gyula	Hornyák Ferenc	ifj. Köbli Miklós	Köbli Miklós, időközi: ifj. Köbli Miklós	Köbli Miklós	Köbli Miklós	Köbli Miklós	Köbli Miklós
72	Halimba	Galler Mihályné	Ghiczy László	Ghiczy László Időközi 2001: Tóbel János	Tóbel János	Tóbel János	Tóbel János	Tóbel János	Kovácsné Véber Eszter
73	Hárskút	Tamás Gyula	Takács Gyula	Szilágyi Sándor Időközi 2000: Schmidt István	Kiss Árpád	Kiss Árpád	Kiss Árpád	Tábori Ferenc	Tábori Ferenc
74	Hegyessd	Kiss Zsigmond	Kiss Zsigmond	Stark Sándor	Stark Sándor	Stark Sándor	Stark Sándor	Stark Sándor	Stark Sándor
75	Hegymagas	Baracska László	Varga József	P. Varga József	Varga József	Illés László	Sallee Barbara	Tóth János Zoltán	Gyurka Miklósné
76	Herend	Bors Gábor Időközi 1992: Rybár István	Bors Gábor	Bors Gábor Időközi 2000.: Rieth Nándor	Reith Nándor Időközi 2004: Vajai László	Vajai László	Vajai László	Jánszky Lajos László	Jánszky Lajos László
77	Hetyefő	Keszei Károly	Keszei Károly	Keszei Károly	Keszei Károly	Keszei Károly	Hosszuné Somogyi Mária	Hosszuné Somogyi Mária	Hosszuné Somogyi Mária
78	Hidegkút	Zsernoviczky Tibor	Zsernoviczky Tibor	Zsernoviczky Tibor	Zsernoviczki Tibor	Zsernoviczki Tibor	Pénzes Erzsébet	Dr. Kriszt András	Dr. Kriszt András
79	Homokbödöge	Némethi Kálmán	Némethi Kálmán	Némethi Kálmán	Némethi Kálmán	Némethi Kálmán	Farkas Árpád Pál	Áldozó Péter	Farkas Árpád Pál
80	Hosztót	Reményi Miklós	Reményi Miklós	Reményi Miklós	Major Lajos	Major Lajos	Major Lajos	Major Lajos	Major Lajos
81	Iszkáz	Szabó Ferenc	Szabó Ferenc	Szabó László	Szabó László időközi 2004: Kovács Miklós	Cseh József	Cseh József	Cseh József	Cseh József
82	Jásd	Ostyáni István	Amberger József	Nagy Csaba	Nagy Csaba	Nagy Csaba	Nagy Csaba	Győry Tünde	Győry Tünde

#	Település	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2019
83	Kamond	Szabó József	Szabó József	Szabó József Időközi 2001: Oláh Zoltán	Oláh Zoltán	Tar Sándor	Asbóth Szabolcs Zoltán	Asbóth Szabolcs Zoltán	Asbóth Szabolcs Zoltán
84	Kapolcs	Dezső Sándor	Horváth Jenő	Horváth Jenő	Horváth Jenő	Göntér Gyula	Márvány Gyula Tiborné	Göntér Gyula Időközi 2018: Márvány Péter	Márvány Péter
85	Káptalanfa	Szakonyi Márton	Szakonyi Márton	Szakonyi Márton	Szakonyi Márton	Csordás Gáspár	Csordás Gáspár	Csordás Gáspár	Csordás Gáspár
86	Káptalanfői	Hajducsi Károly	Mészáros Zoltán Csaba	Mészáros Zoltán	Mészáros Zoltán	Istvándi Ferenc	Csom Károlyné	Csom Károlyné	Csom Károlyné
87	Karakószörcsök	Szabó Antal	Szabó Antal	Szabó Antal	Szabó Antal Időközi 2004: Ifj. Zabó Ferenc	Zabó Ferenc	Szabóné Piriti Márta	Szabóné Piriti Márta	Honvédó Szandra
88	Kékkút	Pék László	Pék László	Pék László	Időközi 2003: Dr. Jancsó Gábor	Időközi 2007: Pék László	Pék László	Pék László Időközi 2018: Kardosné Csaba Gyöngyi	Kardosné Csaba Gyöngyi
89	Kemenes- hőgyész	Horváth József	Horváth József	ifj. Szabó József	ifj. Szabó József	Szabó József	Molnár Veronika	Molnár Veronika	Kovács Tamás Imre
90	Kemenesszent- péter	Szabados László	Szabados László	Máhi József	Máhi József	Máhi József Időközi 2008: Kövi Tibor	Kövi Tibor Időközi 2012: Pirka Károly	Tőreki Nikolett	Tőrekiné Takács Beáta
91	Kerta	Gaál Sándor	Gaál Sándor	Gaál Sándor Időközi 2000: Gaál Sándor	id. Szabó Gyula	Nagy Géza	Buzás Károly Lajos	Nagyné Varga Anikó	Nagyné Varga Anikó
92	Királyszentist- ván	Tánczos Sándor	Tánczos Sándor	Tánczos Sándor	Kőszegi Ferenc	Kőszegi Ferenc Gyula	Kőszegi Ilona	Kőszegi Ilona	Kőszegi Ilona
93	Kisapáti	Thordy László Bence	Csizmazia Mária	Csizmazia Mária	Csizmazia Mária	Keszei Endre Tibor	Keszei Endre Tibor	Keszei Endre Tibor	Kiss Imre

#	Település	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2019
94	Kisberzsény	Tomor István	Tomor István	Tomor István	Tomor István	Ferenczy Lajos	Ferenczy Lajos	Ferenczy Lajos	Molnár Csanád János
95	Kiscsősz	Szabó Ferenc	Szabó Ferenc	Szabó Ferenc	Szabó Ferenc	Szabó Ferenc	Szabó Ferenc	Szabó Ferenc	Kovács Norbert
96	Kislőd	Magvas Antal	ifj. Magvas Antal	Somogyi Anna Mária	Somogyi Anna Mária	Somogyi Anna Mária	Somogyi Anna Mária	Somogyi Anna Mária	Bódis Zoltán
97	Kispirit	Horváth Jenő	Horváth Jenő	Horváth Jenő	időközi 2003: Németh Jenő Ferenc	Németh Jenő Ferenc	Németh Jenő Ferenc	Németh Jenő Ferenc	Németh Jenő Ferenc
98	Kisszőlős	Kuti István	Kuti István	Nagy Árpád	Árik István	Árik István	Árik István	Árik István	Árik István
99	Kolontár	Hanisch Mihály	Hanisch Mihály	Hanisch Mihály	Tili Károly	Tili Károly	Tili Károly	Tili Károly	Horváth Zoltán
100	Kövágóörs	Szabó Dénesné	Szabó Dénesné	Szabó Dénesné	Molnár József	Molnár József	Horváth Dezső	Horváth Dezső	Horváth Dezső
101	Köveskál	Csonka Sándor	Csonka Sándor	Csonka Sándor	Csonka Sándor Időközi 2004: Sebestyén Zoltán	Sebestyén Zoltán	Sebestyén Zoltán	Dr. Varró Gábor	Györfly Szabolcs Zoltán
102	Kup	Harkai Lászlóné	Harkai Lászlóné	Varga István	Varga István	Varga István	Varga Éva Teréz	Hiér Judit	Varga Imre
103	Külsóvat	Pethő Gyula	Aczél Péter	Lengyel László	Lengyel László	Lengyel László Időközi 2007: Lengyel László János	Aczél Péter	Aczél Péter	Aczél Péter
104	Küngös	Szabó Zoltán	Szabó Géza	Szabó Géza	Szabó Géza	Szabó Gergely Attila	Szabó Gergely Attila	Szabó Gergely Attila	Szabó Gergely Attila
105	Lesencefalu	Vörös Béla	Vörös Béla	Kigyós Ferenc	Kigyós Ferenc	Kigyós Ferenc	Kigyós Ferenc	Oravecz Attila István	Dr. Kázmér-Nyíró Katalin
106	Lesenceistvánd	Vörös Béla . Időközi 1992: Orbán Kálmán	Orbán Kálmán	Orbán Kálmán Időközi 2000: Tóth Csaba	Tóth Csaba	Tóth Csaba	Tóth Csaba	Tóth Csaba	Tóth Csaba

#	Település	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2019
107	Lesencetomaj	Zalatnay Attila	Szántó László	Szántó László	Szántó László	Mészáros László János	Mészáros László János	Mészáros László János	Mészáros László János
108	Litér	Ertl Pál	Ertl Pál	dr. Horváth Balázs Bélané Időközi 2001: Ertl Pálné	Szedlák Attila	Szedlák Attila	Szedlák Attila	Szedlák Attila	Varga Mihály
109	Lókút	1993-tól Fallmann József	Fallmann József	Fallmann József	Surányi Mihály	Surányi Mihály	Surányi Mihály	Surányi Mihály	Sümeiginé Hegyi Ilona Adelheid
110	Lovas	Bácsi Imre	Bácsi Imre	Kemenes Dénes	Sümegei József Időközi 2004: Kemenes Dénes	Kemenes Dénes László	Ferenczy Gáborné	Ferenczy Gáborné	Ferenczy Gáborné
111	Lovászpataka	Horváth Károly	Takács József	Komenda László	Takács József	Pintér Imre	Pintér Imre	Pintér Imre	Pintér Imre
112	Magyargencs	Molnár Károly	Molnár Károly	Molnár Károly	Hári Tibor	Boros Tamás	Boros Tamás	Boros Tamás	Boros Tamás
113	Magyarpolány	Tóth Péter	Tóth Péter Időközi 1995. Sebe István	Sebe István	Sebe István	Polt Rita	Polt Rita	Gröber József	Gröber József
114	Malomsok	Schweiger Emil	Schweiger Emil	Schweiger Emil Ferenc	Barczáné Majsza Klára	Barczáné Majsza Klára	Barczáné Majsza Klára	Fintáné Dóra Mária	Fintáné Dóra Mária
115	Marcalgergelyi	Léránt Károlyné	Léránt Károlyné	Léránt Károlyné	Léránt Károlyné	Léránt Károlyné	Léránt Károlyné	Szabó Balázs	Molnárné Nagy Melinda
116	Marcaltő	Polczer Sándor	Polczer Sándor	Polczer Sándor	Polczer Sándor	Polczer Sándor	Sandl Zoltán	Standl Zoltán	Czupper András
117	Márkó	Migray Emőd	Kardos János	Kardos János	Kardos János	Szabó Gyula	Hartmann Antal	Hartmann Antal	Hartmann Antal
118	Megyer	Óvádi Lajosné	Németh Ferencné	Nagy Jánosné	Nagy Jánosné	Pajer Kristóf László	Pajer Kristóf László	Pajer Kristóf László Időközi 2018: Vári David	Vári David Miatt

#	Település	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2019
119	Mencshely	Egyed László	Bocskay Rudolf Időközi 1997: Tóbiás Ilona	Tóbiás Ilona	Tóbiás Ilona	Tóbiás Ilona	Dr. Loványi Róbert Benedek	Rauch Csaba	Szabó Zoltán László
120	Mezőlak	Kocsis Tibor	Kocsis Tibor Pál	Németh István Időközi 2001: Kocsis Tibor	Kocsis Tibor Pál	Szabó László Időközi 2009: Nagy Gábor	Nagy Gábor	Nagy Gábor	Nagy Gábor
121	Mihályháza	Lázár Gyula	Lázár Gyula	Lázár Gyula	ifj. Szalóky Zsigmond	Mészáros Géza	Mészáros Géza	Mészáros Géza	Mészáros Géza
122	Mindszentkál	Csombó Zoltán	Csombó Zoltán	Csombó Zoltán	Csombó Zoltán	ifj. Keszler Gyula	Keszler Gyula	Keszler Gyula Időközi 2017: Németh László István	Csombó Zoltán
123	Monostorapáti	Török István	Hárshegyi József	Zentai János	Hárshegyi József Gyula	Hárshegyi József Gyula	Hárshegyi József Gyula	Takács Péter	Takács Péter
124	Monoszló	Varga Gyula	Varga Gyula	Simon György	Simon György	Simon György	Simon György	Simon György	Simon György
125	Nagyacsád	Kéringér István	Kéringér István	Szórád Zoltán József	Szórád Zoltán	Szórád Zoltán	Pillérné Dr. Raksányi Ildikó Időközi 2012: Szalóky Nándor	Szalóky Nándor	Szalóky Nándor
126	Nagyalásony	Gyenge László	Csöngei Gábor	Csöngei Gábor	Csöngei Gábor	Csöngei Gábor	Csöngei Gábor	Csöngei Gábor	Csöngei Gábor
127	Nagydém	Marics Lajos	Kiss Gyula	Kiss Gyula	Kiss Gyula Időközi: Marics Lajos	Marics Lajos	Marics Lajos	Marics Lajos	Kálmán Andrea
128	Nagyesztergár	1993-tól Csaba Mihály	Csaba Mihály	Csaba Mihály	Csaba Mihály	Csaba Ferenc időközi 2009: Szelthofferné Németh Ibolya	Szelthofferné Németh Ilona	Szelthofferné Németh Ilona	Szirbék Tiborné

#	Település	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2019
129	Nagygyimót	Bakos László	Verrasztó Ferenc	Hársvölgyi Mária Terézia	Hársvölgyi Mária Terézia	Hársvölgyi Mária Terézia	Szaller Zsolt	Szaller Zsolt	Szaller Zsolt
130	Nagypirit	Burján Ernő	Burján Ernő	Burján Ernő	Burján Ernő	Burján Ernő	Burján Ernő	Burján Ernő	Burján Ernő
131	Nagytevel	Kecskeméti Benő	Kecskeméti Benő	Kecskeméti Benő	Babits Emil Ferenc	Babits Emil	Magyar József Időközi 2011: Herber József	Orbán Sándor	Orbán Sándor
132	Nagyvázsony	Strenner Zoltán	Szombati József	Szombati József	Szombati József	Fábry Szabolcs János	Fábry Szabolcs János Időközi 2011: Vigh- Krupla Orsolya	Fábry Szabolcs János	Fábry Szabolcs János
133	Nemesgörzsöny	Csuka Géza	Csuka Géza	Csuka Géza	Csuka Géza	Győrffy Balázs	Győrffy Balázs	Tatai László	Tatai László
134	Nemesgulács	Nagy Rudolf	Nagy Rudolf	Varga Renáta Időközi 1999: Nagy Rudolf József	Wildhoffer Józsefné Raposa Gizella	Nagy Rudolfné	Nagy Rudolfné	Nagy Rudolfné	Tompos László
135	Nemeshany	Imre Sándor	Imre Sándor	Imre Sándor	Imre Sándor	Kiss Attila	Kiss Attila	Kiss József Attila	Vesztrőczi Attila
136	Nemesvámos	Fodor István	Fodor István	Fodor István	Fodor István	Sári Lajos	Sövényházi Balázs	Sövényházi Balázs	Sövényházi Balázs
137	Nemesvita	Eke Ferenc	Eke Ferenc	Eke Ferenc	Eke Ferenc	Eke Ferenc	Eke Ferenc	Csali János Ferenc	Csali János Ferenc
138	Nemesszalók	Gyűrűs Ottó	Gyűrűs Ottó	Gyűrűs Ottó	Varga Jenő	Varga Jenő	Varga Jenő	Varga Jenő	Varga Jenő
139	Németbánya	Kungl Ignác	Aradi Alajos Imre	Aradi Alajos	Aradi Alajos Imre Időközi 2005: Nagy Gábor	Nagy Gábor	Blaskovits Zoltán	Blaskovits Zoltán Időközi 2017: Ujvári Szilvia	Marcsik Zoltánné Király Ágnes

#	Település	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2019
149	Ósi	Jánosi József	Jánosi József	dr. Bogárdi László	dr. Bogárdi László Időközi 2000: dr. Bogárdi László	Kerekes Anna	Kotzó László	Kotzó László Lajos	Kotzó László Lajos
150	Óskü	Harnos László	Gyapay Zoltán	Gyapay Zoltán	Gyapay Zoltán	Gyapay Zoltán	Gyapay Zoltán Tamás	Ángyán Tamás	Ángyán Tamás
151	Paloznak	Balogh Lajos	Balogh Lajos	Czeplédy Ákos	Czeplédy Ákos	Czeplédy Ákos	Czeplédy Ákos	Czeplédy Ákos	Czeplédy Ákos
152	Pápa	Dr. Kovács Zoltán	dr. Kovács Zoltán	dr. Kovács Zoltán	dr. Kovács Zoltán	dr. Kovács Zoltán	Dr. Kovács Zoltán Időközi 2011: Dr. Áldozó Tamás	Dr. Áldozó Tamás Róbert	Dr Áldozó Tamás
153	Pápadereske	Nagy József	Nagy József	Németh Tibor	Németh Tibor	Németh Tibor	Edvy Róbert	Németh Tibor	Németh Tibor
154	Pápakovácsi	Szöke Etelka	Agg Sándor	Agg Sándor	Agg Sándor	Vilman Csaba	ifj. Burghardt Ferenc	Burghardt Ferenc	Burghardt Ferenc
155	Pápasalamon	Nagy Sándor	T. Nagy Sándor	T. Nagy Sándor Időközi 2000: Somogyi Győző	Horváth Ferenc	Horváth Ferenc	Horváth Ferenc	Bánki Mihály Pálné Időközi 2017: Tóth Frigyes	Nepusz Nándor
156	Pápateszér	Kurics László	Kurics László Endre	Süle Kálmán	Süle Kálmán	Szalczser György	Szalczser György László	Völfinger Béla	Völfinger Béla
157	Papkeszi	Csete Kálmán	ifj. Csete Kálmán	ifj. Csete Kálmán	Horváth Gyula	Csete Kálmán Időközi 2008: Ráczkevi Lajos	Ráczkevi Lajos	Ráczkevi Lajos	Ráczkevi Lajos
158	Pécsely	Sebők Lajos	Sebők Lajos	id. Sebők Lajos	ifj. Sebők Lajos	ifj. Sebők Lajos	ifj. Sebők Lajos	Burgyánné Czibik Éva	Burgyánné Czibik Éva
159	Pénzesgyőr	Páder Dezső	Páder Rezső	Páder Rezső	Busz János Sándor	Busz János Sándor	Busz János Sándor	Hajós Ákos	Véber Arnold
160	Pétfürdő		1997 -től Horváth Éva	Horváth Éva	Horváth Éva	Horváth Éva	Horváth Éva	Horváth Éva	Horváth Éva

#	Település	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2019
161	Porva	Stampfer Károly	Valler Mihály	Valler Mihály	Répas Imre	Veiperlné Kovács Andrea	Veiperlné Kovács Andrea	Veiperlné Kovács Andrea	Veiperlné Kovács Andrea
162	Pula	Reményi Antal	Reményi Antal Időközi 1996: Kertész Lajos	Kertész Lajos	Kertész Lajos	Kertész Lajos	Kertész Lajos	Szenger István Bálint	Szenger István Bálint
163	Pusztamiske	Takács László	Takács László	Takács László	Takács László	Takács László	Takács László	Póór Zoltán	Póór Zoltán
164	Raposka	Szűts Árpád	Szűts Árpád	Szűts Árpád	Szűts Árpád Időközi 2005: Bolla Albert	Bolla Albert Antal	Bolla Albert Antal	Bolla Albert Antal	Bolla Albert Antal
165	Révfülöp	dr. Mihovics István	dr. Mihovics István	dr. Mihovics István	dr. Mihovics István	Miklós Tamás	Miklós Tamás Időközi 2013: Kondor Géza	Kondor Géza	Kondor Géza
166	Rigács	Németh János	Németh János	Tóth Józsefné	Tóth Józsefné	Tóth Józsefné	Tóth Józsefné	Tóth Józsefné	Kertész-Bakos Ferenc
167	Salföld	Kovács József	Kovács István	Kovács István	Baló István Időközi 2005: Simonné Vitányi Mónika	Simonné Vitányi Mónika	Fábián Gusztáv	Fábián Gusztáv	Fábián Gusztáv
168	Sáska	Hoffman Ferenc	Holczbauer Jenő	Holczbauer Jenő	Kovács Nándor	Kovács Nándor	Kovács Nándor János	Kovács Nándor János	Horváth Bence
169	Sóly	dr. Gémes György	Tilinger Ferenc	Tilinger Ferenc	Tilinger Ferenc	Juhász Tibor	Bikádi László Károly	Kaptur József	Kaptur József
170	Somlójenő	Jankó Jenő	Nemes Attila	Nemes Attila	Nemes Attila	Nemes Attila	Nemes Attila Antal Időközi 2012: Nemes Ferencné	Nemes Ferencné	Nemes Ferencné

#	Település	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2019
171	Somlósziölös	Kiss János	Kiss János	Kiss János	Menyhárt Tibor Időközi 2004: Menyhárt Tibor	Férheczliné Kató Györgyi	Bodnár György	Kiss János Norbert	Kiss János Norbert
172	Somlósásárhely	Puskás Szalvatore Időközi 1991: Vaczko László	Vaczko László	Kovács József	Kovács József	Marton László	Marton László	Marton Zsolt	Marton Zsolt
173	Somlóvecse	Bóna Sándor	Bóna Sándor	Bóna Sándor	Bóna Sándor	Bóna Sándor Időközi 2008: Dittrich Gábor	Dittrich Gábor	Molnár Károlyné	Bóna Sándor Árpádné
174	Sümeg	Tóth Tamás	Tóth Tamás	Rátosi Ferenc	Rátosi Ferenc	dr. Rédei Zolt	Rátosi Ferenc	Végh László	Végh László
175	Sümegprága	Hujber János	Hujber János	Hujber János	Hujber János	Hujber János Időközi 2008: Csöbör Károly	Csőbör Károly	Hujber Csaba	Hujber Csaba
176	Szapár	Fábik Ferenc	Fábik Ferenc	Fábik Ferenc	Fábik Ferenc Időközi 2004: Fábik Ferenc	Bálint Sándor Időközi 2010: Maros Éva Mária	Bálintné Schmidt Ildikó	Bálintné Schmidt Ildikó	Trojákné Szita Katalin
177	Szentantalfa	Vidosza László	Vidosza Elek	Kovács Gábor	Kovács Gábor	Kovács Gábor	Kiss Csaba	Kiss Csaba	Kiss Csaba
178	Szentbékállá	Csombó Lajos	Csombó Lajos	Csombó Lajos	Csombó Lajos	Sárvári Attila	Sárvári Attila	Molnár Endre Sándor	Sárvári Csaba
179	Szentgál	Sófalviné Tamás Márta	Gombásné Légrádi Irénné	Gombásné Légrádi Irénné	Gombásné Légrádi Irén Időközi 2004: Vecsey Ferenc	Vecsey Ferenc	Istvánfalvi Sándor Károly	Istvánfalvi Sándor Károly	Weisz Elvira
180	Szentimrefalva	Zalavári Józsefné	Zalavári Józsefné	Zalavári Józsefné	Csonka Sándor (2003-)	Csonka Sándor	Csonka Sándor	Zalavölgyi László	Zalavölgyi László
181	Szentjakabfa	Steixner László	Steixner László	Steixner László	Steixner László	Steixner László	Steixner László	Steixner László	Steierlein Imre

#	Település	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2019
182	Szentkirályszabadja	Iványi András	Iványi András	Iványi András	Iványi András	Iványi András	Iványi András	Gyarmati Katalin	Gyarmati Katalin
183	Szigliget	Mezey Artúr	Mezey Artúr	Mezey Artúr	Balassa Balázs	Balassa Balázs	Balassa Balázs	Balassa Balázs	Balassa Balázs
184	Szóc	Perger József	Perger József	Óvári István	Óvári István	Dr. Szél András Péter	Dr. Szél András Péter Időközi 2011: Szabó Tibor Időközi 2012: Németh Balázs	Németh Balázs	Németh Balázs
185	Tagyon	Molnár Zoltán	Molnár Zoltán	Steierlein István	Steierlein István	Steierlein István	Steierlein István	Steierlein István	Steierlein István
186	Takácsi	Csákváry Jenő	Sarmon Zsolt	Sarmon Zsolt	Szabó Endre Lászlóné	Kunszt Szabolcs	Kunszt Szabolcs	Vajda György	Vajda György
187	Taliándörögd	Fazekas Miklós	Fazekas Miklós	Hoffner Tibor	Hoffner Tibor	Kajdi István	Kajdi István	Mohos József	Mohos József
188	Tapolca	Dr. Nagy József Időközi 1992: Sibak András	Sibak András	Ács János	Ács János	Ács János Időközi 2009: Császár László	Császár László	Dobó Zoltán	Dobó Zoltán
189	Tés	id. Koncz László	Wittmann József	Wittmann József	Wittmann József	Berki Józsefné	Berki József Gézáné	Fodor-Bödös István János	Fodor-Bödös István János
190	Tihany	Kántás Vince	Bors István	Bors István	Bors István	Tósoki Imre	Tósoki Imre	Tósoki Imre	Tósoki Imre
191	Tótvázsony	Magasi János	Magasi János	Magasi János	Bakonyi József	Magasi János	Magasi János	Sipos Ferenc	Sipos Ferenc
192	Túskevár	Török Miklós	Oláh István	Molnár Levente	Molnár Levente	Molnár Levente Tibor	Molnár Levente Tibor	Molnár Levente Tibor	Molnár Levente Tibor
193	Ugod	Fodor Béla	Fodor Béla	Fodor Béla	Vörös Tibor	Vörös Tibor	Vörös Tibor Miklós	Vörös Tibor Miklós	Vörös Tibor Miklós
194	Ukk	Bella István	Bella István	Szita Zoltán	Szita Zoltán	Szita Zoltán	Komendánt Irén	Komendánt Irén	Torsa Gergely

#	Település	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2019
195	Úrkút	Pfaff Zsolt	Pfaff Zsolt	Pfaff Zsolt	Pichler József	Pfaff Zsolt Időközi 2007: Ifj. Rieger Tibor	Fülöp Zoltán Gyuláné	Fülöp Zoltán Gyuláné	Fülöp Zoltán Gyuláné
196	Uzsa		1995-től Szántói Imre	Szántói Imre	Kovács Károly	Kovács Károly	Kovács Károly Időközi 2013: Perger István	Szántói Imre	Táborosi László
197	Vanyola	Herjavec Jenő	Herjavec Jenő	Herjavec Jenő	Gadácsik Ernő Időközi 2003: Varga Miklós	Varga Miklós	Varga Miklós	Varga Rita	Varga Rita
198	Várkesző	Harsányi Ernő	Harsányi Ernő	Harsányi Ernő	Harsányi Ernő	Puskás Zoltán	Konczos Ernő László	Ferencz Dezső	Ferencz Dezső
199	Városlód	József Károly	József Károly	Pintér Károlyné	József Károly	Csekényi István	Csekényi István	Csekényi István	Schell Tamás
200	Várpalota	Leszkovszki Tibor	Leszkovszki Tibor	Leszkovszki Tibor	Leszkovszki Tibor	Németh Árpád	Talabér Márta	Talabér Márta	Campanari-Ta- labér Márta
201	Vaszar	Kiss Andrásné	Kiss Andrásné	Kiss Andrásné	Kiss Gábor	Varga Péter	Varga Péter	Varga Péter	Mezei Zsolt
202	Vászoly	Béresi Zsolt	Béresi Zsolt	Szőnyeg József	Szőnyeg József	Szőnyeg József	Rózahegyi Tibor László	Rózahegyi Tibor László	Rózahegyi Tibor
203	Veszprém	Dióssy László	Dióssy László	Dióssy László	Dióssy László	Debreczeni János	Porga Gyula	Porga Gyula	Porga Gyula
204	Veszprémfajsz	Csiba József	Csiba József	Csiba József	Csiba József	Csiba József László	Fertig József	Fertig József	Fertig József
205	Veszprémgalsa	Polgár Lajos	Polgár Lajos	Polgár Lajos	Ferenczi Zoltán	Ferenczi Zoltán	Kiss Miklós	Kiss Miklós	Simon Gábor
206	Vid	György Kovács Ernő	György Kovács Ernő	Weber János Időközi 1999: Szabó Róbert	Szabó Róbert	Szabó Róbert	Szabó Róbert	Szabó Róbert	Kovács Róbert

#	Település	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2019
207	Vigántpetend	Kandikó Ferenc	Marton Istvánné	Marton Istvánné	Marton Istvánné	Marton Istvánné	Marton Istvánné	Nemoda István Időközi 2017: Győriványi Dániel	Győriványi Dániel
208	Vilonya	Horváth Endre	Sándor Ferenc Időközi 1997: Devecsery József	Devecsery József Időközi 2001: Kovács János	Kovács János	Kovács János	Fésüs Sándor	Fésüs Sándor	Fésüs Sándor
209	Vinár	Kiss Lajos	Kiss Lajos Kálmán	Kiss Lajos	Kiss Lajos Kálmán	Kiss Lajos Kálmán	Horváth Csaba	Horváth Csaba	Horváth Csaba
210	Vöröstó	Leitold Ferenc	Leitold Ferenc Időközi 1996. Bujtás György	Bujtás György	Rákos Margit	Rákos Margit	Rákos Margit	Rákos Margit	Fekete-Tracc Gabriella
211	Zalaerdőd	ifj. Bódis József	Bódis József	Bódis József	Bódis József	Bódis József Tibor	Bódis József Tibor	Bódis József Tibor	Bódis József
212	Zalagyömörő	Tóth András	Tóth András	Tóth András	Tóth András	Tóth András	Illés László	Illés László Időközi 2018: Vass Géza	Vass Géza
213	Zalahaláp	Szencz Lajosné	Szencz Lajosné	Szencz Lajosné	Szencz Lajosné	Szencz Lajosné	Bedő Lajos Sándor	Bedő Lajos Sándor	Bedő Lajos Sándor
214	Zalameggyes	Vincze Kálmánné	Vincze Kálmánné	Szanyi Mária Judit	Szanyi Mária Judit	Szanyi Mária Judit	Szanyi Mária Judit	Szanyi Mária Judit	Szanyi Mária Judit
215	Zalaszegvár	Helter Zoltán	Helter Zoltán	Helter Zoltán	Helter Zoltán	Bujtor Tamás	Bujtor Tamás	Tudja Endre	Tudja Endre
216	Zánka	dr. Szabó Dezső	dr. Szabó Dezső	Filep Miklós	Filep Miklós	Filep Miklós	Filep Miklós	Filep Miklós Lajos	Filep Miklós Lajos
217	Zirc	Varga István	dr. Varga Tibor	dr. Varga Tibor János Időközi 2001: Dr. Varga Tibor	Horváth László	Ottó Péter	Ottó Péter	Ottó Péter	Ottó Péter

5. számú táblázat A települések társadalmi, gazdasági és infrastrukturális fejlettsége a 67/2001. (VI.28.) OGY-határozat alapján (komplex mutató) a Veszprém megyei sorrend.¹

sorrend	település	Országos sorrend	Középátlag
1.	Veszprém	31	7,51
2.	Alsóörs	35	7,48
3	Balatonfüred	60	7,31
4	Csopak	62	7,30
5	Balatonszepezd	83	7,11
6	Balatonalmádi	87	7,08
7	Tihany	91	7,07
8	Balatonudvari	106	6,99
9	Aszófő	113	6,96
10	Balatonakali	114	6,96
11	Paloznak	115	6,96
12	Nemesvámos	135	6,87
13	Zánka	136	6,86
14	Felsőörs	137	6,86
15	Balatonkenese	141	6,84
16	Ábrahámhegy	146	6,83
17	Bánd	149	6,81
18	Révfülöp	160	6,78
19	Pétfürdő	168	6,76
20	Királyszentistván	171	6,75
21	Balatonfűzfő	182	6,71
22	Zirc	185	6,70
23	Lovas	186	6,70
24	Márkó	188	6,69
25	Szigliget	195	6,67
26	Badacsonytomaj	229	6,58
27	Herend	259	6,52
28	Tapolca	269	6,50
29	Litér	277	6,48

¹ A legutóbb publikált összeállításban még Balatonakarattya nem szerepelt, így a táblázat 216 település rangsorát tartalmazza.

sorrend	település	Országos sorrend	Középátlag
30	Balatonrendes	302	6,42
31	Kékkút	318	6,40
32	Balatonszőlős	331	6,36
33	Veszprémfajsz	334	6,35
34	Szentkirályszabadja	335	6,34
35	Hidegkút	343	6,32
36	Eplény	348	6,31
37	Vászoly	365	6,27
38	Várpalota	373	6,25
39	Sóly	390	6,22
40	Tótvázsony	404	6,20
41	Pápa	406	6,20
42	Pécsely	441	6,13
43	Öskü	443	6,13
44	Ajka	457	6,11
45	Óbudavár	462	6,10
46	Hárskút	468	6,09
47	Sütemeg	503	6,05
48	Hajmáskér	515	6,03
49	Örvényes	521	6,03
50	Farkasgyepű	541	5,99
51	Nagyvázsony	548	5,98
52	Tagyon	573	5,93
53	Raposka	582	5,93
54	Magyarpolány	604	5,88
55	Uzsa	644	5,82
56	Balatonederics	663	5,80
57	Olaszfalu	669	5,79
58	Döbrönte	671	5,79
59	Badacsonytördemic	769	5,67
60	Szentantalfa	785	5,64
61	Salföld	788	5,64
62	Zalahaláp	796	5,63
63	Hegymagas	807	5,62
64	Úrkút	814	5,61

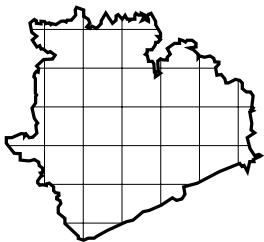
sorrend	település	Országos sorrend	Középátlag
65	Ganna	833	5,59
66	Halimba	845	5,57
67	Bakonybél	853	5,56
68	Balatonfőkajár	861	5,55
69	Mezőlak	870	5,54
70	Kup	886	5,53
71	Békás	898	5,51
72	Városlőd	904	5,51
73	Csesznek	907	5,50
74	Gyulakeszi	908	5,50
75	Káptalantóti	912	5,49
76	Csetény	914	5,49
77	Pápakovácsi	915	5,49
78	Nemesgulács	917	5,49
79	Szápár	922	5,48
80	Vilonya	929	5,48
81	Ugod	931	5,48
82	Nemesszalók	958	5,45
83	Csehbánya	961	5,45
84	Szentgál	968	5,44
85	Vaszar	971	5,44
86	Dáka	990	5,42
87	Nóráp	996	5,41
88	Dörgicse	1 006	5,40
89	Papkeszi	1 007	5,40
90	Csabrendek	1 014	5,39
91	Bakonyjákó	1 043	5,36
92	Bakonyság	1 063	5,34
93	Balatoncsicsó	1 076	5,33
94	Nagytevel	1 080	5,32
95	Bakonynána	1 087	5,32
96	Dudar	1 103	5,30
97	Bakonykoppány	1 106	5,29
98	Pula	1 134	5,26
99	Bakonyszentkirály	1 156	5,23

sorrend	település	Országos sorrend	Középátlag
100	Lesenceistvánd	1 160	5,22
101	Jásd	1 168	5,22
102	Nyárad	1 181	5,21
103	Monostorapáti	1 188	5,20
104	Szentbékkálla	1 200	5,20
105	Barnag	1 225	5,17
106	Mihályháza	1 227	5,17
107	Pápadereske	1 237	5,16
108	Nagygyimót	1 242	5,15
109	Adásztevel	1 243	5,15
110	Marcaltó	1 257	5,14
111	Nagyesztergár	1 260	5,14
112	Porva	1 264	5,13
113	Berhida	1 268	5,13
114	Borzavár	1 277	5,11
115	Hegyese	1 278	5,11
116	Kislőd	1 279	5,11
117	Nyirád	1 284	5,10
118	Nagyalásny	1 285	5,10
119	Noszlop	1 287	5,10
120	Csajág	1 299	5,08
121	Nagyacsád	1 336	5,04
122	Vinár	1 343	5,03
123	Ósi	1 389	4,99
124	Nemesgörzsöny	1 398	4,98
125	Taliándörögd	1 408	4,96
126	Somlósölős	1 414	4,95
127	Somlóvecse	1 422	4,94
128	Gic	1 432	4,94
129	Sáska	1 440	4,93
130	Káptalanfa	1 442	4,93
131	Szentjakabfa	1 446	4,93
132	Tés	1 455	4,92
133	Kővágóórs	1 457	4,92
134	Malomsok	1 470	4,91

sorrend	település	Országos sorrend	Középátlag
135	Kemenesszentpéter	1 474	4,91
136	Tüskevár	1 475	4,91
137	Köveskál	1 477	4,90
138	Nemesvita	1 487	4,90
139	Lesencetomaj	1 494	4,89
140	Németbánya	1 507	4,88
141	Kapolcs	1 557	4,81
142	Doba	1 573	4,79
143	Gógánfa	1 591	4,77
144	Zalagyömörő	1 603	4,75
145	Csót	1 609	4,75
146	Magyargencs	1 624	4,73
147	Kemeneshőgyész	1 630	4,73
148	Várkesző	1 642	4,71
149	Kerta	1 654	4,71
150	Sümeprága	1 669	4,69
151	Pénzesgyőr	1 670	4,69
152	Somlóvásárhely	1 697	4,66
153	Kisapáti	1 717	4,64
154	Dabrony	1 721	4,64
155	Küngös	1 724	4,63
156	Homokbödöge	1 758	4,59
157	Takácsi	1 808	4,54
158	Bakonyszücs	1 819	4,53
159	Hosztót	1 829	4,52
160	Mencshely	1 836	4,52
161	Egyházaskesző	1 838	4,51
162	Ukk	1 852	4,50
163	Lókút	1 858	4,49
164	Külsővat	1 865	4,48
165	Devecser	1 871	4,48
166	Gecse	1 888	4,45
167	Kamond	1 920	4,42
168	Kolontár	1 940	4,40
169	Béb	1 942	4,40

sorrend	település	Országos sorrend	Középátlag
170	Bakonyoszlop	1 943	4,39
171	Veszprémgalsa	1 961	4,37
172	Karakószörcsök	1 975	4,36
173	Bakonytamási	1 981	4,36
174	Dabronc	1 988	4,35
175	Vöröstó	1 996	4,35
176	Nemeshany	2 035	4,31
177	Lovászpatona	2 039	4,30
178	Nagypirit	2 086	4,25
179	Monoszló	2 090	4,25
180	Egeralja	2 099	4,24
181	Iszkáz	2 134	4,20
182	Szentimrefalva	2 151	4,18
183	Bakonypölöske	2 169	4,15
184	Marcalgergelyi	2 173	4,15
185	Kiscsősz	2 185	4,13
186	Csőgle	2 193	4,12
187	Bazsi	2 205	4,11
188	Pápateszér	2 220	4,10
189	Hetyefő	2 310	3,99
190	Apácatorna	2 326	3,96
191	Zalaerdőd	2 341	3,94
192	Vigántpetend	2 350	3,93
193	Balatonhenye	2 378	3,91
194	Mindszentkál	2 389	3,89
195	Öcs	2 409	3,86
196	Kisberzsény	2 415	3,86
197	Lesencefalu	2 430	3,84
198	Zalameggyes	2 443	3,82
199	Szőc	2 451	3,80
200	Zalaszegvár	2 481	3,76
201	Somlójenő	2 506	3,72
202	Bakonyszentiván	2 519	3,70
203	Megyer	2 529	3,69
204	Borszörcsök	2 550	3,66

sorrend	település	Országos sorrend	Középátlag
205	Rigács	2 563	3,63
206	Gyepükaján	2 578	3,61
207	Oroszi	2 593	3,59
208	Bodorfa	2 718	3,37
209	Adorjánháza	2 735	3,33
210	Vanyola	2 804	3,20
211	Vid	2 820	3,16
212	Kisszőlős	2 824	3,16
213	Pápasalamon	2 970	2,82
214	Pusztamiske	2 976	2,81
215	Kispirit	2 994	2,77
216	Nagydém	3 026	2,70

6. számú kimutatás: Comitatus könyvek

A Comitatus szellemi műhely gondozásában, valamint a Comitatus Könyv- és Lapkiadó által önkormányzati témában megjelentett kiadványok jegyzéke

Agg Zoltán: Mi lesz veled vármegye? – Hogyan tovább városfejlesztés? Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Iroda, Veszprém, 1991., 148 o.

Önkormányzati választások Veszprém megyében 1990. (szerk.: Oláh Miklós), Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Iroda, Veszprém, 1991., 236 o.

Szokatlan szerepben – avagy hogyan válasszunk színidirektort? – A veszprémi színigazgató-választás dokumentumai (szerk.: Oláh Miklós), Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Iroda, Veszprém 1991., 320 o.

A lebegő megye – Cikkek és tanulmányok (1991–1994) (szerk.: Agg Zoltán), Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Iroda, Veszprém, 1994., 412 o.

A rendszerváltás és a megyék – Válogatott tanulmányok (szerk.: Agg Zoltán – Pálné Kovács Ilona), Comitatus, Veszprém, 1994., 240 o.

Ezüstvasárnap – tanulmányok – önkormányzati választások 1994. december 11. (szerk.: Oláh Miklós), Veszprém Megyei Önkormányzat, Veszprém, 1995., 294 o.

Az átmenet – avagy Veszprém megye a rendszerváltás időszakában – tanulmányok (szerk.: Oláh Miklós), Veszprém Megyei Közgyűlése, 1995., 640 o.,

Átépités – Közigazgatás, területfejlesztés, városmarketing (szerk.: Agg Zoltán), Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Iroda, Veszprém, 1996., 298 o.

Építőköcskák – Adottságok és lehetőségek – Veszprém megye társadalma és gazdasága az ezredforduló küszöbén (szerk.: Agg Z.), magyar–angol, magyar–német és magyar–francia változatban, Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Iroda, Veszprém, 1999., 88 o.

Forradalom és tanácsok – Adalékok Veszprém megye közigazgatási történetéhez (1956) (1982–1990) (szerk.: Zongor Gábor), Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Iroda, Veszprém, 2000., 160 o.

3/b – Az 1998-as önkormányzati választások Veszprém megyében (szerk.: Oláh Miklós), Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Iroda, Veszprém, 2000., 464 o.

Rendszerváltó önkormányzók (1990–2000) (szerk.: Zongor Gábor – Agg Zoltán), Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Iroda, Veszprém, 2001., 228 o.

Megyék, régiók, Európai Unió (szerk.: Agg Zoltán), Comitatus Önkormányzati Szemle c. folyóiratban megjelent tanulmányok, Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Iroda, Veszprém, 2003., 310 o.

Új szereposztás – Önkormányzati választások 2002. (szerk.: Oláh Miklós –

Agg Zoltán) Comitatus, Veszprém, 2003., 408 o.

Agg Zoltán: Politikai földrajz és megyerendszer, Comitatus, Veszprém 2005., 176 o.

Szemes Mária – Berta Györgyné: Új építőkövek – Társadalmi, gazdasági helyzetkép Veszprém megyéről, Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Iroda, Veszprém, 2006., 48 o.

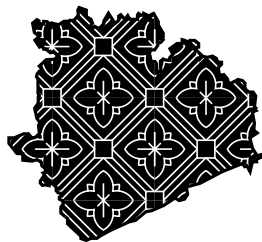
Agg Zoltán: Alkotmányosság, közigazgatás, önkormányzatok, Comitatus Önkormányzati Szemle 2007. évi tematikus különszáma, 106 o.

Közigazgatás, térfelosztás, választások (szerk.: Agg Zoltán), Comitatus Önkormányzati Szemle 2009. évi tematikus különszáma, 152 o.

Közbenső állomás. Agg Zoltán cikkei és tanulmányai, a Comitatus Társadalomkutató Egyesület speciális kiadványa 2013. 80 o.

Agg Zoltán – Zongor Gábor: Közigazgatási tanulmányok, Comitatus Önkormányzati Szemle 2016. évi tematikus különszáma 120 o.

Agg Zoltán: Politikai homokozó? Comitatus Önkormányzati Szemle 2019. évi tematikus különszáma 124 o.

5.3. A kötet szerzői

Dr. Agg Zoltán (1957) Veszprém, okl. közgazda, társadalomkutató, lapszerkesztő. A budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Általános Közgazdasági Karán szerzett diplomát 1980-ban. 1996-2017 között megbízott előadó az ELTE Természettudományi Karán (közigazgatási ismeretek geográfus, majd földrajz szakosoknak). 2006-ban közigazgatási témában védi meg doktori disszertációját (PhD, társadalomföldrajz). 1991-2007 között a Veszprém Megyei Önkormányzat – kutatásokkal, továbbképzéssel, könyv- és lapkiadással foglalkozó –, Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Irodájának vezetője. 2007-től a Pannon Egyetem társadalomtudományi intézetének főállású oktatója. Kutatási területe: helyi politika, közigazgatási területbeosztás, önkormányzatok, politikai földrajz és területfejlesztés. 1991 óta a Comitatus Önkormányzati szemle c. szakmai-tudományos folyóirat felelős kiadója és főszerkesztője, ahol több mint százhusz cikket és tanulmányt publikált. A Comitatus Társadalomkutató Egyesület alapító elnöke (1991–).

Fekete Károly (1988) geográfus, terület- és településfejlesztő. Diplomáját 2013-ban az ELTE-n szerezte (MSc). Pályáját a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal majd a Nemzetgazdasági Minisztérium tervező-elemzőjeként kezdte. Részt vett a Terület és Településfejlesztési Operatív Program kidolgozásában, valamint a kapcsolódó megyei és megyei jogú városi tervek koordinációjában. 2015 óta a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. Társadalomtudományi Kutatócsoport kutatója. Érdeklődési, kutatási területe: területi tervezés és programozás, területfejlesztési politikák, területi monitoring, vidékfejlesztés, a Balaton társadalmi-gazdasági folyamatai. Az ELTE TTK Földtudományi Doktori Iskola hallgatója, a Comitatus Önkormányzati Szemle szerkesztőségének tagja. Szabadidejét a családjával tölti, valamint zenél, szólógitárosként a rock és a jazz határvidékén érzi otthon magát.

Igari András (1996) geográfus, regionális elemző. Egyetemi tanulmányait az ELTE TTK-n végezte, 2020-ban kitüntetéses diplomát szerzett Geográfus MSc képzésen. 2019 óta a Hétfá Kutatóintézet és Elemző Központ munkatársa. Többek közt részt vett a Budapest 2030 Fejlesztési Terv és a HÉTFA Járásszékhely Monitor 2020 elkészítésében, továbbá a koronavírus-járvány gazdasági hatásainak elemzésében, valamint a járvány kelet-közép-európai terjedésének heti rendszerességű helyzetjelentéseiben. A 2020 szeptemberétől kezdve az ELTE TTK Földtudományi Doktori Iskola doktorandusz hallgatója. Főbb kutatási témái és érdeklődési területek: területi terjedési folyamatok; regionális társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségek; regionális földrajz; városi és rurális térségek; geopolitika.

Dr. Hudi József (1956) történész-levéltáros, a Dunántúli Református Egyházkerület Levéltárának vezetője, 1997-től a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola oktatója, főiskolai docens. 1979-ben Pécsen szerzett magyar-történelem szakos tanári, 1987-ben Budapesten levéltárosi diplomát. 1979-től a Veszprém Megyei Levéltár, 1997-től a Székesfehérvári Városi Levéltár munkatársa, 1999 óta dolgozik Pápan. 1994-től a történelemtudományok kandidátusa, 2016-tól az MTA Könyvtörténeti Munkabizottságának tagja. A Comitatus Önkormányzati Szemle folyóirat történeti rovatának alapításától kezdve történeti rovatvezetője, az Acta Papensia c. pápai történeti folyóirat alapító főszerkesztője. Kutatási területe az új- és legújabb kori Magyarország társadalom-, közigazgatás- és

művelődéstörténete. E tárgykörokből több mint 20 önálló könyve, több mint 600 publikációja jelent meg.

Oláh Miklós (1958) szociológus, társadalomkutató, lapszerkesztő. 1981-ben Szombathelyen történelem-népművelés szakos tanári, Budapesten (ELTE, 1988) szociológus diplomát szerzett. Tanított történelmet Várpalotán (1982), volt népművelő Csabrendeken (1983-1984), majd Veszprémben, a Laczkó Dezső Múzeumban (1984-1987). 1988-1990 között szellemi szabadfoglalkozású, majd a Veszprém Megyei Önkormányzat Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató irodájának kutatásvezetője. 2001-től a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Kutatásvezetője. Alapító szerkesztője, rovatvezetője a Comitatus Önkormányzati Szemlének. Több önálló kiadvány szerkesztője. Számos hazai és nemzetközi területfejlesztési, társadalomtudományi projekt kutatásvezetője. Mintegy kétszáz folyóiratokban, kötetekben megjelent tanulmány szerzője. A Nyilvánosságért és a Civil Társadalom Alapítvány alapítója (2000) és elnöke.

Dr. Soós Lőrinc (1952) közgazdász – statisztikus szakközgazdász (ma nyugdíjas). A Közgazdaságtudományi Egyetemen (PTE) folytatott tanulmányait követően statisztikus szakközgazdász oklevelet (MKKE KTI – 1982), majd ugyanott egyetemi doktori fokozatot szerzett. A statisztikai szolgálatban (KSH) dolgozott kisebb megszakítással 1975 és 2014 között, végigjárva a ranglétra csaknem valamennyi fokát az elemző közgazdásztól a főosztályvezetőn át az elnökhelyettesig. Irányította többek között a 2001-es magyarországi Népszámlálás munkálatait. A Magyar Statisztikai Társaság választmányának tagja, majd szakosztályvezetője, alelnöke, 2010 – 2016 között, két ciklusban az elnöke. A Területi Statisztika (1986 – 1988) és a Comitatus folyóiratok Szerkesztő Bizottságának tagja. Kutatási területeihez kötődően a terület-, településhálózat fejlesztés és az agrárium témakörökben az írott és az elektronikus sajtóban jelentek meg szakmai publikációi 1978 és 2017 között.

Dr. Zongor Gábor (1953) jogász, nyugalmazott önkormányzati érdekvédő. Egyetemi tanulmányait (ELTE ÁJTK) követően 1977-től Veszprémben előbb a járási hivatalban, majd a megyei tanácson dolgozott különféle köztisztviselői beosztásokban. 1990 és 1998 között a Veszprém Megyei Önkormányzat közgyűlésének elnöke, 1998-1999 között országgyűlési képviselő, 1999-2016 között a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége főtitkára. A Comitatus Önkormányzati Szemle folyóirat szerkesztőbizottságának alapító elnöke, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem mentor oktatója. Öt könyv szerzője, több könyv szerkesztője, társszerzője, több mint 70 könyvben jelent meg tanulmánya, míg 34 folyóiratban, újságban több mint 300 írást publikált. Festőművészként 10 külföldi és 49 egyéni, valamint 36 csoportos kiállításon vett részt.

Köszönet

Mindenek előtt köszönet illeti mindazokat, akik az elmúlt harminc esztendőben szerepet vállaltak a magyar önkormányzati rendszerben, akár polgármesterként, választott képviselőként, akár szakmai támogatóként, jegyzőként, vagy hivatalnokként, illetve önkormányzatokat kutató szakértőként. Külön köszönet illeti azokat a jelenlegi, vagy volt polgármestereket, akik visszaemlékezésükkel tovább szélesítették a könyv tartalmát.

Természetesen ahhoz, hogy egy könyv megjelenjen, kellenek támogatók is, így kiemelt köszönet illeti Prof. dr. Verebélyi Imrét és az általa vezetett Demokratikus Helyi Közigazgatás Fejlesztéséért Alapítvány kuratóriumát, közülük is különösen Prof. dr. Balázs István kurátort, akik személyes elkötelezettsége is segítette munkánkat.

A támogatók közül kiemelendő Porga Gyula, Veszprém megyei jogú város polgármestere, aki a megváltozott területi önkormányzati viszonyok között is fontosnak tartja a térségi együttműködések erősítését, így biztosította a megyei könyvünk anyagi támogatását.

A könyv kiadásának anyagi háttere szempontjából fontos volt, hogy legyenek megrendelők, akik garantálják a költségek fedezetét. A megrendelők sorában kiemelendő Polgárdy Imre, a Veszprém megyei közgyűlés elnöke, aki örömmel fogadta a könyv létrejöttét és a jelentős példányszám megvásárlásán túl segítette kollégája, Beregszászi Zsolt elnöki tanácsadó közreműködésével az egyes adatok pontosítását.

Ugyancsak köszönet illeti dr. Áldozó Tamást, Pápa város polgármesterét, aki a könyv készítésének gondolatától kezdve támogatónk volt. A könyv megjelenését segítő polgármesterek között köszönet illeti a várpalotai Talabér Mártát, az alsóörsi Hebling Zsoltot, az ajkai Schwartz Bélát, a zirci Ottó Pétert egyaránt.

A kötet szakmai tartalmának biztosításában segítségünkre volt Takács Szabolcs, a Veszprém megyei kormány megbízott és munkatársai, kiemelten dr. Vajda Viktória főigazgató. Az adat háttér biztosításában közreműködött és jelentős segítséget nyújtott dr. Kormos Zoltán, a Magyar Statisztikai Társaság főtítkára és a kutató-sok ösztönzésével Csité András, a Hétfa Kutatóintézet ügyvezetője.

Köszönet illeti a nyomdai munkálatokhoz nyújtott szakmai segítségért Sz. Farkas Arankát, a Magyar Képek Kiadó Kft. ügyvezetőjét, sok szép Veszprém megyei könyv gondozóját.

Végezetül, de nem utolsó sorban köszönettel tartozom szerzőtársaimnak, akikkel a Comitatus szellemi műhelyben csaknem három évtizede együtt gondolkodunk és dolgozunk.

Zongor Gábor
szerkesztő

Demokratikus Helyi Közigazgatás Fejlesztéséért Alapítvány

A Demokratikus Helyi Közigazgatás Fejlesztéséért Alapítványt 1990-ben a Belügyminisztérium a francia Drome megyei önkormányzat közgyűlésével (Conseil General de la Drôme), valamint a megyeszékhely Valence (ville de Valence) városával közösen hozta létre. A Belügyminisztérium 2015 nyarán az új Polgári Törvénykönyv szabályainak megfelelően megújította az alapítványt, miközben a kitűzött célok alapvetően változatlanok maradtak. A kuratórium, mint a francia alapítók alapító jogait gyakorló szerv, a Belügyminisztérium részére átruházta a francia alapítók jogait és kötelezettségeit. Az alapítvány célja a helyi közigazgatás demokráciájának, jogállamiságának és hatékonyságának fejlesztése. A helyi közigazgatás fejlesztése során segíti az önkormányzati önállóság széles körű érvényesülését, valamint támogatja az önkormányzatokkal kapcsolatos területi és központi államigazgatási szervek szakszerű munkáját. Az alapítvány működése során többek között támogatja a helyi és területi közigazgatást erősítő szakmai tapasztalatcserék lebonyolítását, tanulmányok készítését, illetve ilyen jellegű kutatási tevékenységeket, az önkormányzati önállóságot segítő dokumentációk és információk gyűjtését és terjesztését, könyvek kiadását, valamint együttműködik más, a helyi és területi közigazgatás fejlesztését szolgáló szervezetekkel, alapítványokkal, egyesületekkel. Az alapítvány nyitott a közigazgatásban dolgozó gyakorlati szakemberek probléma felvetéseire, kezdeményezéseire és aktivitására.

A hét tagú kuratórium elnöke Prof. Em. Dr. Verebélyi Imre. Tagjai: Prof. Dr. Balázs István, Bene Dániel, Kis-Fehér Katalin, dr. Zöld-Nagy Viktória, dr. Kéki Zoltán, Dicső László.

Az alapítvány folyamatosan bővülő tartalmú saját honlappal – www.dhkfa.hu – rendelkezik

Hétfa Kutatóintézet és Elemző Központ

A HÉTFA közpolitikai elemzéssel, gazdaság- és társadalomkutatással, valamint terület- és városfejlesztéssel foglalkozik. A közgazdaságtan, a politikatudomány és a szociológia eredményeit arra használja, hogy jobban megértsük a magyar gazdaság és társadalom sajátosságait, és a magyar államműködés jellemzőit – ezzel célja, hogy segítse Magyarország fontosabb köz- és magánszereplőit tevékenységük minél magasabb minőségű elvégzésében. A 2009-ben alakított HÉTFA ma 26 belső munkatárssal és 15 állandó szakértővel végzi tevékenységét.

A HÉTFA az elmúlt években számos területen halmozott fel értékes tapasztalatokat. Főbb tevékenységi területeink:

- kormányzati és önkormányzati stratégiák kialakítása,
- kormányzati döntések, illetve gazdasági, társadalmi témák elemzése,
- értékelések és hatásvizsgálatok készítése,
- a helyi döntéshozók és az érintettek közti együttműködések kialakítása,
- szervezeti átalakítások támogatása,
- kormányzáshoz és vállalkozásokhoz kapcsolódó nemzetközi kutatások,
- az elemzési és kutatási eredmények közérthető bemutatása.

A Város- és Területfejlesztési Irodán keresztül a HÉTFA aktívan segíti a területi szereplőket, települési és megyei önkormányzatokat. Közreműködünk programjaik, projektjeik kialakításában illetve fejlesztésében, a koncepcióalkotástól a projektek megvalósításának menedzsmentjéig.

Nemzetközi Projektirodánk keresztül kormányzati, önkormányzati és civil szereplőknek nyújtunk támogatást. Nemzetközi kapcsolataik fejlesztésében, nemzetközi projektjeik kidolgozásában, valamint partnerkeresésben, nyertes projektjeik megvalósításában és lebonyolításában segítünk.

Közpolitikai és Hatásvizsgálati Irodánk elemzésekkel, hatásvizsgálatokkal, stratégiaalkotással segíti a döntéshozókat és projektmegvalósítókat a szakpolitikák finomhangolásában, döntések előkészítésében, valamint az eredmények és hatások elemzésében. Irodánk a szakpolitikák széles körével foglalkozik, a vállalkozásfejlesztéstől kezdve a foglalkoztatás- és szociálpolitikán át az oktatás, a fenntarthatóság és a külhoni magyarság kérdésköréig.

2020 első negyedében alakítottuk ki Kreatívipari Műhelyünket, ami a zene és fesztiválipar, továbbá a kreatív ágazatok fejlődését támogató elemzéseket készít.

A HÉTFA Kutatóintézetben régóta elkötelezettek vagyunk, hogy kutatásaink és az elemzéseink során napvilágra kerülő eredményeket a közvélemény számára elérhetővé tegyük, azokkal párbeszédet kezdeményezzünk. Fontosnak tarjuk, hogy a magyar társadalom és gazdaság működéséről, folyamatairól több szó essen a közbeszédben.

A HÉTFA szakértői elkötelezettek, hogy tudásukkal támogassák a közügyek és a gazdaság döntéshozóit és döntés-előkészítőit mind országos, mind pedig helyi ügyekben. A HÉTFA ehhez a korábban elvégzett munkák tapasztalatát, széleskörű, számos szakterületet átfogó szakértői bázisát és elkötelezettségét tudja felajánlani.

Szakmai partnereink között tudhatjuk a Miniszterelnökséget, az Emberi Erőforrások Minisztériumát, a Nemzetgazdasági Minisztériumot, a Gazdasági Versenyhivatalt és számos más központi kormányzati szervet. Rendszeresen részt veszünk európai szakmai együttműködésekben és széleskörű kapcsolatrendszer építettünk ki a Kárpát-medencében és a tágabb régióban. Büszkék vagyunk arra, hogy Veszprém munkánk eredményeként lett Európa Kulturális Fővárosa.

Ajka Csehbánya Farkasgyepű Halimba
Kislőd Magyarpolány Nyirád Öcs Szóc
Úrkút Városlőd Balatonakarattya

Balatonalmádi Balatonfőkajár

Balatonfűzfő Balatonkenese

Csajág Felsőörs Királyszentistván Küngös
Litér Papkeszi Alsóörs Aszófő Balatonakali

Balatoncsicsó **Balatonfüred**

Balatonszepezd Balatonszőlős Balatonudvari

Csopak Dörgicse Lovas Monoszló Óbudavár

Örvényes Paloznak Pécsely Szentantalfa

Szentjakabfa Tagyon Tihany Vászoly Zánka

Adorjánháza Apácatorna Borszörcsök Csögle Dabrony **Devecser** Doba

Egeralja Iszkáz Kamond Karakószörcsök Kerta Kisberzsény Kiscsösz Kispirit

Kisszőlős Kolontár Nagyalásony Nagypirit Noszlop Oroszi Pusztamiske

Somlójenő Somlószőlős Somlólóvásárhely Somlóvecse Tüskevár Vid Adásztevel

Bakonyjákó Bakonykoppány Bakonypölöske Bakonyság Bakonyszentiván

Bakonyszücs Bakonytamási Béb Békás Csót Dáka Döbrönte Egyházaskesző

Ganna Gecse Gic Homokbödöge Kemeneshőgyész Kemenesszentpéter Kup

Külsővat Lovászpátona Magyarencs Malomsok Marcalgergelyi Marcaltó

Mezőlak Mihályháza Nagyacsád Nagydém Nagygyimót Nagytevel Nemesgörzsöny

Nemesszalók Németbánya Nóráp Nyárád **Pápa** Pápadereske Pápakovácsi

Pápasalamon Pápateszér Takácsi Ugod Vanyola Vaszar Várkesző Vinár

Veszprém megyei önkormányzat Bazsi Bodorfa

Csabrendek Dabronc Gógánfa Gyepükaján Hetyefő Hosztót Káptalanfa

Megyer Nemeshany Rigács **Süme**g Sümegprága Szentimrefalva Ukk

Veszprémgalsa Zalaerdőd Zalagyömörő Zalameggyes Zalaszegvár Ábrahámhegy

Badacsonytomaj Badacsonytördemic Balatonederics Balatonhenye

Balatonrendes Gyulakeszi Hegyesd Hegymagas Kapolcs Káptalantóti Kékkút

Kisapáti Köveskál Kővágóörs Lesencefalu Lesenceistvánd Lesencetomaj

Mindszentkál Monostorapáti Nemesgulács Nemesvita Raposka **Révfülöp**

Salföld Sáska Szentbékálfa Szigliget Taliándörögd **Tapolca** Uza Vigántpetend

Zalahaláp **Berhida** Jásd Öskü Ósi **Pétfürdő** Tés **Várpalota** Vilonya Barnag

Bánd Eplény Hajmáskér Hárskút **Herend** Hidegkút Márkó Mencshely

Nagyvázsony Nemesvámos Pula Sóly Szentgál Szentkirályszabadja Tótvázsony

Veszprém Veszprémfajsz Vöröstó Bakonybél Bakonynána Bakonyoszlop

Bakonyszentkirály Borzavár Csesznek Csetény Dudar Lókút Nagyesztergár

Olaszfalu Pénzesgyőr Porva Szápár **Zirc**

AL
MA
NACH

